Acida Corros: / Sp. Vitrioli, Sp: Sulphuris.

Resinas, ut Jalappam, Sp. Vini solvitur. Barneri praef. p. 5.

Fermentant acida et alkalia seu salia, et acida subtilia ex acidis crassis ingressis subtilibus concedentibus. ut Æ et ol: ♀ per deliquium, ut Æ et Sp: ✳ci,

Pinguedo constat partis oleosis et sulphureis.

Resina Jallap: mechoac. Dos: a gr: X ad XV.

Terebinth: est resina liquida, et ea et omnes resinae in liquida forma exhibendae misceri debent vitello ovi post pulveri lavorem.

Lap: Infern: non potentiss: causticis, et Ratio.

Camphora cui associatur. Mercurius, opium, Cortex peruv: Hypericum, Styrion,

Astra, aurum, in principia reduci non possunt nec Talcum usus.

Clyster ex Lacte et saccharo exhibentur in alvo dura in febribus, etc.

In peregrinatione haec via observanda, Frons aperta, Lingua parca, Mens clausa. Animus nulli externo pateat, et velut in theca clausus eum habeas, donec videas notos ad animos et veros amicos. Oculos claude, et averte longè ab illecebroso aspectu. aures etiam muni, contra omnes, non veneres solùm, sed paulò magis venustos sermones; ij sunt qui titillant, qui excitant: et ut cupere ab aspectu est, sic velle ab auditu. Justus Lipsius Cent. 1. Epist. 22.

Omnia salia fixa ex plantis elicita sunt alcalica; et omnia salia ex plantis elicita sunt fixa.
Salia sulphur figunt, seu partes salinae figunt partes sulphureas: Camphora impedit accensionem Phosphori, unde concluditur in ea esse sal, phosphori sulphur figens; sed potius Camphora est sulphur volatile. In phosphoro etiam est sal. Calor efficit ut phosphorus comburat, sed pomato mistus corpori inungi potest, et fit luminosus. Aer phosphorum accendit, aliquando tamen extinguit.
Aq: com. salia solvit, sulphur figit seu indurat.
Lapis Bolon: videtur odore et qualitate depilatoria salinum et arsenicum sulphur continere, seu sulphur in quo magna quantitas partium ignearum quibus calcinabatur, continentur.

Reflexio motus est mutatio determinationis quae mobili accidit in occursu ex alio corpore quod nullatenus penetrari aut pertransiri potest, et propterea reflectitur versus aliam partem.

Refractio est mutatio determinationis quae motui corporis accidit dum ex uno medio in aliud transeunt, ut ex aere in aquam, et ex aqua in aerem, etc. Generalis ejus regula est, quod corpus transiens de uno medio in aliud minus resistens ad perpendicularem accedere debebit, cum vero in medium magis resistens oblique transit, a perpendiculari recedere debet. Physicae nostrae p. 55. et schema p. 60.

Corpus pellucidum est per quod radios lucis per rectas lineas transire sinit. Opacum est contra.

Catalogue of Dispensatory Plants, set in Alphabetical order.

Latin	English
Abrotonum fœm: Chamæcyparissus,	Lavender-Cotton, Sheewood, or great Southernwood.
Abrotonum mas . . .	Southernwood, housfold, or small-
Abrotonum Siculum,	A kind of small sweet-smelling Southernwood.
× Absynthium latif. vulg . . .	Common-wormwood.
tenuif. Romanum, Ponticum, Absynthium Seriphium . . .	Roman wormwood, or Gentle wormwood
Seriphium, marinum, - .	Sea, or marsh wormwood, whose seed is commonly used.
Santonicum, . . - - .	French wormwood.
Acanthus, Branca Ursina . .	Bears-breech.
× Acetosa, oxalis. arvensis, lanceolata	~~Common~~ Sheep sorrel
× Romana rotundifol: . .	French sorrel.
× vulg: pratensis, . .	Common sorrel.
Acetosella, Lujula, trifolium acetosum,	Wood-sorrel.
acorus verus, calamus aromaticus .	Sweet smelling flag.
acorus adulterinus, gladiolus luteus, pseudacorus	Common flag.
Adiantum vulg. Capillus Veneris,	Maiden-hair.
— album, Ruta muraria, Salvia vitæ, .	Wall Rue.
— aureum, polytrichum aureum	Golden maiden-hair
— nigrum, . . .	Black maiden-hair.
Adonis flos,	
Ageratum, Eupatorium mesues,	Maudline.
Agrimonia, Eupatorium Græcorum,	Agrimony
Altea, .	Vervain mallow.
Alchimilla,	Ladies mantle, or great sanicle.
Alkekengi .	Winter-cherries
Alliaria . . .	Jack by the Hedge.

Allium . . .	Garlick.
— Sylvestre . .	Wild-Garlick.
Althæa, Bismalva, & Ibiscus, .	Marsh-mallows.
Ambrosia, & Botrys.	
Anagallis flore: mas . –	male Pimpernel.
— fæm: . . .	female Pimpernel.
— aquatica, Beccabunga -	Brooklime, or water-purpie.
Anagyris . . .	Bean-trefoil.
Anchusa . . .	Alkanet.
Anemone - . .	Wind-flower
Angelica hort: . .	Angelica
Anonis	Rest harrow.
Anthora . . .	Wholsome Helmet-flower.
Apium, & Eleoselinum hort: et palustre	Smallage, garden and marsh.
Aresta Bovis, & Ononis.	
Argentina, Potentilla, .	Silverwood, or wild Tansie.
Aristolochia . . .	Birthwort.
Artemisia vulg: . .	Mugwort
— Chinensis, Moxa .	Mugwort of China.
Arum - . .	Wake Robin.
Asarum . . .	Asarabacca.
Asclepias, & Vincetoxicum, Hirundinaria,	
Asparagus . . .	Asparagg
Asperula odorata, Aspergula,	Woodroof.

Asphodelus albus . .	White Asphodill.
Asphodelus luteus . . .	yellow Asphodill
Asplenium, ceterach, scolopendrium,	Splenwort, or Millwast
Aster . .	Starwort.
— Atticus, Inguinalis, . . .	Golden Star-wort.
Atriplex fœtida . .	Stinking arrach.
Auricula muris, Pilosella, .	Mouse-Ear
— Ursi, . .	Bears-Ear.

B.

Balsamita mas, Costus hortorum,	Costmary.
Barbarea . .	Winter-Cresses.
Bardana, (Lappa) major .	Bur-dock.
— minor, Xanthium . .	Louse-Burr.
Basilicum, vid. Ocimum.	
Beccabunga, vid. Anagallis aquat:	
Behen albus . . .	White Behen.
Bellis major . . .	Great Daisie
— minor, Consolida minima, .	Lesser Daisie
Betonica sylv: vulgaris, .	Common Betony.
— Aquatica	Water-Betony.
— Pauli; vid. Veronica mas.	

Bislingua, v Hippoglossū.	
Bistorta . .	Bistorte.
Bifoliū	
Bismalva, v althæa. .	Two-blade.
Bonū Henricū, mercurialis, Lapathū unctuosū,	English mercury.
Botrys, Ambrosia, .	Oak of Jerusalem.
Brassica marina, v soldanella.	
Branca ursina, v acanthū.	
Bruscū, Ruscus, . .	Butchers-broom.
Buglossū, . . .	Bugloss.
Bugula, consolida media, .	Bugle.
Bursa pastoris, . .	Shepherds purse.
Buxus . .	Box-tree.

C.

Calamintha vulg: seu montana	Calaminth.
— Palustris .	
Capillū veneris, v adianthū vulg.	
Caprifoliū, Periclymenū, matri-sylva . . .	Honey-suckle, or wood-bind.
Cardiaca . . .	mother-wort.
Carduū Benedictū, .	Blessed thistle.
— mariæ	Ladies thistle.
— fullonū, v dipsacū sativū.	
Carum, .	Caraway.
Cariophyllata .	Avens.

Cauda Equina, Equiset:	
Centaurium maj:	Great Centaury.
— min:	Lesser Centaury.
Centinodium, Polygonum,	Knot-grass.
Cerefolium,	Chervil.
Ceterach, v Asplenium, Scolopend:	
Chamaeactes folia, v Ebuli.	
Chamaecissus, v hedera terrest:	
Chamaedrys, Trissigo,	Germander.
Chamaelea, v. mezereon.	
Chamaepitys, Iva arthritica,	Ground-pine.
Chamaecyparissus, v Abrot: fam:	
Chelidonium majus,	Greater Celandine.
— min: Scrophularia min:	Lesser Celandine.
Cinara, Scolymi folia	
Cochlearia Batava, rotundifolia, Hortensis,	
— Britannica, marina,	
Colchicum,	Meadow saffron.
Colubrina Virginiana, Serpentaria Virg. Aristolochia Virg.	Virginian Snakeweed.
Coniza, Pulicaria,	Fleabane.
Consolida major, Symphytum,	Comfrey.
— media, Bugula,	Self-heall, Bugle.
— minima, Bellis min:	
— Saracenica, Solidago,	Saracens consound.
— Regalis, Delphinium,	Larks-spur.

Contrayerva, Drakena.	
Cornus.	Cornel-tree.
Coronopus,	
Costus hortorum, vel Balsamita mas.	
Cotula fœtida,	Mayweed.
Crassula, Fabaria,	Orpine.
Crithmum, fœniculum marinum, Herba S. Petri.	
Crocus,	Saffron.
Cruciata.	Cross-wort.
Cyanus major.	Great blue-bottle.
— minor.	
Cyclamen, Arthanita.	
Cynoglossum,	Hounds-tongue.
Cyperus longus, Romanus,	
— rotundus	

D.

Delphinium, vel consolida regalis.	
Dens Leonis, Taraxacum,	
Dentaria, Dentillaria	Tooth-wort.
Dictamnus albus, Fraxinella.	Dittany.
Digitalis,	Fox-gloves
Dipsacus sativus, Carduus fullonum,	Manured Teasel.
— sylvestris, Labrum Veneris,	Wild Teasel, or Venus Bason.
Doronicum,	Leopards, or wolf's bane.

Dracunculus.	Dragon.
Dulcamara, Solanum lignosum, Amara-Dulcis	Bitter-sweet.

E.

Ebuli, Chamaedrys folia,	
Echium.	Vipers-Bugloss.
Elatine, Veronica fœm:	Fluellen, or Female Speedwell
Elleborus albus, Veratrum album	White Hellebor.
— niger, Veratrum nigrum	Black Hellebor.
Eleoselinum, vel apium,	
Endivia, Scariola, Seriola.	
Enula Campana, Helenium,	Elicampain.
Epimedium,	Barren-wort.
Equisetum, vel Cauda equina,	
Erigerum, Senecio,	
Eryngium, Sea Holly.	Eringo, or Sea-Holly.
Esula major,	Greater, or German Spurge.
— minor, Pityusa.	Lesser, or Pine-Spurge
Eupatorium Græc: vel Agrimonia,	
— Mesues, vel Ageratum,	
— Cannabinum, Avicennæ,	Hemp like agrimony.

Euphrasia, Ocularis Ocilidia, à Ευφραινω, oblector, ~~delecto~~ exhilaro, à ευ et φρην, mens.	Eyebright.

Ff.

Fabaria, vel Crassula, .	
Ferula Galbanifera, - .	Fennel-Giant.
Foeniculum vulg: . .	
— marinum, vel Crithmum, .	
Filipendula, . -	Drop-wort.
Filix florida, Osmunda regalis,	Osmund Royal, or Flowering Fern.
Flammula, . . .	
Fumaria Bulbosa . .	Bulbous Fumitory.
— vulg: . .	

G.

Galega, Ruta Capraria, .	Goats-Rue
Gallium, . . .	Ladies Bed-straw.
Gentianella, . .	Bastard Gentian.
Geranium Robertianum, Gratia Dei,	Herb-Robert.
— Columbinum, pes columbinus,	Doves-Foot .
— Moschatum, - . .	
Glycirrhiza, Liquiritia, .	Liquorish.
Gnaphalium, . :	Cottonweed.

Gratia Dei, vide Geranium Robertianum	
Gratiola,	Hedge-Hyssop.

H.

Harmala, vide Ruta Sylv:	
Hedera arborea,	
— terrestris, Chamæcissus,	ground-Ivy.
Helenium, vide Enula campana,	
Helxine, Parietaria,	
Hepatica, Lichen,	
— nobilis, Trifolium aureum,	Golden-liverwort
Herba Doria,	Dorias woundwort
Herba Paris,	Herb True-Love
Herba Paralyseos,	Cowslip.
Herba S. Petri, vide Crithmum.	
Hieracium,	Hawkweed.
Hippoglossum, Bislingua,	Horse-tongue, Double-tongue.
Hipposelinum, Smyrnium,	
Hirundinaria, vide Vincetoxicum.	
Horminum hortense, Sclarea,	Clary.
— sylvestre,	
Hyacinthus,	Jacinth.
Hydrolapathum,	Great water-Dock.
Hydropiper, vide Persicaria macul.	
Hypericum,	St John's-wort.

Hypoglossum, Bislingua, . .	Horse-Tongue, Double Tongue.
Hyssopus, . . .	Hyssop.
I.	
Ibiscus, vel Althæa.	
Ilex, . . .	Holline-Tree.
Imperatoria, Astrantia . . . - -	
Inguinalis, Aster Atticus, . . .	Golden Star: wort.
Iris, . . .	Flower-de-Luce.
- Florentina, Illyrica, . -	Florentine Orris.
Isatis, Glastum, ...	Woad.
Juncus vulg: . . .	Common hard Rush.
- Odoratus, Schænanthus, . .	Camels-hay.
Iva arthritica, vel Chamæpitys, . .	
L.	
Labrum Veneris, vel Dipsacus sylv:	
Lagopus, Pes Leporinus, - .	Hares-foot.

Lamium (urtica mortua) album, .	White dead nettle, or Archangel.
— Rubrum, . . .	Red dead nettle, or Archangel
Lampsana. . . .	Dogs-cress, or Nipplewort.
Lapathum vulg: Rumex, . .	
— Acutum. Oxylapathum, Rumex acutus,	Sharp-pointed-dock.
— Rubrum,	
— unctuosum. ℣ Bonus Henricus, .	
Lappa, ℣ Bardana major, . .	
— minor, . . .	. . .
Laserpitium, . . .	Laser-wort.
Laurus.	Bay-tree.
Lepidium, Piperitis. . . .	pepper-wort.
Levisticum.	Lovage.
Ligustrum.	Privet-tree.
Lilium convallium. . . .	Lilly of the valley.
Linaria, ...	Toad-flax.

Lingua Cervina, Phyllitis.	Hynds-Tongue.
Lithospermum, Milium Solis,	Gromwell.
Lotus urbana, Trifolium odoratum, Lotus odora.	Sweet Trefoil.
Lujula, & Acetosella,	
Lupulus,	Hops-Tree.
Lysimachia,	Loose-Strife, or Willow-herb.

M.

Majorana, Sampsucum,	Marjoram.
Malva vulg.	
— arborea,	
Marrubium, Prassium album,	White Horehound.
— nigrum,	Black Horehound.
Matricaria, Parthenium,	Feverfew.
Matrisylva, & Caprifolium,	
Melilotus,	Melilote.
Melissa, Melissophyllum,	Baulm.
Mentha sativa,	Mint.
— Aquatica, Sisymbrium,	

Mercurialis, v Bong Henricq,	mercury.
Meum,	Spignell
Mezereon, Chamelaa,	
Milij commune,	
Millefolium, Solis, lithospermi.	
Morsg Diaboli, Succisa,	Devil's bit.
Moxa, v artemisia Chinensis.	

N.

Napellg verus,	monk's-hood.
Nicotiana, Petr, Tabacu,	Tobacco.
Nummularia,	money-wort.
Nymphaea, Nenuphar,	Water-lilly.

O.

Ocimy, Basilicy,	wild Basil.
Ononis, Aresta Bovis,	Restharrow.
Ophioglossy,	Adder's Tongue.
Origany,	Wild marjoram.

Ornithogalon, . . .	Star of Bethleem.
Ornithopodium,	Birds foot.
Osmunda regalis, v Filix Florida.	
Oxalis, v Acetosa.	
Oxylapathum, Rumex acutus, Lapathum acutum, . . .	

P.

Pampini folia, v Vitis.	
Panax, . .	
– Coloni, . . .	Clown's All-heal.
– Herculis, . . .	Hercules's All-heal
Papaver album, . .	
– nigrum, . . .	
– Rubrum, Rhœas, erraticum,	
Parietaria, v Helxine, . .	
Paronychia, . . .	Water Germander.
Parthenium, v Matricaria.	
Pentaphyllum (Quinquefolium) aquaticum,	Water Cinquefoil
– vulg: . . .	Common Cinquefoil
Percepier Anglorum, . .	Parsley Breakstone.
Periclymenum, v Caprifolium.	
Persicaria maculata, Hydropiper,	
– non maculata, . .	
Pes Leporinus, v Lagopus.	
Petasitis, . -	Butter-Burr.
Petum, v Nicotiana.	
Phyllitis, v Lingua Cervina, .	

Phu, Valeriana, . .	
Pilosella, ℣ auricula muris, .	
Pimpinella, Sanguisorba, . . .	Burnet.
— Saxifraga, . . .	Burnet Saxifrage.
Piperitis, ℣ Lepidium.	
Pithyusa, ℣ Esula minor,	
Plantago latifolia, Vulgaris, Septi-nervia, . . .	
— Angustif: Quinquenervia, .	
Polygala, ...	milk-wort.
Polygonat, ℣ sigill. Solomonis.	
Polygonum, ℣ Centinodia, .	
Polypodium, . . .	Polipody.
Polytrichum, Trichomanes,	
— Aureum, ℣ Adianthum aureum.	
Potentilla, ℣ argentina,	
Prassium, ℣ marrubium album,	
— Nigrum.	
Ptarmica, . . .	Sneez-wort.
Pulicaria, ℣ Conyza.	
Pyrola, ...	Winter-Green.

R.

Raphanus, ...	
—Rusticanus: . . .	Horse Radish or Redcole.
Regina Prati, v Ulmaria.	
Rhabarbarum monachorum, .	Monks Rhubarb
—verum, . . .	Rhubarb.
Rhoeas, v papaver rubrum.	
Rhodia radix, . . .	Rose root.
Rumex, Lapathum,	
Rubia tinctorum, . . .	madder.
—sylv: . . .	Wild Rud.
Ruscus, v Bruscus.	
Ruta Capraria, Galega,	
—Hortensis, vulg: . .	
—muraria, v Adianthum album.	
—Sylvestris, Harmel, . .	

S.

Salvia Hort: major, . .	
—minor, . . .	
—Sylvestris, Scorodonia, Bosci,	Wild [illegible]
—vitae, v Adianthum album.	
Sampsucum, v Majorana.	
Sanguisorba, v pimpinella.	
Sanicula	Sanicle.

Satureia.	Savory
Satirion	Satyrion
Saxifraga alba, . .	White Saxifrage.
– rubr: . . .	
Scabiosa, . . .	Scabious.
Scariola. v Endivia.	
Schœnanthus, Juncus odoratus.	
Sclarea, v Hormini hortense.	
Scolopendria, v Ceterach.	
Scolymi, v Cinara, folia.	
Scorzonera, . . .	Vipers Grass.
Scrophularia, . . .	Figg-wort.
Sedum, Sempervivum majus, .	House-leek, or Sen-green.
– minus, – . .	Stone-crop.
Senecio, v Erigeron. .	Groundsell.
Senna, . .	Senna.
Serpentaria Virg. v Colubrina.	
Sideritis, ...	Iron-wort.
Sigill. Solomonis, Polygonatum, .	Solomon's-Seal, Jacob's Ladder.
Siliqua, Siler . . .	Skirrets.
Sisymbrium v Mentha aquat:	
Smyrnium, v Hipposelinum.	
Solanum, . . .	Night-Shade.
– Lethale.	Deadly Night Shade.
– Lignosum, Dulcamara, amara dulcis.	Bitter Sweet.

Soldanella, Brassica marina.	
Solidago, ⁊ Consolida Saracenica.	
Sophia Chirurgorum, . .	Flax-weed.
Sorbus, . . .	Service, or Roddan-Tree.
Spatula fœtida, . .	Stinking Gladdon.
Sphondylium, . . .	Cow-Parsnep.
Succisa, ⁊ morsus Diaboli.	
Symphytum, ⁊ Consolida Major.	

T.

Tabacum, ⁊ Nicotiana.	
Taraxacum, ⁊ Dens Leonis.	
Tapsus barbatus, Verbascum, .	Male Mullein.
Tilia, ...	The Lin, or Lindon Tree.
Thalictrum, ...	Meadow Rue.
Thlaspi, . . .	Treacle Mustard.
Thymus, . . .	Thyme.
Tormentilla, . . .	Tormentill.
Trachelium, . . .	Throat-wort.

Tragopogon, . . .	Goats-Beard.
Trichomanes, v Polytricho, .	English maiden-hair.
Trifolium vulg: . .	
– aureum, Epatica nobilis, .	
– acetosum, Lujula, Acetosella,	
– odoratum, v Lotus urbana.	
– Aquaticum, . . .	Meadow Trefoil.
Trissago, v Chamædris.	

V.

Valeriana major vel hortensis, Phu major, . .	Garden Valerian.
– Sylvestris vel minor, Phu minor, . . .	wild Valerian.
Verbascum, v Thapsus barbatus,	Female mullein, or Shepherds Club.
Verbena, ...	Vervain.
Veronica mas, Betonica Pauli,	male Speedwell or Fluellin.
– fem: v Elatine, . .	Female Fluellin or Speedwell.
Vicia, . . .	Vetch.
Viola matronalis, Hesperis. .	Queen's Gilliflower.
– Tricolor, . . .	Party-coloured violet.
– vulg: . . .	
Vincetoxicum, Asclepias, Hirundinaria, ... –	Swallow-wort.

Virga Aurea. . . .	Golden Rod.
Vitis folia, pampini. . . .	Vine Tree.
Ulmaria, Regina prati. . .	Queen of the meadow
Umbilicus Veneris. . . .	Navel-wort.
Urtica urens vulg: . . .	
– Romana, . . .	Roman nettle.
– mortua, ψ Lamii albi.	white dead nettle.
– Rubra, ψ Lamii rubri.	Red dead nettle

X.

Xanthii, ψ Bardana minor.

Institutiones Medicinae

Octbr 5th. 1708.

Cap. 1mum De Elementis

Suppono tantum omne corpus esse divisibile, partemque quamvis corporis esse divisibilem propter ult. prop. lib. 10. Euclidis Elem. Hinc sequitur nullam esse corporis ullius partem, nullamve materiae portionem, tam parvam cui non possit sumi alterius corporis pars praecise aequalis; quare nulla est materia tam subtilis, quin aliud quantumvis crassum corpus dividi possit in partes illa subtili non majores.

Quia vero supposui corpus omne divisibile, et divisio fieri nequit absque motu, necessario concedenda est possibilitas motus; et quia oportet medicos fidem sensibus suis adhibere, corpora moveri, seu motum existere est credendum; atqui corpus nullum suâ sponte aut ex se ipso movetur; nam cum deposita consideratione aliorum corporum nihil sit quod efficiat ut corpus aliquod moveatur in hanc plagam potius quam in illam, et non possit moveri in hanc plagam et oppositam simul, idcirco ex se in nullam movebitur, i.e. quiescet, quamdiu nulla vis extrinsecus impellens accedat, quae si accesserit, corpus impelletur movebiturque in eandem plagam in quam tendebat corpus impellens; adeoque corpus quod a nullo alio, aut undequaque ab aliis aequaliter impellitur premiturque necessario quiescit. Et quoniam sensu agnoscimus, post motus multiplices factum esse ut sint alia fluida, alia vero solida, nullumque esse quod horum non sit alterutrum, vel ad alterutrum, vel ad utrumque accedens, nostrumque, cujus tantam gerimus curam, corpus ex utroque genere esse compositum, operae pretium erit explicare quaenam sint talium multis inter se corporum affectiones constantes quae

m

in medicinâ faciendâ iis utiles videri possunt qui Philo:
sophiae vulgaris civitate medicâ inauspicato donarunt. De:
monstrat experientia, corpora omnia terrestria esse gra:
via, sive, quantum non impediuntur, in terram versa de:
scendere, ita tamen ut per idem fluidum alia plus, alia
minus facile descendant. Sic aurum dicitur subere specifice
gravius, quia moles auri, suberis aequali mole innatan:
te subsidet; aurum enim et subere et aquâ est specifice
gravius, cum sit ab Archimede demonstratum corpus solidum
cuivis fluido innatans, si moles utriusque sit aequalis pon:
deris, seu aeque gravitet, et si non aeque gravitet, levi:
us graviori superstare.

Sensus communis hominum

in aqua communi

Ratio etiam ostendit corporum omnium ad terram descen:
dentium quae aequalis partis aequalem numerum habent, gravita:
tem esse aequalem, cum gravitas totius sit summa gravi:
tatis in singulis partibus.

Aequalem vero partium aequalium numerum duo habent cor:
pora quaevis, si sub eadem mole nullus sit in alterutro
verus spatii omnis materiae vacuus: unde sequitur, cum
nulla sit materiae portio tam parva quin id corpus in quo
illa comprehenditur dividi possit in partes aeque parvas ac
illa est, nullam esse posse causam descensus earum, quae non
simul sit descensus illius causa.

Ex his licebit concludere ea corpora quae sub eadem mole
aeque non gravitant, non comprehendere aequalem numerum aequa:
lium materiae portionum; adeoque cum videmus cubum auri in a:
quâ subsidere, dum aequalis mole cubus suberis supernatat
aquae, sequitur auri sub eadem mole plures habere portiones
materiae aequales quam suber. Sive esse in subere plures
quam in auro; alioquin si nullus esset vacuus, id quod sub
aquae superficie continetur aqueo densum esset quam est
aurum, et ideo non descenderet, nec aquae fundus peteret
quantacunque auri portio. Unde sequitur materiam aetheream
sive subtilem omnis corporis poros replentem et liberrime
permeantem nullam esse. Talis enim si esset materia,
aereque plenus foret, densitas aeris aequalis esset densitati
Hydrargyri, nec minus moles ferri deorsum tendentis ob:
sisteret

cavitates seu vacuitates; et esse etiam in aqua plures vacuitates, quam in auro,

obsisteret ac Hydrargyrum; adeoq nec ferr, nec quovis aliud corpus per aerem descendere posset.

Sed ut res haec clarior paulò evadat, notatu dignum est omni corpori inesse potentiam resistendi, quia, quantum in se est perseverat in statu suo vel quiescendi vel movendi uniformiter in directum, et per hanc vim fit, ut corpus quodvis de statu suo vel quiescendi vel movendi difficulter deturbetur. Hinc experimur globum plumbeum pavimento non inaequo impositum resistere moventi; sed cum motus Horizonti parallelus —— non sit contrarius motui verticus contrario, adeoq nec gravitationi, non proveniet illa resistentia à gravitate: cum enim praeter hanc nihil supersit in illo globo plumbeo quod resistentiae tanquam causa spectari deberet, excepta sola in globo materiae quantitate; erit quantitas illius resistentiae causa, ita ut si duo corpora aequales materiae quantitates habentia, aequalibus celeritatibus in partes contrarias mota, directè sibi mutuò impingant; illa necessario simul quiescent, cum ea sint semper aequè gravia. unde sequitur ea omnia quae continent aequales materiae quantitates, esse aequè gravia; atqui si vacuitates nullae essent, omnia corpora v. g. sphaerica habentia aequales diametros et aequales superficies, continerent et etiam aequales quantitates materiae, adeoq essent aequè gravia, hoc est, sphaera plumbea non esset gravior sphaerâ ligneâ aequè magnâ, si nullae forent in ligno vacuitates, praeter experientiam.

Nulla itaq est materia tam subtilis omnes corporum poros explens, adeoq non sufficienti gaudet evidentia eorum sententia (qui cum D. Wolch Med.) statuunt materiam omnem esse in tria corporum genera distributam, sc. in ea quae lucem emittunt, transmittunt, et remittunt; nam si pori omnes essent pleni, nullum esset corpus quod lucem transmittere posset. Ex his facile deducere possumus materiam illam subtilem non esse fermentationis turbataeq mixturae (ut aliqui loquuntur) authorem, deberemq S. W. cum suis, alias horum motuum causas quaerere, et merito mihi fundamenta quaecunq illius materiae ope à Medicis explicantur. Nos quidem in institutionibus Medicinae tradendis hypothesi illa Carte-

Cartesiana non utimur, sed neq: etiam ulla hypothesi quantumvis probabili compulimus phaenomena morborum et curationem posse melius tradi assumpta quam assumpta conjectura illa philosophica. Idcirco solum haec pauca praemisi ut habere possint medicinae studiosi quid respondeant illis qui non in exornanda medicina, sed in praedicandis miraculis materiae subtilis studia sua videntur locasse.

Ego sane omnes exhortor ut principia philosophiae Cartesianae diligenter explorent, ut possint ea ex principiis philosophiae Democriticae conferre auxilio Geometriae, illius praesertim quae motûs regulas tradit et demonstrat, et quaecunque cum iis regulis maxime conveniunt, ea tutissime in usum Medicinae adhiberi posse existimem, atque adeo medicarum lectionum auctores non tam Philosophos (quales nunc eo nomine gaudent) quam Mathematicos mihi dari exoptem. In sequentibus methodum sennerti in suis Institutionibus adhibitam sequemur, adnotaturi interim quae peccavit D. S.

Cap. 2dum. De Sanitate.

Postulamus 1. Sanguinem e corde in arterias propulsum per venas in cor redire, sive circulationem sanguinis in omni animali celebrari.

Postulamus 2do. Ea in quibus celebratur haec circulatio vitam habere, quaeque hac carent, vita carere, vitamque ipsam aut esse circulationem sanguinis aut hanc esse illius mensuram. Illis concessis, Medicinam esse artem faciendi vitam indefinite longam: deinde affirmo vitam indefinite longam esse ipsam tantopere expetitam summam sanitatem; nam cum morbus sit moriendi conatus, morborum summus sit mors, ergo vita indefinite longa expers mortis, quia morbi, i.e. indefinito conatus moriendi expers, i.e. vita sanissima.

Sed quoniam ad hominem sanum, i.e. talem qui possit vita frui indefinite longa accersiti, non possumus scire an ille per indefinitum tempus victurus sit, si sanitatem longaevitate metiri volumus: idcirco oportet vitae indefinite longae, i.e. sanitati tanquam mensuram substituere

affecti:

affectionem aliquam definitam et homogeneam; haec autem affectio est corporis Indolentia, sive Doloris privatio; adeoque vita indefinite longa, sive aeterna sit omni dolore privata, sequitur Indolentiam corporis, sive doloris privationem, vere mensuram sanitatis posse tuto adhiberi. Hinc sequitur nulli nostrum sanitatem obtigisse perfectam, sanosque solum dici eos qui minus dolore premuntur quam vulgo solent.

Ex his etiam patet male definitam esse ab omnibus Institutionum Scriptoribus Medicinam, Quod sit ars (quantum fieri potest) sanitatem praesentem conservandi, amissam vero restituendi. Nam cum ante hanc traditam definitionem nondum tradiderint quid sit sanitas, vana est Medicinae definitio: verum cum definitio sensu alicui que velat concedi sanitatem esse conjunctam cum potentia exercendi eas actiones quae secundum naturam competunt, et cum nondum definitum ab illis quid sit natura, idcirco talis definitio est improbanda: deinde male faciunt Institutionum Scriptores qui sanitatem explicare conantur, non prius explicata vitae natura, cum sanitas sit vita sana seu circulatio sanguinis longissima aut vita nulla dolore comitata. Neque nostrae sententiae debet officere quod aliqui narrant medios inter dolores aeternum bibere, nam nobis longe aliud est systema quam Orco damnatis. Qui nobis tradidere Medicinae Institutiones sanitatis subjecta asserunt esse partes corporis viventes, quod falsum est; nam cum non pars corporis, sed ipsum corpus vivat, praecipue cum vita sit circulatio sanguinis e corde in arterias pulsi et per venas reducti, quod de parte dici nequit.

Nec minore peccato iidem docuere partes corporis esse aut similares aut dissimilares. Imo enim nemo nostrum potest partem an sit dissimilaris nosse, adeoque haec partitio est inutilis: deinde cum per partem dissimilarem debeant intelligere partem ex alijs partibus non homogeneis compositam, attamen eam cum parte organica confundunt, hancque definiunt esse eam quae actionem perfectam edit, atqui pars qualibet actionem perfectam edit, nam fibra quaevis eodem modo se contrahit ac musculus, et ut verbo dicam

dicam, integra, est tota actio quae organo tribuitur ex multis singularibus actionibus partis composita. Multo itaque verius et utilius dividunt partes in continentes et contentas, i.e. canales et liquores. Unde patet male ab antiquis medicis divisas esse partes in continentes, contentas, et impetum facientes, cum hae sint contentae.

Cap. XLV. De Temperamentis.

Dixi corpus humanum componi ex canalibus diversi generis liquores ferentibus. Canales determinatam habent amplitudinem aliasque proprietates, quarum combinatione et diversa proportione varia occupant nomina, Arteriarum, Venarum, Nervorum, Fibrarum, Vasorum Lymphaticorum, etc. et similium: Liquores omnes determinatum fluxilitatis gradum habent, constantque partibus parvis quae supra se mutuo facile labi possunt, sive parva satis vi inter se movere.

Canales et Liquores omnium hominum habent istas communes proprietates, et si sanguis v.g. constaret ex partibus aeque parvis ac aeque cubicis, tum omnium hominum eadem esset temperies (supponimus etiam et simul haec quoad canales) omnesque homines aeque essent aut. At cum aliter rem se habere quivis noverit, oportet aliquas uni homini inesse proprietates in canalibus et sanguine (praeter eas ob quarum combinationem, hic canalis arteria, ille vena dicitur, hic liquor sanguis, ille chylus appellatur) quia hic uni actioni edendae, ille alteri est aptior, hic uni ille alteri est morbo opportunior. Hinc sequitur eos omnes qui temperamento aliquo praediti sunt saepissime aegrotare. Seu a sanitate vera deflectere, et temperiem a medicis istam dictam esse veram intemperiem, sive morbum nascentem. Affirmo itaque temperamentum cujuscunque hominis esse qualemcunque sensu aliquo dignoscendam mutationem in canalibus aut sanguine earum conditionum quae requiruntur ad vitam ducendam sine fine et dolore vacuam; At cum illae conditiones infinitis modis mutari possunt (sunt autem proportiones corporum vibrantium constantium eundem liquorem quantitate data infinitae) quas profecto omnes nosse humanae salutis interest, sed industriae vires superat. Idcirco aliquas frequentius observatas mutationes vobis explicabo clarius et verius quam ab aliis factum. Rogamus ut nomini sit
volitis

vehiculis alias multas supponere observandas, quae Tem=
peramenta etiam dici debent, morbisque innumeris origi=
nes et incrementa suppeditant.

Scriptores Institutionum quatuor temperamentorum ge=
nera celebriora et in medicina utiliora designarunt, sc.
Biliosum, melancholicum, Pituitosum, et sanguineum, sive Cal=
lido-siccum, frigido-siccum, frigido-humidum, et Callido-humi=
dum; verum errarunt quod haec communia canalibus et liquo=
ribus crediderunt, solis enim liquoribus competunt haec.
Deinde errarunt quod Temperamentum aliquod sanguineum esse
voluerunt ~~cum~~ adsit Plethora, seu omnium liquorum san=
guinem constituentium copia vulgari insignior. Tria ergo
observanda sunt tantum Temperamentorum in liquoribus hu=
mani corporis genera, quod ut planius fiat debeo defi=
nire quid sit Temperamentum partis fluidae. id est tempe=
est illa sanguinis fluxilitas quae permittit ut partes ab eo
secernendae, per datum circulationis impetum, possint secerni
in una parte facilius quam in alia. Unde sequitur Tempera=
mentum Biliosum esse illam sanguinis fluxilitatem quae per=
mittit, ut dato circulationis impetu, Bilis secernatur in he=
pate in majore ad reliquas secretiones proportione quam
fieri solet plerisque ejusdem coeli hominibus. Temperamen=
tum hoc vocari solet Callidum et siccum. Temperamentum vero
Melancholicum est illa fluxilitas quae permittit, ut per datum
sanguinis motum circularem, licet bene constituto, major
quam aliis ad secretiones reliquas sit proportio secretionis
ad venas et vesicula sudorifera. Vocatur hoc Temperamentum
frigidum et siccum. Denique Temperamentum Pituitosum fit ubi
per datam vim sanguinis à Corde pulsi, proportio salivae
ad alia secreta est major. Hoc est temperamentum frigidum
et Humidum. Hic verò notandum homines à nobis assumi ca=
lore sanos. Post declarata Temperamentorum genera, par=
tibus omnibus (ut volunt Institutionum Scriptores) sed revera
tantum fluidis congruentia, ad singularem partium solidarum
temperiem progrediantur, aiuntque Cor, Pulmonem, Arterias, He=
par et Lien, Venas et Renes esse Temperamenti callidi. Revera
(Auditores optimi) paries haec in homine vivo esse calidas non in=
ficior, at esse eas ejusdem temperamenti, i.e. earum canales,
et in earum canalibus contentos Liquores habere easdem pro=
prietates, omninò falsum est. Profectò Cor neque callidum est

nisi

nisi ab affluente sanguine; neque etiam humidae ab aliâ causâ, neque hepar aut arteriae calidae aut siccae aliunde quam à partibus sanguinis bilem comitantibus. Et, ut uno verbo dicam, solae calidae temperamentae illis partibus solitae inest quae sanguinem non procul à corde copiose accipiunt, qualis est pulmo, adeoque frigidae illis inest quae paulò longius à corde removentur, qualis est cerebrum; siccum verò iis quae suae nutritioni inservientes canales habent parvos, nec longè distant à corde; at humidae earum est quae canalibus amplis sanguinem non prope cor accipiunt, ut cerebrum.

Superest ut aliquid dicamus de singulari aetatum temperamentis. Vulgò tradunt Infantiam et Pueritiam esse calidas et humidas, Adolescentiam esse temperatam, Iuventutem esse calidam et siccam, Senectutem esse frigidam et siccam; atque haec in eodem animali debent spectari; nam si de diversis hominibus loquamur, fieri potest ut qui temperamento est Bilioso sit aequè calidus et siccus adhuc dum puer est, ac ille est in Iuventute qui fuerat temperamento calido et humido, hoc est, corpore plethorico praeditus. Deinde advertendum est (eadem assumptâ Cordis contractione) esse calidiores homines qui sunt staturae brevioris, esse calidiores quam ii qui sunt staturae procerioris; nam cum extremae priores partes minus distant à corde quam extremae posteriores, idque verum sit de quibusque partibus correspondentibus, et cum velocitas sanguinis diminuatur juxta distantiam à corde, idcirco partes corporis brevis sunt calidiores partibus procerioris, si eae partes assumantur quae sibi mutuò respondent: sequenti autem lectione ostendam quod sanguinis partiumque calor sit proportionalis (caeteris paribus) velocitati sanguinis in eadem distantia à corde, et quod calor sit effectus motûs circularis solius in sanguine.

Ex his sequitur unumquemque (caeteris paribus) esse calidiorem cum puer est, quam cum Adolescens est; etenim nondum augmenti finem attigit, quam postea cum augmento finito Iuventutem agit; unde falsum est Adolescentiam esse aetatem temperatissimam, ut asserunt Institutionum Scriptores.

Ad

Ad humiditatem aut siccitatem cuivis aetati quod attinet propriam, adverti velim pueros et infantes plus continere sanguinis, proportione sanguinis et solidae magnitudinis spectata, quam continent viri et provectioris aetatis homines (loquimur semper de eodem animali per varias aetates spectato) et cum serosa pars sanguinis sive humectans, sive humiditatis fautrix, sit fere quadrupla partis rubrae sive coaguli, sequitur idcirco infantes et pueros esse hoc sensu humidiores seipsis adolescentibus, quod sint sero magis sati.

Infantes autem et pueros plus continere sanguinis, respectu suae molis, quam viri, ex eo probatur, quod in illis ossa sunt mollia et cartilaginosa, omnesque fibrae laxae et mucosae, partesque quae in viris solidae sunt, in pueris diffluunt, existente nimia copia fluidi humectantis, sive sanguinis (nam per sanguinem intelligimus omnes liquores qui per arterias et venas fluunt et ex interstitiis partium sero lymphaque conturgescentibus, quae postea aucta solida canalium substantia, abolescunt; augeri autem nequit partium compages, nisi diminuta fluidi sanguinis copia, cum solidae nostri corporis partes efformentur ex liquidis et humidis; manifestum enim est, aucta in omnes dimensiones solida corporis nostri mole (quod fit tandem in juventute incipiente) diminui quantitatem liquidi sanguinis ex quo moles illa conflatur.

Hic vero diligenter est animadvertendum, Temperamenta Biliosa, Melancholica, et Pituitosa, non eidem homini respectu variae aetatis attribui, sed diversis hominibus secundum eandem aetatem consideratis, eamque ad minorem virilem; non enim puerum cum juvene, nec juvenem cum sene, sed juvenem cum juvene, et senem cum sene quoad istam temperamenta referre debemus.

Denique quoad sexus masculini et muliebrem diversitas temperamentorum debet considerari, quoad nempe humiditatem et caliditatem, quia hae solae proprietates a Medicis sunt consideratae, nempe in utroque sexu. Omnes Medici tradunt viros esse sicciores et calidiores foeminis. Ego concedo eos quidem esse sicciores,† ~~et [illegible]~~ humidiores viris, quia plus continent sanguinis (caeteris paribus) quam viri, idque ob eandem rationem qua pueri plus habent sanguinis atque seri humectantis quam juvenes aut viri, et uti pueri plus calent seipsis adolescentibus aut juvenescentibus, quia pueri sunt corpore minus

† foeminis, at nego esse calidiores. idcirco audacter affirmo foeminas esse calidiores

minus procere qm Juvenes, ita cum fœminæ plerumque minus
proceræ sint qm viri, debent illæ plus qm hi caloris fovere:
Deinde videmus, aut, quandocunque libet, tactu deprehendere,
et laxiora, et quam mediocrem corpora virorum; molliora
fœminis esse corpora molliora, et laxiora autem sunt ob
copiam lymphæ majorem, et minore tempore ad eatam mo=
tem pervenientem, ob solam copiam liquidi solidas partes
constituentis majorem, ex quo minore tempore æquale et
æquali tempore nutrimenti amplius suppeditat; major au=
tem copia Lymphæ et sanguinis majorem calorem producit
(ut sequenti lectione probabo) semper enim [illegible] æqualem
cordis ubique contractionem suppono, adeoque patet fœminas
(respective suæ molis) plus habere sanguinis, sive calidi sive
humidi, qm habent viri.

Verum ista fœminarum proprietas quæ efficit ut singulis
mensibus sanguinem sincerum ex utero demittant, demonstrat
ijs plus inesse veri sanguinis qm cæterisque hominibus, cum ista
sanguinis evacuatio contingat propter sanguinis copiam, et non
fiat ope ullius fermenti, (ut patebit, cum ostendemus in se=
quentibus fermenta in animalium corporibus esse nulla.

Cap. 4ti. De Calido Innato, Humido radicali, et Fermentatione.

Explicandum hic nobis est quid per has voces designare debent
Medici, non verò quid designarint; hoc autem posterio â
Sennerto, aliisque est effectum inutili operâ. Designare itaque per has
voces debuere, illam attritionem partium sanguinis quæ produci=
tur ab ipsius motu singulari, præsertim in arterias, intra quas
à basi circulari versus apicem coni cavi impetu à corde
concepto propulsus sanguis resistentiam habet superandam
duplicem. sc. eam laterum arteriarum, et alteram sanguinis præ=
cedentis; nempe cum sanguis contineat partes calori exci=
tando aptas, si quando in libertatem asserantur, hoc est, si di=
vellantur à se mutuo, partes ea comprehendentes corpuscula
partes autem corpuscula calorem producentia complectentes
non possunt divelli, nisi per nisum partium sanguinis in se —
mutuo, per quem nisum fit attritio et abrasio particularum
cohærentium; sequitur ergò calorem fore insigniorem, quo nisus et
attritio impetusque partium in se mutuo fuerit insignior. at=
qui iisdem manentibus resistentijs (hoc est, arteriarum sedibus
iisdem manentibus, et copia sanguinis præcedentis eadem) et au=
cto impetu cordis motuque sanguinis circulari, necessario debet
augeri

tot cilius

x sectionibus

augeri nisus et attritio partis sanguinis mutua insidente. Sc. in assumptam quamlibet sanguinis portionem à partibus quidem anticis sanguine praecedente cum arterijs. à partibus vero posticus sanguine succedente cum augmento velocitatis; adeoq; aucto sanguinis circuitu augetur calor, ita ut calor dependeat a circulatione. Cum vero Humidum Radicale sit sanguis, erit Calidum Innatum in Humido radicali fundatum nihil aliud quam sanguis circulans, seu ipsa vita animalis. Sed ut haec paulò explicatiora fiant, advertendum debet partes solidas ex ijsdem mutuo conflatas esse quibus postea nutriuntur et crescunt; Nam cum Nutritio et augmentum sit appositio partis antepositis similis: debet materia partibus crescentibus et auctis sufficiens, esse similis materiae quae partibus crescentibus et auctis ortum praebuit; atqui sanguis, h.e. Liquor Arterijs venisq; contentus, partibus incrementa sufficit, adeoq; ijs etiam ortum dedit, et cum ortu proprietates sanguinis partibus solidis communes; inter quas Calorem recensere. Partes itaq: solidae calorem à sanguine accipiunt, à sanguine inquam circulante; nam huic soli et ortum et incrementum et calorem accepta referunt.

Ex hisce sequitur 1mò. In ijsdem à corde vicinijs (sanguine mole aequali) calores esse proportionales velocitatibus. 2do. sanguinis ijsdem velocitatibus motus esse calores proportionales vicinijs à corde. Nam in sanguinibus homogeneis seu similibus, ad calorem in libertatem asserendum cum nihil aliud exigatur praeter nisum et attritionem partis praedictam per impetum cordis (cui proportionalis est velocitas sanguinis) et reactionem sive resistentiam arteriarum et sanguinis praecedentis; sequitur si non mutetur resistentia illa et reactio (quae non mutatur in eadem vicinia à corde) non mutabitur vis in calorem sanguis, nisi per mutationem impetus. Sc. velocitatis à corde impressae, hoc est, cum effectus sint causis proportionales, esse in ijsdem vicinijs calores sanguinis proportionales, esse in ijsdem vicinijs calores velocitatibus sanguinis proportionales: Quare patet prima propositio.

Deinde eodem modo ostenditur, quod si velocitates à corde impressae aequales sint, non poterint in sanguine caloris mutationes contingere, nisi ob variam sanguinis praecedentis et arteriarum resistentiam sive reactionem; at sanguinis praeced=

praecedentis resistentia est sua moli proportionalis; moles autem ipsius est proportionalis viciniis suis à corde (nam quo vicinior sanguis à corde, eo major ipsius moles continendo inter locos assumptos et extremitatem arteriarum) et resistentia arteriarum est etiam tanto major, quanto viciniores cordi partes ipsarum assumantur. cum nempe resistentia in hoc casu sit proportionalis velocitati. velocitas autem sanguinis in maximâ à corde vicinia sit maxima; adeoque patet quod in secundo loco positis nempe calores sanguinis eadem velocitate latorum esse proportionales viciniis respectu cordis.

Hinc calor sanguinis spectari potest tanquam resultans ex velocitate in viciniam, i.e. si duorum hominum velocitas sanguinis sit trium graduum. et vicinia partis in quâ calorem explorare volumus sit duplò major in primo quam in secundo, hoc est, si sint ut 2 ad 1. erit calor primi ut 6, secundi autem ut 3, i.e. calor primi erit duplo major calore secundi; si vicinia primi sit ut 2 et velocitas ut 4; vicinia autem secundi ut 3, velocitas ut 1. erit calor primi ut 8, secundi autem ut 3, adeoque calor primi erit plusquam duplus secundi.

Ex hisce sequitur erratum D. Walsh: qui statuit calidum innatum esse reliquias sanguinis in corde rarefacti; cum enim quaeratur unde calorem habeat, reddenda est ratio quae etiam reliquias illas includit, illa etiam eandem caloris causam cum toto sanguine habent, nec ullum est fermentum in corde quod calorem sanguini inferat; illud etiam necessario eluetur in quavis cordis contractione; neque etiam sanguis in corde rarefit, aliter quam in arteriis, sed ubi in has è corde pellitur eâ copiâ ut ipsas distendet, ita eâ copiâ ex auriculis in cor fluit, ut ipsum distendat, donec cor ope spiritus animalis contractum seipsum exoneret et inaniat; adeò ut nulla in corde ad summum contracto, sint sanguinis reliquiae à sanguine expulso diversae, et cordi semper inhaerentes. cum illae sanguinis adhaerentis et praeterfluentis, et cordis repetitâ contractionis operâ necessario eluantur, tales, inquam, rationes obmittam, in corde nullum esse fermentum, cum nulla possit in corde separatio fieri partium sanguinis, aut si ulla fieret, tamen quod separaretur deberet necessario absorberi quavis contractione cordis rursus excludi; mihi videtur etiam cordi tribuere indulgentiam et mihi concedi nisi velitis eam cordi tribuere indulgentiam et mihi concedi diam, quâ abstineret à quibusdam fluidi partibus expellendis, dum multo plurimis non parceret, neque ullum locum concederet.

Sed

Sed operæ pretium erit Recentiorum exponere sententiam,
quæ Calorem innatum vult esse effectum fermentationis sangui-
nis à materiâ subtili inducta, et ab actione ipsius perpetuò
continuata. Sc. Recentiores multi, iique celeberrimi, statuunt
causam caloris in sanguine esse materiæ subtilis actionem,
quæ cum in sanguine non inveniat poros rectilineos mo-
tui suo per lineas rectas propagando respondentes, exagi-
tet variè et sejungere conetur partes sanguinis, et intestinum
motum in eo excitat, qui à calore minimè differt.
Evidens est nos Philosophos arbitrari materiam subtilem re-
flecti à partibus sanguinis nostri; nam quod poros rectilineos non
inveniat in sanguine, provenire debet ab occursu partium san-
guinis ad alteram pori (qui canalis quidem est, ut ita loquar)
extremitatem, quæ partes poros satis amplos non comprehendunt
et ea ratione materiæ subtili transitum negant; atqui si hæc sit
causa caloris et fermentationis in sanguine, tum sanguis extra
vasa sua missus, et in pelvi v.g. convolutus, calesceret semper et
fermentaret, cum ille idem sit ac prius corpus, et eandem inte-
stinum motum partiumque situm obtineat in pelvi ac in arterijs conten-
tus, adeoque eidem resistit actioni materiæ subtilis. Verùm (Audi-
tores) quævis experientia testatur sanguinem extra vasa missum
calorem et fermentationem putatitiam amittere. hocque deberet
argumentum esse satis validum ad opinionem hanc refellendam,
lubet tamen paulò altius investigare.
Animadvertisti ergo debet materiam subtilem (si sensu Car-
tesiano h.e. vero, detur) omnium corporum superficies ambire,
et undequaque æqualiter premere: ex hac æquali ex omnibus
lateribus pressione deduxere sagaciores Cartesiani causam
duritiei corporum, seu quietis partium inter se; nam uti aer ab
intervallo duorum marmorum cohærentium exclusus, et ijs undique cir-
cumfusus, actione sua impedit ne illa divellantur, ita materia
subtilis undique corporibus circumfusa impedit ne partes cor-
porum cohærentes à se invicem secedant: adeoque quamvis con-
cedamus materiam exlare subtilem, illa tamen partes simul
cohærentes in contiguitate semper detinebit; nam si admittatur
intra poros ex uno latere portionis materiæ consistentis, tam-
en quia etiam admittitur intra poros ex adverso latere ejus-
dem portionis materiæ consistentis, vel saltem portionis illi
portioni contiguæ, idcircò portio ista detinebitur in æquilibrio,
neque è loco movebitur; unde nulla erit intestini motûs, aut ca-
loris, aut fermentationis origo à materiâ subtili repetenda.
Si

Si ulla quidem foret gravitas materiae subtilis, gravitatisque, ut in aere, mutatio, [cum] esset illa, si aliqua esset, mutationem aliquam forsan aliquando efficere, ut efficit aer; sed cum materia subtilis nullam patiatur gravitatis mutationem (quae et nulla est) nec ideo uno tempore aut loco gravior est quam alio, propterea omnia omnibus locis et temporibus aequali vi circumpremit, adeoque fermentationis nullius est autrix sive causa.

Verum mirari subit quod tam multi eruditi viri putarunt sanguinem nostrum illius esse materiae, ut partes materiae subtilis nequeant poros satis parvos aut rectos, motuique suo extendendo aptos in sanguine reperire: quod quam falsum sit hoc experimento poterimus dignoscere.

Notum est, si ulla detur materia subtilis, eam esse causam cur omnia gravia descendant versus terrae centrum, quia nempe illo detruduntur à materiâ subtili minime gravi circa terram celerrime motâ, et à terrâ recedente per sphaerae terrestris tangentes, inque suum locum corpora illa crassa, quae eidem motui non tam facile obediunt, depellente.

Notum enim est sanguinem circumfusum metallo non impedire quo minus metallum illud sit aeque grave ac prius: est enim metalli sanguine cooperti gravitas eadem ac non operti; unde sequitur materiam subtilem aeque facile transire poros sanguinis, ac poros aeris: nam nisi transiret aequali facilitate utriusque poros, metallum non foret tam grave cum sanguine cooperitur, ac cum aeri exponitur: id ideo verum est, ut corpus quodvis grave aeque gravitet marmoreo vase inclusum, ac aeri expositum; nemo autem putaverit patentiores esse marmoris quam sanguinis circulantis poros; nam si essent, foret sanguis circulans gravior marmore.

Sufficerent haec de causa fermentationis sanguinis ab altiore materiae subtilis advocandas, praesertim cum nondum sit certum ullam talem materiam existere; neque etiam certum sit ullam esse fermentationem sanguinis, et potius certum videatur fermentationem hanc esse nullam. quod ut certum fiat, adnotari debet, fermentationem veram esse acidi et alkali actionem mutuam cum bullis, quae olea mutantur in spiritus ardentes; unde est quod experimur è succis vegetabilibus non fermentatis prodire olea et olei, sed non spiritus; at si fermentatio praecessit, tum distillatione (non oleum, aut saltem paucum) spiritus ardentem, qualis est spiritus vini, impetramus, oleo nempe per fermentationem mutato in spiritus: ita ut spiritus ardentes

sint

sint olea actione mutuâ acidi et alcali intimè unita phle-
gmati. Hoc etiam patet ex eo, qd spiritus illi ardentes de-
flagrent (unde autem sic dicti) ratione olei quod continent,
remanente post deflagrationem phlegmate; et qd ex iisdem
ardentibus spiritibus separari possit oleum; nempe rectumatus
spiritus ardens cujusvis vegetabilis rectificatus, et illi ad-
misceatur aqua, ea simul stent per mensem vase non
optimè clauso, tum videbis supernatare separatum à phle-
gmate oleum, perit se verò spiritus gustu deprehendetur;
adeoque satis constat probiâ omni fermentatione verâ, elici
posse spiritum ardentem; atqui è sanguine nullus elicitur spiri-
tus ardens. sed solum urinosus; unde facile colligitur sangui-
ni inesse nullam fermentationem veram. Porrò haec ve-
ritas non minus confirmatur ex eo qd omnis vera fermen-
tatio (ut diximus) sit actio mutua acidi et alcali, adeò ut
nulla sit fermentatio vera ubi horum alterutrum deest;
deest autem in sanguine hominis sani acidum, ut patebit
cuivis qui laborem distillandi sanguinem suscipere digna-
bitur. Et haec quidem deberent satisfacere iis qui veritatem
quaerunt; at quoniam multò plurimi de voce litigarunt et
fermentationem sanguini inesse contendunt, quamvis illi
non insit acidum, fermentationem, inquam, secundum Willisii
definitionem, qua nempe fermentatio definitur, motus inte-
stinus particularum corpus componentium. Idcircò de hac de-
finitione, motu sanguinis explicato, quid sit sentiendum paucis
declarabo.

Affirmo itaque sanguini nullum inesse motum intestinum particula-
rum distinctum ab eo motu quem à cordis contractione acci-
pit, h. e. sanguinis non circulantis nullum esse motum intestinum,
et universaliter nullum esse motum intestinum particularum ullius
fluidi in vase non moto comprehensi; nam si contineatur
fluidum in vase moto, partes fluidi erunt participes motûs
totius; sed hic motus non est ille motus intestinus de quo hic
loquimur: id autem si ostenderimus, evanescent complurimae
explicationes phaenomenorum à recentioribus Medicis adhi-
bitae, quae huic fluidorum intestino motui tanquam firmissimo
fulcro videntur superimpositae. Ut promissis satisfaciamus
advertendum volumus fluidum esse corpus omne cujus partes
vi utcunque illatae cedunt, et cedendo facile moventur inter se.
Haec definitio convenit cum hypothesi illâ Archimedeâ quae
ponit

ponit humidi eam esse naturam ut partibus ipsius æqua-
liter jacentibus, minus pressæ à magis pressis expellantur;
nam hac hypothesi palam assumit minus pressas partes
fluidi cedere magis pressis, h.e. cum minus pressæ respectu
magis pressarum quiescant (est enim minor motus respectu
majoris quies quædam) partes fluidi quiescentes magis motis
cedere. Ex his sequitur, quod si fluidum aliquod undiq; æqualiter
prematur (de æquali fluido nos loquimur, cum corpus hu-
manum omnesq; in eo contenta liquores ab aere et fluidis qui-
busvis ambientibus æqualiter undiq; premantur) tum partes
ipsius omnes æqualiter etiam premuntur, et absq; omni motu
quiescunt inter se. Esto itaq; in vase sphærico uniformiter
seu æqualiter presso fluidum quodvis, in eo si pars aliqua
movere incipit, omnesq; partes illi similes in eadem à cen-
tro distantia vel movebuntur versus centrum, vel versus
circumferentiam, servata eadem à centro distantia vel
movebuntur in plagam aliquam, sc. orientalem aut occiden-
talem; atqui cum fluidum supponatur homogeneum, erunt ipsius
partes singulares omnes aut æque graves, aut æque leves,
adeoq; æqualiter centrum, aut æqualiter circumferentiam pe-
tunt: Ergo nulla earum aliam quamvis è loco suo deturba-
bit, et sic permanebunt omnes partes in suis locis et quiescent
inter se; et cum pressio supponatur æqualis undiq; nullæ
partes erunt magis, nullæ minus pressæ, adeoq; ex Archimede,
nulla pars ex suo loco expelletur, et sic quælibet quiescet;
sed neq; eadem semota à sphæræ centro distantia move-
buntur in aliquam plagam partes fluidi homogenei et æ-
qualiter pressi; nam nulla est causa quæ possit efficere
ut in unam potius plagam quam in contrariam moveantur,
et non possunt movere simul in hanc et contrariam;
ergo in nullam movebuntur, præsertim cum partibus om-
nibus in plagam aliquam motis, totum fluidum debeat in
eandem movere, cum motus omnium partium in eandem pla-
gam sit idem cum motu totius in ipsam; atqui ex se im-
motum totum fluidum non potest movere in ullam plagam.
Et ut hæc clariora fiant, adverti velim extimam su-
perficiem aquæ puræ, v.g. vasi sphærico inclusæ, et sic
æqualiter pressæ, non posse ad vas continens propius mo-
vere, quia ista à vase comprimitur æqualiter, et est ei
contigua. Secunda autem superficies non potest, neque
ulla ejus pars, propius ad primam accedere, cum hæc à
vase et prima superficie æqualiter undiq; prematur, et
idem

idem obtinet in omnibus superficiebus sphæricis et concentricis ex quibus sphæra aquæ constat. Unde sequitur nullam earum superficierum, nullamque earum partem propius ad centrum vasis accedere: nam si ulla pars accedat ad centrum, illa deberet necessario sphæricam superficiem à centro minime distantem versus oppositum latus vasis expellere, et sic superficies lateris oppositi propius accederet ad ipsum vas continens, aut aliqua saltem ejus partes, contra quod prius probatum est: Ergo demonstratum est fluidi homogenei (quod genus fluidum est) immotas esse partes, seu fluida quævis intestino motu carere; atque si fluidum non sit homogeneum, partes graviores ad centrum versus quod tendunt descendunt, reliquis æque gravibus ad eandem à centro communi distantiam se componentibus, adeoque quiescentibus, per superiorem demonstrationem, et per ea quoque quæ ab Archimede sunt ostensa; ostendit enim illius doctrina partes omnes aquæ, v.g. (ut de hoc fluido loquamur, cum fluidorum omnium qua talium eadem est lex et proprietas universalis) esse æquilibratas, seu in æquilibrio consistentes, ita ut nulla sit centro terræ propior quam alia in eadem superficie, adeo ut superficies aquæ sit necessario sphærica, quoniam a superficie sphæræ lineæ rectæ ad centrum ductæ sunt æquales; et cum idem de quavis aquæ superficie verum sit, patet nullam aquæ particulam (adhoc ut aqua sit uniformiter fluida) debere ad centrum terræ accedere, aut ab eo recedere, adeoque aquæ partes esse inter se immotas. Ex dictis infero nullum inesse sanguini motum intestinum, adeoque nullam fermentationem sensu Willisij et illorum qui fermentationem cum motu intestino confundunt.

Cap. 5tum. De Oeconomia Animali.

Cibos dentibus comminutos, et salivâ, ut facilius adhuc postea molescere et ulteriori comminutioni cedere, madefactos, in ventriculum detrudimus, in quo (ope perpetui motûs à musculosa stomachi tunicâ peracti, et respirationis, in quâ Diaphragma ventriculum premit alternis vicibus deorsum) partes ciborum salivâ, aliisque glandularum seroſis liquoribus evoluta conquassantur,

debru

dobruduntur et in minores partes dividuntur, donec parvi-
tatem eam acquirant, quae requiritur ad fluidum ex iis cum glan-
dularum liquoribus et potu assumpto componendum; cui appel-
latio Chyli tribuitur: adeoque partes non aliqua fermenti
stomachi vi solvuntur in partes essentiales (ut vocant) aut
Elementa sive Chymica sive alia quaevis, separatione
nim. aliquarum diversi generis prius unitarum, et unione
aliarum prius separatarum, ut fit in fermentatione v.g. vini,
in quo partes tartareae, reliquis prius unitae, separantur, et
prius separatae phlegmatis et olei partes propius uniuntur
et spiritus componunt. Verum in coctione quae fit in ven-
triculo cibi comminuuntur in partes integrantes totis sangui-
nis similes, sed minores; eo prorsus modo quo corallia
super marmore aspersâ aquâ teruntur, reducunturque in ×
pulverem impalpabilem, cujus partes in parva corallia, et
non corallii principia nexu soluta minuuntur. Ad rei
hujus probationem non opus esse videtur alio argumen-
to, quam quod in ventriculis et intestinis piscium majorum
qui minores devorarunt, Chylus concoctus nihil aliud
sit quam liquor innatantibus fibrillis carnis piscium vora-
torum (quas facile est microscopio dignoscere et observare)
talibus fibrillis, inquam, seu partibus partium fibrarum non
nisi mole differentibus à magnis, h.e. in coctis carnis frustis.

Chylus itaque in ventriculo elaboratus, contractione ven-
triculi alterna et musculorum adsitorum, in intestina extru- ×
ditur, in quorum principiis liquore felleo et sero pancreatico
diluuntur, qui liquores nullam neque cum Chylo neque secum ul-
lam ineunt effervescentiam, sed placide et mitissime admis-
centur Chylo et sibi mutuo, ut multis experimentis patuit;
verum eorum liquorum ope major Chylo conciliatur fluidi-
tas. unde fit ut partes ciborum aliquatenus ventriculi
motu solutae. Sed defectu sufficientis proportionis liqui-
di, non satis à se invicem dissitae, unaque adhuc aliis su-
perincumbentes, tandem amplius spatii in ampliore flui-
do nactae, à se invicem facilius se movere possunt, et
minores à majoribus extricari; cumque hae majores sive
minus coctae non possunt ob magnitudinem suam ma-
gno numero in vasa Chylifera intrudi, per longitudinem
intestinorum depelluntur, et in iis putrescunt cum extra
animalis i.e. extra circulationis aream (cujus initium in vasis
lacteis) consistant; omnia enim, uti carnes mortuorum animalium

et

et herbæ, &c. quæ coqui seu digeri possunt, ea extra ani-
mal putrescunt: Ex his sequitur meliorem et citiorem
fore concoctionem interdiu et dum vigilamus, quam no-
ctu et dum dormimus, quoniam dum vigilamus fre-
quentius diaphragma musculosq; abdominis, corpusq;
totum magis exercemus, et ventriculum sæpius compri-
mimus.

Sequitur nos etiam placide deambulantes, aut motu lente
nosmet exercentes, perfectius cibum concoquere, quam per-
otes sedentes, immotos, multoq; adhuc melius quam si fere
immoti studijs intendamus; tunc enim ita advocatur
mens, ut rarius quam in somno spiritum ducamus, musculosq;
rarius moveamus.

Quod autem melius hyeme coquamus quam in æstate, sententiam
nostram firmat, cum hyeme cogamur ad arcendum frigoris
sensum validius et sæpius corpus motu exercere, quam æsta-
te; fermentum autem illud stomachicum, sive sit saliva, sive
sit serum e glandulis ventriculi exsudans, nihil aliud prorsus
confert ad concoctionem ciborum, quam ut molliscant, et sic
facilius comminui possint; neq; hi liquores confluunt
in ventriculum ut coctionem efficiant, sed coctio, h.e. den-
sitas et ventriculi et œsophagi motus efficiunt ut liquores
illi exprimantur, et eo tum confluant; nam eos liquores
coctionem non administrare, exinde patet, quod immissi
in locum æque calidum, ac est ventriculus, sed immotum,
carnes aut herbas nunquam in chylum sunt mutaturi, ut
mirum sit, sero sanguinis, quale ex glandulis solum excer-
nitur, facultatem cibos solidos vertendi in liquorem chylifor-
mem adscribi, cum serum evidenter non sit panis, carnium,
herbarumq; solvendarum menstruum: sed totum hoc negotium facilius
intelligetur et planius confirmabitur ex Consideratione ma-
chinæ D. Boyle pro digestione a Papino descripta, in
quâ nullius ope fermenti, sed solius caloris, et pressione ad-
ris rarefacti et exitum non invenientis, ossa carnesq; pauca-
addita aquâ in gelatinam abeunt, ut nihil desit ut vere
Chylus dicatur, præter motum et sæpius repetitam corporis
deterentis superficiem.

Chylus itaq; confectus per vias satis notas, sanguini ad-
miscetur; cujus natura ut innotesceat, experimenta recensen-
da sunt in sanguine extra vasa misso tentata. Aperta itaq;
venâ jugulari et arteriâ carotide ejusdem animalis, et san-
guine arterioso et venoso diversis vasis immisso,
sanguis

Sanguis venosus cum nihil admisti fuerat, spatio [illegible] perfecte coagulatus erat sine ulla serositate; infima pars erat nigra.

Sanguis arteriosus eodem coagulabatur temporis spatio, sed fortius quam venosus, neque niger erat in infima parte.

Venosus cui admistum fuerat oleum Vitrioli coagulabatur fortiter, et illico colorem acquirebat aeruginosum, cum seri separatione.

Arteriosus eodem admistus eadem praebebat.

Venosus admisto Spiritu Salis Armon: non coagulabatur, et servabat colorem sanguinis, qui tamen erat nigro rubicundior. Arteriosus eodem admistus eadem praebebat, sed color erat a nigro abhorrentior.

Ven. admisto oleo ♀ri non coagulabatur, solum pellicula superficiei inducta est, et color ad igneum et flammeum propius accedebat. Arteriosus eadem praebebat.

Ven. spiritu Urini admisto Salis fortiter coagulabatur, sed in grumos, cum magna seri separatione, et color erat atro-rubens. Arteriosus eadem praebebat.

Ven. admisto extract. Gallarum grumescebat separato sero, superficie rutilante, et parte infima rubra. Art. eadem.

Ven. admisto Spiritu Nitri coagulum contrahebat satis molle et muco plenum, amissa omni sanguinis rubedine. Art. eadem.

Ven. admisto Spiritu Salis communis cum aqua font. non coagulabatur, color tantum mutatus erat; sed Sp. Salis communis simplici coagulabatur ac cum Sp. Nitri. Art. eadem, nisi quod liquidior et rutilantior fuerat venoso per admissionem Sp. Salis cum aqua.

Ven. admisto succo Acetosae non eodem modo coagulabatur ac sanguis purus, tantum pars solum coagulabatur, reliquum erat serosum, sed totus erat calor. Art. eodem succo admistus non coagulabatur, sed tantum ei inducta est pellicula; color idem erat cum venoso.

Ven. admisto succo Cicutae fortiter coagulabatur, color a colore puri vix diversus, nisi quod superficies erat lividior, et ad Cyaneum accedens. Art. eodem succo admisto, colore similis, non tamen erat adeo fortiter coagulatus, et minus quoque fortiter quam sanguis purus. Eadem quoque contigere utrique sanguini admisto succo Solani Lethiferi.

Ven. admisto succo Serpentariae minus coagulabatur quam sanguis purus, sed lividior erat, serositate supernatante decolore. Art. eodem admistus adhuc minus coagulabatur

cabatur. caetera venoso similis.

Ven. admisso succo flor. Sambuci coagulabatur eodem-modo ut sanguis purus, sed color erat lividior Art. eodem admisso coagulabatur

Ven. admisso succo Hellebori nigri non adeo coagulabatur ac purus sanguis, at pars infima minus erat atra quam in sanguine puro. Art. eadem praebebat.

Ven. admisso succo Lavend. non coagulabatur, sed paulo nigrior factus est. et Art. multo nigrior arterioso puro, ita ut totus niger factus sit.

Ven. admisso Salviae succo neque coagulabatur, neque colorem mutabat. Art. autem lividior erat ipso puro, sed non coagulabatur.

Ven. succo Imperat. admisso in infima parte aliquatenus coagulabatur, et pellicula inducta est supremae parti; sed post horam cum dimidio totus coagulabatur, colore paulo obscuriore venoso puro. Art. eodem admisso prorsus non coagulatus est. colore multo nigriore.

Ven. admisso Extract. Theae vix coagulatus est, sed admodum ater evasit, quum Extract: fuerat coloris rubri. Art. autem nullo modo coagulabatur, nisi in medio, cujus color erat rutilans, reliqua pars constabat fere admodum nigra.

Ven. admisso succo Absinthii non coagulabatur, sed praebebat sedimentum atro-rubens. Art. caetera similis sedimento carebat.

Ven. cum succo Melissae non coagulabatur, sed praebebat sedimentum admodum lividum; color reliqui liquoris ater erat. Art. eodem modo se habebat.

Ven. cum succo Alchimillae praecipitabat grumas atrorubeas. reliqua pars triplo major livida erat. Art. autem nullo modo coagulabatur

Ven. cum succo Bistortae coagulabatur mollities in infimâ parte, suprema pars erat liquida, et omnia fere aerugi=nosa. Art. autem eodem modo.

Ven. cum succo Artemisiae minus coagulabatur quam sanguis purus; coagulum autem quod formabatur erat coloris lividi et cyanei in supremâ parte; infima pars minus nigra quam venosi nigri; sed post horam cum dimidio prorsus coagulabatur, et rutilans evasit exceptâ pelliculâ su=premâ

supremâ. quæ erat colore lividior cyanei. Art. eo=dem modo.

Ven. cum succo foliorum Scorzoneræ vix coagulabatur, sed liquidus permanebat. et colorem eundem cum veno-so puro. Art. cum eodem succo eundem colorem habebat cum arterioso puro, et vix dimidia ejus pars coagulabatur.

Ven. cum succo Cichorij sylvestris non coagulabatur; sedi-mentum habebat æruginosum, suprema pars erat valde ni=gra. Art. etiam non coagulabat; sed paulo spissior factus est, et minus erat ater quam venosus cum succo illo, et coloris erat flavioris.

Ven. cum succo Menthæ crispæ non coagulabatur; colore eodem cum sanguine puro venoso. Art. eodem erat colore, sed leviter in grumos coactus.

Succus Chelid. minoris venoso admissus coagulationem minorem faciebat quam venosi puri, et colorem obscuri=orem. Art. eodem succo admissus fortius est coagulatus, et ruti=lantior evasit.

Ven. cum succo Raphan. Rust. coagulabatur eodem modo quo venosus purus, et colore eodem. Art. cætera similis, præci=pue flavior erat in superficie.

Ven. cum succo Tanaceti non coagulabatur, sed tamen spissi=or evasit; in fundo parvulus grumus inventus est. Art. eo=dem succo fortius coagulatus est.

Ven. cum sale lixivioso Tamarisci non admodum coagu=labatur; sed paulo spissior evasit non mutato colore. Art. eodem admisso fortiter coagulabatur, et colorem contrahebat rutilantiorem colore arteriosi puri.

Ven. cum sale caulium et corticum Fabarum non coagulaba=tur, sed paulo spissior evasit, colore non mutato. Art. neque coagulabatur, neque spissior evadebat, sed colorem obscuriorem induebat.

Ven. cum sale Erucæ absque coagulatione rutilantior evasit quam venosus purus; itidem Arteriosus.

Ven. cum sale Millefolii sine coagulatione colorem induebat valde æruginem; Art. autem evadebat spissior, et colorem induebat atro-griseum.

Ven. cum sale Pulegij regalis paulo spissior evasit, et coloris æruginei. Art. eadem, sed magis æruginosus.

Ven. cum sale Rorismarini fortiter coagulabatur cum colore inter rubrum et purpureum. Art. minus coagulabatur.

Ven.

Ven. cum Sale Thymi fortiter coagulabatur et colorem contrahebat obscuriorem quam cui admissus erat Sal Rorismarini. Art. prorsus non coagulabatur, sed paulo spissior factus, color erat eodem cum venoso prædicto.
Ven. cum Sale Bursæ pastoris prorsus non coagulabatur, et color erat clarioris quam venosi puri. Art. cætera venoso similis, color erat adhuc clarior.
Ven. cum Sale Herbæ ... prorsus non coagulabatur, sed paulo spissior evasit; color erat multo clarior quam venosi puri. Art. nec spissior evasit, sed prorsus liquidus mansit; cætera venoso prædicto similis.
Eadem prorsus contingebant admissis Salibus Chelidonii minoris, Fraxini, Hyperici, Alchimillæ, Chamædryos, Melissæ.
Ven. cum Sale fixo Meliloti coagulabatur cum colore atro-rubente. Art. autem non coagulabatur, sed color erat omnis rubedinis expers.

Experimenta quædam de Sero sang. venosi.

Serum hoc admisso Sp. vini præcipitabatur in grumos albicantes.
Cum Sp. ✱ci nulla facta est mutatio.
Cum oleo ♀ri nulla.
Cum Sp. ⊕li fortiter coagulabatur.
Cum Sp. Nitri fortius cum colore gryseo.
Cum Sp. Salis Communis æque fortiter.
Denique cum Sp. Melissæ solum turbabatur et nigrescebat sine coagulatione.

Post explicata circa Sang. experimenta quibus scire possumus quænam ei coagulando, aut liquefaciendo, aut in naturali fluxilitate detinendo sint comparata, gradum facimus ad illa vulgo requiri solita, viz. Quomodo Sang. fiat? et in quo loco? Quomodo corpus nutriatur? et talia.
Diximus Chylificationem esse communem partium cibi per motum Ventriculi partiumque adjacentium attritionem; quod etiam innotescere potest ex more avium quarundam, quæ lapillos et arenulas asperas devorant quibus cibos atterere possint, et canes eosque reliquias à ventriculo abrasas expellere, quæ impediunt quo minus ventriculi tunica cibis atterendis se facile applicet: Eadem etiam ratione.
Diximus

dicimus sanguificationem esse comminutionem partes Chyli per motus cordis et arteriarum, contenta sua, praesertim in pulmonibus, comprimentium, per quem fit ut Chyli partes evadant aeque parvae ac partes sanguinis, et aeque lubricae, ita ut possint aequè facilè ac hae supra illas et se invicem labi et excurrere; adeoque cum iis liquidum ad sensum homogeneum, intra canales constituere: Unde ad sanguificationem non putamus esse in corde aliisve partibus ullâ fermentatione opus.

Nutriuntur autem à sang. partes corporis nostri, cum ex eo sint, et in locum deperditarum quotidie novae ex massâ sanguineâ succedunt. Pars autem qualibet non integri sang. corpore nutritur, nec etiam solo sero; evidens enim est ossa non fieri ex rubra sanguinis parte, nec ex sero sanguinis integro, sed ex gypseâ quadam et durâ parte in multis et minimis portionibus sanguinis innatante, adeoque ex hac parte nutriri, cum partes iis nutriantur ex quibus constantur.

Spiritus Animales, Nat. et Vit.

Hic verò explicandae sunt voces quaedam, quarum apud medicos, praesertim veteres, pervolua est mentio, quasque adeoque intelligere et cognoscere oportet.

Multa nempe loquuntur illi de Spiritu Animali, Naturali, et Vitali quos servire volunt totidem facultatibus eadem denominatione politis.

Facultas Natur. etc.

Facultatem naturalem vocant eam, quâ actiones ad individui et speciei conservationem spectantes eliciuntur. Hae autem sunt Generatio et Nutritio, nam augmentum est tantum major nutritio.

Facultatem Vitalem vocant eam quâ pulsus fit, calorque propagatur in universum corpus, et Respiratio absolvitur.

Denique Animalem vocant facultatem quâ sentimus, et nos nostraque membra movemus.

Zypeus. Walsh.

Recentiores, ut Zypeus et Walshi clamant haec non posse intelligere neque admittere; nos tamen rem explicabimus ut possit intelligi, et admitti debeat. Est ergo Facultas Naturalis ea vis circulationis sanguinis orta quae conspicitur in secretionibus omnibus intra corpus nostrum factis, eâ solâ secretione exceptâ quae fit in extremitatibus nervorum: Ergo Sp. naturalis est sanguis venosus, aut

Sp. Natur.

liquor quivis sanguineus in venis nascentibus, aut in ullo vase, praeter non-capillares arterias et nervos, comprae

comprehensus; ille enim sanguis venosus qui mini-
mis venis continetur corporis partes nutrit, quod officium
Sp. Naturalis esse volunt antiqui. Facultas vitalis est
vis cordis muscularis, quâ sanguinem expellit in univer-
sum corpus; et ante definivimus Vitam esse circulatio-
nem istam sanguinis; ~~unde~~ Sp. vitalis est sanguis | Sp. Vit.
arteriosus in arterijs nondum evanescentibus fluens; hic
enim pulsum producit et calorem partibus communicat;
in arterijs autem evanescentibus deficit spiritus, et ca-
lor imminuitur: pulsus autem et caloris diffusio spiritu-
um vitalium proprium est munus ex veteribus. Tandem
Facultas Animalis est vis ea quae à sanguine circulan-
te in cerebro exercetur per secretionem liquoris in ner-
vos derivabilis, qui liquor Sp. animalis dicitur; hic en- | Sp. Anim.
im motu suo in nobis sensum et motus omnes efficit, et
antiquorum et recentiorum sensu.

Hisce vocum definitionibus praemissis, postquam Chy-
lum sanguini admistum, et per vias notas ad cordis dextrum
ventriculum esse delatum supposuero, progrediar ad expli-
candum quod primum se nobis offert Respirationis huma-
nae negotium, idque paucis verbis.

Experimentis tot multis manifestum est aerem esse gra- | Respiratio.
vem; est autem aer etiam fluidus; ergo ex naturâ flui-
di irrumpit aer in quemcunque locum exhaustum, seu in quo
minorem invenit resistentiam et pressionem quam ea
est quam patitur à reliquo superincumbente aere; ergo in
primâ nativitate Larynx aere replebitur; inde gravitas
aeris externi tollitur ab interno, seu erit aequipondium
inter externum et internum aerem, et tunc primum possunt mu-
sculi pectus dilatantes in actionem venire; antea enim
irr-
uisset aer in cavitatem pectoris, premebatur superfici-
es externa thoracis aeris pondere aequante pondus ☿ij
27 vel 28 digitos alti, et latitudinem eandem cum thorace
habentis, adeoque non poterant musculi thoracis dilatantes
inflari, et sic contrahi, ob illam pressionem, adeoque nec
thorax dilatari, sed immissa ea aeris copia, quae cum il-
lo externo aequilibrium constituit, quaevis minima facultas,
aut vis spirituum animalium potest musculos inspirationi
inservientes inflare, et sic contrahere. At si musculos pe-
ctus elevantes et dilatantes contrahimus, necessario de-
bebit

debebit cavitas thoracis amplior evadere; et cum illa quâ thoraci ex hac dilatatione accessit amplitudo interna, seu capacitas, aut sit vacua aut fluido quodam minime resistente plena, debebit aër in eam ulterius irrumpere; at irrumpere non potest nisi per asperam arteriam, per cujus ramulas dispergi debebit in omnes pulmonis lobulos, et vesicas tubulorum formabiles, cum partim premat proprio pondere, et superincumbentis reliqui aëris gravitate adusque ultimas vesicularum cavernulas, et actio actionum vero [illegible] appellatur Inspiratio. Cum vero effluxus sp. animalium è nervis in musculos alternatim fiat, cessante impetu influxus, cessabit etiam inflatio et contractio musculorum intercostalium; adeoque delabentur costae pondere suo depressae in antiquum situm, quem ante inspirationem inchoatam habebant, et sic intercapedo pectoris evadet angustior, corruentibus et in se ipsis compulsis vi delabentium costarum pulmonibus; unde fit, ut qui in majoribus tracheae ductibus continebatur aër, per eos extrudatur, aëri illi qui in interiores pulmones evaserat reditu praecluso, qui idcirco ulterius in intima pulmonis adita actus, capillares arteriae pulmonariae propagines pondere suo et è latere comprimet, et sanguinem propellet in propagines venae pulmonariae, ad sinistrum cordis ventriculum ducentis: Unde patet actionem aëris in pulmones recepti, sive Respirationis, esse comminutionem sanguinis eam quae requiritur ut facile possit sanguis subire et transire vasa pulmonaria, et sic ad cor deferri eodem modo quo diximus actionem ventriculi seu coctionem, esse ciborum comminutionem eam quae requiritur ut illi possint subire et transire vasa lactea, et sic ad Receptaculum Chyli deferri. Nam quod nonnulli asserunt omnes, aërem, aut ex aëre particulas quasdam, sive sulphureas, sive nitrosas, Respiratione sanguini in vasis pulmonalibus admisceri, mihi non est credibile, cum vasa arteriosa et venosa pulmonum sint verè continua, ut postea probabimus, cum ostendemus venas ubique esse arteriis continuas; adeoque nulla sint aperta vasorum aut vasculorum ostiola, per quae aër possit liberè permeare ad sanguinem in pulmonibus fluentem.

Aër non admiscetur sanguini.

Venae arteriis continuae.

Sanguis à vena pulmonali in auriculam cordis sinistram fertur, et ex hac in cordis sinistrum ventriculum, è quo, per nervorum ministeria contracto, extruditur ad aortam ejusque ramos, quibus variis in visceribus corporibusque glandulosis, adnexa sunt

vasa

vasa partem aliquam Pneumoniae, reliquo sanguine ad dextrum cordis ventriculum per venas redeunte. Trusio illa a cordis sinu sinistro dilatationem facit arteriae ejusque ramorum insignium, quae digitos nostros tangentes repellit, pulsusque vocari debet, qui eodem tempore percipitur in omnibus majoribus, et varie distitis a corde arteriis, quia arteriae plenae semper sunt, adeoque impetus sanguinis cordi proximo impressus eodem tempore communicatur sanguini per totam arteriae longitudinem sensu notabiliter; adeoque eodem tempore quo cor contrahitur, sive ad pectus allidit, arteriae pulsant, dum ob intrusum sanguinem ex copia, ut a naturali capacitate arteriarum non possit contineri; cessante autem paulisper sanguinis intrudente, arteriae vi sua se contrahunt, adeoque propulso ulterius sanguine in seipsas coincidere usu receptum est ut sub nomine pulsus veniat, non solum violenta illa dilatatio arteriae, sive Diastole, sed contractio, sive Systole. Quia vero differentias multas observant pulsus, quas morbi morborumque mutationes subsequi solent, idcirco eorum differentias praecipuas paucis explicabimus.

Cum arteria dilatatur ultra limites consuetae dilatationis, dicitur pulsus Magnus, aut vehemens, aut validus; si non pertingat arteriae dilatatio ad limites consuetos, vocatur Pulsus parvus, aut debilis; at si inter dilatationes quasvis duas plus temporis intercipiatur quam intercipi solet, dicitur pulsus Rarus; si minus temporis, dicitur Frequens. Denique si arteriae tunica sit solito durior a quavis causa, dicitur pulsus Durus; si per causam contrariam sit mollior, dicitur pulsus Mollis, et dubium aliquid debet esse de postrema differentia, nam Celer et Tardus, si dantur, tamen a nobis observari nequeant. (loquimur enim de pulsibus Medico utilibus, et sic observationibus) quia pulsus dicitur Celer cum lectus ope observationis) quia arteria per minus tempus quam solet in dilatatione summa perseverat, Tardus cum per majus: atqui differentia temporum quibus arteria in diversis dilatationibus detineatur est insensibilis digito tangentis; quippe quavis hora in homine mediocriter sano edunt pulsus ter mille et sexcenti, cum pulsus quilibet respondeat horae minuto secundo, ex quo minuto pars aliqua debet insumi dum arteriae latera spatium aliquod percurrunt, donec ad summam dilata-

Pulsus quid.

Pulsus differentiae. Magnus et parvus.

Rarus et frequens.

Durus et Mollis.

Celer et Tardus.

3600 pulsus in hora.

dilatationem perveniant, alia pars intumi dum illa se reducunt ad angustias suas naturales: haec omnia tempore istius minuti secundi, sive partis horae ter millesimae sexagesimae, debent absolvi; unde patet illam partem istius minuti secundi quae relinquitur pro summae dilatationis duratione, debere esse tam parvam, ut non possimus minarum dignoscere ope digitorum attingentium. Deinde pulsus aequalis et intermittens sunt tantum species pulsus frequentis et rari; nam si frequentia aut raritas sanguini similis semper sit, dicitur pulsus aequalis; si non semper sit sanguini similis, dicitur pulsus inaequalis et intermittens.

Aequalis et Intermittens

Transimus ad considerationem sanguinis non amplius in nudis arteriis contenti, sed in viscera glandulasque distributi, in quibus varii liquores ab eo secernuntur. Nulli non est notum quaenam fiant in Hepate, Pancreate, Glandulisque subcutaneis, aliisque innumeris separatis ab Anatomicorum industria detectis et ingenio applicatis. Quare à talibus recensendis abstinemus, contenti tradidisse secretiones quae in Cerebro, Renibus, et Pellibus celebrantur, et proprietates aliquas Medicinae intelligendae utiles.

De Cerebro et Nervis.

Sanguis per arterias Carotidas, aliasque in Cerebrum derivatas, et glandulas extremitatibus arteriolarum appendentes, i.e. insertas, sibique saepius incurrentes destinatur arteriolarum ductus, tandem ingreditur: ex istis autem glandulis egrediuntur praeter venas sanguinis partem reducentes, filamenta nervos et medullae nervorum congeriem componentia, quae cum cava sint aliquam liquidi nervosi portionem assumunt, et in corporis omnes partes dimittunt, ut patet ex sensu perceptione et motu simul, in iis partibus ad quas nervi tendentes aguntur aut comprimuntur. Liquidi in arteriis contenti portio quae principia nervorum ingreditur ex parte duplici constat, alia quippe ejus pars est admodum nobilis et Spiritus nomine dignior; alia verò vinosior et calore crescens, avolantibus nempe partibus nobilioribus et minoribus quae fluiditatem majorem conciliabant. Haec omnia manifesta sunt ex sequenti experimento. Si canis viventis sterni et anterior Diaphragmatis portio cautè à se invicem separentur, ita ut nervi phrenici nil detrimenti capiant et alterutur horum, paulò superius antequam Diaphragmati se inserant, digitis comprimatur, tum paulò post moveri desinit Diaphragmatis, deinde pars intercepta inter insertionem et comprimentes digitos, alterius adstantis digitis per totum suum ductum ad insertionem usque comprimatur, ut possit exprimi,

Si

si quis superest in nervo succus, et Diaphragmati immitti,
tum rursus in motu redibit Diaphragma, eumque servabit
per aliquod tempus alterne se contrahendo.
Hoc peracto amoveantur pauxilli temporis à nervi conta=
ctu digiti, et postea rursus admotis et in compressionem
adductis cessabit à motu rursus Diaphragma, donec pars
nervi inferius intercepta, altera manu admota successive
inaniatur versus diaphragma; quippe rursus in motum dedu=
cetur ille musculus; Eademque saepius eveniunt; Ex quibus pos=
sumus tuto concludere motum liquidi nervorum non esse
celerem, cum tempus quo, laxato nervo, et constrictione
liberato, liquidum ipsius decurrit ad Diaphragma, sit non
minimum, sed observabile; non enim statim à compres=
sione sublata movetur Diaphragma rursus, sed opus est
successive manus opera ut deducatur ex parte nervi in=
tercepta liquor in musculum subjectum. h.e. non solum illum
non esse summe mobilem probat, verum etiam esse ejus
partem aliquam haerentem et viscosam. Sequitur hinc spiri=
tus animales non semper et continue fluere, sed interrupte
et alternis vicibus effluere, sive oscula extima nervo=
rum esse alternatim aperta et clausa. quod patet ex eo, quod
Diaphragma alternis vicibus in motum veniat, ut laedam
do corde; nam quia motus Diaphragmatis necessario ef=
fluxui liquoris animalis respondet, cum ab eo producatur,
debebit necessario effluxus hic non esse perpetuus, sed
alternus; effectus tamen sp. animalis videntur celeriter
produci, cum nervi liquore, in hominibus sanis, semper
sint pleni, ita ut minimus impetus per totam nervorum
longitudinem in puncto temporis possit deferri: diligen=
ter autem adnotari debet motum quidem animalem effici
ab Influxu sp. animalis in musculos, sive ab eorum motu dire=
cto et longitudinali; verum sensum peragi per Refluxum
sp. animalis in cerebrum versus originem nervorum. Cum
autem Refluxus fit (uti fieri debet in quavis sensatione,
objecto nempe extremitatem proximam nervi per se aut
per partes à se emissas feriente et comprimente; unde
fit ut pars nervi illi proxima dilatetur refluente liqui=
do, parte vicina et superiore interim contracta, et sic al=
ternatim contrahendo et dilatando excitantur undae intra
nervos, in quibus mechanica sensus ratio consistit) per

dorbz

Motus Anim. ab Influxu. Sensus à Refluxu sp. an. peragitur.

..rbum aliquem oriundum à majori trunco, per cujus-
trunci ramos reliquos non fit eodem tempore refluxus cum eodem
impetu, necesse est ut derivetur in reliquos ramos consue-
ta animalis consueta major; nam pars liquidi illo ra-
mo refluentis distribuetur per reliquos in quibus nullus est
refluxus, quia non potest eadem facilitate impelli in
ramum per quem liquidum refluebat, ob majorem sc. re-
sistentiam; verum post per breve tempus derivatur
in ramum per quem refluxus fiebat copia liquidi consue-
tâ major: nam per illum refluxum ramus concutitur plus
solito, truncus etiam concutitur plus solito, et sic decidet
liquidum è trunco majore quantitate in omnes ejus ramos.

De Urinâ

A Cerebro ad matulam descendamus, è quâ educta uri-
na vasique fictili et aperto indita, sinatur super igne-
non modico incalescere et ebullire; dum ebullit, urina fit
sensim coloris obscurioris et consistentiae crassioris, itaut
spatio trium horarum si lib. 12. urinae initio sint assum-
ptae, potest magna pars evaporare, et in fundo relinque-
re sedimentum crassum, salsum, obscurum: huic sedimento
si aquam fontanam admiseris partitis vicibus, donec
vas aquâ plenum sit, ac ante evaporationem fuerat, re-
cuperabis urinam primò assumptae simillimam, quaeque
omnia phaenomena exhibebit urinae naturali adscripta.
Haec est artificialis urina, quae distillatione easdem im-
pertiet quas à naturali impetrare solent chymici. Hinc
sequitur urinam componi ex aquâ, sale communi, et terrâ;
cum et naturalis et artificialis urina incipiente putre-
dine sedimentum habeant pulverulentum et insipidum, quod
terreum dici potest. Hinc etiam patet in urinis hyposta-
ticis inesse partes salis et terrae in urina gravissimas,
quae adeo ima tenent; partes autem salis et terrae uno-
gradu leviores, quae suspensiones et enaeoremata vocantur,
in medio fere loco fluitant, supremo loco relicto nubi
seu nubeculae ex levissimis solidaris partibus urinae la-
tentis conflatae.

Urina artificialis.

e

Cum Urina primò excernitur plerumque conspicitur color
flavedinis citrinae, qui dependet à proportione salis et tar-
tari et aquei liquoris admistorum, ita ut si nihil aut
parum salis et tartari admisceri contingat, nullus urinae
futurus sit color, praeter qui aqueae perspicuitati adjun-
gitur; quo verò plus salis et tartari aqueis partibus

admis:

admissor, aut quod eodem redit, quo minus aquæ respe-
ctu reliquarum urinæ partium superest, eo obscurior est et sa-
turatior color, ut patet ex evaporatione illâ urinæ, quæ
eo evadit obscurior quo plus aquæ naturæ evaporat,
coloris autem parcior, eo magis erit urina aut perspicua,
aut coloris albicantis, quo plus erit aquæ cum pauco sa-
le; aut salis cum paucâ aquâ aut utriusque respectu modi-
cæ aut nullius terræ, cum terra præcipuè nigricantem colo-
rem inducat, cum non sit corpus clarum, aqua verò sit
perspicua, et sal instar chrystalli lucidi transmittentis; Unde
sequitur, existente parvâ aut nullâ quantitate terræ, apta
verò proportione aquæ et salis, urinam qualis est illa sa-
norum, debere esse coloris non quidem prorsus aquei, sed
aliquanto magis saturi sive subflavi; nam albus urinæ
color provenit (cum urinæ nil tenax insit) à magnâ par-
tis salinarum coacervatarum copia non multâ aquâ innatante.
Denique adverti debet, quod cum urina primò excernitur,
neque nubecula, neque enæorema, nec hypostasis appareat, sed
hæc conspicua fiunt postquam urina aliquamdiu immota
persistit; nam cum sal et terra, quæ faciunt contenta uri-
næ, prius cum ea in sanguine circulationem obierant, ante-
quam in renibus à reliquo sanguine fuerint exclusa, oporte-
tet ut ante exclusionem habuerint vires nutricis in diver-
sa tendentes, cum sint diversæ molis et gravitatis; atqui
licet sint diversâ mole et gravitate, adeoque diversâ
motus quantitate fuerint instructa (cum motus quantitas
æstimetur per molem ductam seu multiplicatam in celeri-
tatem, atque adeò cum eadem mole si diversæ celeritates con-
jungantur, diversæ sunt motus quantitates impetusque diver-
si) quamdiu tamen intra sinum sanguinis labuntur, ab illius
motu prævalente abripiuntur, et impediuntur quo minus in
diversa loca motibus suis debita, diffluant; verum post-
quam è sanguine eliminata extra corpus posita sunt,
cessante impetu confusionis, quem simul cum-
cum reliquo sanguine à corde et arteriis comparant, pars quæque locum
suæ fluiditati respondentem occupat; durat tamen post
mutationem per aliquod tempus impetus ille quem in san-
guine conceperat, et quamdiu durat non apparent contenta.
Unde sequitur, ut contenta melius agnoscantur et natura
contentorum et quid sibi velitta virium habeant, debere vas
urinam vehens persistere immotum, et tam à nimio calore
(nimis

(nimis hic calorem voco eum qui aestivus incipientem vincit) quam a nimio frigore quod aestivae noctis frigus superat, immuniter praeservari, alioquin calor motu satis et longo confusum sustinebit protrahendo et urinam semper liquidam efficiet, frigus vero subito partes urinae omnes constringendo, antequam se possint unae ab aliis extricare, eas fortiter implicabit, turbidamque urinam ubique ostendit.

De Testibus.

Tandem ad officium testium explicandum pueris inutilium nobis, nemini sane notum non est in iis contineri semen duplex, nempe in mulieribus ovula, et viris liquorem quendam sine quo ista non sunt foecunda, et cum reliqua satis videantur declarata a D. Drelincurtio, unum superest inquirendum: Quo ritu semen virile foecundat ovula foeminea: summa vero quae cum maxima verisimilitudine a viris doctissimis affirmantur, hoc est, partes spirituosas et salinas seminis virilis penetrare per poros tunicarum ovuli foeminei, plerumque in utero, aliquando in tubis sitis, et in iis locis intra ovum receptas liquorem ovuli agitare, et in colliquamentum reducere, particulis seminis virilis ad diversa loca a primo motore seu vi plastica assignata se recipientibus juxta varios gradus motus et elasticitatis et mutuae congruitatis.

Quomodo semen virile foecundat ova foeminea?

Verum haec quamvis in re tam obscura, possint quibusdam satisfacere, cum tamen pugnent cum veritatibus notissimis, non debent assensum impetrare: nam ut taceam impossibilitatem ut particulae cujuscunque demum figurae aut molis irruentes in spatium liquore plenum et tunica cinctum tensili queant formare aliud intra illam tunicam corpus quam sphaericum, cujus superficies extima sit crassior, si liquor non moveatur in verticem, vel si moveatur in verticem in centrum confluent ejus partes crassiores, ad latera expulsis tenuioribus, adeoque nunquam ut corpus humano simile ista ratione possit formari. Ut, inquam, taceam ista, quorum tamen veritas constat, velim ut animadvertatis in omnibus quae excogitata sunt ad explicandam primam foetus in ovo formationem hypothesibus, necessario hoc quidem assumptum fuisse, sc. spirituosas seminis virilis partes in locum aliquem confluere in quo rarefactae corculum constituant, quodque motu suo dilatant, et ex quo postea erumpunt, et ad quod redeunt repercussae ab ambientibus ovuli membranis, quod est impossibile, cum cor non dilatetur a sanguine irruente, sed debuit primo contrahi priusquam spirituosa seminis pars in ambitum pellatur; atqui contractio cordis fieri nequit sine spiritus animalis influxu, neque influxus iste fieri, nisi formatus

sit

sit cor, quod sanguinem ad cerebrum pellat: unde liquet eodem tempore formata esse cor et cerebrum et arterias et nervos; atqui haec simul formari non potuerunt ab illis particulis seminis virilis quolibet motu. Unde sequitur partes seminis invadentes habuisse formatas in se cor et cerebrum ante factam invasionem; et necesse erit agnoscere corpus animalis, quale extra uterum cernitur, extitisse. Sed multo minus, non quidem in ovo, cum hoc sit ex se infaecundum, sed in semine masculino, nutriendum postea in ovo: unde absque omni ope microscopii pervenimus ad animalcula in semine masculine, quae ovulis feminarum faecunditatem largiuntur.

Animalcula in semine.

Ratum ergo sit inesse cuivis guttae seminis masculini animalcula numero innumera et sexu distincta; quippe feminae ova gerunt in vesiculis [illegible] faecunditatis horam expectantia; viri vero liquorem fabrum animalculis faecundaturis priora ovula, animalculis, inquam, duplicis sexus: ita ut hinc facile intelligi possit in primo homine omnes homines fuisse; hinc etiam facile solvi possunt quaestiones vulgatae.

Omnes homines in primo homine.

Observationem unam apponam vobis utilem. Si gonorrhaea Gallica laborantis semen lustraveritis, microscopio adjuti videbitis, si gonorrhaea non sit debilitata, animalcula sine motu et vere mortua, at si moveantur quaquaversum morbus est superatus, quamvis alia signa sanitatis recuperatae non adsint. Verum licet quaestio de formatione foetus in utero ad medicos spectare videatur, illa tamen de formatione eorum animalculorum in semine masculino, propriè pertinet ad Theologos, quibus in hac inquisitione progressus faveat optamus, neque unquam Theologi explicabunt peccatum suum originale absque hac hypothesi.

De nutritione.

Proximus labor erit modum nutritionis foetus extra uterum explicare, et quoniam exemplo res melius quam nuda et generali oratione intelligitur, explicabo vobis breviter modum quo ossa nutriri videntur et crescere, a novissima anatomicorum industria suppeditatum.

Nutritio ossium.

Superficies ossis concentricae nihil aliud sunt quam membranae pares sibi mutuo superimpositae, quarum pori replentur a corporibus duris et succo durante derivatis. Hic succus per arterias advectus (refluentibus per venas partibus fluidioribus) exsudat in poris membranarum quae circumvolutae os constituunt; at quia vis illa quae expelluntur a sanguine neque est nulla, neque

neque est semper eadem, idcirco non semper cessat quam=
primum partes istæ duræ et concrescibiles perveniunt in
poros; sed sæpe tanta, ut eas partes trans ipsam primò
occurrentem membranam adigat, et inter duas quasvis
membranas extendi cogat, cum cæteris paribus, minor sit
resistentia ab intercapedine duarum membranarum, quam
ab ipsarum superficie; quare facilius materia quævis flu=
et supra superficiem ipsarum quaquaversum quam eam =
penetrabit. Descripti prostant claviculi quatuor generum
destinati connectendis superficiebus ossium squamosis, quorum
alij tanquam cylindri, duas pluresve membranas perfor=
ant ad angulos rectos, alij verò ad obliquos, quidam ve=
rò referunt cylindrum unâ sui extremitate adnatentem
sphæræ diametri majoris; denique nonnulli in directum jacent
sed curvi putant. hos claviculos ossium laminis alligandis in=
servire, esseque istæ partes membranarum ossium succo gypseo
intus ad extra ductos; sed falluntur; nam cum non semper
exsudet æqualis quantitas ex arterijs succi concrescibilis,
neque quæ exsudat, semper constat partibus æqualiter co=
hærentibus, necesse est ut si quantitas solita major et
magis compacta exsudet, ea non debet adeò facile difflu=
ere in membranarum intercapedinem sive ad latera, sed
recta propelli versus proximam laminam, quæ cohæsio
partium major est cohæsione partium membranæ illius, quam
idcirco penetrabit materia gypsea ex partibus duris, sta=
tim una post aliam exsudantibus, conflata. Hæc materia
post membranarum secundam penetrabit sive perpendicula=
riter, sive obliquè; si ibi impetus cesset, primum vel secundum
claviculum constituet; at si impetus non planè cesset, urge=
atque à tergo exsudans materia, non tamen eo momento quod
requiritur ad tertiam membranam perforandam, seu poros
ejus dilatandos, et cohæsionem fibrarum ipsius superandam,
attingit membranam hanc, sed ab ipsa repellitur, et si quidem
ad angulos rectos ei occurrit, caput (i.e. cuspis) claviculi
evadet sphæricum; nam cum non declinet claviculus magis
in unam partem quam in alteram membranæ, h.e. decli=
net in omnes partes æqualiter, ideoque globulus evadet ea
parte qua impetum facit; verum si claviculus obliquo tra=
mite impetum facit, reflectetur versus partes anguli obtu=
si, à quibus nempe impetum non facit, et per quas conse=
quenter membranæ reflectenti minimè resistit, sive regit,
et hoc

et hoc genus claviculi cursu erit sive inflexu ad angulum. Unde non opus est credere hos claviculos factos esse ut ossa connectant, sed illi enascuntur ex sola necessitate inaequalis extudationis et variantis consistentiae succi ossei quaquaversum; membranae ideo possunt quaquaversum dilatari, pluribus succi gypsei partibus in ipsarum poros illapsis, et in longum latumque distrahentibus; et cum membranae originales et primaevae sint etiam quoad crassitiem divisibiles, porosque juxta crassitiem obtineant situs, debeat poris illis repletis non solum incrassari, sed possunt ex una quoad crassitiem fieri duae; unde excurret inter ipsas materia gypsea, et sic alio de nomine fiat os crassius.

Ex his autem sequitur externas membranas magis tendi in latitudinem quam interiores; nihil enim est quod impediat dilatationem externae, quod non etiam impedire potest dilatationem interioris; atqui externa obstat dilatationi interioris; unde cum plures obstent interiori dilatandae, interior minus tenditur et dilatabitur. Quia ergo externa est tensissima et maxime dilatata, ejus pori erunt materia gypsea repletissimi; illa igitur erit durissima, ideoque tantundem magis resistit claviculorum dictorum perforationi: Unde non erit mirandum, claviculorum capita nulla in externa ossium superficie eminentia conspici. Et denique cum materia gypsea in motu suo per longitudinem occurrat minori superficiei quam in motu per latitudinem, adeoque minorem offendet resistentiam in extensione sua longum, quam in dilatatione in latum, cum extremitates ossis sit minoris superficiei, quam sunt latera, idcirco latius et magis crescunt in longitudinem quam in latitudinem; sed non solum ob minorem resistentiam, verum etiam ob majorem vim longitudinalem id fit. Nam si ossis primaevi sit major crassities, etiam copia succi gypsei erit secundum longitudinem major, adeoque majore vi in longum extenditur. Quare in ossibus, v.g. cranii, cum illa se in longitudinem curvam extendant, et in extremitatibus aequaliter dura sint, oportet aliquas partes utrinque retro pelli, ubi obvia fiunt, unde extantes in suturis cranii partes.

Cap: 67. De Morbo.

Postulat autem ordo ut postquam sanitatem, verumque sanitate fruentis partes aliquas descripsimus, ad declarandam morbi naturam accedamus. Sanitatem diximus esse vim illam qua vita fit infinite longa. Sanitas sic descripta, est

Sanitas

sanitas absoluta. At quia nemo nostrum sanitate abso-
lutâ fruitur, idcirco ipsius allata definitio erit medico
practico hujus ævi inutilis; sanitas enim omnis nos-
tra est relativa, eaque est optima quæ maxime ad ab-
solutam accedit: quare cum vitam definiverimus esse
circulationem sanguinis, vita sana seu sanitas relativa
erit circulatio sanguinis qualis solet esse plerisque homi-
nibus diutissime viventibus. Ergo morbus est circula-

Morbus quid?

tio sanguinis insolita seu mutatio motus sanguinis, si-
ve motus sanguinis circularis auctus vel diminutus,
aut per totum corpus: aut per aliquam solum corporis partem.

Morbus varie et inutiliter à medicis dividitur,
ut liquet ex Sennerto, Zypæo, et Willisio qui Senner-
ti scripta compilarunt.

Morborum divisiones

Mala est divisio in morbos partium similarium, et
organicos, et solutæ unitatis. Utiliter vero et doctrinæ
clarioris gratia dividi debuissent primo morbi in
simplices et compositos; nam morbus simplex est id
quod à scriptoribus Institutionum vocatur symptoma, et
quod à scriptoribus dicebatur
symptomatum complexio est id quod ab iis dicebatur
morbus, nobis vero morbus compositus. Et his primis
verbis, si considerentur, magna amovetur confusio ex
medicinæ Institutionibus, in quibus reperietis nullam
distinctam descriptionem morbi aut symptomatis.

Hinc inutiles sunt illæ divisiones symptomatis in
symptomata causæ morbificæ et morbi et symptomatis;
inutilia etiam erunt signa morborum distincta à signis
symptomatum, quæ tanto conatu describunt medici, et i-
nutiles enumerationes causarum morborum distinctarum
à causis symptomatum. Inutilis denique illa indicatio
quæ desumitur à symptomate urgente, quare distincta
sit à cæteris indicationibus. Quia vero u..s voluit
tenere à cæteris indicationibus morbi et symptomatis retinendam, mor-
ut vocabula morbi et symptomatis retineantur, mor-
bus simplex erit symptoma, et symptoma compo-
situm erit morbus

Divisionem morborum omnium, i.e. eorum genera,
optime per tabulas exhibuit Wedelius, licet in pl-
uribus erravit. Superest nunc ut inspiciamus quid
tradiderunt veteres et recentiores de causis morborum.

Causæ morborum.

Omnes una sententia sed diversis verbis, tra-
dunt eas quæ causæ morborum fiunt esse ... ex-
ternas vel internas. Externæ secundum illos vel neces-
sario nobis obveniunt, vel fortuito; et hæ posteriores,
cum incertæ sint numero, non possunt à medicis

omnes

omnes recenseri; at externa nobis ... obvenientes vocantur Sex res non naturales, nempe Aer, Cibus & Potus, Somnus et Vigiliæ, Motus et Quies, Excreta et Retenta, atque Animi Pathemata. Verum hæc series non est accurata, nam nonnullæ sunt harum rerum non-naturalium quarum vitia possumus devitare æque facile ac casum aut ictum, quæ sunt vitia motus nostri aut alieni pro fortuitis habita. Clarius ea omnia quæ causæ sunt morborum dividi possunt in actiones aliorum in corpus nostrum, et actiones corporis nostri in seipsum.

Actiones aliorum corporum in nostrum sunt proportionales viribus ipsorum, quæ vires à Philosophis traduntur, non est Medici eas describere, sed postulare ut iis tanquam notis liceret uti. Actiones corporis nostri in seipsum, quæ causæ morborum sunt, vel prorsus ab arbitrio nostro pendent, vel involuntariæ sunt. Prioris generis sunt Motus et Quies, Excreta et Retenta, atque Animi Pathemata. Posterioris generis sunt Respiratio et Perspiratio, Potatio et Comestio, Somnus et Vigiliæ.

Nam quod Excretionem et Retentionem ad prius genus retulerim, et Perspirationem ad posterius, ratio est hæc: per Excretionem hic intelligo non illam separationem naturalem vel involuntariam, e.g. crassiorum chyli partium secessum à reliquis, sed voluntariam sumtorum exclusionem per anum, sic sputa possunt a nobis volentibus deglutiri; sic Perspiratio ut et Respiratio potest à nobis impediri, si in aquam gelidam nosmet immittamus, aut ex parte aut toto; et eo casu refero respirationis et perspirationis defectum ad vitia excretorum et retentorum in prima classe. Sed cum Perspiratio aut Respiratio læditur ab aere quoad gravitatem et elasticitatem mutato, quod fit nobis non volentibus, tum perspiratio et respiratio fit ... ad posteriorem classem. Omnes ea est quam refero ad posteriorem classem. Omnes autem hæ actiones demum morbificæ fiunt cum aut nimis geniunt aut impediunt Sanguinis circulationem; nam sive motus corporis nimius motum sanguinis augeat, efficiendo ut concussione nervorum spiritus animales nimis aut nimis frequenter excidant in musculos et cor. Excretio nimis cita, v.g. fæcum, ea hic intelligitur, cum quovis modo ante plenariam crassiorum chyli partium ab utilioribus secretionem, quæ tarda est, dejicimus utilia unà cibis mista, unde fit minor separatio partium Sanguini, corporisque refrigeratio et circulationem debilitatam, et pulsus debilis seu parvus, Animi affectus, ut

Externa. Sex res non naturales.

Excretio et Retentio.

Respiratio et perspiratio.

ut timor et ira conjunguntur cum fletu raro et frequenti, et sic vitiant motum sanguinis circularem.

Respiratio et Perspiratio aere existente nimis raro, laedunt sanguinis circulationem nobis invitis; cum notum est animalia loco fere vacuo inclusa statim difficulter respirare, cum non sat ponderis habeat tantillus qui superest admodum dilatatus aer, ut alterna inspiratio sanguinem adjuvet in motu suo per pulmones; unde circulatio primo tarda, tandem nulla redditur; circulatione vero tardescente perspiratio debet esse minor, haec impedita infarcit vasa sanguinemque viscidum conficit.

Comestio et Potatio.

Comestio et Potatio nimia sanguinem quoque viscidum efficiunt, si aut nimis saepe edatur aut bibatur, ita ut comminutioni non satis temporis concedatur, chylusque et sanguis fiunt viscida; aut si edantur aut bibantur rarefacientia, motus sanguinis augebitur. Somni causa major est proportio partis aqueae viscosae, quam undis in liquido nervorum excitandis requiritur; unde tum minor est proportio partis istius liquidi subtilioris quae a centro undas ad circumferentiam in omni sensatione diffunditur. unde in somno non vigent sensus externi, liquidum nervorum lentius movetur, et sic cor rarius contrahitur, sanguinisque circulatio fit tardior. Et haec de sex rebus non naturalibus.

Somnus.

Internae morborum Causae. Plethora et Cacochymia.

Institutionum scriptores nulla loquuntur de causis internis morborum, quae sunt tamen ipsi morbi. Causas illas generalissime dividunt in Plethoram et Cacochymiam. At Plethora est morbus; nam plethora ad vasa, a qua non est diversa plethora ad vires, nimis distendit ipsa, adeoque est morbus in magnitudine cavitatis earundem hos ipsos. Deinde Cacochymia etiam est morbus; nam meminisse potestis quae dixeramus de Temperamentis, quae sunt diversa genera Cacochymiae primo nascentis, et sunt revera morbi nativi.

Quamvis enim descripserimus tria tantum genera Temperamentorum, ea tamen tot sunt, quot secretiones diversorum fluidorum in animali, sed ob defectum observationum nondum nomina acceperunt.

Temperamenta vero esse morbos statim ostendetur; nam tempus est ut nos conferamus ad signa Temperamentorum

tores tradendas aliaqz ab urinâ et pulsu desumendas, ex quibus sciri possunt sanguinis circulantis vis et indoles; nam quæ tradunt de signis alijs, ab alijs omniòq eodem modo describunt.

Signa temperamenti Biliosi sunt pulsus magnus, corpus macilentum, iracundia et appetitus non magnus; nam hoc temperamentum arguit magnam copiam humoris Bilem componentis inesse sanguini, aut saltem copiam quæ sanguini inest, ab eo facile separari; h. e. sanguinem rariores esse textura, sive multa bilis illi inest quæ partes inflammabiles et rarescentes multas habet, sive facile sibi separetur; hoc enim indicat exiguam cohæsionem partium sanguinis: quare tum pulsus erit magnus ob sanguinem rarescentem, et arterias dilatabiles ultra consuetos terminos.

Deinde Biliosi sunt macilenti ob multas causas; sed eos etiam sunt parvi appetitus, hæc res illius erit causa necessaria: sunt verò parvi appetitus quia bilem secernunt majori copia, quæ in ventriculum prorepens sensus famis excitat, cum aliquid majori copia inest ventriculo tum autem non excitat appetitus assumendi sed vomendi, sive nausea.

Biliosi sunt iracundi, quia cum sanguis ipsis rarior debet esse in datâ mole levior, et sic facilius movebitur, seu aptior erit excitandæ speciei iræ.

Hæc omnia si adsint, temperamentum biliosum significabunt quod dicitur calidum et siccum, quia rarescentia sanguinis calori serviendo, i. e. majorem motus extrorsum asserendo, potestatem facit et eadem operâ partes aqueas expellit.

Signa temperamenti melancholici sunt pulsus rarus, pallor faciei, incessus tardus, sollicitudo animi. Nam cum melancholici aut majorem naturali proportionem habeant partium aquearum et salinarum, quæ maximam partem sudoris et urinæ faciunt et salinarum ex eo quidem genere quod sal marinum componit, debet ideo sanguis non suppeditare satis magnam proportionem spirituum, seu partium mobiliorum liquidi nervei; unde ob defectum spirituum pulsus erit rarus. Melancholici facilius secerni sinunt copiam quam habent partium aqueo-salinarum; hoc autem solum ideò contingit quia ipsorum sanguis non adeo validè movetur, ut possit impetu suo efficere ne sal gravitate suâ separaretur: Unde rursus hoc temperamentum

Signa temp. Biliosi.

Signa Temp. Melancholici.

ramento conjunctum habet diminutus sanguinis motus, aut ex debili ejus motu fit ut data quantitas ejus amplius solito tempus requirat quo perveniat in cerebrum, unde non adeo cito separantur spiritus animales, nec adeo cito derivantur in musculos et cor, unde raritas pulsus.

Sunt vero melancholici pallidi ob impetum minorem sanguinis; sunt motus tardi ob rarius excidentes spiritus in musculos; curis tristitiisque dediti; haec autem pathemata sunt species timoris, cum quo semper conjungitur tardior motus sanguinis: quare haec omnia sunt melancholici temperamenti signa. Est ~~autem~~ hoc temperamentum frigidum et siccum; frigidum ob tardum sanguinis motum, siccum ob magnam deperditionem partium aquosarum.

Signa temp. pituitosi.

Pituitosi temperamenti signa sunt pulsus parvus, hebetudo ingenii, corporis inertia. Nam ubi liquida secernenda separantur majori copia per ductus salivales, indicio est ea esse crassiora et magis cohaerentia, quam quae possint facile exspirari per vascula sudorifera, et talia fluida impediunt sanguinis rarefactionem, et eum graverem reddunt minusque mobilem, unde pauci et non valde mobiles fiunt spiritus; quare necessario pulsus erit parvus et depressus, et corpus iners. Hoc temperamentum est frigidum et humidum; frigidum ob parvum motum sanguinis; humidum, quia liquor aqueus non satis exspiratur per vasa sudorifera ob implicationem viscidioris liquidi; nec tamen potest satis prodire per ductus salivales, cum hi non possunt supplere vices ipsorum.

Accedamus ad explicanda signa quae a pulsu desumuntur, et quia in morbis chronicis sat temporis fore datum ut ex aliis signis de aegri conditione possit pronunciari, quantum quidem prudenti Medico licet, idcirco explicabimus quae pulsus praebet in febribus, eorumque rationem.

Signa a pulsu desumpta in febribus.

Primo. Pulsus a naturali parum mutatus, sed paulo frequentior et tantillo major, initio febris, indicat Ephemeram unius aut pluris dierum, aut malignam. Si sit naturali similis et semper sibi similis seu aequalis, significat Ephemeram; si vero sit naturali aliquando similis, sed non semper, sive inaequalis, significat febrem malignam. Nam cum febris Ephemera sit febris minima, seu minimum augmentum motus circularis sanguinis, debet pulsus, qui est hujus effectus,

sese

esse minime aequales. Seu in magnitudine spatii à lumine arteriae percussi seu in numero ictuum; Et quia in Ephemerâ, quae nempe semper pendet à causâ procatarcticâ; aut nullum aut leve est vitium texturae sanguineae, sed solum vitium motus vel motis quae necessario motus vitium inferigitur, sanguis erit in eâ aut aequè ac solet, aut fere homogeneus; unde contractiones cordis et arteriarum dilatationes, factae à spiritu et sanguine sibi semper similiter sunt quasi eaedem, seu videbitur pulsus esse qualis in Ephemerâ.

Verùm in febre malignâ sanguis est inaequaliter viscidus et fluidus, seu constat ex quibusdam partibus viscidioribus quàm quae naturaliter fluunt per arterias, et aliis eodem modo fluidioribus; quare utraeque per se solae aut simul variâ proportione mixtae, diversis proportionibus fluunt per vasa; adeoque in febre malignâ fieri potest et necessario fiet ut aliquando viscidae cum fluidis eâ proportione mixtae fluant per arterias quas attingimus pulsus exploraturi, quae requiritur ad impetum concipiendum eundem quem sanguis naturalis concipit, et tum fiet pulsus naturali similis. Nam cum sanguis naturalis, seu sanorum, componatur ex inaequaliter fluidis, potest esse talis mixtio partium alterius liquidi et inter se et cum partibus sanguinis inaequaliter fluidis, ut fluxilitas illius liquidi eadem sit quae sanguinis: at quia sanguis in febre malignâ, in diversis sc. venis et arteriis, diversisque venarum et arteriarum portionibus est diversae fluxilitatis, inde necessario succedent partes naturali majorem aut minorem fluxilitatem habentes, unde pulsus erit nunc naturali frequentior et major, nunc vero rarior et minor, i.e. [illegible] inaequalis.

Secundò. Pulsus frequentior paulò et paulo minor solito, qui post assumptos cibos major fit, post vero hunc distributos redit ad frequentiam et debilitatem, significat febrem hecticam; nam febris Hectica insequitur semper decrementum partis aqueae; tum enim major fieri potest attritio partium duriorum sanguinis, cum hae per aqueas non diluantur, nec detineantur à [illegible] mutuo ex attritione majori major fit calor; calor hic tractu temporis diminuit quantitatem sanguinis et sic sp. animalis, unde contractio
cordis

cordis fit debilis, et ideò dilatatio arteriae fit parva ex duplici causa. 1. Quia a debili cordis contractione debilis imprimitur impetus sanguini. 2. Quia diminuto sanguine parva moles irruit in arterias; quia verò è sanguine minus aqueo, h. e. sicciore, sunt sp. animales minus aquei, i. e. quorum pars mobilior est in proportione solito major ad partem minus mobilem, idcircò hi spiritus licet sint in minore quantitate, tamen cum sint mobiliores, descendunt frequentius in musculos omnes, adeoque in cor, et sic fit Hecticus pulsus naturali frequentior; est verò post assumptum cibum novus caloris adveniens fomes sanguini, nam et calor sanguinis idem sit qui fuit chyli, non potest sanguini praeter modum calenti, qualis est Hecticorum, admisceri chylus, quin solito major hujus calor, ab illius actione suscitetur; unde ex utriusque aucti caloris mistione, major solito exurgit calor: hinc evenit ut post cibum assumptum pulsus Hecticus fiat frequentior, ob spiritus factos mobiliores, sc. ex sanguine calentiore seu mobiliore productos, et major quoque ob sanguinis rarescentiam à calore majore; major etiam ob quantitatem ejus auctam, ob novum chylum: unde duplici nomine major arteriis dilatatio, pulsusque major; cessantibus autem his causis, redit pulsus ad ingenium.

Continua et Intermittens. Tertiò. Pulsus initio febris parvissimus et tacta fere pro subsequens et inaequalis significat febrem aut continuam periodicam (qualis est febris putrida dicta, et quaevis remissiones et exacerbationes habens) aut intermittentem.

Nam quoniam febres periodicae continuae possint spectari tanquam compositae ex pluribus intermittentibus, vel potius, quoniam utraque pendent à viscediitate insolita sanguinis in arteriis consistenti; igitur initio paroxysmi cum nempe plurimas viscedilatis perveniunt ad extremas arteriolas omnis partis, et sic cordis, deinde minimos sp. animales producuntur, cum non multi sint potius separari à nimis terraci liquido, unde ab eorum minimâ quantitate debilissima erit cordis contractio, saltem ratione habitâ ad pondus movendum, pulsusque erit imperceptibilis. Ideò quoniam à sanguine nimis viscido separati spiritus sunt

recip.

reciproce proportionales sanguinis viscidilati, et sanguis febricitantis nunquam est aequaliter viscidus, separabuntur igitur ex eo nunc pauciores, nunc plures spiritus, adeoque erunt contractiones nunc rariores, nunc debiliores, nunc frequentiores, nunc rariores, adeoque pulsus inaequalis

Quarto, pulsus intermittens in febribus saniores et seniores non est periculosus morbi index, at in febribus hominis florentis aetatis. Nam in pueris nondum sanguis satis multis circulationibus, per pulmones praecipue, comminutus est, ita ut sit adhuc minus aequaliter fluidus: unde subsistente sanguine in cerebro diutius etiamque expellente haud semper aequi spiritibus impraegnato per majora inaequaliter intervalla separantur spiritus animales, et sic cordis contractiones inaequaliter fiunt, et pulsus intermittunt: quare pulsus intermittens convenit aetati puerili.

Et in senibus collapsi sunt aut obstructi pluribus in locis canales; unde iis naturaliter pulsus intermittit. Quare in utrisque causa intermissionis non est violentia morbi; et ob contrarias causas erit intermissio pessimum signum in mediae aetatis hominibus febri correptis, nisi quibus sanis accidit.

Ostendendum nunc est quid Urina significet, et quandam propter rationem in tractatione de pulsu significatione allatam, inspiciemus solum urinam febricitantis.

Signa ab Urinâ desumpta in Febribus.

Primo, Urina in febris initio et leve et non divulsam et albam hypostasin habens, aut febrem Ephemeram aut malignam denotat.

Nam in febre Ephemerâ massa sanguinis est vix vitiosa et secretiones ejus leves, quare in illâ debet urina sanorum similis, et hypostasis urinae sanorum est alba, ponderosa sanorum similis, et hypostasis urinae sanorum est alba, ponderosa a proportione salis et terrae nobis ignota: est etiam hypostasis urinae sanorum levis et aequalis, quia illius sanguis ad renem appellens est sibi semper similis, adeoque aequalibus temporibus secernit sibi similia et aequalia, quare haec hypostasis erit indice aequo sibi mutuo interjacebunt, i.e. hypostasis erit indivulsa et levis. At in malignâ cum sanguis sit inaequaliter fluidus, poterit aliquando secerni Urina sanorum similis. cum se appellit ad renes sanguinis portio naturali similis in fluiditate: verum statim accedens aliter contentus

sanguis

Sanguis urinam cavit cum hypostasi avia, bei forte nulla;
cum in Ephemeria hypostasis sit semper eadem, et singui=
nem aut nullo aut eodem modo vitiabit.

Secundò, Cum in febre urina subrubra vel etiam flam=
mea cum rubra et levi hypostasi, si alia indicia ac int=
febris continuae, signum est criseos statim insequuturae, quoni=
am sedimentum illud procedit à plurimo sale et terra sero=
sis (loquor de tali urina multa) quod indicium est calorem
febrilem discerpi aequaliter et rite coqui. At si signa
sint febris intermittentis, et specialiter sedimentum sit instar
pulveris lateris, loco criseos perfectae, succedit tantum cri=
sis partialis, h. e. paroxysmus novus et formatus febris in=
termittentis: tale enim sedimentum eque est hic proprium
intermittenti febre laborantibus, ac albus teres et aequa=
le benevalentibus.

Tertiò, Quaecunque significantur per hypostasin urinae,
eadem, sed incertius, significantur per nubeculam citius
apparentem. Nam cum nubecula sit hypostasis levior
et minor, sed fundum non petens, indicabit illa solutionem
fieri partis durioris, h. e. actionem esse inchoatam, aut
saltem tentatam, sed hanc adhuc esse minorem cum nu=
becula citius appareat quam hypostasis, adeoque tempus
majoris solutionis nondum adhuc venit: quare nubecula
alba initio febris, si constans sit, Ephemeram arguit, et
nubecula rubra, vel etiam obscurior, aut continuae crisin,
aut intermittentis paroxysmum portendit. Erit autem nu=
beculae significatio semper incertior quam sedimenti, quia
cum aliqua sit in significatione hypostaseos incertitu=
do, quia sibi ut eventus saepe non respondeant, cum vix
duos repereris qui sunt ejusdem texturae; et cum nubecula
proprie futuram hypostasin respiciat, quae non semper
respondet conditioni nubeculae, sequitur minus cohaerere
crisin vel eventum morbi ex nubecula quam cum hypo=
stasi, adeoque illam praebere prognosticon uno gradu in=
certius: Eo vero certius praebent signum nubeculae, quo
magis subsident ad fundum; cum sedimentum nihil aliud sit
quam nubecula posita in fundo.

Quartò, in febre urina carens hypostasi et excolora=

ta

ta facta, pellucida sive aquea, dolorem in extremis partibus aut in caput graviorem, et aut rheumatismum aut phrenitidem imminere significat. Nam 1mo significat hæc urina febrem non esse Ephemeram, in qua sc. febertic vix lædet; quare febris hæc est periculosa, in quâ partes crassæ et duræ non perveniunt ad renes eâ copiâ, quæ requiritur ad separationem ibi instituendam; adeoque remanent, si maxima sit crassiorum copia, in partibus extremis, ubi motus sanguinis, ob distantiam à corde maximam, est minimus, et dolorem inferunt. At si non initio, sed paulo post urina pellucida evaserit, significat non tantam esse copiam materiæ durioris ut possit per omnia vasa capillaria stagnare; sed tantam solum quæ possit aliqua occupare, in quibus motus est minimus, h.e. capillaria ipsa cerebri, quare in eo hærebit materia cujus defectu urina fit lympida: ab illâ autem stagnatione fit inflammatio et delirium, h.e. Phrenitis.

Quintò, Annumerant aliqui excretionem urinæ involuntariam, quæ fit vel sine sensu, signis ab urinâ desumptis, sed malè. Non enim quia urina talis, sed quia taliter excernitur significatio est mala; adeoque hoc signum desumitur à quavis aliâ excretione sic factâ, nec tamen est adeò mali ominis ac creditur vulgò, sed aut somni altioris, aut delirii non insolitus effectus.

Cap. ~~6.~~ 7mum De Crisi.

Superest tractatio dierum criticorum, sed malim vos ablegare ad Institutiones Sennerti, Lyseri, Walthm: ex quibus scire poteritis quænam de Crisi et diebus illi dicatis horumque causis fuerit veterum sententia; nos enim paucis verbis verum proponemus.

Cum coctio materiæ morbificæ et humoris excernendi nihil aliud sit, quam mutatio in debitam magnitudinem vel crassitudinem ut possit vi sanguinis circulantis abripi per canales et excerni per vasa excretioni aliena dicata, excretiones autem hæ sunt ipsæ Crises (quæ res potest satis intelligi exemplo expectorationis, quæ ut citò fiat nunc incrassationem, nunc attenuationem materiæ expectorandæ postu-

postulat, siquidem Crises fieri posse per quascunque Glan=
dulas, intestinales, renales, salivales: et si non possit mate=
ria morbifica in eam magnitudinem vel parvitudinem
immutari, quae respondet illius vasis excretorii orificio,
tum aut abscessus aut hæmorrhagia oboriuntur, si modo
crisis instituatur. Atque abscessus et hæmorrhagia crises
minus proprie debent censeri.

Signa vero demonstrantia per quae loca futura sit
excretio critica apud Sennertum sunt diligenter adnotanda
Ut vero materia morbifica deducatur ad magnitudinem
aut parvitudinem debitam et mobilis reddatur, opus est aliquo
tempore notabili, si quantitas materiae sit notabilis, i.e. si
morbus sit magnus aut gravis, et cum multae sint et con=
stantes causae, quae efficiunt ut sanguis et humores ejus pec=
cantes, in animalibus Graecis et Syriis diversae sint flui=
ditatis, partibusque constent alterius cohaesionis et motus quam
sanguis Germanorum et Britannorum, fieri non potest quin
diversa temporis spatia requirantur ad coctionem in illis
et his perficiendam, nec utrisque eadem tempora plerumque
sufficient: Unde siquidem non nisi perraro et per mira=
culum fieri utcunque dies apud nos critici sint, qui Hippo=
crati et Galeno tales fuere. Quare si Crisin solum deeming
eam vocare excretionem quae tertio et septimo die, aut
tempore ex ternis aut septenariis diebus composito con=
tingat, tum apud nos in Britannia saltem nunquam contin=
git Crisis. Sic in Scotia aliquando videri Medicis Cri=
ses contingere sensu Hippocratico, sed illi Medici qui
id se putant observare instituti fuere aut in Gallia aut
in Italia ibique praejudiciis valere imbuti: Et certo scio
eos qui ut Crisin revocent ad dies Hippocraticos impares,
tempus aegritudinis inchoatae computare solere a die quo aeger
lecto coepit esse affixus; rursusque ut aliam Crisin simi=
liter Graecorum sententiae congruentem ostendant, coactos
esse principium morbi repetere a tempore alio longo ante
decubitum aegri, quod etiam tempus aliquando supputant a
primis aegri querelis, aliquando a causis evidenti=
bus morbi, querelis aegri satis diu antegressis; et tamen hae
iis dies raro feliciter cedunt, ut dierum Criticorum apud Naturales
mag=

magna non habeat ratio.

Causa itaque dierum Criticorum verorum, id, in quibus contingit apud nos materiae morbificae ultima coctio, quae semper cum ejus excpurgatione est conjuncta, sunt omnia illa quae efficiunt humores talis aut talis magnitudinis aut parvitudinis, majoris aut minoris coctionis; Data enim vi non possunt inaequaliter magna aut haerentia aequali tempore solvi, quare observationibus, apud unamquamque gentem factis, inveniendae, quaenam sciunt esse causae et conditiones eorum morborum qui certum et similem dierum numerum requirunt ad coctionem absolvendam; et cum talis magnus numerus talium observationum est factus, tum simili apparente morbo, conditionibus similibus positis, poterimus diem criticum praedicere multo certius quam nunc fit.

Causa dierum Criticorum.

Cap. 9um.

De Methodo Medendi.

Methodum medendi istam prout a superioris seculi Medicis tradita est, sufficienter Sennertus, Zypaeus et Walth. explicarunt, nihil de suo adjicientes, sed eundem errorem cum prioribus errantes, eorum peccata nos paucis ostendemus.

Definitionibus ergo Indicationis, Indicantis, et Indicati praetermissis, quas unusquisque potest pro libitu fabricare, advertitur male enumerari quatuor Indicationes pro quatuor Indicantibus, sc. pro causâ morbi praeservatoriam, pro morbi curâ Curatoriam, pro viribus conservandis Vitalem, et pro symptomate urgente Innominatam.

Primo enim causae internae sunt adeo conjunctae morbo, ut iis ablatis hic tollatur necessario; quare causae totales et morbus non suppeditant diversas Indicationes, cum eadem operâ simul amoveantur. Causa vero externa, qualis est gladius qui vulnus fecit, nullam Indicationem medico suppeditat, si v.g. hic non amplius vulneri sit infixus: nam si adhuc telum in corpore haereat, ejus extractio aeque spectat ad Indicationem a morbo ipso desumptam, ac sordium remotio seu mundificatio, et non ab ejus causâ.

2do. Indicatio nulla a viribus medico suppeditatur, praeterquam

praeterquam enim quod qui sani sunt non opus habent
Medico, tamen vitalis illa indicatio non pertinet ad
methodum medendi, quae definitur ab omnibus, Ars per
Indicationem inveniendi auxilia à quibus deper=
ditus sanguis restituatur; quare Indicatio à viribus conser=
vandis, quatenus differt ab Indicatione Curatoriâ quae
suppeditat auxilia viribus restituendis, per subtraction=
em illorum quae illas minuunt et additionem eorum quae illas
augent idonea, non pertinet ad Medicum methodo me=
dendi armatum; non enim animalis aegri vires sunt in
eodem statu conservandae, sed augendae seu minuendae,
vitaque ejus in meliorem statum mutanda.

3tiò. Symptoma urgens non suppeditat distinctam
Indicationem à morbo. Nam si v.g. dolor solus infestet,
qui symptoma dicitur maximè urgens, indicabitur quidem
quicquid dolori tollendo propriè est dicatum: at tum dolor
erit morbus, et Indicatio erit Curatoria. At si praeter do=
lorem alia symptomata ab illo et a se mutuo indepen-
dentia infestent quorum concursus dicitur morbus, tum
uniuscujusque symptomatis sua debebitur cura, et singula
vel magis vel minus indicabunt, et indicationes omni=
um et doloris simul sumptae, seu summa Indicationum
dicitur Indicatio Curatoria. Sed hoc exemplo illustremus;
stagnat in aliquâ parte sanguis ita ut dolorem inferat
rheumaticum, morbus ipse erit obstructio canalis arteri=
osi, quae concidit cum canalis illius dilatatione; quae dila=
tatio praesentia est dolor: patet ea omnia quae obstructi=
onem tollunt, hoc est dilatationem, sublatura esse dolorem
et ea omnia quae efficaciter dolorem tollunt, etiam ob=
structionem et dilatationem esse sublatura; quale remedium
est venae sectio, quae anodynis hic plus valet; quare ea=
dem est indicatio morbi et symptomatis urgentis; ac cum
dicerent Medici symptoma urgens indicare, debuissent
dicere pluribus symptomatis aut morbis simul infestantibus
symptoma aut eorum morbum à quo magis magisque subitum est
periculum, debere prius tolli et citius. Unde patet morbum
posse etiam esse urgentem, adeoque non magis sym=
ptoma urgens quam morbum urgentem praebere
novas vel distinctas indicationes. Est itaque unum tantum
indicans, nempe Morbus, et una Indicatio, nempe Curatoria

summa

Summa methodi medendi haec est: Aut enim Indicatio sumitur à re aliquâ extra animal sitâ, aut à re intra animal: si à re extra animal sita, sed intra corpus, h. e. in ventriculo et intestinis, tum semper indicantur vomitoria aut purgantia; illa potius si in ventriculo, haec si in intestinis causa sit, posita. Alia omnia medicamenta quae morbis ventriculi et intestinorum adhibentur, non debentur istarum partium morbis, sed aliis morbis earum partium morbis adjunctis. v. g. in diuturnâ Diarrhoea adhibentur etiam sudorifica, quoniam tum morbus est hepatis, et radices pori biliarii nimium sunt dilatatae, adeoque per sudorifica imminuitur profluxus. Si Indicatio sumatur à causâ intra animal, vel sumitur à sanguine intra arterias et venas contento, cujus morbi omnes conjunguntur, et pendent à motu circulari ejus vel aucto vel diminuto (nam omnes mutationes texturae et qualitatis sanguinis semper comitem habent motus circularem auctum vel diminutum) et sic indicabitur motus illius tardatio aut augmentum. Sed si à causâ intra animal contentâ, sed non intra venas et arterias, sumatur Indicatio, tum illa Indicatio sumitur à secretione auctâ vel diminutâ, et indicatur secretionis retardatio vel augmentum, et medicamenta rebus illis idonea quaerenda sunt.

Porro si causa morbifica neque sit in ventriculo et intestinis, neque intra vasa et tamen intra corpus; si quidem extravasata sit in visceribus, tum morbus est incurabilis, cum desint viae naturales per quas causa morbifica deberet expelli. At si causa morbifica sit extravasata in ambitu corporis, ut v. g. in cavitate thoracis, pertinet ad Chirurgos.

Cap. 9num De Indicatis.

Statuunt Institutionum Scriptores Indicatum esse quadruplex, sc. tollens causam morbi, vitam conservans, symptomata urgentia mitigans, (hic modo numerari symptomata urgentia quatuor, sc. Dolorem, Vigilias, Syncopen, et Haemorrhagias) et 4to Curatorium, i. e. morbum tollens. At haec pleraque sunt falsa: nam methodus medendi docet vitam servari tollen:

Indicatum 4plex

Symp. Urg. quatuor.

tollendo morbos et symptomata, et non aliter; adeoque nullus esse indicatus ut tale. Symptomata autem sunt morbi. et symptomata urgentia sunt morbi urgentes, i.e., cito intermittentes. adeoque iis respondet indicatus curatorius. Causa vero quae morborum afferunt universales a Medicis. sc. Plethora et Cacochymias sunt etiam morbi, placet tamen cum vulgo loqui.

In quo omnes morbi consistunt.

Omnes itaque morbi vel consistunt in mutatâ quantitate liquoris, vel in mutatâ velocitate motûs eorum, vel in mutatâ qualitate et textura eorum: Nos hic vulgari modo loquimur; possunt enim morbi omnes comprehendi in mutatâ velocitate.

Cacochymia et Plethora quid.

Velocitas aut Qualitas quovis modo mutata (nam motus est qualitas juxta nostros) dicitur Cacochymia; Quantitas mutata, si sit aucta, dicitur Plethora: At si mutata in minorem aut diminutas indicantur cibi facilius coctiles et amplius nutrientes; at si mutata sit in majorem, dicitur Plethora, et tum aiunt omnes medici indicari sanguinis missionem, sed aut evacuationem per vomitum, purgationem, sudorem, urinam, sputum, &c; aut correctionem materiae peccantis, quae plerisque hodie est acida.

De modo venae sectiones.

Non nego in Plethorâ indicari sanguinis missionem, cujus celebrandae varios modos et rationes videte in Sennert. Institut. lib. 5. part. 2. sect. 100. cap. 16. et sequent. At in Cacochymiâ, non solum puto indicari vomitoria, et acidum destruentia, sed dico ante ea et praecipue indicari sanguinis missionem, et id praecipue quando adest vel adesse creditur acidum nimium. Ut hoc vobis ostendam, advertite, omne corpus in aliud impingens, et motûs sui partem illi impertiens, tantundem motûs amittere, seu eatenus impediri: Quare sanguis è corde expulsus dum impingit in sanguinem antecedentem, eumque propellit, partem sui motûs in eum transfert, seu amittit, h.e. ab eo impeditur, et tantâ motûs parte retardatur. Hinc sequitur quod si venâ Basilicâ brachii sectâ, sanguis emittatur, tum sanguis succedens, et advectus per arterias in axillarem et subclaviam dextram minus impeditur in suo motus quam impediebatur ante venae sectionem, illam

illam, quia emissâ parte sanguinis ex venâ, minor ejus quantitas superest in venâ axillaris inter arteriae axillaris finem extimus et cor, quam primò continebat. Ergo misso sanguine ex venâ, minus impeditur in motu suo sanguis arteriae quam prius. Ergo velocius movetur sanguis arteriae post venae sectionem, in quam se exonerat arteria, quam prius movebatur. Hinc patet dum sanguis è brachio emittitur, sanguinem è corde propulsum in arteriam invenire minorem resistentiam in trunco arteriae Aortae superiori, quam inferiori; adeoque velocius fluere per aortam superiorem, quam inferiorem. Deinde etiam invenire minorem resistentiam in arteriâ subclaviâ dextrâ, quam in sinistrâ; quia supponitur non mitti sanguis è venâ brachij sinistri sed dextri; quare velocius fluet per arteriam subclaviam axillarem dextram quam sinistram.

Denique misso sanguine è venâ brachij dextri, velocius fluere sanguinem contentum in arteriâ axillari dextrâ versus arteriam brachialem quae ei est continua, quam fluit per arteriam thoracicam aut scapularem dextram, quae est etiam ipsi axillari continua; quoniam cum non supponatur sanguis mitti ex ullâ venâ thoracicae arteriae respondente, seu in quâ haec se exonerat, majus impedimentum superest proportionaliter motui sanguinis in arteriâ thoracicâ, quam in brachiali; sed quia est major velocitas sanguinis in arteriâ subclaviâ et axillari dextrâ, quam in sinistrâ, erit motus in thoracicâ dextrâ etiam major quam in sinistrâ thoracicâ. Quare patet, misso sanguine è venâ brachij dextri maximam esse velocitatem sanguinis in arteriâ brachiali dextrâ, quippe quae suam sanguinem transfert in venam sectam, et proximè maximam esse velocitatem sanguinis in arteriâ thoracicâ, et scapulari ejusdem lateris egredientis ex arteriâ axillari: at minorem multò esse velocitatem sanguinis in arteriâ brachiali et axillari, thoracicâque lateris sinistri et oppositi; omnium verò minimam esse velocitatem in arterijs ortis ex trunco Aortae descendentis.

Hisce praemissis patet, quod si vellemus prohibere augmentum humoris alicujus à sanguine in sinistro crure stagnantis, seu efficere ut quam-minimum sanguinis affluat ad illum locum

per

Revulsio et Derivatio sanguinis.

per aliquod tempus. debere nos primò sanguinem mittere
vel ex brachio vel ex crure lateris dextri, et hoc dicitur revul-
sionem facere; et deinde sanguinem detrahere nos posse
ex eodem latere et ex venâ quae sanguinem recipit à
ramo illius trunci, qui mittit sanguinem ad partem
tumentem, et hoc est derivationem exercere. Unde patet
eos ignorasse sanguinis circulationem qui scribunt re=
vulsionem et derivationem non consistere cum circula=
tione sanguinis.

Revulsionis hujus effectus ut est insignis usûs, ita et hu=
jus et cujusvis venae sectionis rite et satis largâ manu cele-
bratae effectus est insignis durationis: quod ut constet, affir=
[?] missionem sanguinis diminuere ejus calorem quacunque
de causâ nimii, et etiam tollere ejus viscidatatem, a cau=
sâ sive acidâ, sive quavis aliâ coagulante productam;
nam cum calor sanguinis dependet ab ejus motu circulari,
quo fit ut partes ejus succedentes impingant in antecedent=
tes, et hae in alias interiores, ita ut medio loco conclusae, et
propellantur à sequentibus, et impediantur, h. e. repellantur à
praecedentibus. patet partes istas medias magis premi
quam si nullae essent anteriores; major autem illa pressio
majorem facit allisionem unius particulae ad aliam, quae
major allisio facit ut una particula majori vi divellatur
ab aliâ: Unde fit ut partes mobilissimae, aliis prius in=
clusae, nunc ijs divulsae, debeant ijs extricari, et motu suo
celerrimo caloris [?] et effectus producere: At venâ
sectâ, tollitur pars sanguinis antecedens, ergo sequens majus
habebit spatium et liberius, et minus erit pressus, minorque erit
partium allisio, et sic minuetur calor. Deinde si supponamus
sanguinem stagnationi proximum, partemque ejus in vase
aliquo cruris aut brachij sinistri haerentem, prae viscidi tate
aut aliâ quavis causâ, et distendentem illud vas summo
cum dolore animalis, ut saepe fit in affectibus rheuma=
ticis, Arthriticis, et Scorbuticis, dico viscid[ita]tem illam et do=
lorem indicare venae sectionem in latere ~~dextro~~ sinistro. Nam cum
sanguis non solum motum suum debeat cordi et succedenti san=
guini sed etiam arteriae tunicis sese post dilatationem re=
sistentibus, idcirco arteriâ quae vis nimium distentâ sanguine
et inde prohibitâ ne possit se plene contrahere, fiet ut
sanguis qui insistit eo magis stagnet, quo magis et diutius
arteria distenditur: quare detracto sanguine ex opposito
latere

lateris, maximâ copiâ et velocitate fluet ad partem illam sanguis, minimâ verò ad partem illam affectam dextri sinistri lateris.

Ergo arteriae sinistri lateris, et praecipuè in parte affectâ, minus sanguinis recipient quam anteà, et minus distendentur, et sic se magis necessariò contrahent quam prius. Unde fit ut saepius contrahendo se, excutient tandem à contactu suo humores, eoque ritu eos eliminabunt, quos ventriculus et intestina à chylo satis ritudo, aliisque contentis, sanguine quovis arterioso viscidioribus (praesertim si accedat liquoris praeterfluentis copia) se liberant, quamvis motus arteriarum sit frequentior et validior motu intestinorum, et arteriae liquidum praeterfluens habeant copiosius et velocius motum: quare quaecunque sit causa coagulationes sanguinis in vasis suis, hac tollet venae sectione, et hujus effectus durabit eousque dum sanguinis illius jactura fuerit reparata.

Cap. 10mum De Secretione

At quoniam sanitas animalis consistit in debitis secretionibus è sanguine factis, solumque laeditur auctâ aut diminutâ quapiam secretione, non solum sanguinis missione, sed et aliis remediis secretiones illas parciores promoventibus, aut nimias fraenantibus, poterit sanitas restitui: adeoque si secretio aliqua sit imminuta, appropriatis secernentibus debet promoveri; si sit nimia, fraenantibus cohiberi.

Ut plurimum verò et tutissimè cohibetur secretio nimia aliqua promoventibus secretionem aliquam factam in parte distante et oppositâ: ita Diarrhaeam vomitu, et catarrhos diureticis sistimus. Unde videtis, ab omnibus practicis revulsiones exerceri, ita ut secretiones promoventia sint instar omnium.

At difficultas est summa de modo vel causâ diversarum secretionum. Dicunt nunc omnes v.g. urinam separari in renibus, et bilem in hepate; quia partes bilis sunt ejusdem figurae cum figuris pororum acinorum hepatis, et non cum figuris pororum glandularum renum. Urina verò è contrà. Sed quamvis hoc esset verum, nihil faceret ad rem; nam cujuscunque sint figurae partes urinae glandulis renum separatae, tamen dum separantur sunt fluidae, i.e. ex multis

aliis

aliis partibus conflatæ gutturis; non enim glandula ulla renalis aut pulvisculi transmittere in pelvim sed separat liquorem seu fluidi aliquod, licet parvâ quantitate; fluidi autem hoc mutat facile figuram suam, et accommodat se vasis recipientis figuræ; adeo q[uo]d quæcunq[ue] fuerit figura partis fluidi minimarum, poterit tamen fluidi illud separari in renæ, nisi quid aliud obstet: obstat vero et obstare potest sola angustia orificiorum cribri renalis, quæ non permittit ut liquor viscosior, qualis est bilis cuivis figuræ se accommodans, impelli possit in sinus suum: Et hoc est mysterii secretionis.

Medicamenta vero ipsa secretioni cuilibet promovendæ destinata apud omnes occurrunt, præcipue apud Willisii in Pharmaceutica suâ rationali, et Emmanuelem Comum in Regno suo minerali et vegetabili, et animali, ultimæ editionis. Quare ego ostendam vobis methodum brevissimam medicamentis istis in formulas conferendis.

et in Walschm.

Cap. 11mum.

De methodo præscribendi formulas.

Pharmacopæi aiunt Decoctum fieri in ollâ apertâ seu vividâ et bre[v]i coctione; Apozema autem in ollâ clausâ (a cockmarry) leni igne et lentâ longâq[ue] coctione (by soaking) ad usus lantius internos.

Apozema fit ex rad. ℥iv. fol. ʒiij lign. ℥j cort. ℥j sem. ℥j flor. ʒß aromat. ʒiv ana ℥j. pondus autem liquorum debet esse octupli ponderis siccorum, et fit tantum pro 4 dosibus.

Vinum medicatum fit si usum facit infusorum quadrupli ad minimum et octupli ad summum. et quantitas infusorum debet esse ad minimum dupla quantitati in sicco dari solitarum si catharticâ infundas ea tempora sint dupla validiorum et correctiva tenuiora sint omnium catharticorum simul subtripla, si alterutra catharticis addas, sint ea catharticorum ad summum subdupla. x

~~Laudatus~~.

Potio purgans pro unicâ dosi fit, extrahendo aquæ aut vini albi Gallici, aut Hispanici, aut Rhenani frigidi aut ferventis, partes 32, purgantis partem unam, (i.e. dosis aut ferventis, partes 32, purgantis partem unam, vel sim unam (quam hic suppono ad minimum esse ℥j. vel duas, vel tres, vel quatuor) et corrigentis partis partem tertiam, et postquam per noctem simul in vase clauso et ab igne remoto steterunt, colatura aut sola aut cum syrupi cathartici partibus 4 vel 8 propinetur. x x

Ptisana

Ptisana laxans fit ex iisdem dosibus catharticorum, sed duplicato pondere et dosi ad minimum liquoris in quo fit infusio.

Electuarium purgans fit, si syrupus seu mel sit ad minimum tripli ponderis cathartici, et si crassia aut talia addantur, melli vel syrupo annumerentur. At si aliud Electuarium adhibeatur minus compositum, tum aiunt ejus molem debere esse pulveris addendi quadrupli, una cum syrup. q. s. sed illi errant; potest enim Electuarium assumpti esse in quavis ratione ad pulveres Electuarii propositi, modo adhibeatur syr: pulveris circiter quadruplus; nam duo Electuaria simul addita faciunt Electuarium.

Electuarium non purgans fit, si moles conservae sit molis conditi tripla, confectionis vero sextupla. Ubi rursus male aiunt horum omnium simul molem debere esse pulveris quadruplam, deinde addi debere syrupum pulveris quadruplum. Possunt pulveres esse cujusvis molis, modo assumatur syrupus eorum quadruplus, et praeterea syrupus aequalis conservis et conditis.

Bolus est Electuarium pro unica dosi, nec debet excedere ℥ij.

Pilulae sunt Electuaria cum tertia parte, aut etiam minore, syrupi, et dos. earum non debet excedere ℈ij.

Julapium fit ex aquis distillatis aut liquore aqueae consistentiae, cujus vel quarum simul quantitas non debet excedere lib ß cum syr: ℥ij pulveris siccorum omnium simul ℈ij confect. ℈j. sp. acid. ℈ß. vinos. ℥ß; ita ut liquida aquea sint ad minimum quadrupla syr: et confect. syrupus vero octuplus pulveris siccorum, nam talia liquidis annumero. Sed si syrupus non addatur, tum vocatur mixtura, et praestat Julapio, et diutius durat sine corruptione, adeoque potest in minore quantitate praescribi, servatis tamen traditis proportionibus, nisi quod aliquando quantitas pulveris et confectionis possit duplicari.

Emulsio fit, si fructus sc. amygd. dulc. nucleor. pin: (x sive amygdalatum) an. partibus aequalibus, et 4 sem: frigid: majorum, papaveris alb. hyosciami, heliotropii, in massa āā ß. &c. (ita ut pondus seminis sit ponderis fructus quadrupli ad minimum) seminibus affundatur liquoris sextupli; debet autem liquor esse aq. distillata; aq. solana, vel decoctum aliquod non siccans; colatura

Sacchar

Brogwert. | saccharo vel syrupo dulcoret. et aliquando pulveres in minimâ quantitate addunt, plerumque sacchar. saturni nitri purificat. Laudan. solid. sed præstat liquid.
Hydromel aquos. fit, si mel sit aquæ sudecuplo, et coquant. ad consumptionem quintæ partis. Vinos. fit ad remanentiam tertiæ partis coquendo.
Diæta sudorifica fit, si aqua sit ingredientium duodecupla, et decoctio fiat ad medias; si non est sudandum, aqua sit ingredientium octupla, et decoctio fiat etiam ad medias, quod pro Apozemate debet observari.
Bochet fit sumendo residentiam decocti pro diætâ sudorificâ unà cum ℥j alicujus sudoriferi; vel negligendo residentiam, et sumendo ℥ij ingredientium et coquendo per diem vel noctem in ℔ xij ad consumptionem tertiæ vel quartæ partis. Notate. Decoct. sudorifera ut ritè fiant, requirere spatium 18 horarum; at Diæta sudorifera cathartica præterea recipit cathartica in dosi eadem qua dantur sine ...

Decoct. Diæta.

Eclegma strictus et ... fit, si syrupus excipiens sit pulverum bechicorum quintuplus; ubi mucilago syr. loco etiam obtinet, et sacchar. pulveris.
Tabella seu Rotella fiunt, si sacchar. liquefactum sit pulveris quadrupl.
Linimentum fit, si olei vel mucilaginis sit v. g. ℥j, ceræ ℥j, pulver. ʒß; rarius tamen ceræ vel pulveris additur.
Unguentum fit, si olei sit ℥j, ceræ ℥ij, pulv. ʒj.
Nota hic pro oleo haberi axungias, medullas, butyrum et pro cerâ haberi mucilaginem, mel, terebinthinam, et pro cerâ haberi gummi.
Ceratum si olei ℥j, ceræ ℥ß. pulv. ʒij.
Emplastrum fit, si sit olei ℥j. ceræ ℥ijß. pulv. ʒvi.
Nota in Emplastro ob viscositatem, terebinthinam annumerari inter gummi.
Cataplasma fit, si mucilago sit olei fere tripla, et pulv: plusquam dupla; oportet autem mucilagines factæ sint prius, coquendo radices et semina in liquore aquæ.
Sinapismus fit ex pulpâ caricarum et pulv: seminis sinapeos āā partes æquales.

Vesica=

Vesicatorium fit Emplastri formâ, si Emp: de gr: de mucilaginibus sumatur octuplum pulveris cantharidum incorporando cum pauxillo terebinthinæ. Vesicatorium rursus Cataplasmatis formâ fit, si sumatur fermentum velus pulverum cantharidum octuplum malaxando cum aceto vel aq: vitæ.

Cucupha fit, si Radic ℥j. aromat ℥ß foliorum siccorum ℥iij. flor: ℥ij, Gum ℥j, ita ut tota Cucupha non superet ℥iij.

Suffitus fit. si sint Gummi partes 4. pulv. 3.

Clysterium vel Enema purgans fit, si sumatur Radic: ℥ij, foli: ℥iß, sem: ℥j, flor: ℥ß vel etiam ℥ij; decocto colato adde olei si opus sit vel mellis, āā ad summum ℥iij salis gemmæ ℥j.

Clysterium vel Enema alterans fit eadem ratione.

— 9bri 25. 1708.

Decoctum vel Apozema.
Epithema, est applicatio externa Cordi; ut Ꝟ, Theriaca, vel singulis vel mistis, et sim.
Apophlegmatizans, liquidum vel solidum quod salivam in ore movet.
Gargarisma à Gargareon Uvula ad Uvulam lavandam et purgandam.
Errhinum, sternutamentum quovis liquidum.
Oxyrrhodinum, fit ex aq. Ros. & aceto, et fronti vel capilli applicatur.
Pessaria, fiunt ex subere perforato et cerâ vel sevo oblinito, ut in vulvam intrudatur. Nott. fiat duplex ingrediatur foramen suberis longitudinale, ut extrahi possit ad libitum.
Suppositorium, ad anum fit, et eadem modo conficitur, vel ex cerâ vel sevo, vel in chartam mercatorum more plicatam fusi. Candela etiam huic usui inservire potest.
Sacculi, sunt Materia stomachica, pectoralia, purgantia, vel alia quævis, sacco inclusa, ut desuper vinum in cerevisiæ dolio extrahatur.

vel alias formulas in Regulis Medicorum compositorum in Waldschmidt, Blanc. Margrave.

Index Capitum.

Finis.

Recitatio compendiosa omnium quæ à nobis in Medicinæ Institutionibus tractantur.

De Institutionibus. 1. Quid vocamus Institutiones? et an veterum methodus, ex nihil abstractis superstructa, sit bona?

2. Medicinæ nostræ principia quæ? Definitio quæ? Divisio quæ? An ejus genus sit scientia vel ars?

De Ore. 3. Cur ab ore in adultis, et non in fœtu, inchoandum? Ubi nulla erit animæ mentio donec ad cerebrum pervenimus.

4. Mentis et corporis vita in quo consistant? et an corpus humanum vivere potest sine animâ?

5. Dentium colores diversi unde? et quomodo color restituitur?

6. Dentium tartarus unde? an recte sic dicitur? an sp: lapidif: contribuat? An dolor dentium hic tractandus?
Cur dentes maxillares in mordendo majores habent vires quam canini.

7. Gingivarum hæmorrhagia unde? et an signum scorbuti?

8. Fætor oris unde? sc. ab ore, pulmonibus, et intestinis.

9. Salivæ virtutes? origo? Autorum opinio? Cur spumosa?

10. Masticatio quid facit? sc: superficiem corporum auget.

De Œsophago. 11. Deglutitio unde? Boli magni in œsophago quid faciunt? et quomodo detrudendi?

12. Amaritudo in gulâ an semper ex ventriculo?

13. Lymphaticorum in gulâ probatio.

14. Humor gland: in œsophago quid faciat?

15. Situs alimentorum in ventric: quis?

De Ventriculo et Concoctione. 16. Quæ requiruntur ad alimentorum coctionem? sc: 1. Consideratio ventriculi tanquam cribris. 2.
spolus

3. Motus partis circumjacentis. 3. fermentis ex arteriis gastricis eructatis: quod particulares penetrabilis proprietates habet. 4. Materia mundi subtilissima, cujus occasione corporis porositas probatur per animi deliquium, et per causam et curationem sympatheticam. 5. Particularis heterogeneitas (ubi de differentia fermentationis et effervescentiae, quarum una in ventriculo: et altera in corde fit, et quaeritur) ubi inquiritur, quid intelligere debemus per diversitatem materiae? et cur in fautiore corporis coctio facile peragitur? ubi evincitur particulas tertii elementi hic aliquid huc facere, quae omnia confirmantur per exempla fermentationis spiritus, et similium. 6. Acidum à priore coctione relictum. 7. Motus ventriculi: ejusque attritio. Quae omnia simul potentiam fermentationis permagnam esse, et esse debere, evincunt. 8. Quid contribuit saliva?

17. An calor est causa solitaria coctionis? cum tamen in febre nulla sit coctio.

18. An acidum et alkali sit fermentationis hujus causa, per quae est earum causa? ubi de fermentatione intestinorum: et calcium etc.

19. An vasa brevia concoctioni aliquid tribuunt?

De Appetitu et Digestione

20. Defectus appetitus unde? ubi inter ceteras causas, disproportio acidi et alcali consideratur.

21. An coctio non bona sive eadem vitio ventriculi immediate imputanda, per sanguinis vitio? Ubi morbi ipsius ventriculi considerantur; et evincitur phaenomena fere omnia in corpore nostro in ciribus aqui.

22. Stomachica, sive illa, qualia esse debent? An quod est uni stomachicum sit

sit etiam alteri: An eodem modo per totum corpus operentur si idem sit malum: Ubi inquiritur quomodo obscura medicamentorum nomina sint explicanda? et tandem nota vero partibus appropriata: Ubi de Qualitatibus 1, 2, 3, 4, etc.

23. Stomachica externa qualia et cui loco applicanda: Requiritur solutio Quaestionis.

24. Cur alimenta facilius hyeme quam aestate digerantur: et Cur post natationem major fames?

25. An sp. Vini tempore hyberno quam aestivo sit magis usurpandus: Ubi cardiaca fortiora languentibus non esse exhibenda evincitur.

26. Cur nimius ♁ usus stomachum debilitet: ubi mistio ♁ et sp: Nitri consideratur.

27. Cur pinguia appetitum minuant?

28. An alimenta certo ordine sint ingerenda?

29. An Cœna debeat esse parcior an largior prandio?

30. An Lac et vinum eodem pastu assumenda? ubi Lac semper coagulari evincitur.

31. An in latus dextrum vel sinistrum post cœnam decumbendum est?

32. An statim post cœnam vel pastum dormiendum: ubi vapores aq: somnum inducere considerantur. Cur aliqui a pastu rigeant atque horrescant?

Inedia.

33. An possibile sit hominem non solum per dies aliquot sed etiam per integros annos sine alimentis vixisse: Ubi in morbis chronicis, in quibus magna viscositas, inediam per aliquot dies posse tolerari evincitur.

34.

+ 137:	
De Vomitu prodigiali:	34. An Historiae vomentium prodigiales sint verae? ubi de Cultrivoro, et de Magnete vel pulverisatâ & pinguedine illinitâ, et de vulneribus partium nervosarum.
De Ructibus.	35. Ructuum causa quae? Ructus voluntarii unde? Vomitus apparenter voluntarii unde?
De Chylo	36. Color Chyli unde? ubi de oleosis aquâ mistis.
	37. An Chylus fit ex partibus integrantibus? An omnis Chylus simul et semel ex ventric: extruditur? Ubi ventric: membranas alimentis tota adaptare, eaque arcte complectere evincitur. Huic etiam conferre viscerum circumjacentium compressio probatur. Ob quas causas globuli plumbei et antimoniales dejiciuntur.
De Intestinis.	38. Unde fit secretio Chyli à faecibus? Resp: per mucosam tunicam intestinorum (quae tamen non nimis accurata fingenda est) ob moram, calorem, et liquiditatem.
mucosam	
+ Zyp. p. 2 c. 3. art. 8. §. 9, 10, 11	39. An bilis et succus pancreaticus sua conferant? An detur inter haec fermentatio? An sapor succi pancr: variat pro constitutione sanguinis?
	40. Intestinorum motus peristalticus unde? Ubi considerantur primo ductus biliferi insertio obliqua. 2do fibrarum Intest: distinctio. 3. progressus faecum versus anum (ipso muci à sanguine in Intest: separatio) ubi valvularum fit mentio.
De Alvo adstrictâ	41. Alvus constipata unde? sc. 1. à defectu bilis. 2. ab exsiccatione, ut in febr: ardentibus 3. ab usu astringentium (quae fibras ad tremulum cogere et humores coagulare probatur.)
De Vermibus etc.	42. Calculus Intestinorum unde? Eorum vermes unde? ubi omnia animalia fieri ex ovo probatur, et confirmatur per infantes lactantes, qui vermibus non laborant, et quare? Vermes an Atrophiae causa?
	43. In quibus constitutionibus non generantur vermes?
	44. An pulv: vermium prodest contra vermes?
	45. Quibus modis vermes aliquos spurcitiei simi- les

similes ejiciunt.

De Clysteribus. 46. Clysteres quotuplices? primò Eluentes. 2. Emollientes. 3. Anodyni et stupefactivi. 4. Nutrientes. 5. Purgantes, ubi inquiritur an vant ad sanguinem? An aliqua parte valvulam Coli ascendant? An vasa lactea in crassis intestinis dentur? Ubi probatur Lacteas quamvis paucas in iis dari; et idcirco clysteres purgantes fortiores esse debere. 6. Vesicantes in Angina proficiunt et quare?

Clysteres ex Lacte et Sacch. exhibentur in alvo dura in febribus etc.

De Diabete. 47. Diabetes quid? quomodo fit? scilicet ex vaporibus exhalantibus in cavo Abdominis (non quod detur iter ab Intestinis ad vesicam) et in urinam in vesica transeuntibus, quod probatur 1. ex eo quod citius mobiles [illegible] loco frigido quam calido. 2. quod in urina largius bibentium nullus sit color. 3. quod in iis urinae mictio sit [illegible] momentanea. 4. quod urinae sint in iis aquei saporis. 5. quod idem potus uno tempore non sistat diutius quam altero. Unde concluditur in Diabete porum magnam apertionem et ardorem (sit enim in morbis ardentibus) requiri; ubi inquiritur an ligatio ureterum (ubi nihil urinae excernitur) contra hoc militet?

De Excrementis. 48. Excrementa cur reddunt agria fertilia? Cur ex iis signa valetudinis petenda? Quibus particulis gaudent? Quomodo ex iis lapidem Philosophicum educere tentarunt? Ubi etiam faeces comparantur cum tartaro et cal: fermentis (quae omnia fieri potuit)

De Passione Iliaca. 49. Passio Iliaca unde? Ejus cura per globulos plumbeos et per ♀ vivum. Et uter melior? An prodest in Ileo flatus per follem in anum immittere?

De Vasis Lacteis. 50. Chylus quid? Vasorum Lacteorum Origo, Progressus et exitus unde? ubi probatur ea non esse lineas adiposas et nervos, nec chylum per ea ire ad [illegible] par-

51. An chylus immediate intret et distribuatur per Mesaraicas, quamvis in iis Chylus ope pulveris praecipitetur, cum tamen chylus in omnibus vasis sanguinis sit, et cur ex non albis ope Chymiae fiant alba?

52. Lacteae, ut et gland: mesentericae obstructae, Atrophiam cur causant? immo quamvis coctio bene succedat: ubi inquiritur cur Voraces ut plurimum sint macilenti? et ubi de ♀ corrosivo assumpto per os tractatur, et ejus occasione de venenis primi generis, et inquiritur, An vitra contrita a nonnullis sine noxa sumantur?

53.

De Recep- taculo coi.

53. Receptaculi eod quid? Unde sic dicitur? Ejus situs quis? An à se mittit Lactea, et quid?

De Ductu Thoracico.

54. Motus Chyli in Ductu Thoracico unde? Sc. per arteriarum partium pressionem, valvulas nervosas, et tympan. ex intercostalibus costarum, ubi particulas salinas Chylo mixtas probat.

De Vena Axillari.

55. Chylo sanguini admisto, sang: circulatio probatur. 1. per ligatas art: et venas (ubi inquiritur an circulatio Hippocrati innotuerit? et an circulatio secundum Riolanum ejusque corporis tres regiones sint admittendae; ubi coctionem in hepate non fieri probat, et tres nostri corporis regiones stabiliuntur) 2. per valvulas, et 3. auriculas cordis; ubi calculus pulsuum et quantitatis sang: cor transeuntis in unâ horâ instituitur.

De Cordis Ferment.

56. Ad fermentationem, seu potius Efferverscentiam Cordis, quae requiruntur? 1. Cor tanquam vas. 2. Art: Coronaria suo sang: ferventissimo (ubi ratio maj: ferment: in dextro quam sinistro ventric: datur) 3. spir: per nervos illapsi (ubi de aciditate sua et de calore aliisque cibis, ut et de sem: humano, cum temporeacorem nanciscentibus. 4. Sang: infinitis constans particulis. 5. Sang: reliquias a priori pulsu, quas dari probat. 6. Mat. mundi subtilissima. Ob quas omnes causas cordis latera sunt crassa, et sinister ventric: crassior dextro, et ferment: in eo majus, quamvis aequalis sentiatur calor utriusque ventriculi

Hic

Hic ratio reddi potest cur Arteriæ crassiores venis? Cur manus dextra fortior sinistrâ.

Fermenti effectus. 1mo. 2do.

57. Effectus fermenti: qui? Primò discerptio particularum sang:

58. — — Secundò. Motus cordis. Ubi inquiritur. An Systoles an Diastoles tempore sang: ex corde egrediatur? et reconciliatur Cartesius, quo vis ejus Diastole secundum alios sit Systole, cum intumescente substantia cordis, constringitur ventriculus, secundum ipsum. Ubi etiam inquiritur. An motus musculosus ad basin sit à solis sp: animalibus, vel quæ aliæ causæ concurrant?

3tio. + Zyp: 4. p. 133, 288. + S. 98.

59. — — — Tertiò. Generatio Spirituum; ubi naturales, vitales, et animales considerantur, et comparantur cum statu fixitatis, fusionis et volatilitatis. — —

4to. Hinc ratio reddi potest cur pedes altiores sint debiliores; nim: oblanguidi latam molem sang: unde fixatio particularum crassiorum in partibus à corde remotissimis.

60. — — Quartò. Revectio Sang: et humorum per lymphatica ad Cor, contra naturam gravitatis, ubi causam esse efficaciorem quam in fontibus ostenditur, et dari inter venas et Arterias anastomoses triplicis generis; ubi etiam ratio redditur cur nulla vena, nisi pulmonalis, et fortè Coronaria, pulset. — —

5to. + Zyp. P. 5. c. 1. Art. 8. 9, 10, 11, 12, 13.

61. — — — Quintò, Pulsus, Qui est vel 1. vehemens, mediocris, debilis et quando. vel 2do. frequens, mediocris, Rarus, et quando? (ubi inquiritur, cur vehemens pulsus multoties sit frequens?) vel 3. Celer, mediocris, tardus, et quando. vel 4. Æqualis vel Inæqualis, et quando. (ubi inquiritur, an potest esse pulsus inæqualis sine febri putridâ, vel quid ex æquali et inæquali colligendum?) vel 5. Intermittens, et quando fit? Hic rejiciuntur pulsus con:

57. i.e. exacta commixtio particularum chyli cum sang: — sanguis è magis floridus in vena pulmonali post egressum è pulmonibus, quam in Art: pulm. ante ingressum, ut Lower, &c probant; et hoc dicitur provenire à particulis aeris elasticis instar cochleæ (a Screw.) Ubicunque sang: motum recipit, ibi attenuatur; et quo velocius movetur in aliqua parte, eò ibi magis attenuatur.

58.

59. Controversia de prioritate motus cordis à sp: et motus sang: ad generationem sp: decidi non potest. Sp: sunt tenuissimæ sang: partes. Sp: naturales sunt in cibo et chylo; vitales in corde et sang: cum liberantur à partibus crassis et terrest: cibi: Animales cum liberati à sang: ascendunt ad cerebrum. Non omnes alimenti partes in sp: converti possunt, tantum activæ et sulphureæ, non verò passivæ et terrestres, ut probatur experim. chymicis, contra Cartes. qui asserunt materiam subtiliss. et terrestrem gradu tantum differre. In exaltato sang: motu, partes sang: crassæ cerebrum et nervos ingrediuntur, et motus irregul: causant, ut in Ebrietate &c. Sp: aa[illegible] [illegible] et motus producunt et efficiunt, prout in medullarem et membranaceam nervi partem influunt. + Zyp: 4. 11. 124.

[illegible]

60. Circulat sang: debetur non tantum cordi, sed etiam Art: ut probat Dr Thomson. Anastom. 1. per radices. 2. per latera. 3. Anastom. præ:dictas nec per microscopia detegi possunt, tantum ratio:nalis videtur. Pulsus est in vena pulm. ob illius propinquitatem cordi; non verò in Coronaria, ejus enim tantum ramificationes apparent, non verò truncus. Pulsus est in Art: non venis, quia in Art. sang: movetur è spatio latiore in angustiorem et magno impetu; et quia Art. duplici tunica magis resistit sang: transeunti, ac projicit ab illo vibratur. Venæ è contra et ideò non cum violentia expanduntur, quod ad pulsum requiritur. [illegible] P. 2. C. 7. [illegible] 6. 4. 478. + S. 79, 97.

61. Pulsus frequens non tantum in feb. sed etiam in hectericis et languidis, etin quibus sang: tenuis, serosus, et acidus. In priori est vehemens et fortis, in posterioribus est debilis. Celeritas numeratur in uno eodemque pulsu, frequentia in duobus. Pulsus celer numquam bonus; fit enim à sang: seroso, tenui, acido. Sang: motus in diversis partibus semper varius, ob diversitatem partium unde venit; ex eadem causa provenit pulsus inæqualitas, imò et aliquando Intermissio, quæ hodie parvi habentur momenti. Pulsus contractus seu opressus valdè attendi debet. + Zyp: 9. pars 5. Art. 13. excorneta. Pulsus temperam: calido proprius est Magnus, frequens, et validus. Frigido parvus, tardus, et debilis. Sicco Rarus et durus seu[illegible]. Humido Rarus et mollis, et pene nihil magnus. Puer:is pulsus est creber valdè et mollis. Ætate Juvenili et Viris magnus ac validissimus. Mulieribus creber, mollis, tabidis magnus sæpius parvus. Senibus Rarus, debilis. Amantibus valdè inæqualis et inordinatus. Venere magnus, validus, et moderatè creber. Æstate creber, et pene nihil magnus et

contractus et liber, mollis et durus, &c.

59. 62. – – – – Sexto. Mixtura sang. ubi inquiritur in quo consistat? Quomodo Cardiaca primi et 2di generis operentur? Inquiritur etiam An Spirituosa pinguefaciant? An Aurum et similia Cardiaca 2di generis in substantiam corporis abeant? et si prolint, quomodo? ubi de Auro, Luna, et ♂ potabili. et inquiritur An anima ex Sole possit extrahi relicto corpore, et an omne quod est in ☉ sit ipsum ☉.

De Cardiacis 63. Cardiaca et Theriaca &c. quomodo operantur? et An bonae sint compositiones? Ubi inquiritur An dentur Panaceae, et si Theriaca sit Panacea? et si non, quare? et quales Panaceae esse debent? Hic tales posse dari, et morbos fere omnes esse ab obstructione asseritur, et confirmatur per Catarrhos et Erysipelat: ab eadem causa provenientes. Epithemata Spirituosa et non spirit: quomodo prosint?

64. Morbi maligni quo vocandi? Curus, ut et Febris maa, in quo consistat? ubi de Bubonibus et simil: et de 2do venenorum genere. sequitur solutio Quaestionum.

De Corde. i. Harvaei et experientia aliis contrariis. vide pag. Parte 2. C. 7. art. 8.

65. An Cor et Art: simul pulsent? quod prob: a priori et posteriori. Quae est causa diapulsus cordis? Quae ejus Urina? Ubi de aq: et sang: ex Christi latere effluxo.

66. Quid sibi vult observatio de Corde Sinnen ventriculo? An Cordis vulnera et abscessus sint lethalia?

67. Ossa cordis quo loco fiant? et quomodo?

68. Vermes cordis quomodo admitti possunt? An ... in spiculis ranarum? et An possint esse causa Atrophiae? An possit ab iis derivanda, ut volunt aliqui?

69. Quid cogitandum de Serpentibus intra cor? An ... liquor in quo animalia non generentur?

70. Polypus cordis quid? cujus est substantiae? Quid facit? et Quomodo tolli potest?

De Calido innato, &c. 71. Calidum innatum quid? Humidum primogenium quid? An admittenda? Ubi essentia caloris datur, et omnem calorem esse influentem et ideireo omnes partes solidas esse frigidas evincitur. Hic solvitur obj: eorum qui ferment: frigida dari asserunt dicendo calorem et frigus esse respectivas et nos non gustare salivam, &c.

72.

et validus diuturnus inconstans et debilis. Ruptura parvus ... ibi ... &c. et ...

62. Mixtura sang: est crumena sang: principia singulas guttas seu globulos ingredientia. Omnia principia sunt in sang: spiritus non principes, est enim et sal cum phlegmate, et oleo exaltatus. Sang: balsamicus et viscosus optimus, ut in vitulis et serpentibus; talis enim multas subit circulationes, et mixtura difficilior turbatur. Sp: vini optimus post concussionem in vitro tenui diu bullas conservat, et e contra. Sang: cum mittitur semper gustandus. – Cardiaca 1. gen: sunt simplicia spirituosa, et cito transvorsim avolant, antequam circulationem patiuntur, seque cum ferunt partes sang: subtiliores, ideo non multum usurpanda, nisi necessitate praesenti urgente, ut in syncope, &c. Non pinguefaciunt, imo corporis quantitatem diminuunt fibras nimis exsiccando. Helicalvies cantus sp: vini tractantes, ut parvissimi sunt. Card. 2. gen: sunt pulv: omnes testacei, ut margarit: oc: cancr: &c. et operantur et ut alcalina, acidum quod sp: constituebat involventia; ut videre est in commistione alcali cum aceto, unde postea distill: venit sp: vini. et per partes salinas activas sang: motus augentes et ita sp: generantes (Aurum non est cardiacum, et ex eo principia elici non possunt.) et sang: nimis fusum, ut sp: sua via contingat, constipando. Vide pag.

63. Theriaca &c. optimae compositiones operantur volatilitate terrenis et astringentibus intricata. Est opt. sudorifera, et specialiter in frigore, postea &c. simplices volat: non bona sudorifera, sed volat: intricata. Theriaca prodest in morbis et calidis et frigidis, ut Catarrho et Erysip: ... movendo, et motus debilis sang: conciliando, et hoc facit sudorem movendo. Panaceae constare debent partes solidis ad quasvis habitudines destinandas, quod Theriaca non potest ob partes nobiles. Unde ferrum, Chalybs, Aurum &c. ad panaceam conferrent, si motus iis conciliari possit; non enim operantur activis suis partibus et principiis, nam in ea redigi non possunt. Epithemata vide ad finem 64.

64. Morbi maligni sunt morbi malae mistionis sang: et ita vocandi. Theriaca in iis omnibus remedium opt. supra cetera Theriaca optime curatur, mixturam et motus debilis sang: conciliando; dolo ag: &c. dum augent. Maa malignorum et febrium consistit in ... textura mixturae sang: unde ... acrimoniam adeptus; si intra corpus remaneat et ferinam causat, et ... Art: ... motus mas: in ... sibi acquirit quam sang: debite mistus qui acrimoniam illam involvit, ut illius effecta non sentiantur. Si vero acrimoniosa extra corpus deposita sit, in ... scabiem, &c. causat. In morbis malignis bubones optima signa, et ... cucurbitulae, &c.

De Nutritione. — 72. Nutritio unde? sc. à chylo. et in quo consistat? An nutritio partis, ut spirituum, continua fieri debeat? An ventric: chylo in eo contento nutriatur? Quomodo Art: nutriuntur? An mutatio cibi in tot partes minoris est momenti ac transmutatio metallorum? Ubi fermentum diversum (non tamen permanens) esse in singulis partibus probatur, per diversas in corpore transpirationes.

Attenuantia.

De Emaciatione. — 73. Emaciatio ut nutritioni opponitur quomodo fit? sc. 1. per circulationem impeditam 2. per acredinem in sanguine. 3. per medicam., et sim. 4. per lacteorum obstructionem.

De Rubedine sang: — 74. Quomodo chylus rubescit? per rubedo sang: unde? ut etiam aliquorum carnium? ubi inquiritur An statim cum sanguini affunditur rubescat? probatur quod non, 1. per V. sect: 2. per colliquamentum in ovo, quod in Art: non in corde rubet, quamvis cor ipsum ante colliquamentum sit. 3. per coctionem fructuum. 4. per succos carnium. 5. per spontaneam ejus in vasis praecipitationem; ubi inquiritur, cur albida alimenta sint, graviora? cur animalia non rubentia sine sang: nutriantur? Unde lac in mammis et placenta sit? An alimenta similia corpori, per ejus partibus sumenda, vel dissimilia?

Vinum Album in Hispan: transparens fit magis falvum.

v. g. pyrorum.

v. Lemery de mareis: Dis. v. Abrahamus Lincid. de condensatione partium chyli.

75. Sang: temperies et intemperies quid? sang: pituita, bilis, acida, salinas eq: &c. quid? et cur in sang: necessaria? ubi de intemperie partis alicujus loquitur.

De Crisibus. — 76. Crises quid? Cur apud nos sint rari? 1. Ob china 2. Quod Medici eos provenient. Cur in acutissimis morbis fiant per diem alias in 7mo? per exemplo placentae demonstratur, ubi de origine pluviae secundum Cartesium. Dies indicatorius quis? Dies criticus per excellentiam quis? In crisi quid fit? et per quas vias fiunt? et quomodo proveniunt?

farinacea et fermentata.

De Pulmonibus. v. 11. 112, 78. et 148. 9. — 77. Pulmonum constructio quae? Cur aqua supernatant, abortivi non item? Quomodo facti sint? et quid sint? et quomodo procedendum in eorum affectibus? An eorum vulnera sint lethalia, et quando? An eorum substantia est necessaria, et an thorax poterit eorum vicem supplere?

De Aere. v. 11. 77. 112. — 78. Quamobrem respiramus? et quid aer sanguini efficit? sc. refrigerat, quod probatur per profundam respirationem succedentem modice 2. per

augendi: et maturandi: et venena 2. gen: sang: coagulant, ut 1. gen. solida corrodunt.

add. ad 67. Epithemata restringuntur ad applicantur soldi: sub mamilla sinistra ubi pulsat cor. Omnia applicantur calida, et usurpantur ex pariens omnia per respuit. frequenter adhibentur in feb: talia sunt sp: vini calid. sp: ... sp: C. C. v Scorsum, v mista, et panno lanaeo inspersa. Quidam ex sp: vini theriacam, Diascord: &c mis. cent. Cardiaca 2. gen. ut pulv: omnes testacei inutilia in Epithematis.

65. Adeps cordis fit à partis sulphureis sang: transversim à vasis circa cor exhalantibus, quae paulatim volatilizantur eadem faciunt in adipem fibris cordis adhaerentem. Urina à gland: pericardii. Aq: ex latere Christi non à pericardio, tanta enim non est ut dissimi poterit ex sang: (Historia militis à D. Gloncar...) sed potius à lymphaticis ruptis.

66. Observatio falsa. Vulnera lethalia, et mox cordis vulneris sana non immediatum.

67. Non in corde, sed radicantur Art: Aortae, efficit ab impeditis ... sang:

68. Si non falsa, tollentur omnibus his quaestionibus. Si vero maxime dubitandum, quaestionibus. Si vero vermes sint, in languidis: tantum sunt sang:

69. De Scorpionibus falsum. Multi si non omnes, liquores in quibus nulla certa, tantum post crassiores ... mox ... agitata.

70. Polypus à sang: coalitione firma et coagulatione, et tantum fit post mortem, per languidis. Est causa una palpitationis cordis, intermittentis pulsus, et difficultatis respirandi. Remedia sunt cardiaca 1 et 2 gen. mista.

71. Notio caloris non intelligibilis. Calor innatus vel est sang: vel solidorum; non solidorum, quia ... solida, ... solida est ... quiescens: calidi ergo in sang: et provenit à motu illius, ... non innatus sed influens, et ut calor sunt calidum continuus, continuando est motus sang: Motus liquorum vertiliens calorem sive ferment: non infert; ... enim est motus totius corporis liquoris; sed motus partium singularum et agitatio in se invicem, sive circularis à centro ad circumferentiam. Nulla ferment: frigida; frigus enim et calor ... positiva sunt ad corpus nostrum.

ad 72. Chylus ramosus et viscosus. ... attenuatus ... aptus, sang. et chylus attenuatus et ... spirituosus reddit, et quo magis aliquid ... spirituosum, eo minus corpori addit unde ... ad eo aqua ... sp: vini cani ... datur, in 62.) et fibras firmas reddit: eo ... tamen videtur sang: firmiores carnes partes, ut chylus molliores nutriunt. Alimenta varia varii generis carnem generant, ut lac et ... molliorem, carnes et pabulum in hominibus et bestiis firmiorem. Partes alimenti pravi...

2. p cistà nebulas p parvum tempus. Hic inquiritur quid aer sit, et cur à nobis exspiratus impurus cernitur? et an si admissa corpus nostrum alteret? qd prob: p mare, p aerem noxium in aliis vomitum nauseam in aliis hypothem: variorum, et p morbos contagiosos, et nullam bibitionem ex infectis ex claustris poculis, et denique p morbos statis anni temporibus recurrentes; ubi notus annus terrae statuitur, et confirmatur p plantas diversis temporibus florentes; ubi idem menstruum non omnia dissolvere, nec idem fermentum omnia semina suscitare probatur.

De Haemoptoe: 79. Haemoptoes quid et unde? sc. à sang: 1. tenuitate 2. causticitate 3. copia. 4. acredine. 5. ictu, et ca... de anastomosi, diapedesi, diaeresi, diabrosi. Ubi inquiritur, Cur sang: ex pulm: floridus, ex ventric: nigricans ejicitur. Et cur hic potenter astringentia exhibenda non sint.* Hic ex Haemoptoe habemus 2?? argumentum,^ qd sang: non exeat vasa: 1. quia sumitur ex pulmonum substantia. 4. quia ex vero origine. et 5. quia ex amissa mistione sang: extra vasa.

*Zypeo contra: p. 2. c. 7. art. 6.
^i.e. Art: Venae capillares conjunguntur.

De Tabe: 80. Tabes vera et spuria quid? an in pulm: exulceratione unice consistat? ubi explanatur quomodo pus p urinam excernitur? Hic de syrup: in tali causâ quaeritur, an p conniventem possint delabi epiglottida? probatur p rei da et spirituosa in tracheam illapsas, quocirca loquela inter bibendum vitanda. plura sequuntur.

De Sinistro Vent: Cordis: 81. Per venam pulmonalem regrediens ad sinistrum ventriculum, quem majorem esse dextro ob ferment. in eo majores, et crassiora latera, non fuit error in Cartesio. 82

habere partes similares omnibus corporis partibus absque ulla transmutatione p conversionem partium. Alchymistae contra sentiunt. Nos autem quidem chylum diverso attenuatum, i.e. magis p minus in sang: conversum, diversam partium figuram, magnitudinem, conformationem, acquirere, et sic diversas partes nutrire: nos enim sang: assumentes ad nutritionem concedimus. Nutritio fit p consistit in impactione forti partium in omnes fibras alicujus, sive carnosae, sive osseae partis. Per longitudinem et latitudinem, quae eas a se invicem magis recedere facit, unde et fit accretio; post vero sang: vigorem amissum partes nutritiae non in fibras impinguntur, sed eas tantum supincumbunt, ubi deposit quae neque longitud: neque latitud: fibras aliud dat terris, ex ad virilitatem accedimus, ob alimenti diversitatem, sang: murialis magis evadens, ad accretionem nil facit, imo corporis partes abradit. Mares diutius qm foeminae accrescunt ob diutiorem et fortiorem sang: vigorem. Minime verisimile videtur continua deperditio et suppletio substantiae corporis, quamvis id aliqo concedi debet, ut in lue venerea, aliis malis abaccinonia. Aves minorem? sunt ob conservationem et exsiccationem ligamentorum et cartilaginum ossium. Ventric: chylo aut sang: circulante p vasa gastrica, ut alia corporis partes nutritur. Ventric: de substantia suâ deperdit, sed continuo supplementum recipit. Arbores nutriuntur, non p liquorem inclusum, sed p ambientem supra et intra eas tunicas. Willis quoniam observavit è sectione nervi transversa partem emaciari, idco concludit nutritionem fieri ab humore spirituoso per nervos fluente, non ab chylo p sang: Nos asseringo spirituario requiri ad partes sang: p chyli impactionem strenuam et fortem in fibras, et nutritionem minimam absque illis fieri: sed neqm quid subtile, ut sunt sp:, cohaerere posse, aut in substantiam carneam, nervosam, osseam, vel unam converti posse; volatiles enim sunt. Vide Zyp: de nutritione.

74. Rubedo sang: fit ab exaltatione partium, illiq acrium salinarum sc. et sulphurearum. (Zypaeus p. 2. c. 7. art: 5. Sanguificatio fit in toto corpore, sed praesertim in corde, (specialiter ventric: sinistro, in quo partes chyli et sang: partes maxime rarescunt, agitantur, et in se invicem impellendo varie contorquentur, fiunt tenuiores, floridiores, et tandem ob aliam luminis reflexionem, rubrae. — Calor rubedinis causa, et consequenter sanguificationis author, ut experim: coctionis pyrorum, malorum cydoneorum, cerevisiae, urinae, et ?? (?) colliquamentum est liquor albicans in puncto saliente et arbor: in initio formationis pulli. Caro puerorum mollior et candidior qm virorum, quia partes eorum sang: non ita exaltatae, seu non tanto calore praeditae; sang: minus murialis et acer, et alimenta sunt molliora; econtra in viris. — Lac in mammis et mamma postea ultima quaestio tantum est, & dolor, et futilis. 478.

75. Sang: temperies eadem ex bona mistura ad h. 62. Intemperies est praedominium magis alicujus sang: principii prae aliis, unde aliquis denominatur cholericus, sanguineus, melancholicus, et phlegmaticus. forte in sang: vitaria ut se mutuo refraenant, et spirituum circulationem causent, eorum ?? avolationem sua viscositate impediant.

75. p obs: pract: ad crisin, & febris. Dies 3 ejus velocitate erat indicatorius 5 ei, et 4 ejus erat indicatorius 7 mi. Sudor est appulsio ~~???~~ vaporum ad corporis

Aorta Bivia.

82. Nunc ad Aorta bivia, ubi sanguis sualitas [illegible] crassiorem. unde fit quod sang: ex brachio suctiori, qm ex crure extractus; et colores in capitibus circa caput sint vivaciores, contra in pavonibus, et in cauda.

Aorta ascendens: ex Brachio et extremit: Corporis.

83. Nunc Aortæ ascendentis ramorum mentionem facimus, et specialim primo Art: axillaris, ubi in Brachiis et extremitatibus [illegible] —

84. — — — Primo, V. S. ad qm præparatio est ulterior probatio circulationis. Hic inquiritur 1. qui sunt scopi V. S. Hic de plethora, et de iis quæ continguntur in sang: abundantia, et [illegible] 2. An sanguinis extractio ipsam contradicit? 3. An diligenter aliquis venæ habenda sit, ubi quæritur an recte venæ nominantur Cephalica &c.? 4. An vena propinqua semper secanda, ut in Anginâ sub Linguâ? 5. An sang: in partem [illegible] [illegible] possit? 6. An in Pleuritide secanda sit vena lateris affecti an oppositi? 7. [illegible] in V. S. [illegible] quæ habenda? 8. Vena maxima cur secanda? 9. An [illegible] [illegible] V. S. [illegible] [illegible]? 10. An [illegible] vacuo [illegible] primæ coctionis [illegible] a venis? 11. De tempore pro V. S. suadendo? 12. Cur homo incidit in deliquium animi postquam omnia peracta sunt? 13. Cur quidam ante [illegible] in eo incidunt? 14. Plumæ combustæ et sim: naribus applicatæ quid faciunt? 15. An ex [illegible] extremit: et repletione sang: [illegible] et cur non [illegible]? [illegible] Art: quo propiores cordi eo crassiores, et pauciores [illegible] anastomoses cum venis [illegible]. 16. [illegible] V. S. an [illegible] præcedere debet? 17. [illegible] qui [illegible] purgatio [illegible] [illegible] [illegible] sudoris; ante purgationem exigit? 18. An [illegible] V. S. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]? 19. An sang. eodem modo per totum corpus [illegible] est? [illegible] [illegible] [illegible]? 20. Quantitas in V. S. quænam esse debet? 21. An a [illegible] exhau[illegible]

I. De Vena sectione.

Venæ quæ secari solent sunt, in capite Jugulares, temporales, frontis, sublinguales, In Brachio Cephalica, Mediana, Basilica; In manu Salvatella, cephalica; In pede Ischiatica, saphena. Zyp: de V. S. Quænam in secanda venâ sint cavenda, et quæ in diversis casibus sint considerandæ? Zyp: de V. S. [illegible] [illegible]. Quid agendum ubi vena motus in conspectu veniat, sang: male fluat, et animi deliquium evitetur. ibid.

V. Ennert. [illegible]

superiorem, et ita semulus incipientis ut in guttas [illegible]. Dies Critici [illegible] excellentiam est [illegible]. Cardiaca [illegible] et [illegible] amara [illegible] [illegible] promoventia optima; si fuerat ad sudorem inclinatio die 3tio [illegible] si accidebat 5to; si 7mo [illegible] accidebat 7mo. De sudore V. Zyp. [illegible]. Dies Critici parvi aut nullius jam habentur momenti, nec plus iis tribuitur, qm annis climactericis divites et avari, et annis bissextilibus gravidas [illegible] Zyp. [illegible]. V. Boerh.

77. Quidam voluere substantiam seu parenchyma pulmonum construi de spuma sang: condensata sed 1. sang. non exit a ventr: dextro cordis sub forma spumæ. 2. si ita esset, cur pulmones non generantur à ventr: sinistro æque ac dextro. 3. sang: est magis floridus à pulm: qm exiret à corde. Quamvis pulm: recipiant totum sang: ac totum corpus, tamen non repleti non sunt, 1. ob motum pulm: dilatantem et subsidentem instar follis. Hic de circulatione sang: in foetu per vas inter Cavam et venam pulmonalem, et aliud inter Art: pulmon: et Aortam. Hic etiam de totali post partum per longum tempus infantis immersione, ut [illegible] valorem [illegible] [illegible] prædictorum facilius natent. pulm. [illegible] aq: supernatant ob aerem inclusum. 2. Ob parenchyma pulm. distantiam inter vasa sanguifera conservans. Usus pulm. est ad sang: motum et [illegible] promovendam, et ad respirationem facilitandam. Non vomendum in pulm. affectibus ne vasa rumpantur, &c. Vulnera in trunco Art: pulm. et venæ lethalia; in vasis capillaribus non. Si autem vulnerantur, apertio fieri debet in thorace et continuanda donec omnis materia purulenta evacuetur; et interim [illegible]: consolidantia, et ex omnibus externe consolidantibus, interne exhibenda. V. Ex: [illegible] Rayl. [illegible] p. 250.

78. Respiramus ut [illegible] aliis rebus communicare habemus; Quæstio est difficilis. Aer sang: ruborem adjuvat, ut probatur per sang: missum in orbe [illegible] patella, cujus pars inferior nigrescit, at ex aeri obversa, rubescit: Aer etiam motum et [illegible] sang: promovet, ut patet ex ejus floriditate post exitum à pulmonibus. Alii, ut Cartes. aiunt aerem sang: refrigerare, ob argum. in textu allata. Sed 1. nulla [illegible] [illegible], ut illi supponunt, in sang: ut refrigeretur. 2. in modica respiratione fit [illegible]; in retentione Spiritus totalis sang: circulantis mora et impedimentum, unde rubor faciei, strangulatio, &c. et [illegible] non [illegible] si [illegible] respiratio profunda. 3. [illegible] inclusi non aerem, sed [illegible] vapores respirandos habent, unde [illegible] fiunt calidi, et suffocantur à collapsu valorum ob defectum aeris. Aer [illegible] commiscet sang: ut videre est experim: in textu, contagio [illegible] ab aere, nausea mari [illegible], &c. [illegible] contrarium. 24 [illegible] [illegible] [illegible].

79. A plethorâ, et obstructione evacuationum solitarum, unde vasa rumpuntur et [illegible] [illegible] ut sang: per fibras tunicarum [illegible] transudet. Hoc [illegible] accidit puellis floridis et [illegible] ob mensium obstructiones; sed obs: si languida, torpida, [illegible] apparent in Hæmoptoe, tunc est mensium obstructio; si vero vivaces &c. tunc fit Hæmoptoe à [illegible] sang: menstrui à conceptione facta. obs:

exhauriendus est sang. ad animi deliquium an partitis vicibus, hoc est, an XX ℥ijs extrahendis. an hi decem, an XX una vice extrahendi sunt? 22. An ℥ij quinque vicibus idem faciunt ac ℥x una vice? 23. Sic. An V. S. ℥j et ℥ß multoties repetita prosint? 24. An illa per V. S. [illegible] quid nocet praeponderatio? 25. An Arteriotomia V. S. praeferenda? Quod post [illegible] V. S. prosit aliquid? ubi [illegible] multitudinis [illegible] plenitudo sang. in venas [illegible] depositionem sp: 3. [illegible] vesiculis: ubi inquiritur, in quibus locis. 26. Et omnino, locus instituendae [illegible] 27. inquiritur, quomodo ex nimia V. S. et sang. amissione sequatur Hydrops? Pro cujus solutione habemus

De Arteriotomia.

85. — — Secundo, in extremitatibus Hy= Ascitem, Anasarcam, Tympanitidem, Hydropem, Leucophlegmatiam, et sim. ubi inquiritur, quaenam sit eorum causa? et in quo curatio eorum consistit? ubi de vasorum lymphaticorum officio, eorumque obstructione; ubi videbimus in Hydropis cura scopos esse contrarios, et directe curam esse difficilem; ubi etiam ratio redditur sitis in Hydrope. Habemus

2. De Hydrope.

86. — — Tertio, Amuleta, ubi inquiritur, quomodo sp: et [illegible] paucus quem [illegible] intromittant, sang: vigore possit. An [illegible] collo suspensa conferant ad cerebrum, alia ad epilepsiam etc.

3. De Amuletis.

87. — — Habemus Quarto, Artus somni, et unde? et sensus punctionis in membris dormientibus, et unde? Habemus

4. De Artuum somno.

88. — — Quinto, Chiromantiam, de qua quaeritur. An sit Ars ludicra, an Scientia vera? Unde oriuntur lineae in manu, et an solum sunt fortuitae? An aliqua ex [illegible] possunt dignosci? An naevi rubicundi [illegible] denotant? An Astrologia divinatrix aliquid ad hibenda? An caeli [illegible] eadem maneat nunc, quae olim fuit.

5. De Chiromantia.

89. — — Habemus Sexto, Doctrinam Catarrhorum, ubi inquiritur, in quo eorum natura consistat? 2. An Catarrhi omnes ex capite defluant? 3. An Humorum evacuatio sufficiat pro eorum curatione? 4. Unde sit Catarrhus viscosus cum humore frigidus dictus. 5. Unde levis [illegible] dolore [illegible] dictus.

6. De Catarrhis.

90. — — Habemus Septimo, [illegible] transpirationem, quam dari probatur [illegible] alimenta tam saepe sumpta [illegible] ubi [illegible]

7. De Transpiratione et Sanctorio.

[illegible] ascendendo [illegible] etiam Haemoptoicis robustis et plethoricis, et si sang: sit balsamicus et dulcis in tabem non incidunt; Si vero acrimoniam multam habeat, ut in scorbuticis, Gonorrhoea laborantibus etc. in tabem degenerat. Anastom: est exsudatio sang: per poros vasorum dilatatorum, seu [illegible] à distentione [illegible]. Diapedesis est nimia extremitatum arter: dilatatio. Diaeresis cum vasa ab acrimonia corroduntur. Diabrosis vasorum ruptio. [illegible] ruptio à casu [illegible] ictu. In Haemoptoe si sang: tenuis simpliciter expuitur [illegible] minore [illegible] sang: procedit à radicibus nasi; si cum tussi et floridus sit ac spumosus, à pulmonibus; si vomitu, et nigricans sit, à ventriculo. In haemoptoe exhibeatur Bolus cum albo ovi interne. Adstringentia [illegible] ita vasa constringunt, ut [illegible] non debite nutriatur. — [illegible] Arg: pulmonum substantia non fibrosa, sed spongiosa, unde si sang: vasa exiliant, continuo [illegible] sang: sputum [illegible] à pulm. origine, spumosum [illegible] 77. [illegible] 7. [illegible] 60. 97.

80. [illegible] est marasmus seu emaciationem, et tabem, quae semper comitatur febricula; et haec tabes est vel vera, ab exulceratione pulmonum; vel spuria ab hecticis et profundis ulceribus in quacunque corporis parte. [illegible] per [illegible] sang: [illegible] per venas et urinam [illegible]; vel [illegible] in thorace per diaphragma exsudant, et [illegible] in abdomine per poros vesicae foras intro spectantes ingrediuntur, et sic per urinam excernuntur.

81. [illegible] est cavitatem ventric: sinistri majorem esse dextri.

82. Vigor et sp: magis dependunt per sang: à vasis superiis, ut patet brachio, quam inferioribus haemorrhoid: saphena etc.

83. Applicantur frigidorum [illegible] [illegible] et [illegible] Haemoptoen et haemorrhag: [illegible] Prax. l. 1. c. 22. sang: [illegible] afficitur motus, ut ad caput et partes generis [illegible] subtilius: tamen ad caput et sp: sang: crassior descendentem et lateralem motum vult. [illegible] l. 12.

84. 1. (1) ut sang: [illegible] bonus an malus cujus superficies [illegible] et similaris, et partes omnes homogeneae, et consistentia debita bonus: spumosus malus: viscositate enim sua aerem ingressum retinet instar bullarum. Si gustu insipidus vel acer valde, malus; si dulcis bonus. Si [illegible] glutinosus paulum, bonus. (2) ut [illegible] in [illegible] fiant, [illegible] (3) ad motum et quantitatem diminuendam, et [illegible] V. S. in superioribus (4) ad mixturam restaurandam, et motum conciliandum in Languidis, [illegible], et melancholicis morbis, et [illegible] V. S. fit in Inferioris, Haemorrhoid: [illegible] hirudinibus, vel in saphena [illegible] [illegible] (3) et (4) ad unum [illegible] possunt, nempe quantitatem diminuendam, et cum qualitas nimia motus comitem habet, V. S. in superioribus: cum vero [illegible], obstructiones, et crassities comitatur, in inferioribus. 2. Opinio veterum aerem ingredi [illegible] vena secta. [illegible] 3. Non in brachio, omnes enim [illegible] (non [illegible] nominatur Cephal: Basil: mediana) vena non [illegible] [illegible] [illegible] digito, [illegible] brachij [illegible] contentione [illegible]

ubi privilegij transpirationis impeditæ, et conjectura vitæ brevioris datur; ubi etiam quod expiramus non esse excrementum evincitur, unde fit quod obesi sint languidi, et quo hyeme fortiores simus quam æstate.

3. De Sudore. ✠ Zyp. 87. optime

91. — — — Habemus Octavò. Sudorem, ubi explicantur origines fontium, rivulorum et fluminum, et causa datur, cur potentior quam habet caliditas; sic etiam de sudoribus diebus. Sudores frigidi unde, et quomodo à frigore sudores excitantur? et Cur talibus ordinario succedit Hydrops. Languor in sudoribus frig. et tertiam inimicum calidis unde? Sudor sanguineus unde? Ejus causa in Servatore nostro. Indusia cur rubicunda aut flava sub axillis conspiciuntur? ubi de mutationibus colorum quas subit chylus. Sudores morbosi quomodo curantur? et quomodo et sudorifera tollantur? et Qualia talia sudorifera esse debent? Hic etiam de sudoriferorum exhibitione, an sc. ante universales evacuationes sint exhibendas et quando? Cur in Syncope sudatius?

9. De Pilis.

92. — — — Habemus Nonò, Pilos, ubi inquiritur, Quomodo nutriantur? An ijs undique instructi sumus? Unde fiant? Quæ sunt eorum radices, et cur fæminæ prolixiorem alunt cæsariem?

10. De vitijs cutis.

93. — — — Habemus Decimò, Colorem corporis naturalem, et unde? et vitia cutanea, qualia sunt, 1. Scabies, Lepra, Psora, &c, quæ à Sale, non tam copioso, ac præcipitato oriuntur, ubi cura per ☿ et natationem in aq: marinâ explanatur. 2. Maculæ Scorbuticæ, quæ ab humore crasso, visco-so, acri, et terrestri deposito oriuntur, ubi inquiritur, Cur tempore hyberno plus solito rubescant partes? et si à Sale à Sang: præcipitato, et ex humoribus mixto, fieri potest rubicundus color? 3. Ictorus flavus et niger, de quibus ubi de Hepate.

11. De [illegible]iculis, et de frigore.

94. — — — Habemus Undecimò, Solutionem miscellaneorum quorundam, ut 1. Cur tempore hyberno partes corporis extremæ emoriantur, et quomodo à nive imposita esse:

liberetur à subinensibus ... 4. Hic de Inflam: in genere, et quomodo V. S. eis medetur, optime agit. Inflam: fit à variis Sang: per poros Art: dilatatos, seu fibras recedentes, exsudantibus, et deinde carnis fibras longitudinales ita impingentibus, ut fibris transversis vim inferant, unde dolor et punctio, et V. S. quantitatem Sang: minuit, unde Arter: pori ita se constringunt, ut Sang: exsudationem ulteriorem non permittant; et quanto constringuntur Art: tanto collabuntur venæ seu vasa revehentia, et inde Sang: extravasatus inflam: causantem resorbent. Pitcairn vetat, suadet Sang: mittendum in latere inflammationi ✠ pleuritidi (Stitch) opposito. In Angina Venæ sub linguâ melius est, ut experientiâ probatur: Ra. etiam suadet, quia quantitate diminutâ motus et circulatio per venam motus perficitur, unde ea non tantum capax evadit ad recipiendum Sang: arteriis, verum etiam ad extravasatum resorbendum. 5. aliquo sensu etiam, aliquo non ✠ Zyp: de V. S. 4. 2. 6. parvâ Quæst. 4. 7. Tibiales tantum esse in eo, quod Sang: peccat nimio motu, secunda venæ in partibus superioribus; crura venâ in partibus superioribus; ex vacuatione et languiditate peccat, in inferioribus. 8. Quia facilius apperiuntur, et Sang: emittit, et majoribus orificiis admittit ad Sang: non tantum spirituosam ettenuem (quod quidam orificiis parvis faciendum asserunt, et ideo illud in morbis ardentibus præcipiunt, sed frustra) sed et etiam crassiorem partem extra venam, et ideo præcipitur in morbis languidis, et in obstruct. Nos orificis mediocre laudamus. Orificiis parvis magis dolet, et difficilius sanatur; præterea in eo fit [illegible] et fermentatio (Angl: Roving) inter tunicas venæ, quæ deprimenda datam venam ligetur. 9. parum refert, sed potius post chylificationem peractam. 10. Non. 11. Manè ✠ interdiu, non vespere ✠ noctu ob molis apertiones venæ in lecto. 12. Vena secta sanguis, post orificii clausis difficilius fluit quam antea in corde, quod motus verberatorius dat Sang: per Art: ad venam ex impetu fluenti, Art: motus ex corde communicat, unde in eo mora circulationis, et inde deliquium. ad quod præveniendum patiens inclinet caput et corpus, ✠ in lecto decumbat. ✠ 13. Timiditas et pusillanimitas. 14. Sp: moventes partes suis nervos ferientibus, ab Syncope liberant; quod etiam faciunt ammonia volat. spirituosa, ut Sp: ✱ci, C. C. &c 15. Dysenteriam causat, quia circulat impeditâ part: earundem, Sang: magis copiose ad Art: molent: vadit et ita vasa ibi distendat, ut fiat copiosa perbransudatio. 16. V. S. fit ante purgationem, cur omnis Sang: extrahendus purgatur; etiam ante vomitionem, ne vomitus impetu fit vasorum ruptio. 17. In

✠ 95.

[illegible] phalalg.

✠ id in mentibus obstruct.

✠ 11. 101. 14. aut longus vaut vale: [illegible] pallidi: lis macrasi: magi: aut in faciat: aq. frigida facies.

x vott. ij. 150.

et in mania, Hypercatharsi, &c.

ostituantur? 2. Quomodo sentitur dolor in parte ablata? 3. Quomodo plures vestes magis fovent corpus quam pauciores? et cur hoc faciat unum vestimentorum genus magis quam aliud? 4. Cur tempore hyberno manus et facies citius conspurcantur et cur hyeme scabra fit cutis? 5. Spontiuncula et Solaceas et cucurbitae quomodo operantur? Hic addi potest — — — Ultimo, Doctrina

12. De Inflammatione et Erysipelate.

95. Inflammationis, Erysipelatis, Ulceris, Gangrenae, Sphaceli, Cancri, etc. Ubi inquiritur 1. Quomodo Inflammatio et Erysipelas differant? et quae verae sunt causae? Unde Ardor, Calor, dolor, pulsus, et rubedo in his? An hic similia similibus curantur, et non contraria contrariis, et an utrumque fit? ubi de curatione per ignem parti inflammatae admotam, et de febribus ardentibus per sudorif: ablatis, ut dictum de sudoribus spontaneis. 2. Ulcera

De Ulcere.

quomodo fiunt? Quomodo febrem inducunt? pus unde? Nimis tenue quid significet? Cruentum quid significat? Acre et malignum unde? Mitigantia Medelae quid hic faciunt? Ubi de Sarcoticis inquiritur an carnem generant? et quid faciunt? Hic etiam quaeri potest de Cicatrice post Ulcera et vulnera, quomodo fiant, et cur dolores aliquando in his et eorum impetu sentiantur? Sc. ob mutationes aeris, quas dari probatur per millepedes, hirundines, &c. Ubi etiam ratio redditur cur homines sani accessum novi aetheris non sentiant, aegri e contra, imo etiam praesagiunt? 3. Gangrena unde oritur?

De Gangraena et Sphacelo

Quomodo differt a Sphacelo? et cur Sphacelus cor appropinquare dicitur? et cur ex eo intra paucos dies moriuntur homines? 4. Cancer,

De Cancro.

ubi inquiritur Unde sic dicitur? Varii ejus Species unde? Vera ejus causa

In [illegible] Gorliana, et ubi necessitas et tempus exigit (In contitutionibus crassis sudorif: non danda ante purgationem, ne fiat coma, &c.) 18. Non, ne nimis sang: motus compescendo, (utrique enim, s. f. sc. et somnus sang: compescunt) redeuntes in animi deliquium, praesertim in morbis torpidis et languidis; sed in valde ardentibus somno parco indulgere licet. 19. Non, ut apparet sang: missione in diversis partibus, quod provenit a proximitate et longinquitate a centro motus. 20. variat pro morbi naturam; ordinario et in cacochymia ubi non motus sed languiditas peccat, 2 7: In pluribus vero, mania, Rheumat: et inflammationibus 2 9, 10, et 12: et hoc etiam saepius repetitur pro causa dolorem. 21. praelitis [illegible]. 22, 23, 24. Non. 25 Non. et [illegible] quibus adde Curae difficultatem. 26. In art: temporali, et ubi os est ad compressionem ordinem [illegible] sistendam. Aliud sunt in fronte, retro aures, in occipite, manibus, pedibus, &c. Ubi ea tempore medicamento amplior evadat, ligatura supra locum incidendum leviter stringente coarctetur; sic enim sang: [illegible] diu movebitur; et ad initia huc ligantur Art: brachiales, ut hic sang: magis ad capitis art: moveri debeat. Valvulae imponantur emplastra multa adstringens et adhaerens, vinculis, &c. [illegible] 8, et 9 [illegible] dictum [illegible] sanatur etiam. 27. Dsp: emissionem caloris sang: [illegible] vadit crassus et languidus, et sic [illegible] obstruct: facile admittit.

Add. ex Typ: de [illegible] 5. Venae jugulares patentes sunt, ac fine subjectis nervis et art: [illegible] et [illegible] in omni [illegible] 5. [illegible] Art. tendo, et nervus laedatur ii. 7. [illegible] est primam v. s. aliquem pro prima [illegible] vita [illegible] prae aliis a primo morbo liberendo.

ij. 9. et alia ad marginem textus.

85. Causa est torpiditas sang: quare mixturam suam continuare non potest, sed serum et phlegma [illegible] illuc deponuntur. Ascites, Anasarca, [illegible] phlegmatia. [illegible] et obstruct. in calamis [illegible] praesertim in locis a motu centro [illegible] partibus, praesertim in locis a motu centro remotis. Curantur sang: attenuantibus et mixturam motioribus, deinde purgantibus phlegmagogis et restaurantibus, deinde purgantibus [illegible] hydragogis ad [illegible] stagnatam educendam. Hydropis fit in cavitatibus, specialiter abdominis, et [illegible] lymphaticum, quo in cate vix [illegible] sanatur; adstringentia enim magis obstruct. causatur; attenuantia lympham magis expellunt. et 2. obstruct: in [illegible] abdom. quae attenuantibus, et anasarca, curatur. Sitis fit ex eo quod serum sua aq: ex sang: non circulet, sed ad abdomen tendit. et plura in Praxi.

86. Nulli talem aetherem agnoscunt, sed dicimus [illegible] partes activi prodita etiam extraordinaria [illegible] modo, ob partes subtiles continuo emittat, et etiam absque sensibili ponderis diminutione, ut probari potest per cinam. moschum, Zibethum, et alia odorifera.

87. Ab indebita et mala membri positione, vasa constringuntur, et sp: in musculos fluentes ibique volitantes, quasi in cavo et [illegible] liquoris, sensum punctionis reddunt. Praeterea etiam potest a nervorum compressione.

88. Lineae in manu fortuitae, et causantur a plicatione manus in utero.

89. 1. Destillatio humorum aq: et phlegm. a capite ad pulmones, et a pulmonibus, et stand circa os. Sic etiam Catarrho humorum destillatio in manus et pedes, torpedo ibi [illegible]

causa quæ? An Sang: atrabilarius sit ejus causa? Cur Cancer ablatus sæpè recrescit? Cancri curatio quæ?

De Mammis et Art: mammariis et de Sang: menstruo. + S. 144, 145.

2. 3. 4. 5. 96. Substantia Mammarum quæ? Earumque usus quis? Lactis promptuaria quæ? Ejus glandulæ quæ sunt? Ubi de distinctione inter gland: conglobatas et conglomeratas, et usus earum? 6. Lac in mammis cur copiosius excernitur? 7. An prudentiæ Naturæ imputandum quod mulieres mammas habeant, non viri? 8. An lac in mammis est signum amissæ virginitatis? 9. An nulla mammarum contrectatione et suctione possit lac elici quod probatur. 10. An Lac fit ex Chylo, vel Sang: utrisque? 11. Ejus causa in gravidis quæ? 12. Lactis analomia quæ? 13. Ejus coagulatio in mammis quid facit? 14. An ea quæ in una lac augent etiam augebunt in altera? 15. An eadem Medela omnibus Lactantibus sunt profuturæ? 16. Cur tempore æstivo facilè recedit lac? 17. Saliva cur lac coagulat? 18. Cur sapo non miscetur cum aq: salsâ vel fontanâ sed dulci? 19. Lac augentia quæ sunt? 20. Lac minuentia quæ sunt? 21. Quomodo Generatio et præcipitatio lactis probatur ex diversis præcipitationibus rei in eodem vase? 22. An consensus inter uterum et mammas fit ex communicatione venæ mammariæ et hypogastricæ? 23. Cur in Quinquagenariis subsistunt menses et lac, et an una sit utriusque causa, et si non, quæ utriusque? 24. An ventriculi gravatus sit causa doloris capitis, vel è contra, vel quæ utriusque? 25. An mammæ pro utero affecto culpandæ sint, vel è contra? 26. Cur simul subsistunt menses et Lactis generatio, aliter ac in senibus? 27. Cur in impuberibus neque menses neque lac fluunt? 28. Cur post partum lacte turgent mammæ?

signa

dolore causans. 2. dolores ita diversi et frequentes. Nos ab art: et venis proximis, ut et eos habitat et obstructiones. — Si tumor seu defluctio sit sine colore, humor torpidus et insipidus est; si cum dolore, acer et salinus. 3. Non ordinariò Sang: mittitur, et purgatur; sed ulterius restituenda est sang: mixtura, et motus consultandus. 4. Ab humore torpido, languido. 5. ab humore acri; vel à vasis vel à nervis fluente.

90. + Sanctorius de Med. Statica.

91. Sudor est expulsio vaporum à Sang: emissorum ob motum illius auctum, ad corporis superficiem, quorum duo vel plures, ob pororum constrictionem, simul è excipientes, in guttas facessunt. Et ita Cartes: explicat originem fontium &c. vel fit à partibus venis sang: emissis, et in vapores non conversis, et ad corporis superficiem pulsis, ibique in guttas se manifestantibus. Idem de fontibus quod ultra Cartesius. Sudores frigidi (cold sweat, maia sweat) non à Sang: motu vel vaporibus à fermentatione, sed ab eo, quod quamvis Sang: à corde ad arter: extrumitates pellatur, tamen à venis et lymphaticis revehi non potest, sed in iis stagnat et poros vasorum et cutis transudat. Idem dicendum de humore sag: post mortem. Motus enim cordis durat post circulationem diu finitam, prius et vivendo et ultimus moriens, et ideò mittitur Sang: usque impellitur in art: post mortem. Spriggs seu immersio in aq: frig: sudorem excitat, eo quod sp: intus volenti à constrictione pororum ab aq: magis moventur et cum impetu irruunt cum pori pandantur aperiuntur à decubitu in lecto. Hydrops sæpius sudores frig. eo quod in iis fiunt depositiones et extravasationes humorum aq: Languor in iis, quia procedunt à languiditate, et ex iis augentur. Sudor sang: à maximo et exquisitissimo angore et dolore, ut in Christo. Subucula rubicunda ob calorem continuum ex in parte, et approximationem partis axillæ, unde cutis et vasorum ... porum continua apertio. Sudores morbosi cum à languiditate procedunt, sudorif: et motum sang: concitantibus curantur, ut Vlorica salibus volat. mixta &c. his enim circulatio libera, et natura restauratur. De Quest. ult. + 84. ad 17.

92. Oriuntur et nutriuntur humoribus per gland: à sang: secretis, et ad pilorum extremitates usque pulsis. Heil contra. Hispanis multo viris humidiores, quare comam gerunt longiorem. + Heil.

93. + Praxin de omnibus hic nominatis. Scabies curantur △ et aq: marinâ ob partes acidas acrimoniam sang: in his morbis involvendo, ut dictum in Chymic. Cur partes magis rubescant, nimis difficile, et nulla data responsio.

94. 1. partes rigida frigida hic se impingunt et infarciunt, cuneorum instar, inde fibras et in poros, ut vasa, art: &c. ita constringunt ut nulla detur circulatio; imò et aliquando nervos, ita ut necessarii in parte sensus. Si cum patiens igni vel ... se admoveat, pars affecta gangrænat; partes enim rigidæ antequam dissolvantur et depellantur ita in motu ab igne aguntur, ut instar aciculorum fibras pungunt et lacerant. Moderata

+ ante ad 76.
+ Zyp: ospla.
+ Obs: 2das ad 1.5. c. 3.

89\.

Signa boni Lactis quæ?

1\. De Art: Caroticis et Vervicalibus et Cerebro.

97\. — — — Habemus Primò Anatomiam totius Cerebri, ubi inquiritur 1. An Arter: Caroticæ à Caro sic dictæ sunt? 2. Anfractus cerebri quomodo facti sunt? 3. Color corticis cerebri cinereus unde? Albus medullæ unde? 4. Sæpe[illegible] in cerebro obstructiones et dolores unde? 5. Substantia cerebri quæ est? Anglandulosa sit? 6. Ejus temperamentum quale? 7. An Meninges originem dent aliis membranis? 8. Rete mirabile si adsit, quid significat?

2\. De Cerebri usu. v. st. 59.

98\. — — — Habemus Secundò Cerebri usus mechanicus: ubi inquiritur 1. Cur tanta Sang: copia ad cerebrum fertur? 2. Quo in loco sit copiosior? 3. Quomodo Sp: in cerebro generantur? (ubi de Divisione Sp:) 4. Cur ubi vasa inflexa sunt ibi plures generantur Sp:? 5. Cur quo magis dividitur Sang: magis exponitur actioni corporum, et maj: habet superficiem? et quid inde? 6. An ventr: cerebri sint Sp: promptuaria? quod probatur ex eorum origine, et à posterioribus quod cavitas conservari nequit sine causa conservante. 7. An solummodò in ventr: cerebri generantur Sp: vel ubique? Ubi inquiritur, 8. Cur Sp: non avolent ex ventr: in cerebrum? 9. Cur Sp: cerebrum non lædant, quamvis rapidi? 10. Cur quoque pulsu cerebrum inflatur, et deinde eorum subsidit, et an tum omnes Sp: avolent? 11. Quæ est Comparatio fontis artificialis, vel et organi musici, cum cerebro et nervis? (ubi mentem non solum agere in corpus, sed etiam ab eo pati, aliter ac Organista cum organis musicis, probatur, et sic solvitur. 12. Cur una pars potius movetur quam altera; et differentes functiones animales recensentur. 13. An ventr: cerebri secundum Authores, sint Emunctoria? et quo pergit quod excernitur, secundum eos? 14. An invenia in aliquibus cerebris pituita pro ijs militat? 15. An mucus naris descendit ex ventric: cere=

igitur vel aq: tepidæ calore modice collicuatur pus. Nec impeditur transitus partium rigidarum abeuntium, et transpirationes nostri corporis inter eli[illegible] nent, unde particulæ rigidæ faciliusque impactæ facilius dissolvuntur. 3. Hist. de Præfecto coloniis. Explicatur quod tunc tentis, cujus una extremitas applicatur auri aucaji, in loco tenebroso, unde ille distinguere nequit an ab altero canfatur in extremitate, an in medio, an alibi, et eodem modo eventus illius affert quamquam. Ecce conciliatus sic dicendi de nervis et sensorio com. Addere nervorum constructionem, quod sc. multi nervi ad partes diversas eunt una vagina vectantur. 3. A gravitate, et quod corporis transpirationes magis impediunt et in[illegible] frigore negent. Unde vestimentorum genus[illegible] etc. quia diversi sunt pori in diversis partibus, et etiam in pannis diversi coloris, unde vestes nigræ ob poros magnos à corrosione sanguinis à vitriolo, etc. inter sim: gendum trepidissimi sunt. & contra serici pannus tenuis, Battavus, etc. 4. Transpiratione liberâ à frigore impeditâ vapores haerent in poris. 5. Fomenta et Stiles[illegible] ea operantur gradatim evacuando humores abeuntes per vicinas vel: in Sang: circulationem cursum continuatam, non vero per translationem sui attractionem ab una parte ad aliam. Emplastra applicantur tumoribus et substantialibus ad eos maturandos: applicantur etiam doloribus quibuslibet fixis: ad liberiorem motum humoribus concedendum, et facilitatem transpirationem conciliandam, [illegible] rarefactionem, i.e. si sine caritative si vero ex eâ applicetur una vel plures, tamen vel saepius, dolorem removent sang: humores evacuando. Hoc modo applicantur etiam ad motum translationem in [illegible] corporis [illegible] parte gangrenatâ. Vapores calidi aq: calidæ applicantur membris ad eorum humores [illegible] vel resolvendos vel maturandos. [illegible] ebullienti impletâ, et panibus applicatas molis extendunt et protuberantes faciunt quam [illegible]. Omnes [illegible] rantur sic. Aer ex illâ per suctione [illegible] consumptâ inde, quâ minus valet quam in humore: contineri potest, pro parte expellitur; expulsus ille aer quia in humore facilius carnem adducit et ad [illegible] quid vero de [illegible] aere[illegible] penetrare [illegible] Deinde cum non [illegible] quo [illegible] cum omnia in hoc universo plenâ sunt corpore, numero debet eorum [illegible] contenta humores, vel proportionatè ac se expulsi, intra [illegible]: ubi minor expressio est, a[illegible] [illegible] et sic sang: [illegible] à sang: et [illegible]. Eodem modo [illegible] cantur [illegible], infantum suctio, ac pulsione [illegible] etiam tabaci vaporatio. [illegible] Sternuta[illegible], et [illegible] et de Chirurgo: [illegible]

cerebri per: criniformes, p unde fit, ꝑ quomodo crassus fit? ꝑ an qualis excer=nitur in sano: est?

3. De Nervis.

99. — — Habemus Tertio, Nervos, quos hic tubos vel tubulos pro Sp. conti=nendis; ubi inquiritur 1. Cur Sp: in ijs in liquorem redeunt? (ubi de Sp: Vini dephlegmato, qui semper ebullit ex=tracto aere) 2. Cur in vulneribus ner=vorum aq: distillet? 3. An omnes Nervi in venis: orti habeant? ꝑ an in om=nes nervos spiritus determinentur, ꝑ in aliquos indifferenter fluunt? (ubi de alijs Sp: indifferenter fluentibus) 4. An Sp: quid ad nutritionem faciunt? 5. An nutritio fiat per nervos? 6. An sem=per ex spatio de Nervo maneat se=quatur, et si non, quid inde?

1. De maj: et min: Sp: copiâ, et de Vigilijs

100. — — Habemus Primo, Vigi=lias; ubi inquiritur 1. Quomodo fiant? 2 Cur pulsus in ijs sit fortior? 3. Unde tanti Sp: ut corporis moles erigatur?

2. De somno.

101. — — Habemus Secundo, som=num, Lypothymiam, et Mortem, tanquam varios gradus à quantitate Sp: de=crescente ortos; ubi inquiritur 1. Unde fit somnus? 2 Quae ejus sunt phaenomena et quomodo in eo fibrae sunt conci=piendae? 3. Somni necessitas quae? 4. Cur nutrire dicitur? 5. Quid prodest in intemperie aeris? 6. Sudor tor=por in somno cur adest? 7. Cur ob=structiones in eo facile generentur? 8. Cur longior somnus homines pigros et in somnum magis propensos reddit? 9. Quid periculosis ꝑ somnum nimium con=tingit? (ubi de origine morborum soporosorum) 10. Cur alij alijs tardius evigilant? 11. Cur tarde evigilan=tes morosi sunt, et saepe defati=gati? 12. An determinandum est som=ni tempus, et qui brevius ꝑ longius dormiunt? 13. Cur forir tempore vespertino assidentes in somnum cito labuntur? 14. Cur jacentes fa=cilius quam sedentes aut stantes dor=miunt? 15. Cur infantes cunarum agitatione ad somnum componuntur?

De morbis soporos: ^ Cur ligaturae praecipiuntur in morbis so=porosis?

16.

95 ꝑ Chirurgiam de his omnibus Eryth. per=tas tanto major gradus inflammationis, et cura=tur acidis, ut vitriolo, alramento, aq. salsâ, et 3. sphaerulae eo appropinquat ꝑ partes aereas ex sang: circulantes.

90 quaer: diversa diversis se nunc [illegible] non ob conformitatem formae pororum et fi=guras partium, ut quidam; sed ob conformitatem secundum magnitudinem aut parvitatem, ut Silvius, et quod prob. ꝑ cribra triangulis foraminibus non concedens transitum corporibus triangulis simul in eo concussis. Chymici dicunt esse liquorem in gland: praeexistentem ad similes sang: partes aut hunc ꝑ illum humorem à sang: se=parans aut [illegible] 1. Glandulosa. 2. ad lac secernen=dum [illegible] 3. Interstitia et tubuli end. gland. 4. Sunt con=glomeratae, et lac secernunt. 5. Sunt ea ejus [illegible] dicatas post placentam et cotyledones ablatas in partu. 7. omnino. 8. omnino. 9. Haec [illegible] sunt dubia 10. Ex chylo; frustra con=[illegible] fit ꝑ plura et fieri potest ꝑ pauciora. 11. [illegible] plura contribuunt ingesta alimenta quam ad satis nutritionem requiruntur. 12. Constat parte serosâ seu aq:, oleaginosâ sulphureâ seu bu=tyraceâ, et caseariâ. 13. fit à retentione, ob quam [illegible] partes aqueas; et induratione, inflam. et saepe gangraenam causat. 14. omnino 15. Maxima ex parte, sed subita in victu [illegible] mutatio cavenda. 16. Ob partes acidas in acre volitantes et se lacti commiscentibus, indeque bu=tyraceas et caseareas lactis partes impediunt à natura [illegible] in suo loco. 17. ob aciditatem et la=[illegible]. 18. Aq: salsa ~~[illegible]~~ acida et fontana purissima et optima ꝑ immediate ex rebus et ter=ra cavitatibus; dulcis autem seu profluens di=vertas partes permeando sulphureas, et aqueo=sas, et unctuosas attrahit partes, maxime si in=tem perlust. 19. Dae: partes seu contrarie=[illegible] pura carnis juniorum sive quadrupedum sive volatilium; et generatim omnia nutrientia. 19. [illegible] frigida, ut dicitur, lucus longaevior;

et omnia nutrimento parvo praedita. Haec etiam lac repellunt; sed obs: si mammis indurata sint à lactis coagulatione, non frigida, sed dis=cutientia applicanda esse. 21. De hoc in initio [illegible]. 22. nequaquam. 23. Cau=sa ejus fuit: et in Chymia. 22. [illegible] concoctio=sa utrique est aetas provectior, valentes concoctio=ne sibi magis cibi assumitur quam ut ea par=te debilior [illegible] ejus operantur; et modo sang: languiditas. 24. Ut [illegible] est causa tertia, intemperies sc. sang: et [illegible] concoctione perversa. 25. Minime: 26. Sanguis menstruus, tunc ejus mãa, ad foetum nutriendum appli=catur, ex vero adveniat parturitio tunc illud ipsum ad mammas pervenit ad foetum etiam nutriendum. 27. Quia omne nutrimentum et victus in humilis [illegible] corporis nutriendum. 28. Quia chylus tunc non se=cernitur à gland: ijs adventitijs uteri, quae in placenta sunt; ex enim partu auferuntur; ideo ad mammas pergit, ut foetum eo nutriatur. Copiosus lochiorum fluxus impedit quo minus lac generetur ꝑ diem unum aut alium. Quod foetus chy=lo non sang: nutriatur apparet ex eo quod cum [illegible] dicens liquor, non vero rubicundus, exprimi potest à cotyledonibus [illegible] vaccini [illegible] [illegible] placentae correspondentes. ꝑ 26. 29. Ne=[illegible] nec sit gracilis nimis, nec crassa [illegible] habeat mallam aut in tabem inclinet; nec grossa nimis aut obesa, talis enim obstructi obnoxia. Eligatur ergo mediocris. Nutrix nec

Experg. contra.

Vires aetatis: de et siccitas.

16. Cur occlusis oculis dormiamus? 17. Cur corpus dormire quid significat? 18. Diaphragma cur noctu diuque moveatur? 19. Motus cordis in somno unde? 20. Quae corporis partes sunt robustiores? 21. Cur stantes aliqui dormiunt? 22. Cur dormiente reliquo corpore, vigilent aliquando brachia, aliaeque partes? 23. An somnus post pastum insalubris? 24. Cur quidam in somno ambulant? 25. Cur somnambuli tam praecipitia conscendunt? 26. Cur aliqui in somno ad interrogata respondent? 27. Cur quidam in somno horas sciunt, ac si vigilassent? 28. Cur nautae et similes parum somniant, et contra otiosi?

Insomnia. 29. Cur aliqui tam clara habent insomnia, ut putent se talia revera egisse? 30. Cur alii insomniorum suorum nullam habent memoriam? 31. Cur quidam statis horis evigilant? Cubi 32. Cur quidam certis horis appositis redire sentiant? et 33. Cur inter quotidianas, tertianas, quartanas, certa intercedunt horae? 34. Somnus quomodo desinit?

Lipothymia et Apoplexia. 35. Lypothymia unde? 36. Cur mortis soror dicatur? Cubi de 37. Natura mortis, et distinctione apoplecticorum à mortuis. 1. per floculos lanae. 2. per aq. ventri impositam. 3. per speculum: ubi probatur hominem ferè mortuum medicis potestate restitui. Certissima distinctio est ab injectis clysteribus, vide applicationem.

3. De Causis Vigiliae. 10. Hic commode inseruntur de ortio, vigilias producentia ubi inquiritur, 1. Cur alii post vinum largius sumptum dormire non possunt? alii è contra? Cubi 2. de vini Analomia et de causa cur spiritibus vini exhalatis homines tristes fiunt? 3. Cur ebrii in terram prolabantur, quamvis corpus spirituosis repleatur?

De Ebrietate. et 4. Cur quasi automata sunt? 5. Cur memoriam dilapidare dicuntur, et facta non reminiscuntur? alii è contra, et quare? 6. Cur quidam ebrii feroces, alii laeti, etc.? 7. Cur ebrii singula objecta vident duplicia, non vero laesi? 8. Parallelismus capillarum in lanis an requiritur ut visio rite fiat? 9. Cur distorta pupilla objecta videntur duplicia? 10. Cur

Strabi. p. 126, 127. luscis non videntur talia, quibus nullus est

nec sit nimis calor, nec nimis tardus. Color faciei et cutis nec sit pallidus, flavus, aut nigricans sed albus et roseus. Absint scabies, scorbutus, tumores, et omnes morbi cutanei. Tertio ratio habeatur temporis praeteriti. Ut lac conspiciatur lactanda est nutrix ex mammis urgentibus, non vero ex depletis suctione praecedenti, ex enim mammis crassa portio exhauritur. Lac paululum turbidum ex lactatis bonum; extrema mala. Ex paulisper in quiete manserit cremor in summitate colligitur, qui si multus sit bonum, et è contra; si laceratus et discerpitur, malum, signum enim est acrimoniae et scorbuti; si vero cohaerens sit, bonum, et quo magis cohaeret, eo melius. Cremor coloris flavi, quamvis cohaerens sit, malus; candicans bonus. Lactis substantia si serosa sit, malum, non enim nutriet; hoc experitur guttula super unguem affusa, quae si statim profluat et aq: malum; paulatim enim vitiosa esse debet. Substantia crassa valde omnis pessima, infantem enim non purgat. Rursus, portio lactis indatur poculo vitreo ex pauca aq: et si mixturam faciat homogeneam et similarem, bonum; si vero appareant guttulae sive et ilicet oculos instar, malum. Si gustu dulce et balsamicum est lac, bonum; salinum, acidum, et pungens, malum. per Mauriceau, et alios per 1. non per praxin de carc. Rursus tuae sententiam [illegible] ut quod sang. in iis praestabilivit sententiam, ut quod sang. in iis [illegible] mortuomatè subtiliss: et [illegible] obstant: non sunt: et quod quamvis patientes obstruit; arteriae congelatae spiritus [illegible] 2. A sp: cerebro venae à cranio, in prima cerebri formatione. 3. albus medullae nativus est; cinericeus corticis à sp: cerebra venae à cranio. 4. A vasis adeo tenuibus et pori in illis parvissimi transitum non [illegible] per aliquas [illegible] crassa permittant, quae tamen in aliis corporis partibus facilem habeant transitum. Spiritualiter ab omnibus conceditur Cal. de medulla spinalis est fibrosa et filamentosa et nervosa. Nos etiam asserimus partem cinericiam constare ex fibris nervosis, ut ab Anatomicis curiosis observatum, non vero esse glandulosam, quod probatur à motu sang: in cerebro; capillares enim art. se tenduntur immediatè in singulis cerebri, quod non facerent si glandulosa essent, sed in gland: quod etiam probatur: cerebri non esse lympha omnes [illegible]. de quo per 98. 6. Ex hoc etiam patet nullas esse venas in cerebro. per 8. hic. 6. Temperies fit à fluidis, non à solidis, nam omnis pars solida, quà solida, est frigida. 7. supposita tantum spiritibus ab ambobus art: carot: et cervicalibus, et ex eo est stupiditatem significat. Plexus choroid: eodem sit modo, cujus superficies sunt multae, ut majores sint spirituum exhalationes seu expirationes; quo enim plures alicujus

est parallelismus? 11. An ex una tantum ideâ, vel paucissimis, fit repraesentatio universi rei?

De Potu Thee et Coffee.

103. 1. Cur herba Thee et potus Coffee vigilias producunt? 2. An herba Thee est aromatica? 3. An aq: quae coquitur aliquid facit? 4. An levis eiusque astrictio quid facit.

^astrictio

De Delirio.

104. 1. Cur febres ardentes vigilias pariunt? 2 quid in iis balnea aq: dulc: pro pedibus prosunt? 3. Cur in hisce febribus saepe sunt deliria? et 4. Quae est eorum causa? 5. An sc. inflammatio meningarum et cerebri? 6. Quomodo iterum vigiliae longae hanc inflammationem producere possunt, et quomodo haec inflammatio delirium? Hic etiam inquiritur, 7. An curae sollicitae sint causa vigiliarum, aut e contra.

4 De Opiatis.

105. – – – et Quarto, somnum producentia, qualia sunt Emulsiones et Opiata: ubi inquiritur 1. An opiata calidâ sive frigidâ agunt facultate, vel neutrâ? 2. An eorum effecta calori et frigori danda? 3. Opii sapor et odor quid probant. 4. Opiata igitur quomodo agunt? 5. + Rarefactione? 2. Coagulatione, et quomodo. (vide si vis, ut habet Lemery) ubi concludimus opiata ad venena accedere (specialiter quod convulsiones aliquando excitent,) et propterea caute esse usurpanda, quod etiam faciendum est omnibus medicis, eo quod eosdem vires in singulis non ostendant; imò alii alios effectus producunt in corpore, quam Chymia persuadeat ea habere: sic Camphora in aere volat: in corpore fixa; Crocus in aere fixus, in corpore volat: Aurum et argentum in igne fixa, in aere volat: Nitrum in igne fixum, volat: in corpore et aere.

^ falsum.

5 De Motu Musculorum vide Sup. de Spiritibus in genere.

106. – – – Habemus et alios effectus Sp: Quinto, motum musculorum, ubi ostenditur Sp: esse instrumenta motus proximum vel Sp: esse in morbis ardentibus, ubi batur, quam vis in morbis ardentibus, ubi copiosi Sp: languent patientes, ob quam causam

sunt liquoris superficies, eo plures fiunt ab eo evaporationes, et citius; et una superficies liquoris duos pedes profundi, non plus evaporat quam si haberet profunditatem tantum tot digitorum. Vasa plexus choroidei ventric. cerebri respiciunt, et ab horum exhalantibus seu exhalantibus generantur Sp: in ventric. non verò generantur in substantia cerebri corticali, nam arteriae in eam non fundunt. Venae sunt nullae in cerebro, tantum sinus, in quos palam videre est arteriae ingredi, et hos sang: ad venas jugulares deferre, unde aliud subministratur arg: quod sang: non exeat vasa, et quod nutritio fiat per expirationes seu evaporationes exterioris. vide 1. 60, 79. Pulsus seu systole et diastole in cerebro eodem tempore cum in corde. Exhalatio propriè de Sp: motis, vapores de aq. dicuntur. vide 11. 98. totam 98. ad Sp: separandos. Et regula est generalis, ubi plura sunt vasa quam ut partibus nutriendis inserviant, ad usum alium destinantur. 2. In plexu choroideo ventric. respicitur. 3. per contrarios flatus à plexu choroideo in ventric. (vide 11. 59.) vide 97. 8. 4

5. vide 97. 8. 6. Cartesius primus dixit ventric. cerebri esse Sp: promptuaria; alii putant cloacas seu lympha emunctoria esse volunt. sed quid collapsum impedit ventric. cum nulla sit causa cavitatem conservans, et sic in vasis umbilicalibus, et vasis lacteis in infantibus post partum. Quae etiam vasa lymphatica non video, cum nulli sint canales quos currat. Lympha item non reperitur in cerebro sano, tantum in morboso, ut in Hydrocephalo &c. 7. ubique ubi vasa, et ubi plura et minora vasa, ibi plures generantur Sp: 8. avolant continuò in dependentes nervos, eorum continuam è corpore avolationem supplendam. 9. Sp: adeò sunt subtiles ut poros cerebri facile transeant, et ut poros cerebri facile transeant ut dolor inde fit quod mala adeò subtracta ut nervorum latera laedat. 10. ab effluentibus Sp: ex art. in ventric. et tot tantum avolant, quot ventriculos ultra solitum distendunt. 11. Cerebra tangi possunt, invisibilia reddi, organisata tamen bene valere possit, quo riam nulla est inde eos retenta commune; sed alit se habet cum corpore et anima, quorum uno affecto, afficitur et alterum (nima, quorum uno affecto...) aliqua est similitudo nautae et navis). 12. Sp: partes ad motum disponunt per inflationem et repletionem gravitatem musculorum à Sp: cum quam enim totalis est collapsus: unde minima ulterior Sp: distributio à cerebro facta in hanc musculus, in eos non magis quam in illos musculos, in eos non magis motum excitat. Actiones functionesque sunt Arbitrariae seu voluntariae et Automaticae. 13, 14. vide 6. 15. Nunquam nascitur à lympha secreta ab arter. radici nat. à pervenis in gland: ibidem. Crassius fit ab avolatione partis tenuioris, et

causam non dicendo sp: esse non instrumenta motûs. 1. An motus membrorum, ut capitis, &c. à toto dissoluto contra nos militet: & quomodo fiat? 2. Cur anguillarum partes dissectae diu moveantur? 3. Quomodo cor in particulas dissectum moveatur affuso sanguine, et quid inde colligendum? 4. Cur suspensi humeri et crura deorsum retrahuntur, et quomodo? 5. Quae sit musculorum structura?

& Zyp: de motu aali:

107. 1. Anad motum musculorum, praeter sp: requirantur humores, et musculi antagonistae? (ubi de natura eorum in aequilibrio positorum) 2. Quae sp: musculi extensoris vant ex deplendo, et si avolarent, quid sequeretur? (ubi de circulatione sp:) 3. An dentur tubuli intermedij inter musculos? et 4. An in his dentur valvulae? et quo sp: ex tant? Quas dari probatur 1. ex filis à mulierculis confectis. 2. ex generationem fibrarum in corpore aut arbore, quas non posse in longitudinem disponi sine intersecantibus asserimus. 3. ex facilem transitum instrumentorum in ligno secundum fibrarum ductum. 4. ex tumores. 5. Quomodo vis musculorum tanta, ut ea tollamus magna pondera? Ubi dicimus fibras plurimas hic facere, quod singulae non facerent?

x etiam vehementem et post somno domiti sunt, et auctam cerebri humiditatem, quae hi: bricitatem, et sorte etiam vapores sp: non nihil impediunt.

Zyp: P. 3. art. 4. & contra in alijs sp: calore poti ascendunt et fervidiores fiunt. &c.

6. De Paralysi

108. — Alius apte sequuntur Sexto, Motus musculorum ablatus, ubi de Paralysi, quae est 1. Universalis & particularis (ubi de paraplegia et apoplexia &c.) eaque vel vera, et sensu et motu omnimode ablatis, & solum partialiter; & illegitima, quae fit & et sensu integro et motu ablato (ut fit in tumoribus fluidis, in quos sp: influere possunt, et adesse sentio et tamen non ablato

& tensionem nimiam fibrar

introductione aeris. mutatis ei inserti organis vel glandulis. non venit quia cerebrum post ibi formatur.

99. 1. Sp: qui prius distabant à se invicem in amplo spatio, strictis jam tubulis conclusi et sibi approximantes in guttas facessunt. 2. Nervorum vulneribus applicantur storace, et spiritus & chirurg. 3. & in substantia, & in ventric. Continuo indifferenter fluunt sp: ut organa ad motum disposita et in statu mitiori conservent; ex vero determinantur esse ad musculos hunc non vero illum movendum. 4. & 5. 72. 5, 6. & 5. 72. — 2.

2. & post

100. 1. A motu sp: in et e cerebro musculos ad motum disponente. 2. A motu sp: promptiore et fortiore. 3. Non in iactando sp: fluxus è cerebro, nam cerebrum non continet quot ad hoc requiruntur; sed ex musculi omnes hactenus sp: sunt repleti, fluxus è cerebro accedens quantitatem sufficientem ministrat.

101. & post 104.

102. 1. Liquor spirituosus in sang. crassum et viscosum introductus partes sang: viscosas ferre defert ad cerebrum, unde nervi occlusi; disponit ad somnum. 2. contra in sang. tenuem introductus, sp: multum auget, ut et eorum motus, et sic in statu vigiliarum conservat. 3. & 4. Vinum con: et partis aq: sp: sulphureis, et tartareis seu terrestribus. Ex igitur sp: remanent in corpore, pilares: sunt; hi vero avolantes nostros etiam sp: secum ferunt, et poros aetor: specialiter in cerebro, dilatando, in causa sunt quod partes sang: crassae eos poros insinuantes et liberum transitum non habentes, ibi haesitantes faciunt, unde tristitia et dolor capitis nostrique ebrietatem. 3. 4. ad motum regularem requiruntur sp: motus regularis in organa corporis dependentis et sp: homogeneitas; sed in ebrietate motus sp: irregularis, et magis exeunt ex una cerebri plaga seu ventric. quam alio, et praeterea sp: ex cerebro expirantes non homogenei, ob poros nimis dilatatos, sed seorsum in ventric. partes crassas secernentes, et sic corpus subjectum in aequilibrio servatur. Ut prob: lectus pueri ex pilo non vetens. ut prob: idem similitudine lacus in quem supra praxi; idem similitudine lacus in quem protrudit unicus fluvius, ex eo vero multi aequales rivuli, et in fluvio influente injiciatur lignum: idem et in fluvio influentibus singulis lacus undique aequalibus fluvijs influentibus singulis in medio cujus est navis, quae ab omnibus fluvijs aequali qualitate pressa eundem semper conservat locum; verum si uni fluvio lignum magnum injiciatur navis fluctuat, et multo magis si lignum eam tetigerit. Lacus est cerebrum. navis gl. pinealis. nauta anima fluvij nervi. 5. Primo quia cogitationem figere non possunt; ad id enim requiritur motus sp: regularis versus unam cerebri partem pro quam tempore. sed in ebrietate ut & pro minimo spatio certo modo fluunt. — Secundo, cerebrum partibus crassis ita obductum ut impressio fieri nequit, multo minus remanere. &c. 6. ob temperamenta diversa, & 7. 8. 9, 10, 11. Candela patius obtus videtur duplex ex oculorum detorquendo (fit etiam seu duobus digitis contorquentes); quia lux obtus vibrat in duas cerebri partes. sed notandum, quamvis duos habeamus oculos, tamen ob nervorum opticorum unionem, obtus tantum unam cerebri partem ferit. Sum vero sp: liquoris & obnumerus. & heterogeneitatem musc. et nervos oculorum detorquent inaequaliter, et parallelismum impediunt, i. e. pupillae oculorum non sunt aequidistantes nasi vicinae & quanto una pupilla magis à naso, altera non tantum appropinquat. Lucei quamvis

x

ut
Zyp

2. 4
post

Zyp
fibrillarum
dobiles
dentis

Motus partis alicujus perinde potest esse et non sentiri, quia prior interiorum nervi partium fit motus, et posteriorum seu membranarum fit sensus, posteaquam una pars nervi affici sensibus, vide § 59. et 124.

abesse motus, et ex sensu ablato, vel imminuto, et motu integro, (ut fit à nervis resolutis et flaccidis.) Hoc probantur quia partes nervos (ut hepar) habentes, quae tamen motum non habent, et per alias partes (ut Lien) plurimos habentes, quae tamen stupent. Probatur 2. quia pulm: quorum motus est passivus non intrinsecus 3. per gingivas. 4. per duros et frontem. 5. per vesicam, Uterum, Prostatas, etc. et quomodo?

7. De Convulsionibus.

109. — Hic etiam sequuntur Septimò Motus convulsivi, ubi 1. Dantur Convulsionum exempla quaedam. 2. Datur distinctio inter convulsiones et motus convulsivos. 3. Deinde Inquiritur, An motus hi et sim: ab anima proficiscantur: ubi 4. An ad indecora in ebrietate facta anima contribuat? 5. Convulsionum causa quae? 6. An acredo in ijs peccat? 7. Epilepsia unde oritur? 8. An sp: subito influunt in musculos qui lancinantur? 9. Risus caninus quis? 10. Risus sardonicus quis? 11. Cur Epileptici quidam post paroxysmum queruntur de membris quasi fustibus percussis? 12. Cur spasmant?

8. De Spasmo.

110. — Hic etiam sequitur Octavò, Spasmus, Cramp dictus; ubi quaeritur 1. Quae sit ejus causa? 2. An fila serica et sim: circa carpum eum praecavere possunt? 3. Cur facile redit? 4. Opisthotoni, Emprosthotoni, etc. quomodo fiunt?

9. De Tremore.

111. — Hic etiam sequitur Nonò, motus musculorum depravatus, in Tremore; ubi quaeritur, 1. Quae sit ejus causa? 2. An recte ab Hippocrate dicitur

quamvis parallelismum non habeant, tamen quia vita nati fuerunt, vel paulo post partus strabismum contraxerunt, inde duplex objecti repraesentatio est simplicissima quam usque habuerunt, quamvis cerebrum diversis in locis feriatur; nam unius rei repraesentatio non fit, semper saltem, ex una tantum idea, sed ex paucissimis quas habere possumus.

103. 1. Balsamicos et molles habent sp: unde capaces non sunt ad partes sang: crassas ad cerebrum ferendas. Diaphoresin causant, et dolores capitis et lassitudines à potu solvunt, per sp: suos molles poros laxando. possident ea herbae non tantum tales sp: ac supra, sed etiam stypticitatem qua corporis fibras firmant. Salvia itaque bona, et eadem constat partibus et fortioribus; item flores primulae veris et rosmarinus; item fl: lavendulae optimi sunt. Multus usus potus cerevisiae [illegible], ob multam aquam introductam ex paucis [illegible] sp: Conceptionem etiam impedit, corpus laxans nimis et molle, et poros latos constituit. 2. oleum in ijs balsamicum aromaticum, sed non parum [illegible] ligna sudorif: idem habent. 3. Nequaquam cortices enim multa aq: partes aq: tenuiores deponit et evaporat; unde aq: corta [illegible] [illegible] et firmissimam glaciem efficit. 4. Multum: nullus enim bonus sudorif: absque partibus firmantibus. vide s.

104. 1. Nimio sp: motu. 2. Motus sang: compescunt, praecipue si in ijs sint herbae frigidae, ut lactucas, semper vivum, etc. ulterius, vapores aq: acres et nausentes sang: partes obtundunt. 3. 4. a motu sp: nimio, irregulari, et heterogeneitate sang. 5. Certè ita dicitur: sed delirium potest esse absque dolore capitis, inflammatio meningarum non item, inde delirium non ab inflammatione, sed à motu sang: irregulari et exorbitante, unde talis etiam sp: in cerebrum motus. 6. 7. Nondubium est. [illegible] fit ab exhaustione sp. intra [illegible] qua nervi et musculi in statu sunt collapsus et [illegible] flacciditatis; contra quod in vigilijs sunt in statu tensionis et repletionis. somnus praeternaturalis fit ubi sp. copia est, sed eorum motus in corpus dependens impeditus, [illegible] [illegible] et ulterius [illegible] ibidem repletionem, etc quibus nervorum orificia [illegible] ut sp. transitus denegetur. status itemque pacificationis et quietis somnum inducit, quamvis [illegible] quia ad vigilandum, sim motum agerentur. [illegible] non ab impedimento transitus sp: [illegible] ad dependens corpus; hoc enim producit morbos soporosos; sed ab obstructione generationis sp: in cerebro ab impedito sang: motu in corde; unde cerebri ventricul: collabuntur. 2. [illegible] in statu collapsus et flacciditatis (in vigilijs vero in statu tensionis et repletionis) vide [illegible] [illegible] quia admodum parce et languide fluunt. 3. Non quod in eo plures sp: generentur, nam motus non quies eorum incrementum facit; sed quia tot non dependunt ac in vigilijs, unde post certum tempus ventric: nervi, et musc: inflantur et tenduntur ad motum subeundum, et vigilamus. 4. 5. Nutriunt, quia in quibusdam temperam: ut in sang: acri et tenui, acrimonia non tantum corrodit à partibus corporis solidis in somno ob quietem et humorum pacificationem, ac in vigilijs ob

ab opio, à spiritu calido [illegible] [illegible] à motu [illegible] vide [illegible] ob [illegible] etiam cerebri [illegible] dilatare quod [illegible] [illegible] [illegible] vide 11. 102. 1. vide Zyp: P. 9. art. 4. [illegible] P. 5. c. 4 art. 12. vide hic § 105.

dicitur à nimiâ inanitione et repletione oriri? 3. Cur senes facile dormiunt, ut et convalescentes, et in morbos inclinantes?

De Respiratione p. 11. 77, 78.

112. Hic cognito musculorum motu, de ultima actione automaticarum in supremo corpore agemus, sc. De Respiratione, ubi 1. De Anatomia Diaphragmatis (causa sc. primaria in Respiratione) ejusque situ (ob quem pulmones fuisse ab initio passivos colligemus) circulo nerveo, ejus motu deorsum, et sursum, et de ejus musculis antagonistis? Hic quaeritur 2. Cur aer per pulmones ingreditur? et 3. Quid in iis facit? 4. An aeris gravitas (quam dari probatur per animalia indita vasis aere exoneratis, quae crassiora et ampliora fiunt, et per liquores qui in vasis his ebulliunt) quicquid contribuat? 5. Hic datur experimentum quomodo aer 60 libris tollendis sufficiat. 6. Reciprocatio motus in Respir: quomodo? 7. Inspiratio quomodo fit, et quomodo cessat? 8. Exspiratio quomodo fit? 9. Quomodo sp: ex musc: Diaphrag: in musculos abdominis fluunt? (ubi de Emblemate Avaritiae quod sapientes fallit) 10. An hi musculi sunt vera respirationis instrumenta? et probatur? 11. An musculi thoracis in subsidium sunt vocandi? 12. An laboriosa Respir: fit semper ab obstructis pulmonibus, vel à nervis obstructis? ubi de ejus curatione. 13. Cur laesis vel inflammatis partibus vel in pectore, vel in abdomine, Respir: fit laboriosa? et an non possunt, vel non sunt respirare? 14. Cur in vivisectionibus, cum viscera abdominis eximuntur, fit tamen Respiratio? 15. Cur si thoraci vulnus sit inflictum, aer non ingreditur per os et nares?

x Quaeris etiam ob cujus varietatem multum exspirantibus, et quia naturaliter valde sunt humidi, somnus longior conveniens et connaturalis est; item senibus, biliosis, et aridis, quia humiditas et sp: restituit: [illegible] vero et obesis [illegible] sit somnus.

1. De Risu.

113. — Hic commode sequitur Primo, De Risu, ubi quaeritur 1. Quae sunt ejus instrumenta? 2. Cur eo venter dolet? 3. Risus unde fiat? 4. An est à Sang: copiosius in pulm:

eorundem motus. 6. Ob sp: paucitatem, unde languidi vel non omnino partem nervorum membranaceam feriunt. 7. Hoc tantum in temperam: crassis notandum, ubi motus Sang: torpidus obstruct: et habitantes facile admittit. Unde quidam difficulter et cum obicaminibus et pandiculationibus à somno excitantur, ut habitantes auferantur et obstruct: solvantur. 8. Ob habitantes quos tantum in crassis temperam. p. 7. Delicatam nervorum obstruct: non admittit, sed enim quamquam capax est orificiis ingredi, ad extremitatem pertransire posse; et vult tantum compressionem nervi in ejus progressu à mira extra nervum habitante. Nos dicimus, quidcunque sit de obstruct: nervorum, eorum orificia posse obduci et occludi. 9. Obductio orificiorum nervorum à pellicula crassâ. p. 7. 11. Multas habent obstruct: resolvendas. p. 7.] (De origine morborum soporosorum, p. 1. Ligaturae dolorosae sunt, unde fit motus in fibris et nervis, qui sp: versus cerebrum reverberat, et inde fit deobstructio. (2) Ligatura fasciculi virgarum in una extremitate alteram extremitatem expanditur sic in nervis, et eos pulsationes reddit. (3) Cum sp: obstruct: nunquam fit totalis, ligatura impedit descensum paucorum eorum sp:, qui nervos ingrediuntur, et corpus dependens, unde plures in parte nervi superna colliguntur sp: qui obstruct: resolvunt.) 12. Crassi quamvis magis dormiunt tamen minus debent; tenues et acrim: praediti, ut hectici et phthisici minus dormiunt, sed magis debent, ob rationem in 4, 5. x 13. Pororum à calore apertio sp: deperdit; sulphureae et crassae exhalationes ab igne etiam contribuunt; et praelensa status quietis et pacificationis, in quo quamvis sp: non deficiant, tamen quia eorum motus non incitatur, ad somnum disponit. 14. Sedere aut stare non possumus absque sp: distributione copiosa ad musc: extendendos et corpus erectum servandum; id non requiritur in positione horizontali. Ideo p. 5. non instituenda erecto corpore in languidis et pusillanimis, quia reliquum Sang: non emissi insufficiens est ad tantam sp: copiam suppeditandam et corpus erectum servandum; ideo horizontaliter locari debent. v. l. 84. 12, 13. 15. Quia ita impeditur oculorum fixatio in aliquod unum objectum, et sic mens à speciali aliqua cogitatione; debent aliqui circularem et verticalem motum sp: in cerebro à barcarolae cunarum impedire eorum exitum in unam aut aliam partem: unde pacifici fiunt infantes. p. seq. 16. Quia palpebrae occlusae oculos à contemplatione alicujus unius objecti impediunt et sic pacifici fiunt. Ad somnum [illegible]

pulmones influere? 5. An sedeuntes lig et lardis ridere possumus? 6. An fluxus sang: pulmones promovere possumus?

2. De Tussi.

114. — Sequitur Secundò De Tussi ubi quaeritur 1. Quid sit? 2. Quomodo fiat? 3. Cur eâ doleat venter? 4. Tussis humida quid? et quis in eâ faciendus? 5. Tussis sicca quid? et an ejus causa sit in pectore, et musculis abdominis? et quae ejus curatio esse debet? 6. An Tussis sit à pulmonibus? 7. Cur à vellicatione faucium et asperae arteriae spiritus influant, non solum in harum nervos, sed etiam in eos muscul: abdominis?

3. De Raucedine.

115. — Huc addi potest Tertiò Raucedo. ubi quaeritur 1. Unde fiat? 2. Vox clara unde? 3. Cur audis aut saltis in aerem art: delapsis rauci evadimus? 4. Sonus articulatus unde? 5. Cur surdi muti sunt? 6. Quomodo ex motu oris dictorum conjecturam faciunt?

4. De Sternutatione.

116. — Huc etiam addenda Quartò Sternutatio, ubi quaeritur 1. Unde fiat? 2. Cur naris haemorrhagia saepe ab eâ oriatur?

5. De Singultu.

117. — Huc etiam sequitur Quintò Singultus; ubi quaeritur 1. Unde fiat? et quid sit? 2. Sonus in eo unde? 3. An hic ventriculi orificium convellitur?

6. De Incubo, etc.

118. — Huc etiam sequitur Sexto Incubus et Suffocatio uterina quae in his ut praecipuum phaenomenon afficitur Respiratio. Ubi quaeritur 1. Quaenam sint eorum symptomata? 2. Quae sunt eorum causae?

Quae

spiendum quidam tyranni palpebras ministrorum amputant, unde luci expositi et oculos apertos habentes, vix minimum somni iis conciliari potest. & 15. 17. Totum corpus nunquam dormit, evigilant enim Cor et Diaphragma. 18, 19. Nervos habent largiores et patulentiores Cor et Diaphr: unde sp: recipiunt ex aliis nervi, non aequè patuli, et musculi in statu collapsus sunt. Diaphr: ad respirationem, Cor ad sang: circulationem continuandam movetur. 20. Quia magis utuntur, et ab usu multo nervi patuli fiunt, et sic plures sp: recipiunt. Inde est quod Discipuli noctu lectiones repetant, etc quia nimium interdiu multum vociferantes, et linguâ utentes, nervi ibidem patuli redduntur, et liberiorem in eos ingressum sp: habent. 21. Usus et necessitas multum ad hoc contribuunt, ut peregrinantes dormiant equitantes, famuli dum stant et ministrant, etc iis enim omnibus quies noctu negatur et interdiu fatigantur. 22; & 20. 23. Somnus quovis tempore temperamentis, hecticis, etc convalescentibus, imò post pastum, ob rationem 4, 5, 12. Sed in crasis non, quia eorum digestio semper difficilis, et maximè in somno, statu sc. pacificationis, unde cruditates, etc abolientur. Concoctio enim non aequè succedit in dormientibus ac in vigilantibus, ob sp: parciorem à motu sang: tum temporis languidiore. 24. Quia sp: sufficiens intrat in nervos, ab usu eorum dum vigilamus, patulentos ingreditur et musculos ad ambulandum requisitos inflat et replet. Revivi debent somnambuli interdiu et noctu, unde cogitatione patet et exercitii, occasionem somnambulationi praebentis, ut e.g. praecipitiorum conscensus, aut rerum ablatio, etc compuncta, tandem exstringuntur. 25. Quia oculi aliis objectis non divertuntur, et animus uni cogitationi inhaeret. 26. & 20 ab usu. 27. 28. ob usum et consuetudinem. 29. ab impressionis potentia, et cogitationis fixatione. 30. à contrario 29. 31. ab usu. Certo enim tempore, dum regulariter vivimus, sp: in abundanti copiâ suppeditantur ad motum subeundum, seu evigilandum. 32. Quia certis horis fit chylificatio, et certis temporibus fluunt sp: magis copiosè in stomachi nervos; & ut alii quia digestio fit certis horis, saltem dum regulariter agimus vitam, certis etiam horis acidum stomachi tunicas illius convellit ob defectum alimenti in quod agat. 33.

(margin: velut actiones naturales, ut respiratio, digestio, motus peristalticus, motus cordis, etc.)

(margin: & 1. 102. 1.)

(margin: & Zyp:)

x accidit tamen in syncope thoriis, facies est lívida, et pulsus remanet; et fit à casu pectus unde gravavatis in cerebro; curanda est V. S. et aliis evacuantibus. Pilulis morti proximitas, facies est cadaverosa, pulsus cessat et si

1. Anima quid.

Cultores injecti non vivificantur, certissimum est signum mortis, alia in Lethei factore posi sunt. Calor etiam et frigiditas, seu rigiditas discriminant inter vitam et mortem.

QUÆ sequuntur in cerebro involvunt animam, ut eam perficiant; sequuntur tamen plures functiones automaticæ in partibus inferioribus, ideircò ejus conjunctionem cum corpore aggredimur.

119. — Quæritur Primò, 1. Quid sit anima? 2. An ex una cogitatione omnia ejus phænomena deduci possunt? et quid inde? 3. Vita vegetantis quid est? 4. An aliquid in toto orbe dispari pugnat ac corpus et anima?

2. Animæ Unio.

120. — Quæritur Secundò, 1. Quâ ratione anima corpori jungi potest: cum nulla, propriè loquendo, detur in anima appropinquatio aut conjunctio. 2. Conjunctionis hujus causa quæ? 3. Ejus probatio, et ex eâ argumentum pro existentiâ Dei, qui conjunctionem inter res tam dissimiles efficit.

3. Animæ Sedes.

121. — Quæritur Tertiò, 1. An anima juncta sit toti, an alicui parti? 2. An anima toti corpori est immediatè præsens? 3. Ablato crure sive brachio an anima etiam aufertur, sive an retrahitur? obstructis nervis sensus et motus abest, quod non fieret si anima esset in toto. 4. An animæ sedes sit in ventriculo: 5. Animam in capite esse probant ejus morbi, præcipuè soporosi. 6. An anima immediatè conjuncta est toti cerebro? 7. An partibus intra cranium duplicibus conjungitur, vel simplici? 8. An septo lucido conjungitur. ubi 9. probatur motum non posse fieri nisi à corpore mobili. 10. An anima sp: animalibus conjungitur? Ubi

De Catalepsi.

de Catalepsi, quæritur 11. Quæ sunt ejus symptomata? 12. Quæ ejus causa? 13. Quâ ratione in corpore gignitur, et an sit à coagulatione? 14. Cur subito discutitur Catalepsis? 15. Cur membra manent in situ in quem ponuntur? Quibus omnibus probatur animam sp: non jungi, et dari animæ sedem; ubi

35. 36. 37. 38. momentanea sang: mora absque circulatione in corde. Mors totalis. 37. Totalis est sang: circulationis sang: et consequenter secretionis sp: in cerebro. Lypothymia vera est lacies cadaverosa, et mora circulationis; spuria seu hysterica, cum facies magis solito florida, et non fit à circulationis cessatione sed à vaporibus. Apoplexia est ubi totalis deest sanguinis sanguinis x. 135. Balnea aq: calidæ, præsertim ... si in iis sint lactuca, portulaca, sempervivum, &c. statum pacificationis præbent, et operantur dilutione et phlegmate viscoso. vide 104. 2. et hoc constant partibus crassis et lenientibus. Oleosa crassa, ut Amygd: et Emulsiones seminum, cum constent aq: et oleo, operantur dilutione quod facit aq: et involutione acredinis quod facit oleum. Sem: 4. frig. maj: citrulli, cucum: cucurb: melonum, operantur phlegm: viscoso quo constant, non verò oleositate quam non habent. Sem: 4. frig. min. cichorii, Endiv: Lactuc: portul: eodem modo operantur. Opii attribuitur à quibusdam constare partibus sulphureis et volat: quod probant inflammabilitate et odore, et his operari dicunt; alii dicunt operari frigiditate, quia eosdem præbet effectus ac sem: frigida. Pitcairn vult illud operari sola volat: unde tantum fermentum in sang: excitat, ut art: capill: ita repleta et distenta sint ut vicinos comprimant nervos, et his sp: fluxus impediatur. sed hic esset nata lucta et contrariè operandi, sp: nempe generare, et sp: motum impedire. porrò si hoc verum, tum gr: opii in liq: spirituoso solutum melius operaretur quam opium ipsum; sed hoc experientiæ contrarium; imò manifestum est gr: opii solutum in liq: viscoso, ut in Emulsione, duplo magis operari, quam si se exhibitum, et triplo melius quam in liq: spirituoso, ut sp: vini. Nos dicimus illud nec operari caliditate, frigid: acredine, nec coagulatione, sed volatilitate crassitie et viscositate in volutas, ut probant sapor et odor, qui testantes sunt. partes volat. sang: motum augent, et quasi manubria sunt ad partes crassas et viscosas cerebro deferendas, quibus nervorum orificia obturantur, et sp: in cerebro heterogenei fiunt: non difficilem etiam partes volat. suâ fermentatione posse ita partes viscosas, vaporum instar, expandere, ut vasa ab iisdem distendantur, unde etiam vicini nervi comprimi possunt. Quod autem opium possit sang: motum augere, et simul somnum inducere, videtur evidens ex nâa Lethargi, quæ somnus profundus est cum febre seu motu sang: aucto; tunc interne fractus in cerebro et liquorem et somnus causatur &c. Obj: si ita opium operatur, tum Emulsio cui spirituosi aliquid additur etiam opt. operaretur, cujus contrarium est verum. Resp. Ars partium unionem efficere non potest, quia in stomacho à se invicem separantur, et avolant volat. remanent

Gl: Pinealis

ubi asserit ibi esse quærendam ejus sedem, ubi omnes nervi concurrunt, non qd omnes desinant in superficie concavâ ventr: cerebri. Alie probat 16. Gland: pinealem esse animæ sedem, ubi quærit 17. Quomodo ab ea determinentur sp:? 18. An Gl: hæc est nimis parva pro tali munere? 19. An nervi proveniant ad Gland: et si non, quid inde? 20. An ventric: cerebri sunt Emunctoria? 21. Infundibulum unde factum est? 22. Quomodo materia viscida in cerebro reperitur? 23. An qd Gland: hæc lapidea inventa sit, non sit animæ sedes? 24. Quid fiet si ligamenta hujus Gland: in putredinem abstumantur? 25. An substantia hujus Gland: debet esse glandulosa? 26. An in ventr: cerebri aq: repletis fieri potest determinatio? 27. An Gland: propter quartum ventric: bene sita sit, et si non, quid inde? 28. An plexus choroideus potest resistere determinationi? 29. An sp: ad nervos determinationi? 29. An sp: ad nervos determinationi ... Gland: hæc omnes species recipere potest? et an parvitas impedit? 30. An sp: determinatio fiet ad punctum, et quomodo?

De Sensu in genere. et Nervis.

122. 1. Quomodo nervi, qui pauci sunt, tantis partibus latifundiis sensum tribuere possunt; 2. Fibrillas ad singula partium puncta non distribui probatur ex punctura morsu pulicis, etc. 3. Sensus quomodo fiant? 4. Eorum usus quis? (ubi pauca de ideis distinctis et confusis) 5. An nervorum tensio requiritur quamvis [illegible] nervos flaccidantur? 6. An nervorum filamenta possunt tendi, quamvis tunica in qua continentur, non tendatur? 7. Quomodo sp: à cerebro moventes inserviunt sensui ad ipsum deferendo? 8. An retremori ad ipsum deferendo? 8. An retrorsum eunt ut fiat sensus (ubi non obstantibus valvulis sensum fieri probatur) 9. Cur una pars acutiori polleat sensu quam altera (ubi de dentium dolore) et sensus acumen à quibus dependet.

123.

crates; quâ verò intimam, quæ à stomacho dissolvi non potest. et Lemerij opinionem in Excerptis nostris, quæ etiam bona, sed hæc melior. Venena, 1mi sc. generis (Vi omnium generis corrosione agunt. et Excerp: è Lemerij) sunt tantum gradu fortiora opio, et si opij in quantitate eosdem præbent effectus. Cataepl: Cicutæ et Hyoscyam, et Oenanthe, etc tumores quoscunque malignos, imò induratos, resolvunt. Camphora inflam. compescit, unde ut Dioscor: Hern: Serota. certat medicus ex febres ferè omnes orti sui debeant inflam: in externâ et internâ corporis parte, camphorâ introductâ et exhibitâ dolor ... de quo in Feb: sæpè queruntur, sedatur: inflam: enim et dolores non fiunt absque stagnatione in poris, et ex Camph: constet particulis volat: balsamicis, facit poros obstructos absque dolore vel lacerationes penetrantes, et hic stagnationem removet; sed volat: spirituosa omnia itidem acria qd inflam: causat, irritant, et poros lacerant. Unde patet Camph: esse etiam volat: in corpore æquè ac in aere. Camph. etiam applicatur inflam: externis et mellito ex succo, ut podagrá, etc. volat. spirituosa, ut Aq: Reg: Hung: Sp: ✱ci, etc podagricis, et aliis externis doloribus et inflam: applicata, eos quidem removent, sed ipsorum dolor primâ applicatione intollerabilis est, ob irritationem, poros lacerationem. Camph: per se applicari externè non potest, sed oportet solvi spirituoso aliquo, et inde incommodum accipit. Crocus quia colores tingit permanentissimos esse fixus in aere dicitur; sed à coloribus, qui variis sunt partium copulationes aut dispositiones, etc. et Chym. judicium de eo non [illegible]. Chymia enim probat ex esse volat: [illegible] sanguinem vel sang: motum [illegible], Antiphthisic: in asthm: et ictero prodest. Aurum et Arg: non sunt volat: in aere, tantum ab eo corroduntur, ut etiam plumbum, cuprum etc. Nitrum fixum ob rigiditatem particularum salinarum, et quamvis in se torpidum, tamen ob figuram particularum, ex motu accipit à liq: moventibus sc. sang:, tum attenuat et obstruct: removet, qui effectus non proveniunt à nitro in se, sed ut motu: ita ut in chalybe et ferro. Glans plumbea ... non potest dici volat: ex è tormento explosa.

106. In Feb: ardentibus quamvis multi sp: tamen corpus magis poros habens apertos eos transire permittit. Ultra desuper sp: è cerebro in musc. aliaad motum requiruntur, ut 107. 1. et qd organum sit ritè dispositum, et debitum ad motum, unde multa

De tribus Sensuum gradibus.

123. An Dentes sentiant? (ubi de sensus gradibus secundum Cartesium.) & an ijs primus gradus sensûs tribui potest? 2. An Ungues, pili, et ossa sentiant? 3. An ulla in toto corpore, imò nervi ipsi, proprie sentiant? 4. An herba sensitiva sentiat? et si non, cur tactu resilit in circinnos? et cur folia sese contrahant? 5. Vita et sensus vegetabilis quid sunt? (ubi de tertio motu) 6. An Bruta animam habeant? 7. An ijs primus gradus sensûs tribui debet? 8. An Bruta esse mera automata differt à sententia Peripateticorum?

De Nervi. & ss. 122.

124. 1. Quomodo Nervi similiter constituti in diversis partibus ideas toto caelo differentes excitant? 2. An Nervi duriores motui, molliores sensui destinati sunt? & an membrana nervorum sensui, medulla motui dicata sunt?

125. An nihil est in intellectu quod non fuit prius in sensibus & è contra? 2. Intellectui et sensibus quid debemus? 3. An scientiarum intellectualium incrementum potest sumi à sensibus? et si non, quibus opem ferunt?

De Visu.

& ss. 103. 7. &c.

I. Craanen Ne[illegible] exp[illegible] D. de Gion[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de viro quodam caeco sibi cognito qui colores tactu distinguebat [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quemcunque vide[illegible] [illegible], è quorum numero erat ipse I. Craanen.

126. Hic datur oculi anatomia, Nervorum opticorum conjunctio (ubi de objecto duplici ab alterutro oculo detecto) nigredo Uveae, ut in Episcopijs, Angustatio et dilatatio pupillae, ejusque mobilitas in infantibus et felibus, ubi quaeritur 1. Cur ad lumen fortius contrahatur, et in tenebris dilatetur? 2. Cur si ex loco luminoso in obscurum transeamus, primò nihil videmus, et è contra? (ubi de quatuor generibus actionum quae in corpore nostro sunt) 3. Cur solem aspicere non possi[illegible]

nullus motus in tumoribus, schirris, ossibus, cartilaginibus, ligamentis, tendinibus, partibus non fibrosis, ut hepar, et quovis sp: in hac qua desiderant, inflari enim non possunt, i.e. contrahi quoad longitudinem, et distendi quoad latitudinem. 5. praecipuè de Columba dicitur, et fit à sp: antea è cerebro diffusis in musculos descendentes; major inest ijs sp: quantitas quam alijs creaturis. Post boves, oves, et caetera non multum tremulus ad hunc motum videntur, ut videre licet in mactatis, et habendum est cautus non verò à novo sp: supplemento è cerebro. 3. ob volat. viscositatem intricatam, quâ sp: non adeò citò avolant; unde etiam hi et serpentes diu absque cibo vivere possunt. 3. Quia sang: calidus motus conciliat sp: haerentibus in cordis fibris habitantibus, quod etiam facit lac, & aq: calida. Et hoc arg: [illegible] tot sp: à cerebro non requiri ad motum, ut musc. et repleatur et inflatur, sed tantum paucos influentes ad haerentes inflexos antecedentes. Musculus est pars corporis fibrosa quae inflari potest, sive distendi latitudinaliter et contrahi longitudinaliter. & L. 59.

107. 1. Etiam, nam humectari oportet musculos; musc: enim aridus motus organum esse non potest, ut evidens est in Hypore pedis; sp: enim [illegible] avolant, &c. 2. Cartes: de homine, et alij dicunt communicationem esse inter musc: antagonistas, nam semper tales sibi proximi sunt, imò [illegible] [illegible] tunicas adhaerent, unde sp: facilitèr ex uno in alium per fibras transversas transeunt. Non avolant sp: nam hoc infertur nimium esse singulis motibus dependitionem; et non redeunt in nervos, nam tunc essent in eo motu contrarij. 3. Omninò dantur fibrae transversae, vel ex laceratione carnis cocta, et arg: alijs in textu apparent est. 5. Inflatio musc: à sp: fibras [illegible], et consequenter ipsius musc. longitudinaliter abbreviant, et latitudinaliter distendunt; unde quod appensum est attollitur, ut vesica erat inflata cui pondus suspenditur; et hoc est quod ad motum requiritur efficiendum. & textus in 1.5.

4. & ss. 122. 7. 8.

[illegible] In [illegible] nervi afficiuntur in initio, in paralysi in cervice. In parat. ubi nervi [illegible], qui foramen [illegible] non egrediuntur, ut nervus [illegible], [illegible]: et qui [illegible] qui ad stomachum, intestina, et viscera, non afficiuntur semper, omnis [illegible] languidus tamen ad [illegible] [illegible] motus: sex dictarum partium motus desinit [illegible] [illegible]: ramorum nervorum qui à medullâ spinali ad has partes eunt. Medulla spinalis [illegible] fit in cervice seu foramine [illegible] ubi [illegible] egreditur, et hic est [illegible] paral: [illegible]. Hemiplegia fit ab obstruct: unius dimidij seu lateris medullae spinalis, quae in medio secatur et provenit à [illegible] cerebri hemisphaerijs. In Brachij parat: et alijs particularibus, non incurgendo brachij et loci affectus, sed origo Nervi brachialis in cervice; hic pars paralytica non manendo. Sed Lumbi, ubi nervi lum[illegible]

possumq nisi mediante vitro rubro,
vel chartâ vel aq: et cur sic? 4. Cur o=
culi non sudant, reliquo corpore
sudante? 5. Cur valdè tristes non
lacrymantur? 6. An ophthalmia pos=
sit contrahi ex aspectu ophthalmici.
7. An radiorum emissione sive rece=
ptione fit visus? (ubi inquiritur, 8.
quid lumen sit?) 9. Cur felium oculi,
piscium squamæ, &c noctè lucent? 10.
et cur animalia quædam in tene=
bris currere possunt? 11. Cur quis
imaginem suam in oculo alterius
vel in speculo videt? 12. An radii
recta eant ad fundum oculi? (ubi
singula puncta objecti visibilis in=
finitos mittere radios, et singula cor=
nea infinitos recipere asseritur.) 13.
Varietas objectorum visibilium quomo=
do noscitur? 14. Ad objecti puncta mo=
tus videtur, et quare? 15. Cur senes ob=
jecta proxima confusè cernant? Lipp:
è contra. 16. Cur senes perspicillis indi=
gent?

De
Vitiis
oculorum.

127. 1. Cur omnia in ictero flavo, flava,
in nigro, nigra videntur? 2. Cur nonnull=
is araneæ, telæ, et insecta ante ocu=
los apparent? cum tamen ibi non sint.
3. Suffusio quid? 4. Cataracta quid? 5.
Gutta serena quid? 6. An cæcitas est
privatio visûs, vel aliquid positivum?
7. Cur cæci deprehenduntur alios in
[illegible]tibus excellere? (ubi de historiâ
cæci qui tactu dignoscebat colores, et
quomodo? et ludebat chartis pictis.)
8. Cur moribundorum oculi fiunt tene=
bricosi? 9. Quomodo ex convulsionibus
oritur cæcitas? 10. An restituta potest
visus post humores omnes exemptos.
11. Cur post intuitum solem, clausis ocu=
lis putamus adhuc apparere? et 12. Cur
ex ictu oculi fit quasi flamma? 13.
Cur in myopias cum volunt remota
aspicere, id faciunt palpebrâ compres=
sâ? 14. Cur nautæ et venatores plano
[illegible]di=

lumbares et initia nervorum pedum. In
genere nervi in eorum origine semper in=
ungendi, ung: nervino, et sim. et sp: [illegible]
C.C. et sim. fortissimis. Pars paralytica
seu motu et sensu in paral: privata, co=
gnoscitur, ex eo quod 1. sit cadaverosa. 2.
flaccida. 3. longior quam pars opposita,
ut brachium, vel pes. Paral: probat ner=
vos esse organa et sensus et motus. vel obje=
ctum. Probavimus quod hæc nihil contra sen=
tentiam nostram militant, non enim
agunt de paralysi; vel hæc probavimus ex=
plicavimus §. 106, 107.
109. 1. Exempla. Convulsio nec est mo=
bilitaris motus aut voluntarius sp: influxus,
nec regularis automaticus; sed impetuosus,
irregularis, et maximè violentus. 2. Convul=
sio generalis dicitur convulsio, particularis motus
convulsivi, ut pulsatio manuum in genua etc.
3. [illegible] dicitur [illegible], emprosthotono, opi=
sthotonus. vel tetanos in [illegible]. 3. mini= vel hic 12.
m: vel 1. 4. non. 5. aliquo externa, ulcera,
vel a magna in ligamentis, quæ copiosum,
violentum, et impetuosum sp: fluxum seu expla=
sionem causant; quare ampulationes in
articulis, præter quam digitorum, quantum pos=
sunt vitandæ. Aliquo interna, quæ peccantes
humores nervos multum irritant
et convulsionem causant, ut in feb: ma=
lignis ab acrimonia mali. Vapor ab
una parte ad aliam graditur, et tandem
ad cerebrum pervenit, et tunc fit convul=
sio. Quidam convulsi fiunt [illegible]
[illegible]. 6. omninò. 7. Non est convulsio
generalis, et fit a sp: cerebro=
explosione forti. vel 5. Convulsio est
[illegible] morbus, epilepsia dicitur ab ef=
[illegible] nostra [illegible] in [illegible]. 8. om=
ninò. 9. contorsio oris ad unum latus;
et [illegible] sequente [illegible] est. 10. Convul=
sio utriusque maxillæ. 11. ob maximam
musc. contractionem ad totalem fere
eorum rupturam. 12. ob musc. et gland.
vicinas salivales compressas. — In
motibus convulsivis remanet sensus,
unde post paroxysmum narrationem in=
stituere possunt omnium in eo gestorum.

110. Spasmus etiam species, et sim. fri=
candus. nihil aliud est quam convulsionis
species, et ab eadem causa provenit, impe=
tuose sc. sp: in hoc vel illud organum influxu,
quo fibræ longitudinales ita dilatantur et
inflantur, ut transversæ ruptionis periculum
subeant. Nos enim, ut et arbores, &c.
transversis fruimur fibris, æquè ac longi=
tudinalibus, quibus incrementum facimus se=
cundum omnes dimensiones, longum, lati=
tudinem, et profundum. 2. Ita experientia
probatur. 3.

4. vel §. 109. 4.

Studiosi volandos habent oculos? 15. Colores unde fiunt? 16. An sunt aliquid in rebus inhaerens?

De Auditu.

Tout de même quant à la nature des sons et de la voix, j'avoue bien que ces cercles qui se font dans l'eau quand elle s'écarte à la rencontre de quelque corps qui frappe sa surface, et qui ensuite elle retient étant repoussée par les côtés du vaisseau où elle est contenue, semblent nous assurer assez, que les sons en frappant l'air lui communiquent aussi un mouvement circulaire, qui s'étend toujours et se dilate à la ronde, jusqu'à ce qu'il rencontre quelque obstacle qui le réfléchisse en forme d'Echo. [illegible] de [illegible] c. 2. mémoires des arts etc.

128. 1. Auris Anatomia quae? 2. An datur aer auris ingenitus et similis qualis datur? 3. Cur sibilus campanae, et aliquando audiuntur? 4. Motus aeris in auditu qualis? 5. Cur anima non deprehendit tremorem solitus in aure? 6. Cur aestate magis distantia videre et audire possimus? 7. Cur sonus dicitur altior esse de nocte quam de die? 8. Quomodo dentibus possimus excipere sonos aeque distincte ac auribus? 9. Cur concha auribus admota maris quasi aestus auditur? 10. Sonus gravis et acutus unde? 11. Varietas sonorum unde? 12. Echo quid est? 13. Quomodo sibilus duodecies fit responsio aliquando? 14. Surditas unde? Hic quaedam physica de re musica sic placet tractanda.

De Tactu.

[illegible] inter indicem et digitum medium decussatos apparent duo, quia in hoc digitorum situ [illegible] tangit corpus externum (cui sidet) quae in situ naturali a se invicem distant, eorumque nervi sensorio significant corpora simili modo separata et distantia, duobus digitis interpositis. [illegible] [illegible] etc.

129. 1. Tactus unde fit? ubi de consensu ideis caloris, frigoris, humiditatis, siccitatis, duritiei, mollitiei, scabritiei, etc. quae omnia esse entia respectiva probatur, ex eo quod eadem aqua sentitur calida et frigida; quod aq: in puteis hyeme calida, et aestate frigida sentiantur, et quod causa titillationis proxime accedat ad causam doloris, et quaere.

De Olfactu.

130. 1. Olfactus unde fit? 2. Ejus organa quae? 3. Res odoratae quales, et quid faciunt? 4. Varietas odorum

111. 1. paralysis species est, et ab eadem oritur causa, cujus argumentum est quod vix nisi senibus et bibacibus seu ebriosis accidat. 2. 3. Hippocr: Siccum (+ ejus [illegible]) dicunt tremorem in senibus etc. ab inanitione seu fibrarum ariditate et humorum diminuta quantitate oriri; in ebriis, plethoricis, et sim. a nimia repletione + 1.

112. 1. + 4. 7. 8. 2. aer non ob suam gravitatem tantum pulm. ingreditur, sed ob pulsionem aeris a musc. thoracis et abdominis; illi enim cavitates suas dilatantes aerem a se pellunt, unde necessario locum proximum idoneum occupat, qui aliquis esse non potest quam pulm. quibus ingressus habet per nares, + per aperitionem in thorace. 3. pulm. distenditur; sanguis: se admiscetur, eum elaborat et fluidum magis reddit, dispergit et attenuat etc. 4. Aeris gravitas nequaquam causa est motus thoracis dilatativi et contractivi, aut Diaphrag: sursum et deorsum; sed influxus sp: in musc. intercostales internos et externos, qui sibi antagonistae sunt, et mutuus eorum influxus in Diaphrag: et musc. abdominis, Diaphragmatis antagonistas, thoracis apertionis et contractionis, et Diaphrag: motus est causa. Musc. intercostales sibi adhaerent et communicationem habent; idem dicendum de musc. abdom. et Diaphragmate. + l. 107. 2. Ordinaria respiratio est automatica, aliquando tamen haec devenit voluntaria, cum magis vel minus respiramus ad libitum. Pulmones et respirationis organa dicta follibus comparantur, quos aer sua gravitate nunquam ingredi potest ut distendantur, sed requiruntur manus quibus assimilantur sp: influentes, tales externa quibuslibet conveniunt Diaphrag: et musc. supradicti, cavitas ut in thorace etc. unde patet totum [illegible] pulsione, nam quantum expellitur aer a follis lateribus, tantum eorum cavitatem ingreditur, etc. et quantum latera ad se invicem contrahuntur, tantum aeris expellitur. [illegible] 5. porticum aere inflatam, + l. 107. 5. 6. automatica plerumque, et per musc. communicationem antagonistarum, unde sp: ex uno pulsi, in alios ingrediuntur. + 4. 7. 8. Pulmones non contrahuntur aut dilatantur, non enim sunt [illegible] seu musculosi: sed [illegible] musculi intercostales interni et externi, quorum actio [illegible] costas a se invicem [illegible], et inde thoracis distentionem, aliorum [illegible] easdem sibi approximationem, et sic thoracis contractionem seu collapsum, et inde expirationem causant. [illegible] expiratio et inspiratio prout musc. antagonistae sp: recipiunt et vicissim deplentur. quo Diaphragma, et abdominis musc. illius antagonistae, potentissima respirationis causa est. hic [illegible] Diaphrag: situ naturali, motu sursum et deorsum, etc. in 1. + 2, 4. 9. per mutuas adhaesiones et communicationes, + l. 107. 2. et hic 4. 10. omnino. 11. omnino. 12. Non, sed aliquando a musc. circumjacentibus laesis, + obstructis ut sp: per eos liberum non habeant motum. 13. possunt, sed nolunt, ne partes [illegible] distentione laedantur. 14. + 9. 15. Idem fit in follibus si foramen in iis sit; nam pulsus aer locum proximum et magis vicinum illius receptioni aptum occupat.

odor in quo consistit? 5. Quae grata seu fragrantia sunt? quae injucunda? 6. Foetor et fragrantia an sunt entia respectiva, et non in rebus ipsis, nisi tales particulae etc.? 7. Cur eadem aliis foetida, aliis sunt fragrantia? 8. Cur ex tempore postmodum rebus foetidis assuescere? 9. Cur qui moschum et zibethum circumgerunt, non amplius eo afficiuntur? 10. Cur nimiâ quantitate moschi et sim: non olfaciunt? 11. Cur fragrantia pleris[que] foeminis nociva sunt, quoad odorem, et suffocationem uterinam? 12. Cur utero tam offensi sunt peculiariter ut inde fiant aliquando convulsiones et Lypothymiae? 13. Cur odores quidam viris grati, foeminis sunt nocivi? Cubi de poris foras intrò, et intrò foras spectantibus, quos in utero dari probatur?

De Gustu

131. 1. Anatomia Linguae? 2. Gustus quomodo fiat? 3. Gustus acidus, salinus, insipidus, amarus, unde? 4. An certum saporis examen per gustûs organa institui potest? 5. Cur eadem aliis insipida, aliis amara, aliis salsa, etc. et cur uni gustui grata, aliis ingrata? 6. Cur cibus et potus fame et siti gratiores reddantur? 7. Cur ab aspectu quorundam alimentorum homini moveatur saliva? 8. Cur alimenta gratissima nauseam citius pariunt? 9. An putandum nullum saporem esse in iis rebus quas non gustamus? 10. Cur salivam non gustamus? et quae gustantur? 11. An ad saporem judicium de morbis est referendum? 12. Dulcia post acida magis dulcia gustantur, et quare? 13. Cur lingua sapore vitrioli imbuta perdulcem credatur

113. 1. Larynx ex ejus musculis, et musculi abdominis et thoracis costas approximantes qui etiam expirationi inserviunt. 2. Illius musc. in risu fortius agunt, et copiosius atque impetuosius sp: in eos fit fluxus, unde musculi ultra solitum dilatantur et inflantur, et inde ... vis infertur in fibras transversales. 3. Est copiosa et fortis aeris expulsio per Laryngem per varias ejus contractiones et dilatationes, facta per musc. expirationi inservientes. v. 1. 4. Motus sang: per pulmones non est causa v. antecedens, sed consequens risus. 5. Etiam; aliquando enim arbitrarius est risus, aliquando automaticus. 6. Nequaquam; unde deinde risus non causari à fluxu copiosiore sang: per pulmones; ridere enim possumus ex volumus, non autem sang: motum per pulmones promovere.

114. 1. Est fortissima aeris expulsio per musc. expirationi inservientes. 2. per fortiss: contractionem musc. expirationi inservientium. 3. v. ss. 113. 2. 4. Est infarctio pulmonum et bronchiarum materiâ phlegmaticâ, quae quia respirationem laedit, nos ipsi ejus expulsionem tussiendo nitimur, et tussim voluntariè incipimus. Inde etc. 5. Sudorif: vomit: purgant: prosunt. 5. Ejus causa in musc: abdominis, qui à nervis vellicatione modo convulsivo se contrahunt, et tussim seu fortiss: aeris expulsionem causant. v. 6, 7. et ss. 116, 117. 6. Non pulmones enim non fibrosi, et consequenter motus tantum habent passivum; sed quicquid nervos abdom: v. thoracis irritat tussim excitare potest. 7. Vel quia nervus asperae Art: et musc. abdom: idem, unde quicquid tracheam irritat id etiam abdom: musc. irritat et sic contrahit ut fiat tussis; vel quia nervus tracheae et musc: abdom: vicini sunt in cerebro, unde motus extraordinarius in nervo tracheae ab eo irritante, influxum causat sp: non tantum in se, sed etiam in eos abdominis, unde se fortius contrahens tussis fit. — Add. ad 5. Curatur tussis sicca antiepilept: et omnibus nervinis convenientibus, imò absque pectoralibus; ut in tussi convulsivâ (chin-cough) pulv: de Guttetâ in syr: pectorali. etc. ^ad finem ss.

115. 1. A humore acido v. acri tracheam corrodente et corrugante, unde aer exiens in partes inaequales et huc illuc allidit in transitu per tracheam et rimulam laryngis. 2. A glabra asperae Art: et rimulae laryngis superficie: voces etiam dependent à varia angustatione et dilatatione laryngis à suis musculis, qui ita vocem dirigunt ut digiti fistulas per instrumenta musica. 3. Quia larynx et trachea ab iis corrugatur. 4. A debili motu musc. laryngis et linguae; similitudo gnari et ignari ludere in instrumenta musica, ^sonitus a mendici ... a ... dentibus et labiis. sonum plenum. 5. Sudit las impedit quo minus sciant digitos, i.e. laryngis et linguae musc: ita dirigere ut sonum articulatum edant; inarticulatum enim proferre possunt. 6. Historiae quae narrantur videntur verisimiles,

cr dd dz djabacc.

De sensibus internis.

Imaginatio.

132. 1. Imaginatio et memoria quomodo differant? 2. Imaginatio quid est, et quomodo fit: et cur talia nobis apparent, quae antea extra nos non sunt, non aliâ ratione ac in insomniis? 3. Quomodo cognoscendum, an per objectum apparens ante oculos videam hominem, an per vestigia? (ubi 4. de distinctione somni à vigiliis.) 5. Cur de Deo vix alios nisi corporeos fingimus conceptus?

De Memoriâ.

133. 1. Memoria quid est? 2. Memoriam fieri per vestigia probatur. 3. Cur in sensibus externis non alimus vestigiis? 4. Vestigia ad memoriam inservientia quot et quae sunt? (ubi de diversis memoriis.) 5. An omnis repetita rei cogitatio est memoria? 6. Cur qui judicio pollent memoriam habent debiliorem? et è contra? 7. An ergo studium historiarum dissuadendum? 8. Cur qui memoriâ non diu ubi sunt incapaces fiunt ad aliquid memoriae mandandum? 9. Memoria artificialis quid? 10. Quomodo fiat? 11. Ejus convenientia cum naturali? 12. An memoriae seu judicii studia quae? 12. An memoriae seu judicii studia sint praeferenda? 13. Media memoriam confortantia an dentur, et si, qualia sunt?

De Passionibus.

Cartes. qui optimè hic scripsit.
a sentationes.
b spectus.
v appetitus naturales
x passiones propriè sic dictae.

134. Hic 1. asseritur membra omnia posse moveri per objecta sensuum et per sp: a[nimales] absque ope animae? 2. Omnes perceptiones spiritus esse strictè passiones. 3. Perceptiones has esse per referri ad objecta quae sunt extra nos, vel ad corpus per quaedam ejus partes (ut fit in appetitibus naturalibus) vel ad animam, quo ea effectus sentiuntur quasi in animâ ipsâ, et nulla vulgo cognoscitur causa ad quam referri possunt, quales nomine Passionum veniunt.

135. 1. Passionum definitio quae? 2. Ejus explicatio? 3. An corpus in morborum pericula per eas traduci potest? (ubi de timoribus et militibus non valdè animosis ante solventes

Passi=

et fit ab usu et observatione criticâ.

115. 1. Est potens et subitanea aëris per nares expulsio, et profundam semper sequitur inspirationem. Irritatio filamentorum nervorum nasi causa est magnae sp: distributionis in musculos abdom: et thoracis (qui organa sunt sternutationis) unde se modo convulsivo contrahunt, et sternutationem efficiunt. Sternutatio est automatica, non arbitraria. 2. A potenti aëris explosione vasa capillaria rumpentur.

117. 1. Est motus convulsivus musc. inspirationi inservientium, Diaphrag: nimirum et costas ~~[struck out]~~ dilatantium. Sedes ejus est in oesophago ubi Diaphrag: transitur, unde humores quidam Diaphrag: irritantes, illud deorsum tendit subito, et subita fit thoracis distensio, unde aëris circumambientis pulsio, et ab ejus subitaneo in Laryngem ingressu fit sonus. Curatur per evacuando vel per inhibendo. Evacuatur mane aëris vel acida vomitorio; inhibetur (curbed) ophiodea ven: et pulv: testaceis mistis. 2. 3. 4.

118. Est mora seu suffocatio respirationis. Cum accidit noctu dicitur Incubus, ab Incubo; et viris cum mulieribus commune est; cum interdiu indicitur suffocatio (a choaking) et suffocatio uterina, mulieribus familiaris, viris ferè incognita. Quidam aiunt esse sang: quondam cor et pulmones difficulter transeuntem; et verum est. in hoc morbo semper prodest. Sed vera causa est interceptio reciprocationis motus musculorum inspirationi et expirationi inservientium; vapor enim ab abdom. et utero ita se expandit ut motus diaphragmatis deorsum impediat, unde fit mora reciprocationis motus musc: respirationis. Aliquando hic vapor est acris nata et diaphrag: convellit, unde etiam sequitur mora motus illius et aliquorum respirationis musculorum. Ultimi morbi symptomata sunt pondus, respirationis mora, et saltem difficultas etc. Et ipse morbus est symptoma vaporum, et quidem acris et convellentis, unde, post cf. 5. Hysterica ad naam Antiepilept: accedentia, ut omnia ex succino, castoreo, et maximè prosunt, ut etiam sp: ✱ci, sp: C.C. et R[illegible]

119. 1. Substantia spiritualis finita voluntate et intellectu praedita. Hic multa de ideatae actione et passione. 2. Etiam, ut Cartesius, est cogitatio ipsa, et locomotiva. 4. Nulla convenientia inter proprietates animae et corporis. 5. De his pneumatolog: Cartesius [illegible], etc.

4. Passionum usus quis? 5. Exemplum modi quo passiones fiunt sit in Admiratione. 6. Quae est animae potestas respectu passionum? 7. In quo consistat conflictus inter partem superiorem et inferiorem animae?

De Appetitibus Naturalibus Siti et Fame.

136. 1. Sitis quomodo fit? 2. Sitis naturalis et praeternaturalis quomodo? 3. Cur strenui potatores aliis magis sitiunt? 4. Fames quomodo fit? 5. Cur aliquoties post pastum sitis non urgeat? 6. Cur quaedam ab his coquuntur quae aliis stomachum gravent? 7. An detur menstruum dissolvens universale? 8. Cur Infantes qui lacte vescebantur, immutantur? 9. Cur nonnulli, nisi consueta hora edant, appetitu destituuntur, et aliquando in animi deliquium incidunt? 10. Cur modo unius, modo alterius alimenti delicatulis suboritur appetitus? 11. Cur alii aliis facilius inediam tolerant? 12. Cur usu tabaci impasti per triduum transigant homines? 13. Fames canina unde?

De Nausea et Vomitu. v. 34.

137. 1. Nausea et Vomitus unde? 2. Cur nausea oritur ab iisdem alimentis usurpatis? 3. Quibus casibus vomitoria adhibenda? 4. An in morbis pectoris? 5. An in Quartana et morbis chronicis? 6. Requisita ad vomitum quae sunt?

De Liene.

138. 1. Lienis substantia quae? 2. Cur ejus membrana est inaequalis? 3. An fermentum acidum in liene potest latere? 4. An per vasa brevia pergit ad ventriculum: et si non, quomodo? 5. Fermenta in partibus posse haerere probatur per variolas, febres intermittentes, per Epilepsiam ab ira per terrore in momento ortam, per deliria ad potus largos invadentia, per purgantia quibus

120. 1. Conjunctio, unio, contactus, approximatio; haec sunt voces corporibus competentes, ideo inadaequatae ad illud quod exhibet Unionem animae cum corpore vocemque exprimendum, per actionem aliam Spiritus in corpora actuationem. 2. Voluntas divina. 3. v. textus. De his etiam v. pneumatologiae omnes.

121. 1. parti Gland: sc. pineali 2. Non. 3. Non. v. textus. 4. Non. 5. v. textus. 6. Non. 7. Simplici. Duplices partes sunt, duplex nervus opticus, duplices ventriculi; duplices thalami nervorum opticorum, etc. 8. Non, quamvis Willis ita asserat. 9. v. textus. 10. Non. In Catalepsi pulsus est vividus, et ex eo probatur spiritus generari; quocunque modo pars aliqua sita est servat, unde probatur spiritus influxus in eam partem; adest motus sanguinis et automaticus spiritus: fit distributio, abest tamen visus, auditus, omnis sensus, motus voluntarius spiritus distributio, seu motus arbitrarius, et nullam tunc temporis actionem instituere potest narrationem nec inde post paroxysmum. Ex quibus omnibus sequitur Animam spiritibus animalibus non conjungi. Paroxysmus accidit legenti, scribenti, etc. et tunc servat situs [illegible] extrinsecus mobilis. 11. v. 10. 12. Materia viscosa ab art. Carotidis in Gland: pinealem deposita unde spirituum affluxus determinari non potest. 13. Non. v. 12. 14. Historia Domini per cubiculum ambulantis et gutta serena correpti, et post tempus aliquod ab ea liberati per ambulationem per cubiculum. Idem fit in Catalepsi. 15. ob spirituum motum tantum automaticum, et indeterminatum, quamvis copia abundanti influant in corpus dependens. 16. per situs inde tres ventriculi cerebri, per figuram [illegible]. 17. Naturalis. 18. Non; et parvitas pro nobis facit, nam si nimis magna esset, spiritus in multos simul nervos determinaret. Praeterea ob figuram rotundam spiritus ad punctum determinat. Ita ut fit a pila in aquam projecta, nullus radius est rectilineus nisi ille qui a pilae axe provenit, omnes alii circulares. 19. Non. sed Gland: spiritus ad punctum determinat. 20. v. 11. 98. 13. 21. ob humiditate vaporosos Spiritus, quae a vasis [illegible] [illegible]. 22. Non ei naturaliter inest, sed effectus est morbi. 23. Non refert cujus sit substantiae, modo sit in debito situ et debita figura,

quibus quamvis solida expurgentur, æger tamen aliquid deterius habet. 6. An Lien plus nocet quam prodest?

De Pancreate.

139. 1. An in Pancreate expansio ductus pancreatici probabiliter in eo notabilem esse succi secretionem? Cubi de insertione Ureterum prope vesicam. 2. Pancreatis usus quis?

De Hepate.

140. 1. Hepatis Anatomia quæ? 2. Quo sang: nutritur hepar? 3. An ejus nutritio probetur, et an quo minor eo melior? 4. An Bilis separatio est hepati peculiaris? et cur in hepate magis obtinet? 5. Cur facies singulis diebus non æque alba est? 6. Bilis in vesica fellis unde? 7. Bilis in intestinis usus quis?

De Bile et Ictero.

8. Icterus unde? 9. An ex hepate et viciniis derivanda est? 10. An obstructio ob viscositatem ut fiat icterus requiritur? et si ita sit quomodo curatur?

De Purgationibus.

141. 1. Hic Intestina publico alicui operi dicata esse probatur, et cui? 2. Quis scopus est purgationis? 3. An earum operatio inter occulta ponenda? 4. Requisita in purgatione quæ? 5. An dantur purgantia specifica et an omnia sunt ejusdem naturæ? 6. Cur æger post purgationem aliquid deterius se habeat? 7. An cum morbus sang: invasit pejus sit quam cum in partibus solidis hæret? 8. An vehementer, an partibus vicibus et lente purgandum est? 9. An in

et hæc gland: est coniformis seu rotundæ figuræ et in aptissimo loco. 24. Voluntarius sp: influxus est arbitraria determinatio voluntatis, non automatica 25. et 23. 26. Etiam fieri potest per aq: limpidam, talis enim luminis radios transmittendo, et sic etiam sp: tenues; alterius, nunquam et raro est totalis repletio. 27. Origines nervorum cerebelli seu ventr: quarti initium habent in ventr: tertio. 28. Non. 29. parvitas non impedit. 30. Etiam, et 18. Ductus nervorum ad Gland: hanc non intra sed extra ventriculos sitam esse, quod si verum sit, omnem præcedentem hypothesin evertit.

122. 1. Arboris truncus æque magnus ac omnes ejus rami, et tot habet filamenta lignea, tendines ergo, ut et vult quæstio, debet esse æque magnus ac omnes nervi, qui sunt quasi illius rami, et non majus, quare nervos toti corpori dare non potest: et consequenter non sentit. Resp: satis esse ad sensus ut fibra seu filamentum musculorum pungatur, plangatur, unde motus nervo proximo conciliatur, et inde sentitur. obj: etiam partes fibrosas et musculosas multo majores sentire præditos esse, quam non fibrosas, ut pulm. jecur, lien, etc. 2. Consentiunt. ut in 1. 3. Interest filamentorum nervorum et sp: vid. 123. 1. 4. ad ideas communicandas, quæ omnes fere confusæ, eo quod nihil docent nos et essentiæ nobis delegant; ut v.g. idea lucis nihil mihi ostendit de natura lucis, quod consistat in motu, et quæ sint partes motus hunc excitantes, aut cujus sint figuræ; idea odoris nihil de essentia rei odoratæ, etc. 5. Absque tensione nulli aut maxime debiles sensus. 6. Talis quoque est obnervorum incurvatio, et dicimus medullam subtiliorem nervorum a sp: tentam esse posse, cum tunica non tenditur. 7. 8. Non vibrationes, ut sensus communicant per motus alternos et reverberatos à mora per tactus, punctionem, etc facta. Valvulas esse in nervis probatur ss. 107. 4. in textu, et sunt tanquam lateralia nervorum filamenta vibrationes per inania et cumulata, et sic per sp: torrentem inclinata, ut faciant junci in aq: fluente crescentes, autem sint talia nervorum filamenta lateralia, probatur per fila maxime polita à mulierculis confecta etc. Non obstantibus his valvulis motus reverberatus per proximam valvulam communicat, et sp: inde hanc et et sequentem eundem motum in proximam communicat, et sic deinceps, donec ad cerebrum pervenit. quia nervi terminantes in partibus laxis seu non multum tensis non sentiunt, terminantes in fibrosis tensis reddunt debilem; in ligamentis, quia ex parte solidæ et sensibilem; in ligamentis, quia magis stricta, tensa et compacta sunt, vehementiorem; dentes maxime omnium sensibiles, quia nervus est semper in statu magnæ tensionis, et quia nervus dentis est. Hic similitudo funis tensi et non tensi longioris et brevioris, tensiores. et 123. 1.

123. 1. Non. neque est ulla sensatio in ullis corporis partibus, nisi à nervis et cerebro; imo nervi nullum sensum habent nisi in quantum sp: in iis moventur, et motus sensorio communi reddunt. Gradus primus est motus in partem et nervos, 2dus est hujus motus delatio ad cerebrum; sed hi adhuc nullum sensum efficiunt, ut probatur per Catalepsin. 3tius est perceptio motus sp: in nervis et cerebro sequentis, seu impressio in sensorio communi facta, et hæc est propria

9. An in Purgatione ut in V. S. detur casus ubi fortiter purgare liceat. 10. An potest [illegible] in sang: postulans V. S. et Purgatio simul? 11. Cur purgans vomitum ciet, postquam aliquoties purgaverit? 12. An pulsus tempore purgationis tentandus est? 13. An in morbis acutis facile purgandum est? 14. Cur aliquis ex dimidio ordinariae dosis Purg: nimis, et quantum sedes, et an hic Medicus culpandus? 15. Differentia inter Purg: per vices et Artem quae? 16. Hypercatharsis quid? 17. Ejus mala quae? 18. Ejus et et Diarrhoea curatio quae?

De purgandis gravidis vide Zyp. de Purgant. et ad mitte alterius lib.

De Urinis. v. ll. 47.

142. Pro Urinis consulantur Authores, Regius, Zypaeus Opl. in Physiologia, et Semeiotica.

De Generatione.

143. Hic 1. datur Testis Anatomia, et vasorum praeparantium, Arter: sc. et nervorum usus, ubi quaeritur 2. Cur Nervi ad insertionem in corpora Epididymidis ampliores sunt? (3. Causa sterilitatis ob semen aquosum (datur) 4. Cur prima aetas inepta est Generationi? (5. Hippocratis experimentum pro fecunditate quid? / 6. An uterque semen concurrit ad conceptionem foetus? et an semen masculinum quoad consistentiam suam crassiusculam, et ejus tantum sp: concurrat? (ubi de Anatomia uteris et de vijs per quas

D. Craanen [illegible] teptor J. [illegible] referebat in [illegible] dictatis historiam de muliere quadam sibi notâ quae saltem sedit singulis tribus mensibus per spatium 3 vel 4 annorum, hocque phaenomenon explicabat per superfoetationem.

D. [illegible] mihi narravit amitam suam quae adhuc Londini degit, post

[illegible] 2, 3. v. 1. 4. non sentit similia faciunt Coranis moschata, Cucumis sylvestris unde Elaterium, succus illius pediosus, cujus gr: iij potentiss. purgans in hydrope, etc. Sed hoc fit solummodo fibrarum de suâ tensione, ut fit in fractis nervis seu chordis fidium, et aliorum instrumentorum musicorum. 5. Consistunt tantum in motu. 6. Non soluta est quaestio. 7. Et primus et 2us. 8. nulla solutio.

124. 1. Ut v. g. gustus, visus, olfactus, etc. spectat ab organorum et sp: ~~[illegible]~~ motus differentiâ. Cur autem oculi videant et non caleant corpus, et cur non etiam olfaciant, gustent, etc. Cur Aures non videant, olfaciunt, etc. Cur lingua non audiat, olfaciat, etc. [illegible] nec ac gustet, penes me non est: nedum tantum solvere. Radij luminis sunt subjecti visus; particula volat: olfactus, particulae fixae gustus; quia hae tantum vim habent se fodicandi in fibras, debent tamen esse pungentes et [illegible] dentes) Aeris motus undulatorius Auditus, etc. 2. utrumque quaest. pars negatur. v. ll. 59. Zyp: contrarium asserit.

125. 1. Dea intellectuales seu Spirituales à sensibus originem non ducunt; sed Dea vero materiales à sensibus oriuntur. 2. sensibus ideas materiales, intellectu Spirituales debemus. 3. Non in statu primaevo et perfectitudinis, quemadmodum nunc in lapsu et debilitate.

in statu =to

126. v. ll. 102. 7, etc. Nigredo uveae etc. Radij obliqui aeque ac rectilinei et axillares ocu: li, et telescopia ingrediuntur, unde si uvea non esset nigra, et telescopia velamento nigro interno tegerentur, radij obliqui sua reflectione à telescopij et uveae lateribus, rectilineos ita moverent, ut visus turbaretur: sed nigredo nullos reflectit radios, et obliquos obruit et immergit. + Angustat pupilla etc. Pupilla angustatur in loco lucido, ne multitudine et viribus radiorum laedatur visus; et hac est ratio cur solem aspicere non possumus nisi mediante charta, aquâ, etc. Dilatatur vero pupilla loco tenebroso, ut sat colligat et recipiat radiorum sparsorum ad obj. aliquod videndum. Atque hi duo motus sunt naturales, et fiunt contractione et dilatatione tunicae Ciliaris. Haec tunica seu membrana si musculosa esset, à radijs luminis contraheretur secundum longitudinem, et dilataretur per latitudinem, ut fit in muscul. repletis spiritibus; sed ejus fibrae sunt tubulosae, quas radij luminis [illegible] elongant, unde pupilla minuitur; cum vero tubuli hi radijs destituuntur, se contrahunt, et sic pupilla dilatatur. Eodem modo ut proboscis Elephantis, cum sp: repletur se extendit, cum autem depletur se contrahit. -- mobilitas, etc. pupilla non movetur, tantum fit elongatio et contractio tubulorum membranae Ciliaris. .: vide antea in hac ll. ad X. 2. Quia pupilla è loco luminoso venientibus ita angustatur ut

solitis gestandi tem[pus] omentis, dolo[r]es parturitionis sibi supponisse, vermemque longum hic seilis repperisse et praeterea nihil.

quas ovum feminae sub et semen viriles ferunt. ut etiam de causis quod ferant, et modis quomodo fit tractatur 7. Diversitas sexus unde dependet? (8. ubi de signis nasciturae maris) 9. An distinctio animalis in vivipara et ovipara est admittenda? ✠ an ulla animalia ex putredine nascantur, ✠ an semper requiratur concursus utriusque sexûs ad generationem. (de experimentis Fran: Rhedi) 11. An in utero cavo, ✠ in tubis fit conceptio? 12. De seminis [illegible] et aliis de eo quaestionibus ✠ Hyp. nec est sanguis, nec succus nerveus, sed chylus ✠ ib. [illegible]

Digressio de Monstruis. ✠ St. 96.

144. Praemittenda hic sunt aliqua de fluxu menstruo, priusquam formationem partis in ovo aggrediamur.

145. 1. Fluxus menstruus quid? 2. An soli humano generi proprius est? 3. Quando incipit hic fluxus, et quo desinit? 4. Cur lapsu temporis humor facundus in partibus genitalibus, qualis ibi non antea erat, gignitur? 5. Cur certis anni temporibus propullulant certae plantae? 6. Fluxus hujus causa quae? 7. An plethora est ejus causa? 8. An verticalis Luna vetus etc verus est? 9. An debilitas sexûs feminei quid hic praestat pro causa: ✠ an homines aliqui fluxum talem patiuntur? 10. Fluxus hic cur potius per uterum fit, et an dentur exceptiones? 11. Cur nec juniores nec vetulae ones? 11. Cur nec juniores nec vetulae fluxum hunc patiuntur? 12. Cur quamvis sal in vetulis abundet, tamen eidem non sunt obnoxiae? 13. An aliquid per aliarum partium praeter uteri vasa ejicitur? 14. Cur post conceptionem subsistant menses? 15. Fluxus aliqualis in aliquibus gravidis unde? 16. An venenatus est sanguis menstruus

paucos tantum radios colligere possunt in loco obscuro, et paulatim dilatatis radiorum luminis fortiorum absentia; et contra, ita dilatatis venientibus e loco obscuro, ut radii luminis tubulosas ciliares fibras subito et violenter occupantes numero suo et copia occulo vim ferant et paulatim elongentur [illegible]: et ita pupilla angustetur. ✠ antea ad X. Factiones in nostro corpore sunt naturales, sensitivae, locomotivae, appetitivae. ✠ naturalis et [illegible]. ✠ arbitraria et automaticae [illegible] etc. ✠ Hyp: Bohnius, Harveius, etc. 3. antea ad X. 4. quia corneae pori ita sunt strictI, ut nihil praeter radios luminis [illegible] transitio pateat. 5. Motus, nisi sit a nimia lacrymalis gland: compressione. 6. Experientia probatur, et fit ✠ a parvitate ab oculo patientis oculis aspicientis afficientibus; ✠ a motu sp: simi[li]ari in oculis utriusque, ut de fidibus duabus in uno sono tentis dicitur. 7. Receptione et intersectione luminis radiorum ab objecto quorum reflexorum; non vero ab aliqua re ab oculo aspicienti, ✠ objecto aspecto emissa. 8. Radii a sole emissi, sed potens agitatio partium insensibilium. 9. ✠ Lemeris de [illegible] phosphoro. Fit ex eo quod feles oculi, [illegible] ejus sint nati et texturae ut omnis generis radios luminis reflectant. Hac etiam lumen ipsi sunt, sed majus lumen diei et solis illud obscurum reddit. Hac etiam quaevis homines, [illegible] sint, talem tamen non habent 10. ab expansione radiorum [illegible] locorum et quantum hi se extendunt, eo usque acta currere possunt. porro quidam luminis radii semper in nostro permanent hemisphaerio, et hi quibusdam [illegible] sufficere possunt ad viam suam dirigendam, non hominibus, ob diversam partis oculi structuram, pupillam minorem in nobis dilatationem, et sim. dicitur etiam cilia solis multo magis vigida esse quam nostra, et si abtundantiam de nocte non videre. 11. Horum superficies polita sunt, et pori stricti, unde luminis radii a corpore nostro reflexi in speculis vocalis aliis, ab his iterum in oculos nostros reflectuntur. 12. Horum, nisi radii de centro objecti, caleri sunt obliqui; et oculi humores radios refractionem faciant. Ubi sinistra in puncta etc et inde varii corporis

Pa[...]
et [...]
qu[...]
hi[...]
sont [...]
& [...]
v appr[...]
x patie[...]
pris [...]

menstruus? 17. An fæminæ, fluxûs tempore maculent specula anhelitu? 18. Quæ sunt signa instantis menstrui: Hypp 13.

Plura de Generatione.

146. 1. Fermentatio in ovo quomodo à [illegible] introducitur? 2. Ovum concussione cur infœcundum redditur? 3. An omnia membra corpusculi gignendi præjaceant in ovo (ut observatur in sem: plantarum) et an situs ortus et ordo particularum in ovo sufficit? 4. Monstra unde? 5. Mola unde? et quomodo dignoscitur intra uterum à fœtu? 6. Methodus quâ progressus pulli videri potest quæ? 7. Punctum saliens unde? 8. Cur inter albumen et vitellum est? 9. Fermentationis in eo auctio unde? 10. Cor unde? 11. Primus Art: Aorta unde? 12. Art: omnes unde? 13. An eo momento quo Sang: erumpat ex puncto saliente describta sunt rudimenta Art: et venarum? 14. Cur tantum graciliores sunt Art: quo propius accedunt ad circumferentiam? 15. Cur item magis nervosæ? 16. Venæ è contra? 17. Formatio venarum quæ? 18. An Art: et venæ in initio generationis debent esse continuæ et quare? 19. Valvularum in iis generatio quomodo fit? 20. An folus ovi debet esse continuus? 21. Cur si folus ruptus est nequit redintegrari novo folu?

Art: et Venæ unde.

Cor unde?

[illegible] observantur. 13. A diversâ radiorum lucis reflexione à diversis objectis. 14. Contra, quia tunc venit perpendiculariter [illegible] radius rectilineus, et absque refractione. 15. quia in senes macilentiores et siccioris [illegible] sint, oculi eorum ita contrahuntur ut minus sint convexi, et aliquanto latiores quam in minus provecta ætate erant; atque ea oculorum dispositio non patitur radios, ex objecto propiore profectos, in retina coire et colligi; quare ea objecta confusè vident, nec quidquam cernere possunt distinctè, nisi sit in debitâ distantia. et l. 547. 13, 14. Lippi è contra habent oculos humidos etc. 16. Ut scil: radii qui nimis divergebant, quam ut in senum retinâ colligi possent, convergentiores ope vitri convexi fiant, ac proinde ita incidant in oculum ut in Retinâ facile conjungi queant et [illegible].

147. 1. antiqui dixerunt, quod esset depositio humoris flavi in humore aqueo oculi, ut fit in reliquo corpore, unde lucis radii ita refringuntur ut tincturam flavedinis communicent. Pitcairn ait nihil videri posse nisi quod aquè distet à pupilla, ac pupilla removetur à fundo oculi; et sic aliquorum sententiam rejicit, et statuit humorem [illegible] flavum deponi in fundum oculi et filamenta nervorum opticorum. Eodem modo explicat suffusionem et Guttam serenam, et antiqui [illegible] præcedentem eorum hypothesin, de quibus [illegible] praxin. 2, 3, 4, 5. [illegible] praxin. 6. Quæstio inde antiquos, qui in diversas abiere partes [illegible]. 7. Magis intenti sunt ad motus in filamenta et nervos digitorum percipiendos tractandos, nos vero minus, quia hæc eadem objecta facilius à nobis visu percipiuntur. (diversi colores diversas habent superficies.) 8. Quia tenerum oculus collapsus patitur [illegible] depressione, [illegible] humoris aquei [illegible] defectu sp: 9. Quia humores crassi violentâ concussione expelluntur ex vasorum extremit: [illegible] in nervos opticos atque hinc eorum fit obstructio. Idem accidere potest ab ictu graviore. 10. Impossibile. 11. [illegible] Chymiam. Quia motus sp: [illegible] radios solis communicatus aliquandiu durat, et variâ in [illegible] omnes ferè colores nobis repræsentat. 12. Quia motus validus in sp: Nervi optici excitat. 13. [illegible] debet distare cornea [illegible], ac humores distant à fundo oculi [illegible] 14. 14. Usus et consuetudo. Quando enim [illegible] cernere [illegible] pro statu oculi ordinario, remotius est quam ut distinctè perspici possit, tunc [illegible] recti quibus oculus fundum versus contractus planior fit, quo retina sat vicina sit Crystallino humori, ut in eam incidant conjunctiones

Cerebrum unde? Nervi et Musculi unde? + ff. 97, 98, 99, 106, 107.

147. 1. Cerebrum, ut et ejus integumenta, unde? 2. Ejus fibrae unde? 3. Nervi unde? 4. Cur respiciunt medullam Cerebri? et an omnes hoc faciunt? 5. Cur non omnia in fœtu coalescunt? 6. Cur musc: imponatur musc: et quælibet pars suam distinctam habet circumscriptionem?

De Anima Inspiratione et Nutritione fœtûs.

148. 1. Quo tempore incipit anima agere in corpusculo fœtûs? 2. An fœtus vitam habeat propriam, an verò communem cum matre? 3. Membranæ et humores fœtus quid? 4. Placenta quid? 5. An nutritio fiat per os? 6. Via cibi et chyli quomodo cava facta et servata est? 7. Liquor in ventr: fœtus unde? 8. Meconium quid et unde? 9. An Respiratio locum habeat in fœtu? 10. An chylo per sang: nutritur? (ubi de utero in prægnante, qui amplior et crassior est.) 11. De parte Amnij circa caput fœtus quid dicendum? per an fortunium denotat? 12. Cur mulieres quædam abortiant si ipsis vena non secetur? alia è contra? 13. An prægnantibus purgantia sunt periculosa? 14. Cur gravidis solet alvus esse adstricta, et urinæ fit incontinentia? 15. Animi deliq:

+ ff. 77.

+ Zyp. de Purgand.

radiorum, ex singulis punctis obti reflexorum. si verò capiamus obti, à quo propius cultrand, oculus fit longior seu convexior duobus Musc. obliquis quibus involvitur. Tum distantia quæ est inter humorem crystal. et Retinam satis magna fit, ut radij ex obto proximo in oculum incidentes, colligi possint in puncto Retinæ. atque hoc semper fit, nisi obtum sit prorsus oculis appositum, quo situ conturbatur plane visio. Nonnulli etiam nativè habent oculos longiores et convexiores, quàm alij; unde distantia quæ interjacet inter humorem crystallinum et Retinam, major est solito; quo fit ut remotiora obta adeoque ac alij cernere nequeant; Radij enim ex ijs profecti, antequam retinam attingant, coeunt, atque iterum sejuncti dissipantur. In memoriam etiam revocanda angustatio et dilatatio pupillæ, in ff. 126. lectione. 15. à diversa radiorum reflexione à diversis corporibus. + Chymiam. 16. Nihil tale. Delphinum + Opticam, physicas omnes. Rohaltum. Brigs theoria visionis nova, et Ophthalmographia, &c. De Coloribus + Opticam, physicam nostram, Newtonum, Chymiam, &c. Boyle. Schooten. Newton ab heterogeneitate radiorum lucis colorum diversitatem deducit.

148. 1. + Anatomias. 2. Etiam datur vapor sc. à sanguine, non verò aer externus. 3. Species obstruendo tympanum sane illud causat; hoc enim tympanum debitum non habet motum, non magis quàm tympanum bellicum humidum est. porrò, vapores sistunt aer ingenitus, foris non habentes in proportione ad aerem generatum in interiore aure; allidunt in tympanum, tympanum movet ossa Amnij, atque hæc nervos feriunt, et sic fit sonitus. Curatur deobstructione pororum tympani. 4. Undulatoriæ 5. Ex non attendit ob consuetudinem, ut dici etiam potest de saliente guttæ. 6. Ob rarefactionem et tenuitatem aeris. E contra in hyeme. 7. quia magis integer ad aures defertur; aer enim non adeò repletur diversis et contrarijs sonis et motibus, ac interdiu. 8. Est canalis inter os et aures, qui terminatur in internâ parte tympani. 9. Fit per motum circulatorium aeris per omnes conchæ intortiones. 10, 11. à vario aeris motu. 12. Motus aeris reverberatorius in aurem. Echo in viridario Edinb. repetit quinquies + septies; Est Echo in Germania qui duodecies repetit. 13. + 12. 14. + praxin. De Auditu + Du Verney, Anatomicas, physicas omnes.

129. + Physicas omnes. + Excerpta. Perrault.

130. 1. à partibus odoriferis cum aeris columna naribus ingredientes, quæ columna in plurimas tenues partes dissecatur per laminas ossis cribosi et spongiosi: atque una parte nervos sapissime tangere potest in his ossis concamerationibus. Acuties odoris dependet à multitudine et tenuitate laminarum, cellularum et concamerationum in osse illo; ut palam in certis generis canibus observatur. 2. Nates, Membrana, os cribrosum et spongiosum. 3. Quæ nervos nati conjuncto quodam modo afficiunt. 4. à varietate partium, et vario earum motu in nervos nati. 5. Gra=

deliquia in gravidis unde? 16. Excretio infantis quomodo et quando fit. 17. Secundinæ quid sunt? 18. Foetus cur respirat? 19. Lochia quid sunt et unde? 20. Ordinarium tempus pariendi quod? 21. An fœtus legitimus XII et VII mense nasci potest? 22. An partus octomestris, ut voluerunt veteres, non est vitalis? 23. Cur 3 aut 4 post partum die lacte turgent mammæ? 24. Cur gravidis gracilescant mammæ abortus imminet? 25. Rubedo fœtus in lucem modo editi unde? 26. Cur infantes tam citò crescunt? 27. Cur femellæ citius crescere desinunt quam mares? et cur ordinario non tantæ sunt staturæ ac viri? 28. Dentitio quo solet fieri?

De Partu.

149. 1. Morbilli et Variolæ quæ iis accidunt? 2. Cur 2da aut 3tia vice aliquos redeunt? aliquos non, et quare?

De Variolis.

150. 1. Senectus quid? 2. Marcor et siccitas in senectute unde? 3. Cur memoria senum est labilis. 4. Cur senes dicuntur repuerascere? 5. Mors quomodo accidit? et an fit vitio animæ?

Finis.

De Senectute De Morte.

Gratus odor est qui placido poros nervorum nasi ingreditur modo, seu qui titillatione margines pori et filamentorum nervorum afficit; et fit à particula molli, seu salinâ volatili in oleaginositate intricatâ. Particula quæ nervos movet ingrato modo, non porum titillando, sed distendendo et lacerando, sensum doloris adfert, et particula morè volat. quales sunt Sp: *ici, etc. 6. Respectivus nam nisi esset creatura sensitiva, nullus esset odor. 7. Rarò accidit; sed idem diversos producere potest effectus in diversis subjectis, ut notatur in viris et fœminis; quamvis odori ubi [illegible] fit aliquid fragrans, tamen non æquè gratus, noxius enim fœminis. ∲ 11, 12, 13. 8. Continuâ actione particulæ creatæ facilitatem poros nasi transeundi acquirunt; fœtor nihil aliud est quam oleum seu sulphur crassum, quod quia graviter poros tangit, illa ut instar rupti et lacerati, postea tamen frequenti usu poris dilatantur, et facilis transitus conceditur. 9. ∲ ob nimiam pororum dilatationem ab usu, ita ut particulæ absque tactu transeant; ∲ ab ordinario eorum usu, et quæ nobis solita et familiaria sunt non attendimus ut salsedinem salivæ, motus diaphragm. cordis etc. sed tantum rara et insolita. 10. Quia idem numerus particularum odorif: impetuosè nasum ingrediuntur, et columnam ∲ se continuant, nervosque nimium moveant, ut nimii lucis radii oculos offendant; ∲ est quia in ea columna una particula alteri [illegible] et comitatur ut multis transitus ∲ poros impeditur, et multum dilatetur et quasi lacerentur; nam ut supradictum, gratus odor fit à titillatione margines pori et filamentorum nervorum. 11, 12. Obscurum est. Authores ita explicant; particulæ v.g. moschi se ∲ nasum introducentes in uterum, ejus humores commovent, et hi uterum ipsum et nervos, ita ut fiat ejus ascensio, unde motus diaphragm. impediuntur, et inde suffocatio, hypothymia, convulsio, etc. sed bitumen [illegible] suspenduntur sub utero, ita ut ad nasum non veniant, bonos edit effectus, et inde deducunt differentiam inter poros uteri foras intrò et intrò foras spectantes. Ingrata è contra fœminis fragrantia apparent, non quoad odorem, sed quoad bonos effectus quos hæc operantur præsertim in utero; ab his enim uteri ascensus impeditur, et sic suffocatio, et hypothimia cavetur. In uteri ascensu exhibentur fœtida interne; in ejus prolapsu fumigationes fœtidorum externè subvertuntur. ∲ 7. 13. ∲ 7, 11, 12. De Odoribus ∲ physicas omnes, Instibat.

131. 1. ∲ anatomiam. Gustus non fit absque palato, non quod palatum gustet, sed quod pressione sua particulas in linguam sedientes, quæ propriè gustus organum est. Saliva etiam à gland: maxill: parotid: et tonsillis, gustui adjuvat, corporum texturam solvendo, particulas sapidas in [illegible] facilitando, etc. 2. Sapidæ particulæ in nervos linguæ. ∲ 1. 3 Acidus fit à particulis longis, rigidis, pungentibus in extremitat. et [illegible] in lateribus, instar cancellorum, aut aciei; salinus à particulis longis, rotundis, rigidis, pungentibus in extremitatibus, etc. In Chymia dicitur quod si particula salina plurimum spiritualis, evenit acida, et ita acidus Sp: dicitur ex nitro, vitriolo, etc quæ in se acida non sunt, sed salina. Insipidus fit à particula longa, molli, plicante, et in oleo. Dulcis est à particula composita;

Quaest: quaedam addita.

1. Unde Mortuorum mirabil: dependent?
2. Cur manus labe mortui excrescentias, Sarcomata, et maculas tollit?
3. Cur corpus ad praesentiam occisoris sang: emittit?
4. Cur Natus intuitu ad mortem alterius subito decidat?
5. Cur Lac mammarum in prunas emulctum Sterilescere facit ubera? et cur sang: menstruus in ignem conjectus menstruorum fluxum sistit?
6. Quid dicendum de cura Morborum per transplantationem, per urinam, per aliud quid?
7. Quid dicendum de Philtris.
8. Quomodo ossiculum bufonis violenter interempti odontalgiam curat?

---

et fit ob [illegible]

electa est gustus habetis et insipidi; salina est pungentis, sed simul mistarum quarum praebent ducem. amarus à certa compositi. è salina et terrestri; terrestris assimilatur ramis arboris, unde ramositas, [et ramositas] impedit quo minus poros ingrediatur, sed salina eam in linguae poros fodicat. 4. Etiam, nisi sit aliqua vitiositas à morbo, ut obductio linguae à mucâ vitiosa, etc. 5. Hoc non naturaliter fit, sed ob vitiositatem aliquam in organis, seu obductionem à mucâ aliqua vitiosâ, amarâ, etc. 6. quia tum pori linguae magis vacui, et exinde partes sibi et poris magis fodicantur. [illegible] agunt ut Anodyna, et eis dolor removetur, anodyna autem simpliciter grata non sunt. 7. [illegible] 8. i. e. alimenta pinguia, etc. Quia mitius tunicarum ventric. contactus impediunt, et magis laxant fibras ventric: suâ mollitie. 9. Non, sic enim nullus esset sapor in saliva. 10. quia solitus et familiaris est, tantum rara et insolita contemnimus. per 11. 130. 9. 11. aliquid deest judicium. 12. ob praecedentem abundantiam porrorum [illegible] sionem et lacerationem. 13. Quia [illegible] minorem vim poris infert et facile eos transit post corrosionem à vitriolo. — 7. Quia eis cibi grati comeduntur major est sp: influxus in musculos linguam circumjacentes, et inde major copia salivae secernitur, ut integram rei gratitudinem ore comprehendamus; Ideo talis etiam sp: fluxus fit ex cibos gratos tantum videmus, et motus sp: qui antea arbitrarius, jam devenit automaticus. per, ut vult Lyppius de salivâ, ubi grati aliquid olfacimus, videmus, per audimus appetimus, movetur saliva, quia nervi paris vagi non tantum propagines ad ductus glandularum salivalium demittunt, verum etiam aliquos ad nervos olfactorios et opticos, unde facto in hos influxu fortiore, angustantur [illegible] in nervis paris vagi, quo alterius fibrillarum contractione ductus salivarios angustantur, et salivam ejiciunt. — Instante etiam vomitu fluit abundantius saliva ex ore, quia ventr: participat eis glandul: maxill: ex ramis nervi 8 ti paris, et continuant per suam interiorem tunicam, ex ea quae est in faucibus et palato, atque sic sympathetice contrahuntur, et humiditatem suam exprimunt. Specialiter etiam fit vomitus irritatâ membranâ ad initium oesophagi.

132. 1. In Imaginatione passivi sumus, in Memoria activi. Imaginatio est rerum corporearum, Memoria etiam spiritualium, et rerum quae sensibus nunquam subjectae erant. &c. 2. Repraesentatio rei corporeae absentis tanquam praesentis, et fit a vestigiis in cerebro relictis, et motu sp: reverberatorio ea afficiente. Haec autem vestigia seu impressio quid sunt non apparet. 3. Melancholici credunt se esse illud quod non sunt. Dignoscendus est solummodo concursu et adjumento reliquorum sensuum, et omnium animae facultatum, et praesertim Rationis. 4. Differunt tantum valentes et vigilantes, ut in 3. 5. ob depravitatem mentis, consuetudinem et familiaritatem cum rebus corporeis.

Rationis objecta sunt rerum ideae, atque harum conjunctiones et separationes, secundum earum convenientiam et disconvenientiam inter se.

133. 1. et II. 132. 1. 2. aliter enim fieri nequit. 3. quia aliis et facilior est modus sentiendi. 4 Vestigia sunt tot, quot sunt res memoriae subjectae. Quid sunt non apparet, sed videntur esse sub forma porositatis, et formae plicaturis in cerebro; atque cum hae impressiones sunt diversae, memorias oportet esse aeque diversas. Hic agit de cerebro molli, duro, et mediocri. 5. nequaquam; aliquando enim reperta est res non inventa; i.e. saepe cum per omnes quasi angulos cerebri aliquid petimus et in memoriam revocare volumus, non tamen invenimus; postea nihil omnino per modum quasi imaginationis, et per accidentalem sp: motum occurrit. 6. Qui pollent judicio, ii tantum confidunt ut memoriam vix unquam exerceant et ob id amittunt; et e contra. 7. non. 8. usque ad perfectionem facit; et quo plus cerebrum assuescit ad impressiones recipiendas, eo magis ad eas disponitur; et e contra. 9. Exercitium et consuetudo. 10. et qui de eo scripserunt. 11. 12 Judicii. 13. omnino dantur, et sunt cephalica, atque cephalica dissimilia propria sunt cerebro humido, ut augeatur memoria, &c.

134. et Cartesius qui optime de passionibus scripsit. 1. et Walshm. ubi Cartesii definitio.

135. 1. est sensus seu commotio animae, ab aliqua causa extraordinaria, &c. et Cartes. Spiritus ab ea commotione moventur, hi movent sang: et humores, et horum omnium motus continuatus tandem in nobis idem excitant et continuant. Cartesius vult exhibitionem alicujus humoris in singulis passionibus, ut Bilis flavae in ira, atrae splene in melancholia, et sed non talia non requirimus. 3. tantus motus et turbatio humorum non potest non afficere corpus et illud periclitari, humores aliquos noxios e suis latibulis evellendo, et aliter. 4. 5. 6. 7. Consulatur imprimis Cartesius, etiam omnes Ethici, Typog.

[illegible] sitis sedes in lingua, gutture et oesophago, et [illegible] ab ariditate fibrarum earum partium, atque cum humectantur sitis abit. 2. [illegible] quasquis [illegible] humiditates deficiunt in sang: et solidis, aquosae enim partes evaporant et evacuantur, unde salivam quae linguam, guttur et oesophagum humectat, [illegible]; etiam lympha quam separant gland: oesophagi, qua eas humectare debent; unde apparet simplicem post deglutitionem et haustionem causam humectationis et sitis extinctionis non esse, sed eandem post circulationem cum sang. unde gland: salivatoriae et oesophagi humectant sitis organa lympha separatione et excretione, donec tandem omnes humiditates seu partes aquosae progressu temporis evaporentur. Praeterea frequentes sitis in Hydrope fit ex eo quod lympha circulationem non subeat sed lympha cum sang: circulatione [illegible] in abdomen [illegible]. 2. In febribus fit ex eo quod sit augmentum ariditatis et mutatio fibrarum ab aucto motu sang: unde per primos corporis redduntur plus aequo aperti, et sit per eos lymphae evaporatio, et non cum sang: circulatio. Sitis 3. in languidis, ubi minima evaporatio ob motus sang: languidus, sitis inquam, a viscositate sang: et humores replente, unde gland: obstruuntur lymphamque non separant, quo in casu aqua post sitim non sedabitur sed tantum post attenuans et deobstruens, ut sp: vini. 3. Liquores spirituosi sang: calefaciunt, et motus fibrarum organorum sitis augenti sp: etiam exhalantes partes humidas secum ferunt. 4. Cujus sedes in stomacho, et fit a mutua in se attritione, titillatione, et contactu laterum stomachi, unde cum aliquid in stomacho ingeritur sedatur, laterum secessionem facit, sedatur fames; sed cum sentiatur famis hanc attritionem comitatur magis quam alia sentiatur, refringo, aqua [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] in oculos, [illegible] motus humorum aeris, gusti sedicationem partium quarundam in linguam. &c. 5. quia non sit laterum in se mutua attritio, et 4. 6. A [illegible] et imbecillitate, nimia mollitie [illegible], et fibrarum stomachi. 7. Etiam attritio tunicarum stomachi, et earum motus musculares, non vero liquor aliquis in stomacho. et Barnesi Chymiam de menstruo illi. 8. In infantibus stomachus debilis et fibrae molles et laxae, unde hac conveniunt, quod facilius dividatur; postea fibrae duriores et fortiores ad alterius generis cibos dividendos aptae. 9. Debilitatis sero tantum accidit, nisi sit post longam [illegible] inediam; in eo enim casu [illegible] sit sp: exhalatio, ut qui remanent non sunt sufficientes ad contractilem stomachi motum promovendum, et paulatim victu parco vitientur. Cum autem cibus consueto tempore sumi[tur]

Debilitatis vero sed magis sensim quam fame affliguntur et dein vestigia ubi genus alimento est suffic[ient]. et [illegible] mutatione [illegible].

hunc ex cerato spatio digeruntur, sang et cerebri spiritus repletur, unde ulterior fit stomachi attritio in alimenta, et dein calor in sensibus, unde rursus excitatur fames. 10. A nimia cogitatione ad hunc spiritus motus stomachi, ut in canis qui colores, et lactu dignoscunt. 11. Quia sang: crasso, torrido, et viscoso, ut anguilla, vipera, et praediti sunt, et frequenter fiunt sang: et sp: circulationes, et minima deperdit. 12. Opium idem efficit, comprimendo omnes musculares, qualis est stomachi, non spiritus exhalando, sp: enim suppeditat, sed nervorum orificia viscositate imbricatos, sed nervorum orificia occludendo, et sic tabacum. 13. In ea nimia fiunt per aures excretiones, tunicarum idem interiorum stomachi, forte et intestinorum, torminarum stomachi, et quasi corrosiones, unde cibus pellitur et stomacho et intestinis, hinc idem modo communicatur eandem famis sensationem causat. Est abrasio muci intestinalis, per attritio in latera stomachi accedentia, per abinterna per externa causa. per operationem. Curatur emollientibus et lenientibus.

137. 1. Moderata fibrarum stomachi irritatio nauseam, immoderata vomitus ciet. 2. Debetur per nata per cogitatione. Nata deberi potest quia ejusdem alimenti multus atque fibrarum tonus solvere potest i.e. per nimis laxando per nimis fibras stomachi indurando, unde mala fit concoctio. Idem accidit in partibus externis ex nimis emollientibus per firmantibus tractantur. Cogitationi eorum [illegible] ubi de variolas. 3. Nondum at praecedens alimentorum variolas. 3. Nondum in morbis in laterum doloribus (Stitches). Non in morbis pulmonum inflammatoriis, ne sang: extra vasa et haemoptoe sequantur. Non in pulmonum ulceratione, ne effluens mata in internam bronchia, per externum in thoracem unde Empyema sequatur, et pus te sang: miscuit. In plethoricis, et acrimonia praeditis, ubi vasa lenia et acredine corrosa, vomitoria periculosa sunt, et v. s. semper praecedere debet. In spobre, ubi sang: motus est valde auctus. 4. Non. 5. Etiam v. s. praecedere debet et in omnibus ubi mata indigesta, crassa, viscosa, languida, etc. 6. Nescio, nisi quod attenuantia praecedere debent ubi mata peccans est viscosa. Attenuantia optima sunt acidus scilicet, sal armoniacum, etc.

138. Hic actus de regionibus abdominis, Commodo sas mensurandi, nim. linea recta ducta abextremitate costarum spuriarum, regionem Epigastricam constituit, quam dividitur in partem mediam, ubi situs stomachus; et duo hypochondria, ubi lien per et lien; linea ducta transversim a superiore parte ossis innominatorum limitem ponit regioni umbilicali et hypogastricae. Hypochond: sinistrum non solum renis a liene, sed etiam a parte coli impletur a liene, sed etiam a parte coli, unde vermibus [illegible] et tensiones in vermes. Zyp. Dinites zi[illegible]

Margin notes:

bilem, ne intestinis noceat, attemperat.

ubi vasa nimium distenduntur

item Bilis constans salis salina sulphureis, et sui pancreatici: acido-salinis, misti fermentant ad chylum, ubi vigidi [illegible] vendi. (Bilis farinaceam massam fermentat.) Cuditates intestinorum abstergit, et putredinem arcet imo acrior vermes necat. Zyp. Dinites [illegible] licet

et fit ab usu et abstinentia acidorum

de non semper bibere debere lienis sed aliquo solo, ut D. Pitcairn. Glossar et lien vocantur magna viscera, et primus patiuntur obstructiones aliis corporis partibus, unde fiunt indurationes, schirrosae. 1. Fibrosa, non tamen muscularis, et inter fibras sunt foraminationes, porositates, vesiculae, seu cellulae, quae inter se communicationes habent. 2. ab inflatione seu extensione per a flatibus, per a sang: per a mata alia stagnante et dein post mortem collapsa. 3. Etiam, nam humores stagnantes ubique acescunt; [illegible] fermentat, i.e. [illegible] quia sang [illegible] contrariatur enim circulationi; sed est. 4. Non, contrariatur enim circulationi sang: [illegible]. 5. per [illegible]. 6. Nunquam dicendum, ne crimen imminuamus in nata authorem, quidem maxime obscurum, et canis post [illegible] sine exemplis et [illegible] ligata mors fit [illegible] quam antea. Dicitur a quibusdam esse sedem melancholiae, i.e. crassiores, siccius et [illegible] partes [illegible] stagnationes ibi [illegible] unde [illegible] stagnationem sang: multum [illegible] melancholiam moveant. Structura quidem [illegible] aptissima est, et mata peccantem [illegible] in lateribus [illegible] [illegible] p. 359. in 5. alii, ex eo quod multae cellulae, et quod structura [illegible] comparant, qui concavi et [illegible] dilatari possit, unde alterna expansione et collapsu motus sang: in vena splenica augetur, et [illegible] motus sang: [illegible] promovet et facilitat [illegible] sang: [illegible] venalem sang: [illegible] enim ex longitudine lente et [illegible] stagnationes, caterum nisi velox esset motus sang: a splene. Pulmones similem habent usum. Zyp. de melancholia qui venas [illegible] [illegible] melanch. sed concedit. per Anatomici [illegible] per melanch. [illegible] demonstratio est. 2. [illegible]

139. 1. Imo demonstratio est. 2. [illegible] glandulosa, secernens liquorem limpidum in duodenum [illegible] vasa lactea [illegible] a [illegible] diluendum ut mox vasa lactea, chylum in intestina ex bile [illegible] consequente: [illegible]

140. 1. Anatome [illegible] non musculares sed glandulosa et acinosa. 2. venosa; nullam enim habet arteriam praeter coronariam in externa parte, et est ramus arteriae Gastricae. Vena porta vero [illegible] totam hepatis substantiam vadit. 3. Etiam, et [illegible] firmior et solidior ejus textura quam mollior. 4. [illegible] [illegible] quorum partes alterius nata et consistentia [illegible] [illegible] aurea. 5. a varia sang: dispositione, [illegible] ipso enim prius bilis aut aliorum humorum habet aliquid minus. 6. A parte illa hepatis cui se fundus adhaeret, per ductus in Elephante visibilis, quamvis non in nobis; non vero a motu reverberatorio bilis ab intestino in choledochus comprimitur. 7. Ad intestina irritanda ut motus peristalticus adjuvetur et fibrae excitentur. 8. Ab obstruct: secretionis bilis, unde ex sang: circulans, in habitus corporis funditur. 9. A nimiis acidis. 10. Etiam, et curatur attenuantibus et aperientibus.

141. 1. Generale est axioma, ubicunque plura sunt vasa quam quae partis nutritioni inserviunt, ad aliquem alium usum destinantur. Sic vasa mesenterica plura quam inserviunt nutritioni intestinorum, et ideo per ea superflua sang: partes transeunt in intestina, et per faeces excernuntur. 2. Ad intestina et sang. liberanda

à partis rejectitijs. Purgatio enim naturalis est
rejectitia pars alimenti, quæ motu intestino=
rum peristaltico protruditur ad Colon, ubi aliquan=
diu servatur et habitat ope brium Coli ligamen=
torum ut non continuò eat in Rectum, et nos cogat
ad sedes continuas; hæcque ligamenta Colon
constringunt ut sit ejusdem diametri cum Recto,
ordinariò enim majoris est Diametri. Bilis
suâ acrimoniâ motum peristalticum auget, ut et
succus pancreaticus, et succus ex fasciculis glan=
dularum intestinorum, in quibus terminantur Art:
mesentericæ; atque hi debent purgationis ma=
xima causa, cum in iis major sit secretio ab
aliquo irritante. Ductus Cholidochus non sem=
per emittit bilem, quia comprimitur à tunicis
duodeni inter quas situs est, et quas transver=
sim perforat. Irritatio intestinorum præcedit
bilis expulsionem, et ejus causa est. 3. partim
quædam enim sunt purgantia quorum operationem
difficile est explicare. Omnia Medta purg:
sunt Medta gravia et fundum petentia, et si di=
stillentur nihil naturæ suæ purgativæ amittunt,
partes enim purgantes non ascendunt. Item,
Medta purg: sunt naturæ resinosæ, et acrimoni=
am satis crassam viscositate involutam ha=
bent. Qui purgat, febricitat, quia partes pur=
gantes arterias stimulant, et sic motum sangui=
nis augent. Medta purg: sunt Cephalica tan=
tum consequenter, quatenus sang: purgant, et
ita materiam peccantem educunt, ut tantâ copi=
â ad caput non deferatur; ita etiam agunt
Medta amara. Et purg: per circulationem ad
cor veniunt, quia gravia sunt, tendunt ad Aor=
tam descendentem, quare per inferiora agunt,
non verò superiora. Medti purg: stimulatio
seu irritatio fit et intra intestina, à partibus
quæ sang: nunquam ingressi sunt, et extra inte=
stina a partibus ab arterijs missis: ad intesti=
na allatis: fit etiam irritatio in gland: hepatis
et succi pancreatici in ductis exponendam
unde tanta bilis secretio et excretio. Purgan=
tia operantur in sang: et humores, et comparantur
fermento in liquore, unde sang: attenuant, mo=
tum ejus augent et facilitant, et mox occasio est
ut partes graves et irregulares purgantis ad cir=
cumferentiam vasorum pellantur, unde proportione
habitâ, plures partes purgantes ingrediuntur vasa
lateralia, quam rectilinea, et denique partes gene=
rationis interveniunt et adeunt, quæ sang: tenu=
issimum, capite excepto, recipiunt, et ideo frigi=
da testibus applicata hæmorrhagias sistunt, et
tamen, partes purgantes non tantum à centro ad
circumferentiam tendunt, sed ut vitellus ovi, se=
cum ferunt partes sang: crassiores, et in canta=
sunt per gland: secernunt non tantum materiam se=
rosam, ut ordinariò faciunt, sed etiam cras=
sam. Medta acida corrosiva, ut subli=
matum corrosivum, præcipitatum rubrum, Antimoni=
um, etc, non sunt propriè purgantia, sed soli=
da corrodunt, et sang: coagulant. Aquæ Me=
dicinales purgant irritando, lavando, etc. et
plus operantur diuresi, quam purgatione per inte=
stina. 4. ⊕ ad initium alterius libri ex Zypæo.
5. Dolores specifica, unde Hydragoga, etc. Stillis
et rescriptiores omnia ejusdem esse naturæ assumunt x
6. quia humores tantum solvuntur, non deturbantur
et expelluntur: quapropter semper repeti debet
purgatio. 7. Maximè; stagnatione enim materia pec=
cans pejorem acquirit naturam, unde cum sang: re=
fundatur magis inficit. Unde laudatur frequens
purgatio, etiam cum valemus, ne materia peccans col=
ligatur et accumuletur; hac etiam methodo ob=
structiones et habitationes in latibulis præveni=
untur. Hic similitudo Calculi Renum. 8. similiter
et potius per vina medicata (Diet drinks) quam a=
liter. 9. Etiam, ubi sc. morbus longus et leni pur=
gationi spatium non concedit, ut in feb: intermitt.
10. omninò, sed et 8. præcedere debet. 11. Quia
postquam purgans postquam paululum stomachum irri=
taverit ad intestina protruditur, unde per vasa lac=
tea se sang: committens redit ad stomachum per
arterias. 12. minimè. 13. Rarò usurpatur, sed
facilè fit, quia humores omnes sunt in motu; con=
tra in Chronicis, in quibus necessariò purgandum, sed
difficultèr procedit, nisi attenuantia præcedat
ut. 14. A varietate constitutionum. 15. minima.
purgatio artificialis non instituenda in statu
febris, sed in terminatione, etc quovis aliquo purga=
tio naturalis accidat. 16, 17. Hic actus de fermento
vero et turbato alicujus liquoris. In purgatione
vera, ut in fermento vero, partes rejectitiæ
à centro sang: seu vasorum ad circumferentiam
pelluntur, et sic plures earum ad vasa latera=
lia quam ad rectilinea protrudantur, et sic ad
intestina progrediuntur. In eâ etiam guttæ seu
partes sang: se conservant et homogeneæ
sunt. In hypercatharsi, ut et fermento tur=
bato, omnes sang: guttæ turbantur et discerpun=
tur, et omnes partes singulas sang: guttas homo=
geneas constituentes, à se invicem divelluntur,
et plus ad fundum cedit quam in purg: vera.
Hypercatharsis cautior fit per a potu frigido
in purgatione, vel à frigore contracto immediatè
post eam, vel à decubitu in humum frigidam
et humidam, ut accidit militibus, etc. 18. Cu=
rantur primò usu Rhabarbari, dein sudo=
rificorum, ut theriacæ, ad ʒß vel ʒj.

142. vel post. 150.

143. vel post 145.

144. 145. 1. Sanguis qui singulis plus minus
mensibus ordinariè per uterum expurgari solet. 2.
Non alijs quibusdam animalibus communis, ut Cy=
nocephalis, etc. 3. Circa annos 14, et annos 46

x vel Zypæus dicit purgantes 5, 6. in eodem dici,
concedit tamen unum purgans ratione figuræ,
magnitudinis, etc. partes magis agere in
hunc humorem quam in alium, id est magis con=
gruere ponderi uni parti magis quam alio, ut
cerebro, hepati, lieni, etc. vide Cat.
Recentiores, ut Boil, contra sentiunt

& 50. Non incipit ante illud tempus quia totum alimentum nutritioni et accretioni corporis insumitur; cum vero accretio perficitur, oportet ut sang: nutritioni superfluus evacuetur. Redit ordinario per menses, nisi usu frigidorum edendorum, ut lactuca, portulaca, sempervivi, et sim. & calidorum accelerantium, ut liquorum spirituosorum, &c. post usum diaeta paucula temperata. 4. partes post certum tempus ad semen secernendum dispositae; in infantia partes nimis molles et laxae ad illud munus obeundum. 5. ut Cyclamen, Anthemides, Aconitum hyemale, Helleborus niger flore rosso (christmas flower) Crocus autumnalis, &c. Sit a variis Lunae et planetarum influxibus, et proportione phasis lunae et poris plantarum. 6. Tribuenda partim Naturae providentiae, partim[x] plethorae et fortasse etiam alicui externo, ut in feb: intermittentibus, quae et paroxysmi statis temporibus recurrunt. 7. Omnino, et cum vasa replentur et distenduntur, fit pressio fortis in capillaria, unde exudatio. 8. Luna vetus valeres purgat, nova luna minores, saltem 9. Debilitas, fibrarum laxitas, exercitii defectus, &c in foeminis procausa etiam sunt. Viri qui obcurvitatem plus per poros transpirant, &c certe fluxum menstruum non patiuntur, nisi tales sint qui multas constitutionibus quam proxime accedunt, carnem habentes laxam et mollem, mammas protuberantes, sang: torpidum et languidum, parum se exercitiis dantes, & tales enim saepe fluxum aliquem patiuntur, & per haemorrhoid: & nares, per intestina. D. Glencastle novit integram familiam cui haemorrhoides per menses fluunt. 10. sang: motus impetuosior ubi rectilineus est, ut hic in vasis uterinis; unde et pressio major in rectilineo, oportet ut excretio ibi etiam fiat, et non lateraliter; quia uterus locus est maxime ad hoc officium dispositus; ibi enim vasa terminantur in ejus spaciosam cavitatem, et superficialiter tantum insorentur in superficie concava, unde excreatio in iis multo facilior quam in alijs corporis partibus ubi vasa profundius inseruntur & ubique aequaliter a solidis circumjacentibus premuntur. Dantur tamen exceptiones; quaedam enim ob vitia uteri menstruantur per anum; quaedam post impraegnationem menstruantur per vomitionem sang: e stomacho, et aliae gravidae per sang: expuitionem e pulmonibus, et hoc praesertim in primis mensibus; quaedam etiam per haemorrhagiam narium 11. Juniores alimentum totum accretioni insumunt. Adultae & nutrimentum minus quam antea sumunt et calorem imminutum & concoctionem debiliorem habent, et vasa et fibras ita induratas habent ut non sint facile dilatabiles, et pori valorum fiunt strictiores. 12. sal fibrarum texturam indurat, non corrodit, ut apparet in sang: muriatico praeditis, et bubula salsa. 13. Etiam plethora et universalis sit, effectus etiam utiles sunt. 14. sang: superfluus et menstruus satis nutritioni insumitur. 15. a sang: superfluo a satis nutritione. Nullus debet esse talis fluxus (flowing) et cum est, depleantur vasa &c. nam satis sufficiens, et praescribatur diaeta tenuis. Quaedam fluxum patiuntur, non per uteri fundum, sed per vaginam absque ulla labore aut molestia. 16. optimus nam toto corpore, excepto capite, quia in rectilineos a corde abeunt vasa uterina. 17. Non aliter maculant quam et non menstruantur. Equidem et plures expiratores habent ob poros maxime dilatatos a vasorum repletione, sed nimis ob-ans antelitis & virium aut amalgamationem in parte speciali postica corrodit. 18. [illegible] et corpori: dolor, contio, & alia circa spinam et hypogastrium, quia sang: primo impetu nequit perrumpere arterias. & Libros obstetricales.

[x] nam quibus haec est major, illae largius expurgantur; rustica multum sang: laborando consumentes vix & non menstruantur, & quibus sang: sanie dimittitur, & minus, & non sunt menstruatae &c.

^ Zwinger & at alij, contra uteri fermento vicorde generato, & certe seminali mea a testiculis aut ovarijs in sang: infusa, per de sang: formentatum &c Blanc. Typ.

.43.1. & Anatom: Testes non proprie substantiae glandulosi, sed nervaceae, ut Cerebrum, & 21. 97. 5. Arteriae rectilineae aliter dispensantur, tique spirituosissimum sang: partem, capite excepto, ferunt; venae sunt maxime intortae, formantque vasa pampiniformia dicta, ut nullus sang: per eas revehatur antequam omnis seminis materia in testibus & Epidyd: secernatur. Epididym: sunt canales breves circiter ulnarum longi. seminis secretio debetur non tantum Art: spermaticis, quae Epididym. inseruntur, sed etiam nervis lumbaribus, qui testes ingrediuntur; ut patet ex eo quod cum semen magna copia excernitur et evacuatur lumbi dolent, ut in Gonorrh: simplici (Ripples, Running Reins) in qua semen non fertile est secernitur, sed aquosum; non elaboratum, sed crudum, quia nullam patitur moram in testibus ad elaborationem sufficientem; ita ut fit in purg: intestinorum, hypercatharsi: diarrhaea, ubi materia secreta cruda est & non elaborata. Quantitas parva seminis valet libram sang: ob maximam ejus spirituositatem; unde cum semen evacuatur multi sp: dependuntur, cum autem non ejaculatur, ejus fit cum sang: ut reliquorum humorum circulatio, et sic sang: multos sp: suppeditat; evacuatio e contra sang: privat multos sp: quos habebat. 3. Nervi lumbares ubi Epididym: inseruntur ampliores sunt quam in toto suo progressu, quia materies seminis secretio lenta est, unde plus elaboratur, ut fieri videmus butyrum ex lente et longa agitatione floris lactis; succi etiam nervosi sit reverberatio, qui ingressi dumque ex testes se-

repleatur seminis, et ob hanc moram succi nervei
fit nervorum distentio et amplitudo. 3. semen a-
quosum inelaboratum est, et sp: sufficientes ad ge-
nerationem non habet. Aquosum autem fit vel à con-
stitutione phlegmatica; vel à nimia evacuatione, unde
nulla elaborationi conceditur spatium, et hanc aliquando
sequitur Gonorr: simplex, et aliquando sang: per potentem
excretio; vel fit à dorsi aut lumborum nixibus et
conatibus (strettos) violentis. Gonorr: simplex
et semen aquosum, cum à corporis constitutione pro-
cedit, facilè curatur, sang: alterando; vel verò
ab evacuatione nimia procedit, difficilimè cura-
tur, quia tum nervorum et vasorum seminis laxatio et
distentio, à consuetudine evacuandi, in culpâ
sunt, et remedia huic specialiter incommodo —
medentia vix inveniri possunt. 4. Nullas aut
inelaboratas habent secretiones vel ob poros nim-
is laxos et patulos, unde sp: avolant, vel quia te-
stes non adhuc eam acquisivere firmitudinem
ut materiam seminis à cocturâ sang: natâ secerna-
nt, et vix nimis sunt laxa, vel quia omnes sp:

vel omnis chyli,

corporis nutriendi et sang: molui impenduntur.
5. lib. 5. aphor: 59. Feminam vestibus undique obvo-
lutam, infernè suffitum [illegible], et [illegible]
thure, myrrhâ, etc. apponito, et si odor quidem ad
nares et os usque per corpus sibi pervadere videatur,
ipsam non ex sese infecundam esse scito. Experi-
mentum videtur rationi conforme; ostendit enim —
feminam obstructionibus fecunditatem impe-
dientibus carere. 6. Uterque concurrit, sed pars
tantum spirituosa seminis virilis; orificium enim Ute-
ri internum parvum valdè et vix aciculam crassio-
rem recipiat, saltem in virginibus, et subtilia gla-
ndula et vitula circumdatur, per quod semen viri te-
in tota subtilia transire nequit. Uterus est
instar Ampullae invertae, cum duabus auribus, quae —
uteri cornua, seu tubae Fallopianae dicuntur; sed
in hoc dissimile est quod orificium exterius magnum, in-
terius minimum sit, quod contra in Ampulla. Uteri tu-
nicae sunt externa membranacea, media muscul:
interna nervacea. In virginibus est tantum magni-
tudinis juglandis. In ejus vagina multae sunt glan-
dulae quae humorem certum excernunt, et rugosa est
Uterus. Seu potius ovaria, quae extra uterum sunt, sitque
aut ager proprius huic semini virili sunt, extra
quae non fructificat. Semen viri cum fortiter per vaginam
in orificium interius uteri, et tum vel per cornua seu tubas
Fallopianas adit ovaria, vel ovum ei occurrit in Utero,
quod verisimilius. ovum verò ex ovario pellitur compres-
sione et constrictione facta per ligamenta lata, ubi-
nonnumquam diabolis semper coitui. 7. Vs Cartes: à
minore, vel majore motu partium, unde partes genitales per in-
tra corpus vel extra sunt. Vs Recentiores praeexi-
stunt in ovo per animalculi. 8. Stamina coloratior,
vegetior, etc. 9. Omnia Ovipara. Nulla expulatio-
ne utriusque sexus concursus requiritur. 10. per carnem
vasi linteo tecto inclusam, quod vas alteri largiore

indicatur etc. 11. Coitur in cavo uteri, rarò in
tubis; ast in Brutis saepissimè in cornubus,
praesertim in iis quae plures simul habent foe-
tus. vel Libros obstetricales. Vs Zyp. ubi de gene-
ratione Muli ex Asino et Equa.

146. 1. Cartes: à partium heterogeneitate fit
omnis fermentatio, quod confirmat ex eo quod ci-
catricula in ovo sit inter vitellum et albumen,
quarum partes heterogeneae sunt. 2. Mutat situm
partium fermentantium, vel mutat situs partis foe-
tus, si heterogeneae existat, unde nascitur monstrum.
vel st. 148. 4. 3. Receptiones eiunt esse vel in
ovo vel animalculo. st. 148. 4. Cartes: tantum requirit de-
bitum situm et ordinem partium heterogenearum.
4. vel 3. 5 vel 3. et dignoscitur per inclinationem in-
hoc vel illud latus prout mater movetur. 6. Ovum
caulè nudatur putamine, sed remanet membra-
na putamini proxima, tum inditur vitro, et calor
gignens ei communicatur. 7. Contrum est partium
homogenearum à quo heterogeneae expelluntur, et
postea hoc ipsum cor devenit. 8. Cicatrix ibi quia
a eo in loco maxima partium heterogeneitas, quae
ad fermentationem requiritur. Vs Cartes. Quia
Cicatrix fit pullus, et reliquum ovi ad pulli alimen-
tum inservit, et sic hic locus aptissimus. Vs recen-
tiores. 9. À partium attenuatione constanti motu,
ut in Experim. auri fulminantis, et in depuratione
et despumatione liquorum, in quibus spuma seu par-
tes crassiores primò ad superficiem pelluntur,
si verò continuetur coctio, spuma attenuatur et
resorbetur à liquore. 10. Cartes. medietatis, et cen-
trum partium in quibus fermentatio incipit. Prae-
existens, ut alii: 11, 12. À diversa sang: pulsio-
ne à centro motus. Vs Cartes. praeexistentes
Vs alios. 13. Vs Cartes. praeexistentes Vs alios
ita ut in eruptione Nitri fulminantis cum stre-
pitu edit. 14. Quia sang: motus initio major
et fortior est, postea verò sang: radii sparguntur,
unde vasorum ramificationes, scil. arteriarum; in me-
dio verò quo sang: magis ad cor motus centrum accedit, ejus
radii plus colliguntur et accumulantur. 15, 16.
vel 14. 17. Cartes: à motu sang: reverbera-
torio cum ad circumferentiam appellit. 18. Ete-
nim oportet Vs Cartes: quia in momento fi-
unt à sang: in momento circulante, vel 13.
19. À mora et reverberatione sang: vel st. 107.
vel etc. in textu, et st. 144. 7, 8. in notis. 20. Om-
ninò. 21. Illud continuo observatur.

147. 1. Cartes: à sp: ibi locatione. 2. Cart: à
sp: motu per partes sang: crassiores. 3. Cartes: à
sp: ex cerebro influxu. 4. quia sp: generan-
tur in ventric: cerebri, et exinde in corpus
subjacens influerent. 5. Ad Cartes: refert hac
quaestio, et resp: esse à diversâ radiatione
sang: Eodem modo explicat stellarum
cursus continuus. Omnia separatim praex-
istentia Vs alios. 6. Quia separatim —
praeexistunt. Cartes: ait omnes radios

et Est ab usu et adhaerent acu[illegible]

Sang: una euntes uno musc. officio; et quia radii à sang: variunt, hinc varii fiunt musculi.

148. 1. Es formatus in utero, et ad agendum aptus est, et fit organum ut dispositus, Des Cartes: Cum natus fatus, Des alios. 2. Propriam quovis à matre nutriatur. 3. Membranae fiunt ab ovo, quod duabus tunicis tegitur, postea Amnion et Chorion constituentibus. Humores veniunt à vesicâ fatûs per urachum: 4. Quidam aiunt partem placentae ad fatum pertinentem (ex duabus enim laminis componitur) praemitti in ovo, et alteram laminam fieri ab elongatione vasorum hypogastricorum. Elongatio enim vasorum in quacunque corporis parte, est causa etiam excessus generationis Ecsarcomatum et hypersarcosis (proud flesh) quod videre est in omnibus vulneribus. Item mutuus contactus duorum corporum, etiam uterorum, in quorum utero quod est motus sang: et calor continuus, cohaerentiam tandem causat. atque hinc monstra duplici corpore nascuntur in utero, vide 146. 2. hinc etiam cohaerentia placentae infantis cum utero, et haec cohaerentia nihil aliud est quam mutua elongatio vasorum uterinorum et hypogastricorum, et vasorum placentae infantis, à motu et calore, unde se mutuò intorunt in partes cohaerentes. Ut ut non tantum ipsa planta, sed et ejus radix etiam formatur in seminibus Fraxini, et ita etiam vasa umbilicalia quae sunt infantis quasi radices quae nutrimentum recipit, etiam praexistunt in ovo. 5 per vasa umbilicalia. 6. ab humoribus intra amnion et chorion sumptis per os; nam nulla cavitas contrariari potest absque causa conservante, aliter ejus latera collabuntur, ut in vasis lateralibus, uracho, et vasis umbilicalibus videre est. 7. ab humoribus praecalibus videre est. 8. Illud quod dictis assumptis per os. 8. Illud quo dictis assumptis per os, et ita nominatur intestina fatûs, et ita nominatur à similitudine cum Meconio, i.e. succo papaveris vel opio. Syr: de Meconio et Syr: Diacodii idem sunt. 9. Non quia natat in liquore, nosque adulti cum in aquâ natamus respirare non possumus; praeterea in utero non ostendi potest quomodo aer ingrediatur aut egrediatur. 10. Chylo. (Uterus crassior fit ob appulsionem humorum ad eum tempore gestationis; hi enim valdè lati sunt ejus pori. 11. Nihil omninò denuntiat tantum enim accidentale est. 12. Plethoricae abortiunt, quia fatus sanguine obruitur, nisi fiat V.S. Quae vegetiores sunt etiam V.S. de impraegnantes admittunt. Infirmiores verò abortiunt si fiat V.S. quia fatus eâ privatur debito alimento. 13. Etiam ob motum et ejulatum. 14. Ob pressionem fatûs quam causant in corpore. 14. Ob pressionem fatus in Rectum, unde excrementa de Colo in Rectum progredi non possunt; et fit Urinae incontinentia à pressione fatus in fundum vesicae. 15.

16. Erit circiter mensem nonum, et quod hic non antea vide post, natura tribuendum est. Primò fiunt contractiones abdominis, Showers dicta, atque ad eas promovendas dantur sternutamenta, et sim. Deinde profluunt humores in amnio et chorio contenti, White showers dicti, qui orificium uteri et vaginam lubricant et lavant; et cum hi profluunt obstetrices aiunt the springs broken; dein venit fatus, hic secundina, et demum Lochia, red showers dicta. Et nisi Placenta liberè decidat, abstetrix manum in uterum per vasa umbilicalia introducunt, et paulatim [illegible] abstetrice separantur. 17. Placenta, Chorion, et Amnios. 18. Respiratio et motus Diaphragm. incipiunt à conatu in exitu ex utero; omnes enim hi non tantum matris, sed et infantis occupantur facultates et omnis vigor, ut exeat. Cur autem postea respiremus, est ut cum aliis rebus externis communicemus. vide 78. 19. Sang: profluens post partum, red showers dictus vel red spring. vide 16. et fiunt à laceratione placentae ab utero; quod autem tam citò sistuntur fit ex eo quod in avulsione placentae vasa ita extenduntur ut in cincinnos recurrunt et resiliunt, et etiam abstetrici collapsa, quo libera per vasa negatur circulatio. Atque hinc ratio reddi potest cur bruta, quibus vasa umbilicalia non ligantur, ad internecionem usque sang: profluvio per ea non patiuntur, quia sc. vasa haec à matre ita reduntur, ad mordentur, et extenduntur (gnawed, nibbled, & stretched) dentibus, ut insensibilia reddantur et in cincinnos resiliant. 20. Mensis nonus. 21. de mense XII dubitandum valdè. 22. Ratio videtur esse vel magis quam 7 limestrem, quia propriore debito pariendi tempori accedit, et consequenter plus habet viris. 23. vide 96. 28. 24. Infirmitas et debilitas matris est tertia causa abortus. 25. A cutis tenuitate, unde vasa transparent; et etiam ex eo quod cutis continuò humectata sit aq: seu humoribus cal-

vide 96. 28.

etiam à fatû sudoribus seu transpirationibus.

or Cleansings.

Zyp. de Generat. 11. 9. vult etiam fatus nutriri per os, ab humore lacteo, eo albicante in quo innatat. vide Obj: et Solutiones.

dantur Syrupi, mel, et ad illud expellendum Butyrum recens.

sed tantum cum in corona cum nascitur.

calidis in quibus in utero natabat, unde libera datur sang: ad vasorum extremitates et cutis superficiem circulatio, et pulsio à corde. 2,6. quia partes plicabiles, poriapo[r]ti, et fibra laxa, unde plus nutrimenti capiunt. 27. quia motus seu vis impellens languidior et debilior, et motus sang: minor, unde so... tamdiu in vigore conservare non potest, ac in maribus. 28. circa mensem, et fit ab expulsione humoris ex alveolis ab humore supervenienti. Duo sunt dentes ordines coniti in alveolis, et aliquando tres. Vide libros obstetricales.

149. s. Variolam omnes habent à parentibus, et latet in corpore, dein contagio + effluvio ab aere aut aegri corpore excitatur. 2. non sunt ejusdem, sed diversi generis (potest tamen provenire ex eo quod aliquando totus fomes, aliquando pars ejus tantum uno tempore expellatur.)

+ Sydenham.

150. s. Est decretio motus liquidorum et digestionis, et augmentum siccitatis et ariditatis fibrarum à sang: muriatico, etc. 2. A sang: muriatico, et digestionis debilitate, unde minor liquidorum quantitas ad fibras humectandas. 3. ab induratione fibrarum cerebri, unde impressiones difficulter recipiunt. 4. Quia minores fiunt, ob ligamentorum et cartilaginum vertebrarum et caeterorum ossium corrugationem et ariditatem. 5. siccitate et ariditate fibrarum, unde secretiones impeditae; à motu et circulatione sang: cessante; à denegatione generationis sp:, etc. Non vero fit vitio seu defectione animae; anima enim moratur quamdiu organum ad actionem dispositum habet.

Animia sang. serositate, calore corporis progressio. Typidi... Senes non humidis, sed calidis et siccis, ut vino generoso, ejusque spiritu, et quae calorem sanguinem reto... nant, et proscitator ab humana, ... contrariorum.

Generalis mechanica quam instituit Cartesius, impossibilis; est in corpore humano, quia ubi motus est crassa semper à centro ad circumferentiam pellunt, quod locum non habet in corpore humano, sed à sex musculi, sang: etc huc illuc in nobis disponuntur, prout varijs ubibus interveniunt. Sed Recentiores aiunt omnes partes ... formatas

Modus discernendi progressum formationis fetus hic est. Sumatur ovum gallinaceum, excorticetur, et indatur vitro clauso, et calore gignente fomentetur.

Addenda ad §. 94. 1. Si l'on applique de la nège sur quelque partie du corps gelée, cette partie se rétablit, parce que la nège, dit Mr de la Hire, attirent les sels qui s'étoient insinuez dans les chairs; comme s'il ne suffisoit pas de concevoir que les pointes boisées des particules de la nège agitent doucement les fibres de la peau, font fondre peu à peu les humeurs glacées qui formoient des obstructions, et qui se coulant insensiblement dans leurs conduits qui ont eu le tems de se reparer, se remettent à circuler comme auparavant; l'eau fraiche ou un peu tiède, a la même vertu que la nège; au lieu que si vous exposez les membres glacez à un grand feu, l'activité de cet element rompra plusieurs fibres, parce qu'ils se rapprochent tres vite à cause de la prompte fondaction des glaçons qui les tenoient écartez. Prog: medicine. 216.

[illegible]

[illegible] Est ab usu et [illegible] [illegible].

Descriptio Compendiosa Quorundam Exoticorum secundum Paulum Hermann. et Pharmacologiam D. Dale de 139. omnibus.

Radices.

Galanga, est planta Indica, incolis Lagundi dicta, radix tuberosa acris aromat.
Zedoaria, est planta Chinensis rad. Camphoram redolens, cum foliis instar Curcumae, et capsula tricapsulari.
Ninzia et Nisi, est planta Japonensis et Chinensis rad. bifida digiti crassitie, aromat.
Spica, est Nardi et Celtici et Indici rad. aromat.
Curcuma, est planta tricapsularis Indica, Caltha et Porri dict. rad. subamaricans.
Scilla, est Scylla vulg. rad. C. B.
Pyrethrum, est planta Umbellifera Italica rad. acerrima; et est Pyrethri bellidis fol. Germanici, rad. tenuior, priori acrior.
China, est Smilacis asperae Chinensis rad.
Sarsaparilla, est Smilacis spinosae Peruv: rad.
Gentiana, est Gentianae maj: luteae C. B. rad.
Aristolochia 1º. Rotunda; est Arist: rot. cum fl. purp: nigro B. P. rad. tuberosa. 2º. Longa, est Arist: long: vera B. P. rad. oblonga. 3º. Tenuis, est Arist: Clematitidis recta C. B. radix tenuis. 4º. Cava, est Fumariae Bulbosae rad. cava. 5º. Fabacea, est Fumariae Bulbosae rad. non cava C. B.
Hermodactylus, est Colchici C. B. rad.
Rhabarbarum, est Lapathi maximi Chinensis et Tartari rad.
Jalappa, est Convolvuli mexicani, Jalapathi dict: rad.
Mechoacana, est Convolvuli Mexic: rad. alba.
Ipecuachana, est rad. plantae ejusdem nominis Brasiliensis.
Cucumeris sylv: est plantae ejusdem nominis rad.
Alcanna, est Anchusae monspeliensis C. B. rad.
Contrayerva, est Clematitidis Peruv: passionalis fl: viridi, rad. tuberosa.

Cortices.

Cinamomum est Cassiae Zeilandicae Tiliae amplitudinis, cum flore odorato, ut Lilium convallium.
Cassia Lignea, est Cassiae malabricae cort: cannulata cinamomo crassior.
Cort: Winteriani est Arab: littoris Magellanici baccifer: cort: pallida.
Cort: Guajaci est Arab: Indiae orient. Guajacan dict: cortex.

Cort.

Cort: Chinæ spuria (Chinæ) est arb: Peruvianæ cortex tenuior, et candicans.
China Chinæ vera, est arb: spinosæ cort: crassior, coloris ferruginei.
Cort: Cappar: est Capparidis spinosæ fructu min: C.B. cort: radicis.
Cort: Granator: est fructûs Mali Punicæ cortex.

Ligna.

Sassafras, est Sassaf: Virginianæ fol: ficulneo cortex.
Guajaci est Lign: Guajacan arb: ubi prig.
Lign: Sanct: est arb: Indiæ orient: Hoaxacan dict: Ligno Guajaci albidius.
Lign: Aloes, est arb: Chinensis, Galumbac dict: medulla radicis solida.
Santalum 1°. Alb: est arb: [illegible] Canariensis, Sarcanda dict: medulla solida alba. 2do. Citrin: est ejusdem arb: medulla citrina. 3o. Rubr: est arb: siliquosæ Indiæ Orient: Pantaga dict: cor seu medulla solida rubra.

^ Dalo, pars corticalis.

Lign: Rhodi: est Citri Canariensis rad: pallida.
Lign: Nephritici est arb: Mexicanæ lign: pallid: cæruleo tingens colore.
Lign: Columbin: est arb: Canariensis rad: lignosa brachij crassitie.
Viscus Quercinus sunt ramuli Ligni Querci exigui.
Lign: Vitæ idem ac Lign: Guajac:

Fructus.

Tamarindi sunt pulpa ex siliquis arboris prægrandis Arabicæ spinosæ fl: albo.
Pistachia sunt pistaceæ peregrinæ fructu racemoso C.B. nucis avellanæ magnitudinis.
Anacardia sunt arb: malabicæ fructus avicula cordis figuræ.
Cacao sunt arb: Americanæ Cacaiferæ nuclei amygdal: magnitudinis.
Dactyli sunt Palmæ dactyliferæ maj: C.B. fructus oblongi.
Jujubæ sunt Zizyphæ maj: oblongæ C.B. fructus Olivæ magnitud.
Sebesten sunt Sebesten domesticæ C.B. fructus prunis similes.
Passulæ maj: sunt Uvæ passæ maj: C.B. fructus.
Passulæ min: sunt uvæ passæ min: C.B. fructus.
Siliqua dulc. sunt fructus siliquæ dulc: continentes pulpam carnosam gratam.
Gallæ sunt foliorum Quercûs tubercula excrementitia.
Caryophylli sunt arb: Bacif: caryophyllif: Bontij fructus.
Amom: Plinij sunt arb: Americanæ Coningi Hernandes dict: baccæ rotundæ.
Nux Moschata est arb: nucif: aromat: Bontij nucleus.
Macis est cuticula incumbens nuci mosch:
Cubebæ sunt fruticis convolvulacei Javanensis grana, piperi similia.
Cardamoma. 1°. majora sunt plantæ ejusdem nominis acini angulosi inclusi capsulâ membranaceâ. 2o. Minora sunt plantæ ejusd. nom. acini minores. 3o. Grana Paradysi sunt arb: Guineensis, Malaguetta dictæ, grana

grana angulosa, fragmentis Granatorum similia.

Piper, 1º. Nigrum est fruticis piperiferi sarmentosi grana rotunda nigra. 2º. Album est ejusd. plantæ grana alba. 3º. Longum, est fruticis convolvulacei sarmentosi piperif. fructus oblongus.

Carpobalsamum sunt arb. Balsami Ægyptiaci Prosp: Alpini fructus piso minores, odoris gravis.

Grana Kermes sunt Ilicis aculeatæ Cocciglandiferæ C.B. grana excrementitia, plena vermiculis alatis.

Vaynilli sunt Araci Aromatici flore nigro fructus formam vaginæ referens, cum interna pulpa fragrante et acinis instar ficûs.

Coffee sunt arb. Persicæ vel potius Arabicæ Ab Alpino Bontio dict. Bun fabâ minores, in ligni sulco notalis et bini sibi invicem cohærentes.

Colocynthis est Colocynthidis maj: fructu rotundo B.P. fructus.

Nux vomica est arb. malabricæ Caniram dict. fructus orbicularis.

Grana Tiliæ sunt Ricini Indici arboris, Panana seu Pavana dict. fructus ovales, Catapulia paulò majores. Dicitur singula grana sedem unam procurare, et non amplius. Dicitur etiam ex eorum oleo expresso et cum pomo Aurantiorum macerato per annum reddere pomum purgativum si naribus admoveatur.

Catapuliæ mediæ sunt Ricini vulg. C.B. fructus fabâ minores.

Catapuliæ maj: sunt Ricini Americani maj: sem. nigro, fructus fabâ majores.

Catapuliæ min: sunt Lathyridis maj: C.B. grana piso minora.

Balanus Myropsica est Glandis unguentariæ C.B. vel Balani Myropsicæ avellanâ minores.

Myrobalani Belliricæ sunt arb. ejusdem nom. fol. laurino B.P. fructus magnit. Gallæ flavescentis.

Myrob: Chebulæ sunt arb. ejusd: nom: B.P. fructus oblongi inque costas divisi, pruni maj: coloris fusci.

Myrob: Emblicæ sunt arb. Embolgi foliis minutim incisis C.B. fructus sexangulares, Belliricis minores, nigricantes.

Myrob: Citrinæ sunt arb. foliis Sorbi B.P. fructus oblongi quinquanguli, Chebulis minores, citrini.

Myrob: Indæ sunt arb. Myrobalaniferæ B.P. fructus oblongi, reliquis minores, octangulares, ipsæ nigræ.

Cassia est Cassiæ fistulæ Ægyptiacæ siliqua cylindrica.

Fungi.

Agaricus est substantia fungosa nascens ex radice et trunco Laricis.

Auricula Judæ est substantia fungosa nascens ex trunco Sambuci veteris.

Semina.

Ammeos sunt Ammeos C.B. sem: apii magnit: saporis quasi ex pipere et cumino compos: odoratissima.

Dauc.

Dauci Cret: sunt Dauci folijs foeniculi tenuissimis semina.
Sileris sunt Lambanotidis latifol: maj: C.B. semina.
Petroselini Maced: sunt sem: Apij Maced: petroselino vulg: longiora.
Staphydis agriæ sunt Staphydis agriæ C.B. sem: rugosa triquetra, saporis fervidi.
Carthami sunt Cnici sativi vel Carthami Offic: sem: alba.
Bombacis sunt Gossipij vel frutescentis vel herbacei sem: rotunda, magnit. ciceris.
Citrulli sunt plantæ ejusd. nom: sem: rhomboidea, nunc nigra, nunc rubicunda.
Cucumer. sunt Cucumeris sativi sem: candida.
Cucurbitæ sunt Cucurbitæ sem: oblonga pallida.
Melon. sunt Melonis vulg: sem: Cucum: minora.
Pepon. sunt Peponis vulg: sem: ijs Cucumeris maj: per marginem tenui fimbriâ notata.
Scariolæ sunt Intybi sativi angustifol: C.B. sem:

Planta.

Polij Cret: sunt Polij montani albi C.B. summitates.
Dictamnus Cret: sunt plantæ ejusd: nom: folia.
Scænanthus est Scænanthi vel Junci odorati et aromat: C.B. folia et caules.
Thea arbor Chinensis instar rosæ et folijs similibus sed brevioribus, floribus instar lilii, nervei candoris, fructibus bicornis et bicapsularis.
Senna sunt Sennæ Alexandrinæ folijs acutis C.B. folia
Soldanella sunt Soldanellæ maritimæ C.B. folia.
Nicotiana sunt Nicotianæ maj: latifol: C.B. folia.

Flores.

Croci sunt Croci sativi flor. styli vel stamina tenuia aurei coloris.
Stachadis sunt Stæchadis Arabicæ purp: flores.
Balaustior. sunt mali granati flore pleno flores.

Gummi Resinæ.

Ammoniac. est plantæ Mauritanicæ umbellatæ indescriptæ succus lactescens in substantiam flavam concrescens.
Galban. colligitur ex ferula quadam Mauritanica Galbanif: indescripta.
Assa fætida natiuntur ex specie quadam ferulæ umbellatæ Mauritanicæ lactescentis.
Sagapen. est substantia ex succo flavescens ex ferulæ specie lactescente in Mauritaniâ.
Animi vel Cancam. ex trunco arb. folia Myrti habentis Lusitan: ad thuris colorem vergens.

Sanda-

Sandaracha est substantia resinosa arida flava, in guttas ut mastiches concreta, ex Junipero collecta.
Mastix & mastiche Lentiscina est resina, seu ex Lentisco collecta.
Thus est substantia flava pinguis ex Terebinthina Abiegna, & ex arbore quadam portiâ et Arabiâ Lentisco simili. & Dale.
Lacca sunt grana resinosa rubicunda ex variis arb. Mauritaniis profluens instar succi sanguinei.
Succinum album, flavum, nigrum, nascuntur in terrae fodinis prope littora in Prussia.
Elemi ex arb. quadam fructifera in India nata.
Caranna ex arb. novae Hispaniae in India occid. nigra piis instar sed fragilis.
Guaiamahaca est substantia ex cinereo russa, ex arb. instar Populi in novâ Hispaniâ.
Styrax Calamita est arb. Syriaca substantia grumosa flava.
Benzoinum est substantia arida, ex arb. quadam nucifera in insulâ Sumatrâ nata, sapone; profluens. ^sponte
Pix ex variis arb. in vasa congestis, et ardentis ut pix in vas recipiens distillet, colligitur.
Terebinthina 1o. Cypria ex arb. Terebinthus dict. primo liquida, postea concrescens. 2o. Vulgaris ex Abiete et Larice aliisque arboribus ad medullam usque vulneratis. 3o. Veneta quae nil aliud est quam vulg. frequenter aq: communi lota et mundata, ut faciunt Veneziani.
Bals: Peruvianum ex arb. Americanâ vastâ.
Bals: Capivi est ol: limpidissimum ex arb. ligni rubri in Brasilia ad medullam perfossa.
Opobalsamum est ol: aureum flavescens, ex arb. Balsamus dictâ.
Liquid-ambarum est substantia Terebinthina tenuior, ex flavo rubescens, ex arb. mexicanâ Ococaull dictâ.
Styrax liquida est substantia liquida, ex flavo ferruginea; est arb. Syriacae liquor profluens.
Myrrha est substantia arida, cujus arbor a nemine describitur, sed credunt spinosam esse, quia spinae inter myrrhae fragmenta saepe reperiuntur, quae ex Arabiâ ad nos portantur.
Euphorbium est substantia concreta, flavescens ex Tithymalo spinoso mauritanico, ex quo instar lactis primo profluit.
Elaterium est succus fructûs Cucumeris Asinini expressus et inspissatus. Sunt qui ex totâ plantâ conficiunt.
Gutta Gamba est substantia ex russo flavescens, ex arbore pomiferâ in China et India orient.
Scammonium est substantia nigricans indurata ex rad. Convolvuli Syriaci.
Aloes est 1o. Succotrina ex insulâ Succotrâ. 2o. Hepatica ex China.

30. Caballina ex Plantis maritimis. Suntque omnes Succi expressi et inspissati ex eadem planta loco natali differens. v. Dale: p. 361.

Manna est Substantia Sacchari instar ex Fraxino et Orno in Sicilia et Calabria, imo in Belgio ex Larice et Salice sub forma aq: effluens.

Sarcocolla est Substantia fabulosa ex albo rubescens, ex Specie quadam fruticis Maurilaniae.

Opoponax est ex flavo rubescens ex Panace.

Saccharum fit ex succo Arundinis in Indijs culti, et sole et igne inspissato, ex quo iterum dissoluto et Crystallisato fit Sacc: Candi, et album et rubrum, pro diversitate Sacchari. v. Dale: p. 383.

Gummi Arabicum ex Acacia Aegyptiaca, aliisque arb. sed pejor.

Tragacanthum ex planta Tragacantha dicta.

Bitumen Judaicum ex ipsis terrae visceribus profluit, a liquido in fundo maris. Aliquando etiam ex montibus transudat.

Colophonia est residuum in fundo vasis post distill: Terebinthinae.

Opium fit ex capit: papaver: incisis.

Camphora est substantia nivis instar, quae fit et per sublimationem ex arb. magnis in Japonia, et ex rimis arborum forma lamellata in insula Borneo elicitur, et ex arb. radicibus in India destillatur, ut ex Cinnamomi radice, et etiam aliquando ex Zedoaria.

Sanguis Draconis est succus expressus ex arb. palmifera Canarensi.

Acacia est succus Acaciae Aegyptiacae, aliquando etiam Germanicae.

Animalium Partes.

Unicornu est piscis alicujus maj: dens.

Ungula Alcis ex animali ejusd. nominis.

Blatta Byzantina est substantia testacea Concharum ostrea instar operculi cladens.

Oculi Cancri sunt lapilli orbiculati nati in circa ventriculum Cancri Astaci fluviatilis.

Os Sepiae est substantia testacea nata in dorso piscis Sepiae.

Lapis Bezoar est substantia lapidea testacea in ventriculis Caprarum sylv: nata.

Moschus est substantia unctuosa ex Dorcadis Moschiferi Tartarici folliculo, sito intra umbilicum et pudenda, per vasa peculiaria ad eum delata, collecta.

Zibethum colligitur ex folliculis animalis Zibethi, instar felis, sitis inter anum et pudenda.

Castoreum est substantia glandulosa, nata inter anum et pudenda Castoris. Huic simile reperitur in Gallo, Lepore etc. sed talem non spirant odorem.

Sperma Ceti et cavitatibus cerebri Apophysium piscis Cete quod praeparatione non eget, colligitur; et ex cerebris ejusd: piscis, quod per lixivium forte praeparanda est.

Scincus est piscis marina quadrupes.

Cantha=

Cantharides sunt animalcula parva aureo fulgore viridantia, Pullios Hispan: dicta.
Ichthyocolla est ex pisce quodam ex osse Ichthyocolla dict. & ex intestinis aliorum piscium.

Mineralia, Sales, Lapides.

Sales.

Sal Armoniacum fit ex fuligine et sale communi. Nunquam datur naturale ex Urina Camelorum, ut dicunt multi.
Borax fit ex lapidea quadam minera in aq: (post calcinationem) dissoluta et chrystallisata.
Chrysocolla est idem cum Borace, sed una tantum filtratione praeparata, et impurior.
Sal Gemmae ex terrae fodinis extrahitur.
Nitrum fit per calcinationem, solutionem, et chrystallisationem, ex terrâ quadam pingui et viscosa, qua tota regio Bengalensis in India habet.
Alumen fit per calcin: solutionem, et chrystallis: lapidis et terrae aluminosae, Rocha dictae, in Anglia, Germania, aliisque locis, reperta.
Auripigmentum ex fodinis effoditur.
Arsenicum album fit ex auripigm: ad albedinem sublimato cum sale com̄i.
Arsenicum rubrum fit ex auripigm: ad rubedinem sublimato.
Sulphur commune fit destillatione ex terra sulphureâ.
Cinnabaris factitia fit ex ♃ et ☿ sublimatis.

Mineralia.

Antimonium eruitur ex aurifodinis in Hungaria et Transilvania, et etiam ex plerisque mineris metallicis.
~~Lapis Ceraunius~~ Unicornu fossile est substantia metallica ex certis fodinis, referens ossa calcinata.
Bolus vulg: est terra rubra. Armenus, terra pallido-flavescens, ex fodinis.
Terra Lemnia ex fodinis etiam eruitur, sc. Sigillata.

Lapides.

Lapis Armenus est substantia metallica ad lapidem accedens, pallido-caerulea.
Lapis Lazuli ut prior, sed caerulea cum micis aureis.
Lap: Calaminaris est substantia metallica lapidea.
Lap: Tutiae ut prior, sed crustacea.
Osteocolla est substantia terrea et lapidea excrescens in arenosis et lapidosis locis.
Lap: Pumex ex montibus ignivomis in mare ejicitur.
Lap: Spongiae, ut prior, sed porosior.
Corallia sunt substantiae ramosae lapidibus et in fundo maris adnatae. Non sunt mollia in mari, ut creditur; sed corticem habent mollius=culam quam facile exuunt de piscantes. V. Dale p. 88, 111, 112.

Osteology.

The Skeleton is divided into three parts, viz.
the Head, the Trunk, and the Extremities.

Chap. 1. Of the Head.

Sect. 1. Of the Sutures of the Head.

The Sutures of the Head are either Proper or Common. Those that are Pro
per are divided by some into True or False (altho' truly there be no Sutures
but those which are True) as 1 the Coronalis, wch is truly circular, termina
ting at the Root of the Nose, and not above the Temples, as is said, It seperat
es the Bone from the Sides of the Head. The 2d is Sagittalis, wch passeth
from the Coronal to the Lambdoidea, and sometimes in Infants to the Root
of the Nose. It divides the two Parietary Bones from one anoyr. The 3d
is the Lambdoidea, representing the Greek Letter Δ. It seperates the
Os Occipitis from the Parietaria and Squamosa. The 4th is the Squa=
mosa, wc is called the False Suture; tho' by reason of its inequality
in its inward superficies it merits the name of a True one, as well as
the rest. It is situated under the Temporal Muscle. It joyns by a cir=
cular line, the Temporal Bone to the Parietaria.
The Common Sutures are 1. The Sutura Sphænoidea, wc circumscribes the
Os Sphænoides. The 2d Sutura Ethmoidea, wc circumscribes the Os Ethmoides.

Sect. 2. Of the Bones of the Cranium.

The Bones of the Cranium are oyr Proper or Common. The Proper are six,
of wc the 1. is Os Frontis, wc sometimes in Infants is divided into two. It is
thinner than the Occipital Bone, & more thick than the Parietary. It hath
2 Cavities above the Eye-brows, especially in such persons as have their Eye
brows high, & are adult (for Infants have them not) in wc there is found a
serous matter, sometimes yellow, sometimes green; the use of wc is not as
yet known, yet it is thought to distill from thence into the Nostrils, by a
little peculiar Hole. This Bone is called Coronale, bec. upon it they were
wont to carry Garlands, wc in Latin is called Corona; for wc cause it is
likewise called Os Frontis, from Fero, to carry. This Bone has likewise
many little Holes for the passage of Nerves, wc we shall treat of here=
after. The 2d & 3d Bone of the Cranium, are the 2 Parietaries, wc are
almost quadrangular, & less solid than the Frontal or Occipital. They call
it Paries, wc signifies a Wall. The 4th Bone is the Occipital, wc is the
strongest and thickest of all the rest, except at the sides of the great Hole,
thro' wc the Spinal Marrow does descend, & where the Arteria Vertebra=
les do ascend. Besides this great Hole it hath many oyrs for the en=
try of Arteries & Veins, & egress of Nerves. It hath also many sinus's or
Cavities, for lodging the Eminences of the Cerebrum & Cerebellum. It hath al=
so two Prominencies without (called Condyli) wc are joyned also with
the first Vertebra, by the help of wc we move our Heads forwards or
back=

It is to be observed
that the Os Corona
(as also the Occipi
tale) hath on the in
side a Spina or Rid
ge wc runs along
its middle, but in
stead of this Spine,
there is sometimes
a sinus, in wc lies ye
sinus Longitudinalis,
wc ought carefully
to be observed by Su
rgeons in wounds in
this place. — It (i.e. Cranium)
is divided
into 2 Laminæ,
between wc
is the Diploe in
Greek, & Meditullium
in Latin, wc is yt
wc emits Blood
in the Trepan.

^ or Squamosa.

backwards. The 5th & 6th are the Bones of the Temples. Their Figure is
very irregular, yet approaching to a circular. It hath many Holes within
& without, of wch the most considerable is the passage of the Ears; the
rest are the passages of Nerves & Vessels. It hath also a Sinus covered
with a Cartilage, for to receive the lower Jaw. It hath also many Pro=
ductions, of wch the 1. is the Styloidea, from Stylo, wch signifies a Prick,
wch admits of many Muscles. The 2d is the Mammaria, so called by rea=
son of its Figure, like to a Pap. The 3d is the Zygomatica, wch with
an Apophysis of the Superior Jaw, forms a Zygoma, (wch signifies a ^
Bridge) under wch the Temporal Muscle^ doth move it self. The 4th is
the Petrosa (so called from Petra, a Rock) wch contains all the Cellules,
Labyrinths, Cavities, & little Bones viz. ye Malleolo, so called from its Fi=
gure, resembling a Hammer; the Incus, bec. it resembles a Smith's Stithy;
the Stapes, bec. it resembles a Stirrup) of the Ears. To wch add Os ^ a Figura
bra duo

^ called also Mastoidea

^ or Band. Ligaments.

^ the tendon of the Crotaphite muscle. Voil.

Sect: 3d Of the Common Bones of the Cranium.

They are called Common, bec. they belong both to the Cranium, and the Up=
per Jaw. The 1st is called Sphenoides, or Cuneiformis (from Cuneus
a Wedge) bec. it's inserted like a Wedge amongst the rest of the Bones of
the Cranium & of the Maxilla. It hath in it's exterior parts 2 Productions
called Pterigoides, or Alares, ^or aliformes (from Ala, a Wing) In it's Interior Part it
hath 4 little Productions, 2 on every side; called Clinoides (from the Greek
word Κλίνη, a Bed) wch forms a Sadle, for wch 'tis called Sella Turci=
ca, ^or Ephippium in wch there is a Cavity wch contains the Glandula Pituitaria. It hath
likewise several Holes for the passage of the Optick Nerves, of the
Movers of the Eyes, of the Pathetick Nerves, of the 5th pair, of the 6th
pair, the Carotick Arteries, & the Jugular Veins. The 2d Bone is called
Ethmoides, or Cribriformis, wch is pierced wt many little holes, & hath
a Production towards the Brain, resembling a Cock's-Comb, for wch it's
called Crista Galli. It hath likewise 4 oth Pr[illegible] viz. 2 Crispous
Bones, & 2 Spongious Bones, wch serve for keeping the Mucosity for some
time before it be omitted to the Nostrills.

^ or quadrilat. pedes [illegible] Note I saw [illegible] Perth An: 1709 [illegible] Skul wherein 2 [illegible] the pores [illegible] in the right side were joined by a small round bone, from wch went a small process like a spike obliquely toward the sella Turcica.

Sect: 4th. Of the Bones of the Upper Jaw or Face.

The Bones are 11. in Number. The 1, & 2d are called the Lachrymal
Bones,^ wch form the great Canthus or Corner of the Eye. These have a hole
wch communicates with the Nostrills, & they are the Bones wch suffer in the
Fistula Lachrymalis. The 3d & 4th are the Bones of the Nose, wch are al=
most quadrangular. The 5th & 6th are the Maxillares, wch receive the
Teeth in their Cellules. These form a part of the Palate and the Orbit
of the Eyes. The 7th & 8th are the Cheek: Bones, situated under the Or=
bit of the Eye (of wch they constitute the little Corner or Canthus). Their
Figure is almost triangular. They are called likewise the Zygomatick
Bones. The 9th is called Vomer, wch divides the Nostrils. The 10th & 11th
are situated at the Extremity of the Palate, & are accounted by some
to pertain to the Os Sphenoides.

^ or Ossa Unguis

^ or Malaria or Zygomatica.

Sect:

Sect: 5th. Of the Lower Jaw.

The lower Jaw is compos'd of two Bones, wch ordinarily are united after 7 years of Age: It is Solid & Strong, & hath two Holes on every Side, the one in the interior part, & the oyr. in the exterior part, for a passage of a Branch of the 5th pair, of a Vein & of an Artery, wch give Branches to all the Roots of the Teeth. It hath many inequalities, to wch the muscles are joyn'd. It hath 2 productions; the one long & thin, to wch the Tendons of the Temporal or Crotaphite Muscle are joynd; the oyr is somwhat round, wch enters the Cavity of the Temporal Bone. This Bone is likewise hollow, & contains the Matter of wch the Teeth are form'd. It hath likewise Collules or Cavities in wch the lower Teeth are fix'd.

called Coracoides.

called Corone, or

Sect: 6th. Of the Teeth.

They are formed in the Mothers womb, but they do not appear till after the Birth, about the 4, or 5th Month, & sometimes not before the 10th; Oyrs appear not before the 7th year, & comononly two, wch are called Dentes Sapientiae, not before the 28, or 30th year. About the 7th Year the first Teeth ordinarily begin to fall, in place of wch there come others, wch were already formed under the first in the Mothers Womb. The Number of the Teeth are in some 24. in oyrs 28. in oyrs 30. but most ordinarily 32. of wch 8 are called Incisores, or Laughing Teeth, wch are large, broad, & Sharp, & have but one Root; 4 are called Canini, or Oculares, 2 of them in every Jaw, wch are round & poynted; 20 wch they call Molares, 10 on each Side; of wch the last two do not appear before the 30th year, & are ordinarily called Dentes Sapientiae, wch have two or three, & sometimes four Roots.

Sect: 7th. Of the Holes of the Head.

The Holes of the Head are oyr External or Internal. The Internal are 1. The passage of Olfactorij Nervi, called the first pair. The 2d is the passage of the Nervi Optici, called the 2d pair. The 3d is the passage of the Nervi Motorij, called the 3d pair, thro' wch Hole passeth also the 4th pair, called Nervi Pathetici, & a Branch of the 5th & 6th pair, wch all go to the Eyes. The 4th & 5th Holes are the passage of the two oyr Branches of the 5th pair. The 6th Hole, is that thro' wch the Nerve & Art: Carotica enters. The 7th Hole is the passage thro' wch the Nervus Auditorius, called the 7th pair, enters. The 8th Hole is for the Jugular Veins, thro' wch Hole also the 8th pair passeth, called the par Vagum. The 9th is the passage of the 9th pair. And the last Hole, wch is the Impar, is the passage of the Spinal Marrow (called foramen lacerum) & of the 10th pair, & of the arteries vertebrales or cervicales. The External Holes, are 1. That wch is above the Eye-brow. The 2d at the Side of the Orbit of the Eye. The 3d is under the Orbit of the Eye. The 4th is under the Lachrymale. The 5th is at the lower Extremities of the Palate, wch seems to be but one, yet really two. The 6th. meatus Auditorius.

called Foramen lacerum.

Sect: 8th. Of the Sinus's of the Head.

The 1. is above the Eye-brow. The 2d is in the Os Maxillare & the 3d in the Os Sphaenoides.

Sect.

Sect: 9th. Of the Holes of the Head.

They are eyr External or Internal. The 1. is the Frontal. The 2d is the Temporal. The 3d is the Occipital. The 4th. wc is the External, is that in the Apophysis Pterigoidea. The 5th is the Oculi Orbitar. The 6th is that wc receives the Lower Jaw.

Sect: 10th. Of the Bones of the Eye.

The Bones wc constitute the Orbit of the Eye are 6 in number. The 1 is a part of the Os Sphenoides. The 2d is a part of the Os Ethmoides.* The 3d is the Os Lachrymale. The 4th is a part of the Os Zygomaticy. The 5th is a part of the Os Coronale. And the 6th is a part of the Os maxillæ superioris.

*called Os planum, & is a part of the Os Spongiosum, wc is a process of the Os Ethmoides.

Cap: 2d. Of the Trunk of the Skeleton.

The Trunk of the Skeleton is to be divided into the Spina, the Costs with their pertinents, and the Ossa Innominata.

Sect: 1. Of the Spina.

The Spina comprehends all the Bones wc are from the first Vertebra of the Neck unto the Coccix, wc are 7 in the Neck, 12 in the Back, 5 in the Lumbi, and 6 in the Os Sacrum, wc in all are 30. They have considerable big Cavities for lodging of the Spinal marrow, and 29 holes in every Side for the Egress of the Nerves. All of them are joined together by Strong Cartilages. The Spina is not exactly Straight; for the Vertebræ of the Neck incline inwards, those of the Back outwards, those of the Lumbi inwards, those of the Os Sacrum outwards. Every Vertebra hath 7 processes, 2 transverse, 4 oblique (two in the upper part, & 2 in the lower part of each Vertebra) & one called the Spinosus. The first Vertebra is called Atlas, wc supports the Head. It is without the Processus Spinosus. The 2d is called Epistropheus, Rotans, & Dentata, wc hath in its midle a Production called a Tooth, wc inserts it Self in the first Vertebra. The 3d is called Axis. The oyr four Vertebræ have no names. Their Processus Spinosus is forked. The 12 Vertebræ of the Back are bigger than those of the Neck, but less solid. Their Apophyses transversæ are something round, whereas those of the Neck are large, & perforated to give passage to the Art: Cervicales; & those of the Lumbi are broad & long, that they may supply the want of the Ribs. The Os Sacrum is composed of 6 Bones, wc are united at the Extremities in those that are adult. The Coccix is composed of 3 or 4 little Bones, wc form as it were a Tail incurvated inwards. ✝ Keil his of a Hunch-Back.

wc are 30 pair, one going out at the

*1. Eminens. 2 Axillaris. 8 Seq: Costales, seu Pleuritica. 11. Diuretica. 12 Inguinaris.
×1. nephritica. 3 Seq: innom: 5 Ἀοϛ φελτιτμς. p Dion

Sect: 2d. Of the Ribbs.

The Ribs are crooked, resembling almost an half-circle, situated on each side of the Spina; where (or nigh to wc) they are somewhat round, but towards the Sterny they are something broad. Their exterior surface is rough & unequal, the interior polish'd & equal, except that they have a little Sinus in the lower edge for lodging of the Intercostal Nerves.* Every true Rib hath 2 Productions, one whereof is joyned to the Body of the Vertebra wc answers to it, & the oyr is joyned to the transverse Productions of the same Vertebra. But the Costæ Spuriæ, or False Ribs, have but one Production. The oyr Production of the Ribs is Cartilaginous, where they are joyned to the Sterny. They are in number 24. 12 on each side, of wc the 7 superior & uppermost on every side, are called Costæ veræ, or True Ribs; the lower 5 on each side, are called Costæ Spuriæ, or False Ribs, bec. they reach not the length of the Sterny.

*together wt a Vein & Artery, wc is carefully to be observed in Incisions betwixt the Ribs.

✝ Keil's calcul of Inspiration.

Sect: 3d. Of the Sternum.

The Sternum is situated in the midle of the Breast, wch in Infants is altogether Cartilaginous, but in a short Time turns to 3 Spongious Bones, of wch the First is the largest, & receives the Clavicles on every Side; the 2d the longest & narrowest; the 3d is shorter & broader than the 2d, wch terminates in the Cartilage Xiphoides or Ensiformis, wch in its beginning is somewhat broad, & in its Extremity is round, & sometimes forked. It is opposite to the mouth of the Stomach.

Sect: 4. Of the Clavicles.

They are 2 in Number, one on every Side. They are so called from Claudo, wch they are situated near & enclose the Breast. They are very porous & fragil, & easy to be broken, but wn broken easily reunited. The more crooked they be, the motion of the Arms is the more easy; whence it is, that altho' women, who have them less crooked, may have their Neck more comely, yet they have not the same liberty of their Arms, wch men have. They are joyn'd at the one Extremity wth the superior Production of the Scapula by Synchondrosis, and at the oyr wth the Bone of the Sternum by Synarthrosis. Such Beasts as use not their foremost Feet instead of Hands, or as Hands, have no Clavicles; whereas Rats, Mice, Apes, &c have them.

a Key from Clavis.

Sect: 5th. Of the Scapula, or Omoplate.

These are two large & flat Bones, on every Side one on the uppermost & back part of the Thorax. They are concave within & Convex without. They have 2 Sides & 2 Angles, one above and anoyr below. They have also 3 Productions, of wch the first is called the Spina, wch hath on each Side a cavity, one above & anoyr below its Extremity. That wch is joyned to the Clavicle is called Acromion. The 2d Production is joynted & joyned to the Head of the Scapula, for holding the Bone of the Arm in its Place. It is called Coracoides, from its resemblance to the Bill of a Crow. The 3d wch is the shortest, is called the Neck or Cervix, wch hath a superficial Cavity to receive the Bone of the Arm.

called Costa superior & Inferior; its broad End called Basis.

Sect: 6th. Of the Ossa Innominata.

These are 2 in Number situated at the Sides of the Os Sacrum, each of them composed of 3 Bones, wch in those that are adult become but one. The first is called Ilium, bec. it lodges the Intestin of that Name in the interior cavity. It is large, almost semicircular, somewhat convex & inequal in its exterior superficies, & concave in its interior. It is joyned to the os Sacrum. It is larger in women than in Men, for to contain the Matrix with its Fruits. The 2d Bone is called Os Pubis. The 3d is the Os Ischium, on the Extremities of wch we sit. These 3 Bones have a large Cavity, wch receives the Head of the Thigh-bone, wch is called Acetabulum or Cotyloides, in the midle of wch there is a Ligament, wch inserts it self in the Head of the Thigh-Bone. The Os Pubis & Ischium form a large Hole, tho' wch the [illegible] [illegible] passes to the [illegible], & [illegible] the Thigh circularly, Musc. Obturator Internus & Externus.

a wch called its Dorsum. & wch called Costa, & its Edge or Circumference is called its Spine.

This Hole is called Foramen Ilium & Pubis.

Cap: 3. Of the Extremities, wch comprehends the Arms & Legs.

Sect: 1 Of the Arms.

The Arms comprehend the [illegible] [illegible] Elbow, the Carpus, Metacarpus, & the Fingers. The Humerus wch is the first Bone [illegible] the Arm is simply long, solid, & unequal. It hath an Head at its upper Extremity, wch is joyned to the Omoplate, in wch Head there is a Crena for lodging the Tendon wch is joyned to the Muscle called Biceps. It is also full of little Holes, for the [illegible] of the Blood-vessels. Its lower Extremity hath 2 Productions, viz. the external, wch is joyned with the Radius; & the internal (wch hath 2 sinuosities) wch resembles a Pulley, with wch the Elbow is articulated.

Sect: 2d. Of the Cubitus & Radius.

The Bone of the Elbow, called the Cubitus, extends it self from the fold of the Elbow to the Carpus, accompanied with anoyr Bone called Radius. Its upper extremity is articulated with the Bone of the Arm, by the

the help of the 2 Productions, long and almost triangular, which enter the two little Cavities of the Bone of the Arm. It is articulated at it's lower Extremity with the Carp, at which place it is small; whereas, on the contrary, the Radius at it's lower Extremity is long & gross, & at it's upper part, where it is joyned with the external Production of the Cubitus, it is small. These Bones, altho' they accompany one another, yet they touch not one another but at their Extremities, because of their crookedness, which occasions some distance betwixt them which is filled with Ligaments.

Sect: 3d. Of the Carp, Metacarp, & Fingers.

The Bones of the Carp are different in Bigness & in Figure. They are 8 in Number, & disposed in two Ranks, of which the first 4 are articulated with the Cubitus & Radius; the 2d 4 with the Bones of the Metacarp. The Metacarp is composed of 5 Bones, which are joyned to the Bones of the Fingers. They are somewhat convex without, & concave within the Hand. They have a round Head at every one of their Extremities, which occasions some Space to be lay'd betwixt them for lodging the Muscles which serves for moving the Fingers.

The Bones of the Fingers are 14 in every Hand, viz. 2 in the Thumb, & 3 in every Finger. These of the first rank are longer than the 2d, & those of the 2d than the 3d. They have Knobs at their Extremities, & are sometimes concave within, & convex without, except in the 3d Rank, where the Nails are.

Of the Lower-Extremities.

They comprehend the Thigh, the Leg, & the Foot, of which the last comprehends the Tarse, Metatarse, & Toes.

Sect: 4th. Of the Thigh.

The Thigh hath but one Bone, which is the longest in all the Body. It is somewhat incurvated forwards. It's upper Extremity hath 3 Productions, of which the first is large & round, inserting it self in the Cavity of the Ossa Innominata, by the Help of 2 Ligaments; one large, which surrounds the whole Cavity, the other little & round, which inserts it self into the Head of the Bone. The 2d Production is called the Great Trochanter, which is external; & the 3d, which is internal, is called the Little Trochanter. The whole Bone hath a Line somewhat eminent, which renders it something Angular. It's lower Extremity is articulated to the Tibia, where it hath 2 Heads, the one internal, & the other external. In the forepart of the Knee there is a little round Bone convex without, called the Rotula,^ joyned to it by the Tendons of it's Muscles.

^ Patella, Mola.

Sect: 5. Of the Leg.

The Leg hath 2 Bones; the one called Tibia, the other Fibula. The Tibia is in the forepart of the Leg. It hath 2 Cavities in it's upper Extremity, which receive the 2 lower Heads of the Thigh Bone. It hath also an eminency, which is sharp, & makes the Bone almost angular. It is called the Spina; from whence it is, that the least Stroke upon the Skin causeth insufferable pain. It's lower Extremity is joyn'd to the Bone called Astragalus, where it hath a Production, called the Inward Ancle. The Fibula is less than the Tibia, & is in the hinder part of the Leg. It hath a round Head at the upper Extremity, which terminates a little lower than the Head of the Tibia; but at it's lower Extremity (where it forms the Outward Ancle) it goes further down than the Tibia.

Sect:

Sect: 6th. Of the Tarse, Metatarse, & Toes.

The Tarse is compos'd of 7 Bones, of wch the 1. is called Astragalus, wch is joyn'd with the Tibia, & with the 3d Bone of the Tarse, called Cymbiforme or Naviculare. It receives likewise in its lower part the Head of the Heel-Bone, called Calcaneus, & at it's two sides it receives the Ancles. The 2d Bone is the Calcaneus, wch is great, & joyns it self to the 4th Bone of the Tarse, called Cubiforme. The 3d Bone is called Cymbiforme or Naviculare, by Reason of it's Figure. It's joyn'd to the Astragalus & the 3 Ossa Cuneiformia. The 4th is called Cubiforme, by reason of it's Figure. It's joyn'd on one side to the Heel-Bone, & on the oyr side to the 4th & 5th Bone of the Metatarse, & ong inside to the 3d Os Cuneiforme. The 5th, 6th, & 7th are called Cuneiformia, wch are joyn'd to the Navicular Bone at one End, & to the 3 inner Bones of the Metatarse at ye oyr. The inmost is great, the outmost indifferent, & ye midle least.

or Scaphoides.

or Cuboides.

The Bones of the Metatarse are in Number 5, joyn'd to the Bones of the Tarse. That of the Biggest Toe is the greatest, ye 2d is the longest, & the oyrs always less & less.

The Bones of the Toes are 14 in Number, viz. 2 in the big Toe, & 3 in every one of the rest. They are notably smaller & shorter than those of the Fingers, but ranked after the same Fashion as in the Hand. There are oyr little Bones called Sesamoidea, so called, bec. they resemble the Seed Sesamy. They are commonly 12, sometimes 15, 16, 19, or 20, in every Hand, & in every Foot, situated under the Tendons of the Muscles, & serve to prevent Luxations, & to form Articulations.

Cap: 4. Of the Number of the Bones of a Skeleton.

1. There are 62 in the Head, whereof 14 are Proper, viz. 1 Os Frontis. 1 Os Occipitis. 2 Sincipitis. 2 Squamosa, & 8 in the Ears. Two Common Bones of the Cranium, viz. Ethmoides, & Sphenoides. To wch add the Bones of the Face, viz. 2 Ossa Unguis, 2 Quadrangularia Nasi, 2 Maxillæ Superioris, 2 Zygomatica, 2 Maxillæ Inferioris, 1 Os Vomer, 1 Hyoides, 2 Palati. Dentes 32, nim: Incisores 8. Canini 4. Molares 20.

2. The Bones of the Trunk are (78) viz. 2 Clavicles, 2 of the Omoplat, 7 of the Sternum, 7 Vertebræ of the Neck, 12 of the Vertebræ of the Back, 5 Vertebræ of ye Loyns, 5 of the Os Sacrum, 6 Ossa Innom: 3 of the Coccyx, & 24 Ribbs.

3. The Bones of the Extremities are 120 viz. 2 of the Humerus, 2 of the Cubitus, 2 of the Radius, 16 of the Carpus, 8 of the Metacarpus, 30 of the Fingers, 2 of the Thigh, 2 of the Tibia, 2 of the Fibula, 2 of the Rotula, 14 of the Tarse, 10 of the Metatarse, 28 of the Toes. So we have 62 Ossa Capitis, 70 Ossa Trunci, & 120 Ossa Extremitatum. In all 252. Beside the Ossa Sesamoidea, wch some reckon 48, some 60, some 64, some more, some less.

Dion: 235.
Veil 245.
Else 250.

Cap: 5. Of the Conjunction of the Bones.

The Conjunction is called Articulation (I mean the Conjunction of Bones) wch is the joyning of them by their Extremities; wch Articulation oyr intervenes for motion, & then its called Diarthrosis, wch is divided into 2 Species, viz. Enarthrosis et Ginglymus. Enarthrosis is wn the Cavity wch receives the Bone is profound, & when the Head of the Bone wch is received is great, as in the Articulation of the Thigh-Bone wt the Ossa Innominata, &c. In wch kind of Articulation the member admits of every kind of Motion. Ginglymus is wn a Bone doth receive, & is received, as in the Humerus with the Cubitus, & the Thigh-Bone with the Tibia. In wch Articulation the member only admits

admits of Extension & Flexion. This kind of Articulatn is likewise to be
found in the joyning of the Radius with the Cubitus above the Elbow, & yn
it is called Ginglymus Elongatus.

The most of Authors receive a 3d Species of the Diarthrosis, wch they call
Arthrodia, wch is wn the Heads of the Bones are little, & the Cavity in wch
they are received little also; as in the Articulatn of the lower Jaw.
But in regard it doth not differ from the Enarthrosis but in majus & minus
wch should not vary the Species, we deservedly reject it.

The Articulatn without motn is called Synarthrosis, wch is wn the
Bones are strictly & closely united together. It admits of 2 Species, viz. Su-
tura & Gomphosis. The Sutura is to be seen in the Bones of the Head. The
Gomphosis is wn a Bone is indented in the Cavity of anoyr, as the Tooth in
the Jaws. Authors admitt of a 3d Species, wch they call Harmonia, wch is wn
two Bones are joyned together with appearance only of a Score, oyr oblique,
circular, or straight, as in the Nose. But in regard that the Curious observe
that these Bones when they are united have inequalities wch insert them-
selves in one anoyr, we deservedly reject this Harmony, & give it the
name of a Sutura. Oyrs deservedly add a 4th Species, wch they call Gin-
glimus Elongatus without motn, whereof we have but one Example,
as in the Articulatn of the

There are many oyr kinds of Articulatns received by Authors. As 1st.
that of the union of Bones by Sysarcosis, or by Flesh, as in the Scapula
wt the Costa. But we, in regard this Flesh rayr separates than joyns,
reject it. 2 By Syneurosis, wch is wn there is a Membrane betwixt the
Bones, as in the open of the Head in Infants. But in regard that this
is not as yet properly a Membrane, but a Substance that hath not as
yet acquired the Hardness of a Bone, we reject it. 3. By Synchon-
drosis, wch is wn there is a Cartilage betwixt Bones, as betwixt the
Ossa pubis; wch kind may abundantly well be admitted.

We reject also the Enarthrosis in Synarthrosi; that is an
Enarthrosis with a little motn, bec. it differs only from the true
Enarthrosis according to more or less, wch varies not the Species.
For wch cause we neglect the Ginglymus in Synarthrosi.
And Lastly we reject the Arthrodia in Synarthrosi, first
bec. there is no Arthrodia different in Species from the
Enarthrosis, & 2ly bec. it is a true Enarthrosis.

Finis.

Bellotte.

Antoine Benevent médecin florentin raconte qu'une femme aiant avalé une fort grosse eguille, la rendit au bout de deux ans par le nombril. Et Clarente aussi médecin raporte qu'une fille avala en dormant une eguille de la longueur de quatre travers de doigts, et que dix mois après elle la jetta avec l'urine par la vessie. Bellotte. 1. partie c. 11.

Le progrez de la Medicine.

L'on a une belle preuve de l'incompressibilité de l'eau fraiche, et de la vertue qu'elle a pour traverser des corps tres serrez, dans l'experience que rapporte Gassendi. On emplit d'eau une sphere creuse d'argent ou d'autre metal, dont les côtez sont de l'epaisseur d'un pouce ou environ, et apres avoir bien fermé la sphere de toutes parts, on l'enfonce à coups de marteau, et l'on voit l'eau sortir en gouttes à travers toute cette epaisseur par tous les points de la surface exterieure de ce globe, ne laissant dans la solidité du metal aucune trace sensible de son issüe. Le progres de la medicine. 164. l'an: 95.

Limaçons. — Dans les Limaçons seuls on rencontre dans un même animal les parties qui distinguent les deux sexes, et ont tous ~~deux~~ et le mâle et la femelle deux instrumens pour recevoir et pour être reciproquement receus lorsqu'ils s'accouplent, et portent chacun des insectes de leur espece. ib. 179. Les lievres ne sont point des Hermaphrodites, comme on a cru. ib.

Cerveau. — Mr le Duc Maistre Chirurgien assez connu pour sa pratique dans les accouchemens, rend conte de plusieurs enfans vivans nez sans cerveau et sans moëlle spinale, que voyez ici p. 195. et seq. d'où il conclut que l'ame n'a point son logement dans le cerveau. &c. ~~et~~ il promis de faire une hypothese pour l'explication de cela. ib. + inities p. 184.

Glandes. — Mr Malpighi dans ~~la~~ lettre nouvelle sur la structure des glandes conglobées, dit que pour rendre les vaisseaux lymphatiques dans le foye et dans la rate plus sensibles, on n'a qu'a faire tremper pendant long tems un foie ou une rate; car l'eau penetrant insensiblement dans leurs canaux, les gonfle tellement, qu'il n'y a rien de plus beau à voir; sur tout si l'on fait cette experience sur la rate d'un veau ou d'une brebis, et si apres avoir separé la membrane exterieure on l'etend sur un verre poli; car on a le plaisir de voir toutes les ramifications de ces vaisseaux lymphatiques. ib. 15. Malpighi sur la fin de cette lettre, parle ainsi; De tout ce que je viens de dire, on peut conclure, si je ne me trompe, qu'une glande n'est autre chose qu'une vessicule membraneuse, à laquelle quelquefois est attaché un petit canal excretoire, et que cette glande est tantôt ronde ou conglobée, et tantôt etendüe en membrane (car il en est de la pleure, le pericarde, &c. des glandes) à mesure que la membrane vessiculeuse est ou etendüe ou repliée. De là vient que les vessicules sont d'une figure differente, tantôt rondes, tantôt lenticulaires, ovales et longues comme il se voit au coeur. Enfin on y remarque même des vessies considerables et des cavitez, sans que pourtant aucune de ces differences deroge, ni à la nature, ni à l'usage de la glande. ib. p. 50.

If you would see distribution arteries & veins in spleen, lungs, liver &c do but strip them of their membranes, and lay them on a board, pouring on water continually. Dionis anatomy.

Voiez icy dans le Discours de Verdue le fils, sur l'utilité du Microscope, les differentes metamorphoses de plusieurs animaux, comme des insectes, papillons, puces vers à soye, &c. p. 53 et seq. Dans l'ortie même, quelle admirable structure n'y a-t-il point! les petits poils ou les aiguillons des feuilles sont creux comme l'aiguillon des mouches à miel; il y a à la base de ces petites epines des vessicules; et pour peu qu'on les comprime, il en sort une liqueur acre et corrosive, qui est lancée avec vitesse. C'est cette liqueur qui cause cette demangeaison et cette rougeur, quand on s'est piqué à des orties. ib. 64. Prog: médicine.

Ortie. — voyez icy de la Pharmacie.

Dans ces enfans nez sans cerveau, cervelet et moëlle spinale, les nerfs prennent son origine quelquefois d'une matiè de chair qui occupe le lieu du cerveau, quelquefois de la dure mere, quelquefois des bords des trous du cerveau ou crane, quelquefois des muscles en diverses parties du corps. Dans ces mêmes enfans la guaine de la moëlle spinale est rempli d'un sang corrompu et les nerfs qui prennent ordinairement son origine de cette moëlle la prennent en ce cas de la guaine. v. p. praced.

Joannis Munnicks, de re Anatom: liber. 8°. Ultraj: 97.

Cophus venereus. Cophus venereus non curatur, nisi trepano exfoliatis affectus ossis penitus excindatur, atque interna ossis membrana, sectione in ipsam medullam ducta aperiatur; tunc demum, effusis aliquot virulenti humoris guttis, cessat dolor. p. 10. add. de tumoribus corporis causa et cura.

Crepitus ossium. A defectu oleaginositatis medullae, transudantis ex foraminulis pluribus circa capita et sinus ossium articulatorum, et synoviâ permisti, articulorum crepitus, qui in gracilibus et scorbuticis sæpius observari solet, causam deduci posse existimo. p. 12.

Apophysis et Epiphysis quid. Ossis prominentia est duplex, ἀπόφυσις, καὶ ἐπίφυσις. Apophysis, Latinis Processus, Productio, est pars ossis continuata ultra planam ejus superficiem manifestè protuberans, ad commodiorem musculorum ligamentorumque exortus et insertionem. Processus hi ubique occurrunt in ossibus capitis, in vertebris, scapulâ. Epiphysis, Latinis Appendix, Additamentum, est os ossi per contiguitatem adnatum, carum, spongiosum, à primâ nativitate cartilagineum, verum siccius, duriusque tandem factum, atque in osseam planè substantiam mutatum, quasi apophysis foret, et unum atque continuum os esset. Formavit autem appendices summus Protoplastes, ut firmior sit ossium conjunctio, propter latiorem basin; in acumine namque si ossium extrema desinerent, facilius locis suis exciderent. p. 12. add: ad tumores Etymolog:

Sang: et Sp: partes quid: v. i. d. praeat: ventorum. Partes sang: elasticae, e sang: massâ in musculi modis carnosis continuo depositae, nitro-sulphureae sunt: quibuscum sp: aales (indolis spirituo-salina) e tendinibus, in quibus velut promptuariis idoneis ubertim reconduntur, immissi occurrentes, ilicò bullantur et efferescunt, unde fibrillarum membranacearum; adeoque fibrarum motricium in medio musculi carnosis, contractio seu contortio, simulque abbreviatio oritur. p. 19. + plura ibidem.

Colici dolores ab intestino colon etc. Assurgit colon intestinum circa os ilium dextrum, proximo ibidem reni sese jungens; hinc facto sub jecore flexu, transversim sub fundo ventriculi (cui interveniente omento connectitur) pergit, atque lieni, renique porro sinistro tenuibus membranis adhæret, ubi angustius est, unde fit ut colici dolores in sinistro latere graviores sint; nec non dolores, crepitus, rugitus, qui in sinistro latere affectione hypoch: laborantibus frequenter contingunt, perperam lieni, ejusque obstructioni solent adscribi. p. 38.

Glandularum genera. Duplex species in humano corpore glandularum genus sunt et + Conglobatae, quae ex una quasi continuatâ substantiâ, æqualem superficiem habentes constituuntur; + Conglomeratae, quae ex pluribus minoribus glandulis per membranulas invicem junctas, constant. Sunt autem Conglobatae Glandulae, congeries oblongorum et membranaceorum folliculorum seu loculorum, circa quos vasa sanguinea et nervi ramificantur, carneisque fibris circumducuntur.

Horum

Horum loculorum plures conjuncti, et attenuati, in vascula excretoria, magnitudine tenuiori cedentia capillo, aperiuntur: quae denuo variis-modis congredientia atque unita, unum, duo, et tria constituunt pellucida vasa, Lymphatica nunc passim dicta, genuina glandularum harum excretoria. Tales sunt mesenterii glandulae, quaeque in collo, axillis, post scapulas, in lumbis, inguinibus, artubus, ad divisionem venae cavae in ramos iliacos, prope vasa haemorrhoidalia et innumeris aliis in locis observantur. Conglomeratae vero minutissimorum vasculorum seu tubulorum observantur acervus, quorum plures simul collecti vascula constituunt excretoria; atque haec iterum canalem componunt, quo separatus humor in notabilem aliquam cavitatem, aut foras extra pellitur. Quales sunt glandulae parotides, maxillares, sublinguales, innominatae, pancreas, thymus, mammae, etc. p. 40.

Etenim subacidos esse succos omnes, qui in conglobatis; atqui subsalsos, qui in conglomeratis gignuntur glandulis, longâ experientiâ nunc liquido constat. p. 46.

succi in gland: qui?

Admirandam sane lienis structuram si spectemus, atque nervorum insignes et concessas propagines, sanguinisque ad eum affluxum ingentem, si judicio perpendamus, sane pronunciandum, insignem hujus visceris esse actionem. Hanc equidem constituo, sang: depurationem à faecibus terrestribus acido-salinis, atque à bile excrementitia in hepate secernenda, et majorem adeo ejusdem perfectionem. Etenim dum sang: per arter: coeliacas advectus lienem subit, in minutissimas illius visceris glandulas atque cellulas membranaceas infunditur; in quibus partes terrestres, limosae, et acido-salinae, quae sunt sang. veluti faex et caput mortuum, secedunt, easque sp: salibus perpolutae eodem confluentibus commixtae, ibidem digeruntur, fermentantur, atque in tincturam aut fermenti sanguinei essentiam exaltantur: quae hinc per venam splenicam sang: denuo confusae, novo vigore eundem actuant, volatilisant, et ita quasi plusquam perficiunt. Sed quoniam sang: lienari hoc fermento perfusus per venam splenicam in portam, atque adeo in hepar mox expellitur, nefas haud erit statuere, lienosum hunc sang: hepati quoque operam suam praestare, atque, ceu peculiare fermentum huic muneri destinatum, in glandulosis ejus acinis biliosi humoris secretionem multum promovere. p. 51.

Lienis usus.

In quantum plexus nervorum renalis cum plexu Mesenterii maximo per surculos quosdam nervorum intermedios, communicat, affectio colica et nephritica in tantum affines existunt, ut sane difficile sit eorum paroxysmos ab invicem distinguere. Etiam ob paucos nervorum ramulos, qui ex plexu paris vagi stomachico ad renalem hunc plexum excurrunt, advertere licet, quod paroxysmo nephritico vomitus plerumque immanis supervenire soleat. p. 63.

Colica et Nephritici simi: les etc

Exiles sunt in homine sano ureteres, in calculoso violenter magnoque pariter cruciatu dilatati ampli evadunt; habentque hoc beneficii à naturâ, ut transmisso calculo, nunquam postea contrahantur ad primam angustiam. — In cadavere virili ureteres utrinque binos, in vesicam quatuor finibus insertos, in Amphitheatro publico semel demonstravimus. p. 65. (Mr de Launay rapporte la même chose d'une femme qu'il a ouvert, p. 18.)

Ureteres.

Obstetricum observ:

At non videtur hic praetereunda ea obstetricum experientia, quae pueris vixisse pronuntiant, si fontanellae pelliculam, quae antea vitali cerebri motu et spiritu sustentabatur, concidisse comperiatur. p. 137. et hoc excerptum ad ossa parietalia cranij. Kercker. osteog. foetuum. p. 218.

Nervi.

Tenuissimae illae, quibus nervi constant, fibrae, pro diversa munerum suorum ratione, diversis subtilitatis modum obtinent. Etenim fibrillae nervorum, qui sensui tantum inserviunt, cujusmodi sunt olfactorij, optici, et auditorij molliores, caeterorum nervorum fibrillis teneriores sunt: quod ita a natura comparatum esse videtur, quoniam sensus ictus, vel nulla, vel levissima tantum nervorum adhibita contentione producuntur. Verum fibrillas nervorum, qui non modo sensus actibus, sed partium quoque motibus edendis apti nati sunt, duriusculas esse oportuit; quandoquidem ubi partes moventur, musculi, quibus instruuntur, validos saepissime nisus edunt, quibus nervorum ipsorum fibrillae diu reniti non possent, si aliquam non obtinerent duritiem: et hinc fit, ut nervorum alij molles, alij duri sint. p. 165

Nervus Intercostalis.

Paris sexti nervorum unus, et bini nervorum quinti paris surculi, juxta utrumque sellae equinae latus coalescentes, Nervi intercostalis principium constituunt; qui utrinque sub pleura membrana, juxta costarum radices descenditur, assumptis in singulis earum interstitijs a medulla spinali surculis, tandem superato diaphragmate, nervos copiosos per mesenterium ad intestina, tum ad omentum, pancreas, lienem, jecur, cystin felleam, renes, et porro ad reliquas infimi ventris partes emittit. p. 173. hoc add: ad Hylo.

Oculorum Consensus.

Maximus et admirandus est oculorum inter se consensus, ut uno praeternaturam ab internis potissimum causis affecto, mox condoleat et languescat alter, ac ab ejus noxa alter vix immunis servari possit, ut inflammatio, suffusionesque frequenter ostendunt. Quia vero ad oculos maximus fit sp: animalis affluxus, eine secundae, adversaeque valetudinis signa manifestissime proferunt. In homine sano, conveniens sp: affluxus, plenos eos reddit ac splendidos: in male affecto, paucior eorundem copia oculos facit collapsos, mollos, turbidos, obscuros, donec inter extrema tum, unicum plantae nati conatus, vacillante fractoque visu, cadunt viris omnis, et vita pariter ocius praenunciant. Verissimum igitur est Medicorum Principis effatum, ut oculi valent, sic ipsa persona. p. 180.

Oculi valetudinis et morborum Indices.

Olaus Rudbeck de Ductibus Hepaticis aquosis.

Vasa Lymphat: Hepatis.

Cap: 5. Qui hac vasa inquirere volet, canem, felem, vel vulpem sumat (quia in ovibus et vitulis inquisitu difficillimum propter intestinorum multitudinem) et abdomine aperto, ablatoque vel supra thoracem reflexo omento, ligaturam inter ventriculum et hepar faciat, in mesenterij parte, hepar ventriculo ac intestinis connectente (quae in omnibus fere animalibus omnimodo libera est) et infra se venam portae cum ductu choledocho continente ac duodenilo; mox videbit a jecore ad ligaturam ductus aquoso humore intumescentes, qui post horam unam vel alteram flavescunt. Liberatis deinde intestinis a lobo hepatis infimo, reni dextro adnexo, et illis ad sinistrum reflexis, separet intestinum colon a lumborum vertebris, et venas lacteas cum vena

vena porta immediatè sub pancreate glanduloso, in ea mesenterij parte quæ intestina dorso alligat, currentes liget; postea thoracem aggrediatur, sterno q[ue] avulso, ductus chyliferum, prius evacuata vesicula, filo constringat, eodemve modo alteram extremitatem in abdomine ano prospicientem vinciet, ne vasa serosa eo tendentia vesiculam impleant; quamvis interdum eâ ligaturâ non opus sit; solet enim plerumq[ue] ille humor serosus in vasis glandularum restagnare. Aliam quoq[ue] in mesenterio prope vesiculam chylosam faciet ligaturam, et conspiciet, laxatâ primâ inter hepar et ventriculum injectâ, glandulam illam sub portâ sitam (tab. 2. m.) delineatam ductus hos recipientem, et illos ipsos, usq[ue] ligaturam hanc inferiorem, humore gravatos; posteà aperto hoc inferiore ligamine, tota vesicula eodem humore implebitur; et si ligamen ductus chyliferi constringens, paulo supra vesiculam in thorace, solveris vesiculam evacuatam, et humorem, venam axillarem ipsumq[ue] cor (ligatis prius venis omnibus ad jugulum, dextroq[ue] ejus ventriculo dissecto) ingressurum videbis. Postmodum, si vesiculam quoque chylo impletam intueri velis, illud astringenti tibi in thorace ad vesiculam filum, et laxanti, circa pancreas venarum lactearum ligamen, eveniet. Sic alternatim apertis iterumque contractis ligaturis, humore aquoso et chyloso vesica elevabitur.

Idem de vasis Glandularum serosis, seu de vasis Lymphaticis. — De vasis Lymphaticis.

Cap. 10.

Vasa hæc plerumq[ue] nec obtusum et subtilissimum stylum, nec cultelli aciem, nec siphonem, nec aliud quidpiam instrumentum ferunt: et quamvis multoties occurrant, sæpius aut pinguedine occultantur, aut non eo tempore quo humore vigent inveniuntur, aut visa, et non mox vinculo ligata, evanescunt: itaque in hisce, lactearum morem æmulari videntur, quamobrem cum illis cautissimè agendum est. In felibus, canibus, vulpibus, ovibus, capris, &c sectionem instituere poteris vivis & mortuis, sed cave ne in vivis sanguine obruaris, in mortuis autem ne humor vasorum citò dissipetur. Deinde illa cadavera quæ multâ pinguedine abundant sumas cave, ne incassum labores, quamvis interdum succedere poterit. Sic aperto abdomine, si animus fuerit illa vasa introspicere, quæ glandulas cruralibus venis adnatas pro origine habent, mesenterij à lumbis cautè separato, illudq[ue] unà cum venâ cavâ et arteriâ aortâ, ad illorum divaricationem circa os sacrum, liga=

ligamine constringito, et statim vasa intumescere cernas, modo opportuno tempore, et citra aliquam vasculorum mesenterii fracturam fiat. — Eadem quoque ligaturâ, reliqua, quae inter colon intestinum rectum, et os sacrum formant, videri possunt. — Si vero illa intueri placet, quae venas lumbares concomitantur, atque sinuant abdominis musculos occultare ramulos suos; mesenterii saltem partem, quae proxime venae cavae est, exactissime à lumborum musculis segreges, ac ligaturam supra illud ipsum et venas ac arterias lumbares instituas, quibus rite administratis, ramuli succo pleni, inter vinculum et musculos, apparebunt. — Delectaris forsan illa quoque serosa vasa introspicere quae in thorace prostant; admoveas itaque cultrum, et sternum ad claviculas usque [thymo] separes, illudque reflectas, postea in omnem pinguedinem una cum mediastino, thymo suffultam, prope hiatum ductus chyliferi in jugularis cavitatem, vinculum admoveas; quod praestitum, tibi illorum à glandulis esse originem manifestabit. — Eodem negotio ea videre poteris vasa, quae à pulmonum ac pericardii glandulis scaturiunt, dummodo cor atque pulmones ad dextrum reflexeris: illic vero nullum certum pro ligaturâ locum assignare queo, si mox non apparuerint, solent tamen multoties sine illâ cerni, quod etiam in reliquorum investigatione fieri solet.

p lumbis, acetis, et Rx: frigida testibus applicata hemorragi: narium

sanctita . R . 2

[illegible]

and continues thus untill he raise sweat on himself, wc is ordina:
rily about half an hour, three quarters, or perhaps an houre.

2.

De Appetitu laeso.

Q. an lente vel subito acciderit? si subito, et non est febris, dicit Hipp. vomendum; nam hoc non accidit sed ab aliquo fluxu in partem, vel a veneno accepto. Ergo seq. forma

℞ Rad. Ipecacuan: electiss. ʒi vel ℈iiij: tere in pulv. mi: nutiss. cum ℥ij vel j. vini Gall. alb. vel Hisp. obturetur phiola N. M. per spatium hora. frigef. colatur; illi add. oxym. squill. ʒi vel ʒij. aq. still. Cinam. ℥ij. ℈i. f. H. matutino tempore — et prius expecta vomitum, vel nil — significabit, dein aq. adhibe 12 p. cum p. j. modis

Cum cessavit vomitus

℞ mix. Cydon. non ultra biennium antiq. ℥ij.
fl. Granat. leniter siccat: et tenuiss. pulv. ʒi
Catechu elect. ℈i vel ij.
ol. Cinam. gtt ij. in Elaeosacc. redact. cum duplo sacch:
syr. vel de Myrtill. vel granat. vel acetosit. Citri q. s. ut
f. Condit. Capiat omni hora molem N. A.

pro P[illegible]: Catechu ℥i
aq. still. menth: ℥vi. M.

(2o.) si lente, et non adest alius morbus manifestus, hoc debetur jo. debilitati structurae. 2o undequaque malorum.

Vomit. ℞ tart. emet. gr: IX. vel iiij. sumatur ex cochl. vini albi. sedato vomitu

℞ ZZ. condit. ʒiß
Cort. aurant. condit. ʒi
Cort. Winter. tenuiss. trit. ʒi
ol. Cort. Citr. stillat. gtt iv. vel v. in Elaeosacch. redact.
syr: de menth. et gariophy. q. s. ut f. Condit. sumat omni horis q. N. A. vel potest dari vin. medicatum, sed hic non convenit

PP. ℞ rad. Enul. Campan. condit.
— Eryngij condit. ā ʒi
ZZ. albi — ʒß
syr: menth. q. s. ut f. Condit.

si non vomitus man iisdem da

℞ Corymb. absinth. ʒß
Enul. Campan. ʒß

Rad

Rad. Galang. minoris ℥iij
Cort. Winter. ℥ij
— flaved. Citr.
— rubed. aurant. ā ℥j
— Cinam: — ℥ij.
f. omnis pulv. qui cum vini ℔iv. diger. 24 hor. tum
bis per manicam Hipp. colet, b admisc. colat.
Syr: Kermes. — ℥ij.
sumat qualer dedie ℥j. post levem cibum.
PP. — ♃ Corymb. absinth. ℥j
Enul. campan: ℥iv.
Rad. Gentian. ℥iß
ZZ. alb. — ℥ß
f. pulv. cum ℔vi. Cerev. cois similiter prap. et
dulcorat. saccharo.
— vel Elix: proprietatis gtt 100. ter de die.
— vel ℔ aequal. copia ♁is vel olvosi.
— et inter cibos gtt 12. — &c

Cibi Fastidium.

— vel in morbo celeri vel longiore — plerumq. est cum
signis putred. cum fatore anhelitus, &c.
1º. si appare materia mobilis per sua signa vel in ventric
vel vicinis locis, opt expellitur per vomit. si non con-
stat esse morbus inveteratus. — ex pulv. opt Ipecacuana.
— si vomitus respuitur tum usus acidulorum, ut aq: —
Spadanes per temperamento succo hausti, pint. 2 vel 3.
mane — cum succo Citri — vel similiter laudati ff.
stomach. acida
♃ succ. Citr.
— aurant. ā ℥j
decoq. parum, tum in eo dissolve
Miv. Cydon. ℥ß
syr: mororum ℥ij. Cap. ℥j vel ℥ij —
— vel sp. sal. marin. à gtt iij. ad x. ex vino dulci
ter vel qualer quovis die cap. vacuo stomacho.
— specif. est Crem. tart. matutino tempore ad ℥j ex
potu Thee, Coffee, &c.
— vel. arcan. sp. ♀ris per Camp. dat. ad ij vel iij gtt.
bis

bis vel ter de die.
— vel Elix. propr. acido parat. — vel tabel. ex citr. aurant. &c. — vel tostum ex vino Tent. vel loco ejus Mir. cidon. dissol. in vin. Hisp.

Post Crapulam.
℞ succi citr. ℥j
Decoct. Hord. ℥xx.
Vin. Rhen. ℥iv.
aq. Cinam. ℥ß
syr. viol. — ℥iß.
Cap. omni ½ hora ℥j paul. calidum.

De Pica.

vel contingit in Pueris, Virg. Gravid. vel post morbos Chronicos.

Pueris contingit plerumque ex debilitate viscerum, pitui:ta, vel acescentia — ut apparet signis in hoc casu. in his non de tanta absorb. nam sed — alcal. salibus fit neutrum sal. incident.

℞ sal. absint. ℥iv. (℈iiij.)
vini Hisp. ~~ℓi~~. ~~M~~ bibat ℥ß quater vel sexies de die. — ss. liq. ♂ri gtt ij vel iiij vini H. post paucum tempus
℞ Limat. Mart. non rubig. gr: iij
Coral. rubr. — gr: xx.
contere in M. V. in pollin. impalpab. cum quo contere
Rhei elect. ℈ij
syr: viol. ℥ß
aq. still. Cinam. ℥ij. f. haustus tertio quoque die mane sumendus — si crassior est, diluatur ℥ß vini.

In Virginibus.
Oritur tum à Cachexia uterina plerumque. — Ego vid. hoc. aliter tractatur ut pueri.

In Gravidis.
Lab. vel Plethora, vel pituita acida. Pro 1o. M. S. &c
pro 2do. ℞ Cinam. ℥j
Cort. citri
— aurant. ā ℥j.

magel-

Magellan. ℥i.
sal. tart. ℥iij.
cum ℔. vin. ℔iij. in phiala coct. spatio ½ hor. effusi
supernatantis vini sumat ℥i vesp. itura cubitum.

Post morbos Chronicos.
v.g. acutos etiam post summam inediam, et ibi obser:
vatur semper proficere. — sed debes certus esse
istam repugnantiam — et tunc permittas quae fortuito
accipiunt. — nam plerumque appet vel violento
acido et aq. ut putrido. — vel valdè aperientia, vel olea:
lia ——

De Vomitu.

In acutis feb. p^s vomitus signum est inflamma:
tionis. ubi constat de hac per signa, v.g. caloris, dolo:
ris in punctis injectionis dolorem et calorem in parte
ipsâ signum est partis esse inflammationem ibi vel in
partibus vicinis. Est ut in tractatu. — Cum vo:
mitus est a materia putrida
1°. Externè ibi dolata —— i.e. mat. putrida bilis
ut patet per faetorem halitus, sordes linguae, et materi:
am rejectam — debet tractari iste morbus ut Fastidi:
dium antedictum — 1° vomitus ex Ipecacuana. Cum —
cessavit, Dolio anodyna — post levem cibum, sirupal
deger. — tum quater et quinquies de die modicum aci:
dulum, ex ex succ. citr. (acidum pro basi) syr. viol. etc.
— et sp: nitr. d. gtt XXX. et sp: ♀ris per camp. gtt iiij.
y. de Fastidio. —— . ——
2°. Internè. ex laeso viscere et abscessu ex ibi facto.
— ut pancreas, Jecur, etc et inde mat. ruens in stomach,
—— Indicatio est abscessum depur. consolid. desperatum.
sed hac in eo casu impossibile. —— Ergo tantum
Palliatio potest esse in morbis inveteratis. ——

Vomitus obstinatus à laeso viscere.
Si constat esse in juvenili corpore, non debili,
non cum magna febri, et non diu ibi existens — ut
post plurimos morbos acutos accidit — Indicatio
pri:

prima est abstergere et diluere putred. — dein ejicere. ℞ Dec. hord. ℥xxx.
oxym. squill. ℥iij
sal. polychrest. ʒi.
Cap. omni hora ℥j si non dormit per 3 dies successi:
vos. toto tempore nil comodat nisi jura carnis cum
oleribus Emoll. facta — tunc vomit ex Ipecacuana
de 4o die. tunc abstergo. cum spadanis & similibus
omni manè magnâ copiâ sumptis — per 2as septi:
manas, plus minusve. — si video ægr. somdlius
habere — tunc incipio iterum diluere putred. —
ejicere per vomitu, et spadanis abstergere.
— et sic si video sympt: minuere, ulterius pergo
donec sympta. omnia minuunt. et tunc Consolid.
id est, absterg. per istam formulam in Fastidio descriptam — et per Corroborantia —
In casu ubi diu adstatit, pessima; debilis, feb.
magna, &c. — Curatio tunc palliativa indicatur.
— 1o. adhib. Dec. pura dolorq.
℞ scord. infus. ut Thea &c. ad ℥j potandum.
& Ruta, vel veronica, & virga aurea sic infusa —
si amat gutt. — sp: Cis dul. et Iris per Campanam.
— 2o. Dec. Lenientia (pro alteratione) sassafr.
Chinæ, sarsæ &c.
vel oxym. squill. vel simplex. — rob. ribes. sambuc.
— syr. coral. ngr. — vel gelat. de berberis. &c —
vel forma Julapij; ptisana, vel ratione conditi, ut Mix.
Cydon. &c —
Victus. si ipse stomachus inficiatur, Diæta fit ex
Lacte cum plur. saccari, cremore lact. recent. ovis tremulis,
jure Carnis recent. cum Lactucas Endivias &c
si fluit materia ibi aliunde. tunc victus ex levitèr
acidis et salinis veteri et. et facile putresc.
Bibat vinum Rhen. vel mosell. sed aq. aq. copia —
ptisana acidula decoct: uvarum passularum præcipuè.
Jura Carnis, sed cum crem. tart. vel acetos. vel
Limon. — — vel omphacio, &c.

Card=

Cardialgia.

si ab acido gtt xi vel viij Alcahest Glauberi vel ol tart. per deliq. in Unc. ß vin. vel Cerev. — vel absorbens quodcunque, vel haustu aq. frig. — si ab Acrim. Aromata, Haustu aq. ipsa, & Dec. malvae, &c —

Vomitus ab agitatione spirituum.

℞ opij puriss. super chartam leni calore bene siccati et in pulv. redigatur — gr: vi.
Lapid. Cancr. gr: xx.
in mortario vitreo diu trita redigantur in minutiss. pulv. cui deinde M. ol. Cinam: gtt: iij: cum 12° sacch. in Elaeo: saccharo redacti. Divid. pulv. in 24 dos. quarum una assumatur omni hora cum pauxillo vini. 3a vel 4a dosi tollit. — et interim si Aurant. & libris mordet, opt.
vid. mat: med. p. 65. et 116.

Cholera.

Fit 1o. vel Fruct: hordeis, musto, Cerev. saliente, vino fermentante, Aug. & sophi. — & 2o. Commessationibus. & 3o. ab humoribus diu retentis, ut aliquibus bis & ter in anno contingit. bono pulsu si vergit. pessimo si conibet.

Pro 1a. Lethalis est intra 12 hor. nam intest: quoniam distenta convelluntur, unde vasa suffocantur, unde Gangraena —

1o. Injicias aq. tep. copiam magnam, vel Dec. Hordei, & Malvae, & parietaria, &c vel ex his compositum cum materia vergit supra pro omni vomitu da unum cyathum — si simul ingens dolor & spasmus, injicies simile clysma — si clysma rejicit, iterum injice — — cum desinit dolor, detur Emulsio anodyna.

℞ Amygd. Dulc. non rancid. excort. ℥iv.
sem. papav. alb. contus. ℥ij
Aq. Dec. Hord. q. s. f. Emuls. ad integram olei dissolutionem. Hujus ℥xvi. M. syr: Diacod. vel papav. albi ℥ij Aq. stillat. Cinam. ℥j. bibat aeger omni ¼ hor. ℥j calide donec cessat. si ante dos fit tumori &c — si statim desinit dolor, non dandum Enema — & sume pulv. praeced. 4 vel 6 dos. simul et da ex vino. — ultimo, applica mappas calefactas in sp: v. aromatico calido, ut aq. vitae mathioli; &c et umbilico

vocatus applicentur. — Pesti ~~vomitione~~ post vomitum magnum ántequam et omittas aq: et dos hor. tantum.

2o.

2°. a Commessationibus.

1°. fiat eadem dilutio. sedata evacuatione adhibe anodyna astringens. ob nimiam distent. ex materia.

℞ fl. Granat. ℥ij.
Decoq. ex aq. ad ℥vi. in his solve
Catechu ʒj.
syr. Myrt. ℥iß
opij puriss. gr. iij
sp. vitr. Mathiol. ʒß.

bibat cochl. j. omni ¼ hor. donec signa incipientis somni appareant.

3°. Cholera ab humoribus ipsis atra - Biliosis Bilis atra ipsa, Ichor putridus, et pus dum eliminantur et copia accumulantur, — si ruit uno impetu - ruunt in ventrem per intest. vel utraque — et habet apparentiam Choler. si cohibetur convulsiones fiunt, si diu hæret atrophia — est semper ibi Morbus pragressus et prognosis est Mors per hydrops.

si materia liquida flava putrida — cum non est in circulantibus humoribus examine viscera et vel fluit ab Hepate, vel ex latere per vasa splenica et sic in Hepar — ne vomes hic nec purgabis ob motus, nam leniora nil agunt fortiora periculosa. nec opia — nec cohibens materiam — Detur acida atten. abstergens — ut succ. Citr. ℥j rob sambuc. ℥iij aq. still. Cinam. ʒß vel j. Dec. hord. ℥xx. detur omni ½ hor. donec sedetur paroxysmus. — sed ob vias excoriatas, dentur emollientia. Emuls. oleosa v. c. cum levis. acidis - - - vel ex ol. oliv. cum succo Citri confiss. — si ob dolorem ex fiant convuls. da opia. — Diæta sit antacida — cum expelluntur nec Corrob. nec Rheda utendo — si est pus vel Ichor, idem utantur ex

Ructus

10. Ructus et Flatus.

vel sunt a materia quadam, ut Hyster. et Melanchol. vel inequalibus motibus sp: qui nunc huc nunc illuc vagantes intercipiunt constringendo. — Hic op: Antihystericissima Carminat: sunt ~~antehyst~~ sp. ut sal. Ammon. ad gtt XXV. vel XX. vel cochl. vini sal vol. oleos. ad gtt XXX. Ra Castor. ad gtt 40. Ra Croci ad gtt XII & XVI. Ruta, Juniper: sabina, arb. vitae, arom. orient. usurpata instar potus Theae. —

℞ Rae succin. ʒß
— Castor: ʒij
sp. sal. Ammon. ʒi
syr: Artemis. Fernel. ℥iß
Aq. still. Rutae
— Juniper. ā ℥iij
Rae Laudani gtt XV. M.

sumat cochl. omni ½ hor: donec remittant symptomata. vel forma pil. quae magis arrident

℞ ass. faetid. ʒß
Castor. in pulv. redact. gr: X.
succin. prap. gr: XV.
Croci — gr: V.
ol. still. rectif. de succino gtt ij.
ol. still. sabinae gtt j. M. f. pil.

deaurand. singulae ~~triu~~ trium granorum sumat omni ¼ hor. donec sedetur impetus. — si sympt. violentissima applicet Empl.

℞ Galb. puriss. ℥ij! Lenissimo igne fusis admisce vitell. ov. ʒß cerae flavae ℥j. f. Empl. 4 pollicum diam: appl. Umbil. et gesta donec sedent symptomata

2°. Flatibus à materia (cum vel sine febre) ut fruct. horaei, etc — si urgent. vel bibendo aq. cum moll. etc copiam, &

℞ opii gr: j. dissolve in syr. Diacod. ℥ß aq. still. foeniculi ℥iv. vel Rutae, vel Anisi, & absinthij, vel

vel Carvi — cui adhib. potest aq. vitæ Ma-
thiol. spp. Carmin. Sylvij, & spp. Anisi, Cort. citr.
vel Cerifliz. ℥j. —

In Flatibus a veneno, ut ab Arsenico —
℥io-Rto etc cura fit aq. acri ol. butyr: Molle,
vel ol. puro affatim ingesta. Curtur ut Cholera.

In acutis morbis si fiunt M. S. clysmas, fo-
ment. ex lacte, fl. sambuci etc — si flatus
fixi M. S. et dolor Laxantia, vel ol. ipsum
infra et supra. — si vagi, idem ut (2°) ut
fomenta; sed omnes hi abeunt si permittunt
Clysma et bibant aq. leviter aromaticam ut
Dec. cum sassafr. Rula- etc — — si observo
hæc desse ab acido antegresso etc do cum his ab=
sorbentia, etc — potes dare modts Carminativs,
sed si non malis curat, augot. — —

De Lienteria.

oritur & a flaccid. paralyt. vel ab abundantia —
humorz a materia non mutata per vim respirat:
ejecta. —

Unde 1° ad expellendz des Vomitoris ex Ipecac.
mane, tum virs fortiss. seq. ad Calef. roborandz.

℞ Limat. Mart. etc. non rubig. M. V. in tenuiss.
pulv. redact. ℥ij
Cort. peruv. elect. ℥iß
— Tamarisc.
— rad. Cappar. ā ℥j.
fl. Granat. rubr. ℥ß
Catechu — ℥ij.
Cinam. — ℥iij.

f. omnis tenuis pulv. qui cum ℔iiij vin. Rhen:
in phiala leniter ebulliant spatio 24 hor. re=
posit. in frigore. sumatz ℥ß quotidie ter. —

Tum exterius appl. Empl. stomach. Galeni. &
simile. —

Sit Diæta ex succis facile digestib. aromatizatis,
ut

ut assis. pand. biscocto. vc potus ex Cerev. vin. annos. Capiat etiam manè et vesp.

℞ Laud. puri leniss. siccat. gr. j.
Lapid. Cancr. ℈j.
redig. in M. V. in pulv. cui admisce
ZZ. —— gr: iiij
Ol. Cinam. gtt j.
f. pulv. divid. in 2 dos. et sumat manè et vesp. ad inhibendas motus, — cum exercitia lenia ——

Cœliaca.

Rarò contingit et præcipuè Infantibus. videtur in his nullas edere ventriculos tumores, et nil prodesse. —— Detur Rhab. ad methodos Sydenhami.

Diarrhœa.

si criticè fluit v.c. excorpore [illegible] vc cum viribus integris, Q. hoc casu an vires adhuc ferent. 2º an oritur nimia laxatio ob nimiam copiam ——

si motus est qd ante debitum tempus sistit sumat cibos pro prandio ex jure Carn. cum Endiv. Cichor: vc coct. —— Cana. sum. ov. ℥iv. decoq. cum jure carn. vel Cerev. et sach. q. s. — si edere potest sumatur horas coctos ——

Cum tormina, tenesmus, vc incipiunt
℞ Myrob. Citrin. a nucleis separ. ℥iij
Rhab. ℥iß
Infund. aq. ad cineres tepidos spatio noctis, manè ebulliant, dec. per pannus protes ad ℥iij; add. (vel syr. viol. ros. solut. Cichor: cum Rheo vc)
syr. viol. ℥ß
aq. still. Cinam. ℥ij.
— Hauriat manè post 6 horas prædictos potos. Cum ——

— vel curatur per Ipecac. eadem methodo ut de Nausea. semper post hæc medicis corroborans et opiatis

℞ Aq. still. menth.
—— majoran.
—— meliss. ā ℥ij

vel inter hæc ad lib. possunt sang. drac. gr: XXV: vel Bol. Arm. ℈j. vc ——

sp:

Sp. vitr. mathiol. ℥iß
Tr. Croci ʒß
Laud. quri gr. iij
Syr. Kermes. ℥j
M. De quo bibat cochl. j. omni bihorio, seq. die omni quadrihorio – et sic porro—
— Italica methodus est jejun. per 12 hor. et – nil bibere, abstineat à potu toto tempore, et tunc da ℥ij ol. oliv. recent. Diaeta sicca modica. potus ex Lacte Cinamomizato. vesp. iter. ℥j olei. – sic jejunio obturantur vasa.

Icterus.

In Hypochondriacis saepè contingit. Levissima species omnis est in Infantibus – cum bilis determinatur ad venam cavam – quoniam a coagulo caseoso orta exitus ejus impeditur.

℞ sap. venet. ʒj.
Rhab. ℈ij
syr. cichor. cum Rheo ℥j.
aq. still. foenic. ℥ij.
M. f. subtilissima pulticula, quae dilui potest vino, aq. foenic. etc. cujus ⅓ exhibe omni mane vacuo stomacho.

Accidit etiam pueris plerumque ab anno 4o ad 10mum à febribus ante ortis, unde Hepar obrui potest. Curatur modo absterg.

℞ sap. venet. ʒj.
dissolv. lacte dulc. adhib. syr. 5. rad. aper. detur saepius in die pro 2 diebus. 3o quoque die detur purg. ℞ scamm. – gr. iij
Rhei — ℈j
agaric. – gr. x.
cum syr. cichor. cum Rheo f. pulticula, detur 3o quoque die interponendo unum.—

Icterus fit etiam in adultis, nec sine magnis sym:

symptomatis cum acido ex commessationibus, repletionibus nimiis, valido vomitu, motu impetu im: pretto, estu ec — curatur remedio paululum abstersivo simul stimulante

℞ Rad. recent. Rub. Tinct. ℥iv.
redact. in pulv. coq. cum aq. ad ½ consumptionem ℔j.
Dec. per pannum depurat. adde
sal. polychrest. ℥j
syr. 5. rad. aper: ℥iß
potet omni hora ℥j calide. — 3° quoque die purgans sumatur fortius

℞ scamm. gr. ix.
Rhei ℈ ℈j.
vitriol. Mart. gr. iij.
f. pulv. ex Cerev. ec sumendus, vel altera forma eadem mandate Indicatione

℞ Rhei ℥ß
Rad. Jalap. ℈j.
Infund. per noctem cum aq. mane ebulliant spatio ¼ hor. Dec. ℥iß admisce sal. polychr. ℥ß. syr. ros. solut. ℥ß f. Haustus.

si ab hisce abhorreat — potest pilul. etsi diffi: cultet agunt sic sal bene praeparari

℞ Res. Jalap.
— scamm. ana gr. iv.
cum gtt j. vel 2. vitell. ov. M. V. accurate conter. sensim adspergendo Rhei lenuiss. pulv. gr. xxx. f. pil. No. 7. deaurand. si vis. matut. tempore deglut.
— etiam pil. de sap. venet. opt — —

si morbus jam obstinatus, ultimum refugium est

℞ Fell. vitul. lenuiss. coctione ad mollaginem inspissati ℥ß
sap. venet. ℥ß
Croc. minutiss. concis. ℥ß
admisc. pulv. rad. Curcumae q. s. ut f. massa pil. unde pil. ij. iij vel 5 gran. deaurandae, loco sicco ser- vandae. omni bi horio de die sumatur j. superbibendo

paul.

paululs aq. multa &c. Morbus est ipsa causa continens mali ob defectu bilis, unde pituita &c generantur.

Bilis ipsa in genere restaurat usurpando bilem ipsam, sap. stark. fulig. in pil-deaur:

Ischuria. vitio Renum.

est vitio artor. rens, ureters, vesica, urethra.

si oritur ab inflam. ad Rens, cognoscit urina retenta ultra debitu tempus, dolor, ardor, Lumbis, &c febricurat M. S. copia larga – nam retinet nunc Urina in sang., sic augetur moles et acrimonia – pleurgq ex pede, v. c. vena saphena, nam lege circulationis Urina potius detendit. si homo ploth. M. S. ad ℥xvi. vel leve animi delig. sic pressio minuit.

Q. An adhuc potandu est cum nil demittitur? R. Homo in hoc casu non videtur mori a copia, sed acrimonia – nam si sing. die exit tanta copia urinae, si retinet, unaqq lib sang. habebit ℥iij. alicujus caustici qd adhuc calore corporis digest. summs mals infert cerebro. – Ergo de potandu aq. cum putred. resistent. et acre diluent. ut Nitru, sal mar. et acida. et corpus bene perfricet ut perspiret. – et per bilancem 2 vel 3 de die adhibit. video molem, et ita ordinet copia – potus – sperando ut plus exeat per sud. vel acrimoniam perspirat. – et cum certe aliter moriret per hac saltem vita protrahit et spatiu Lucratur

℞ aq. pura ℔j
nitri ℥j.
sal gem. ℈j
sp. sal. mar. q.s. ℥j.

sacch. vel rob sambuc. ribes. mori &c ℥iß M bibat omni ½ hor. ℥ß calide – pergo in hoc 2m bilancem – sic putred. resisto, acre diluo, et per hac se jungentia cum sal. alcali Urina habeo sal Ammon. Ergo vim leviter diureticam

quantu

16. quantz ferre potest — si homo abhorret et vult cordiale non nocet
℞ succ. citr. recens press. ℥iiij
sacch. ℥iß
vini Rhen: ℥IV.
aq. puræ ℥xij. usus idem.
— vel ℞ aq. still. petrosel. Borrag. ā ℥iij.
nitri et sal. gemm. ā ℥j.
syr. Alth. Fernel. ℥iß.
sp. sal. mar. q. s. ad gratam acidit. (majorem)
— sumatz cochleatim — tum clamant ægri perpetuo pro novo medto. sumitur uno tempore sols nitrum in pulv. ad gr. V. VI, etc ex aq. still. vin. etc altero tempore Crem. tart. — sal polychr. ad gr. 4 & 5. — sal. Epsomiens. idem — gtt. sp. sal. dulc. 15. omni bihorio — sp. Oli gtt j. — Canthar. millep. nimis caustici sales habentz. ergo obsunt — nec sal. volat. ut sp. sal. ammon. nam augent causam morbi, i.e. abund. talis salis ut patet salivæ halitus, sudore, etc. —
Tunc clysma sumendz ℞ ex emoll. aquosis. Nitrosis. — sed hæc augent iterz motem, sed dantz ob rationem antedictam — repet. hæc mane et vesp. per 12 dies.
— Vomit. non datur ne exaugeatz inflam. —
Fomenta applicantz ad lumbos ex iisdem —
fomentz. Balneq, bonz Vomit. Cucurbitæ magnæ, applic. ad regionem renz et sæpe repet. valent ad laxationem et revulsionem — Purg. etiam conveniunt si sumuntz ex simplici Dec. Tamarind. admisto ~~sale~~ ⊕. syr. cichor. cz Rheo — nam evacuatis pellest. minuitz pressio. — sed raro accidit talis Inflam. —
2º. Talis etiam oritz ad ureteres. — sed cum fit obstr: fit inflam. tam magna ut bene percipitur, et sic refertur ad præcedentem.
3º ab Urina retenta ex Inflam. vesicæ et Calculo ibi hærente, vid. de Calculo.
7º. Ischuria vitio Urethræ.
Hoc semper fit cum Lue Gallica in hominibus Veneriis robustis ea corroptis vino multo et cibis lautissimis utentibus; Tum spongiosa substantia ureth=

urethra sic intumuit ut mictus non reddatur. — nam tota pars surgit in priapismo, in quo urina impossibilis — Cognoscitur tumore, dolore in loco, et materiâ Gonorrhoea fluente stillatim — si manet oritur citissima gangraena — progn. est exitiale 1o ob inflam. in ipso loco et metu. 2o. vesica, nam non fert distensionem 24 hor. sine dispositione in putred. ——

1o. M. S. ex alia parte.
2o. ex loco ipso in magna vena per medium dorsi currente — Chir. ponat pollicem circa pubem et secet per longitud. (nam transversim flectendo penem exit sang. iterum) incipe à parte anteriore, nam operatio melius dirigitur ita. — si flaccescat penis satis sang. effluit — hoc operatio tantum memoratur apud R. Couper et Boer. — hoc peracto cogitur aeger ut illico mingeret eo metu ne fiat iterum obstructio dum vulnus adest. — tunc applica statim ad vulnus Mastic. in pulv. redact. (non audes fortiora) vel totel[m] armen. — et semper sit Chir: praesens ob metum sang. effluentis — tunc praescribatur purgans magna copia continuo hauriendum forte Antiphlog. ut fiat quasi continua Diarrhoea ℞ senna ℥vi.
Agaric. ℥ij
Tamarind. ℥iij
pruna acido-dulc. sine nucl. ℥iiij
cum aq. dec. spatio ½ hora, tum
Dec. express. ℥xv. M.
syr. ros. solut. cum senn. ℥ij
nitri ʒij.
sumat ℥ij omni ½ hora donec purgetur, et si post 4tam dos. non seq. clysmate seq. debet excitari
℞ Mollis ℥iij.
nitri ℥ij.
fol. senna ℥iij.
decoq. in aq. ad ℥xl. pro clysmate, et continuetur per 3. 4 dies, itaut aeger per 24 hor. deponat octies.

Involu-

Involvatur penis fomento cum cura ne offical sang.
℞ nitri ℥iij
sach. sat. ʒß
acet. rosar.
— sambuc. ā ℥iij
sp. v. camph. rectific. ℥i
Decoct. rosar.
— sambuc. ā ℥iv. M. pro fomento.
Aeger jacere debet. — deinde ipse membr. sursum elevat. pannis humectatis in fomento expressis extrinsecus obvolve, tum suppositis pannis calidis calor retinetur.
— Interim parato sit Chir: et, si opus, ad vulnus applicet stiptica sine acrimonia, ut fungus, farina volatilis, bol^m. tolet^m. —— et etiam injiciatur in penem lenis emolliens
℞ amygd. dulc. sem. lini ā ℥i
sem. cydon. ℈ y.
cum aq. hord. f. emuls. integra, cujus ℥vij vel viij.
~~Abstergente~~ exhibeantur cum lenissimo absorbente, v. g.
syr. ros. solutiv. ad ʒß.
f. injectio tertia quaque hora lenissimo opere. Etenim non dolet ob mole inflam. Est casus omnium dirissimus, et debes semper adhibere alteros medicos in consilio.
—— Cura eadem ac Gonorrhaea.

Ischuria à Calculo, 1°. in Uretere.

Cog. 1°. Ischuriā, nam non intra 12 hor. redditur urina, esse à Calculo, si prius obnoxii calculo. — et tum in opinione hoc non accidere nisi prius uno rene integro destructo, nam calculi hoc integrè consumuntur, ut patet Exp^s plurimis. — et observatur semper accidere post magnos lapides per longum tempus ante ejectos —— cognoscitur in uretere non vesica haerere. — si non adest tenesmus, urinae profluvio vel canalis, quae semper accidunt cum vesica est affecta. —
Prog. ergo cum nil urinae secedit unus renum perditus — hinc omnia loca extend. superiora. Cul patet hominibus mingentibus 1 vel 2 hor. post liber

liberationem à morbo) — et sic mala inducta ab acrimonia putrid. &c unde convulsi: spasmodica, mor:bi soporis: &c — cum sic manet non plus distendit copia liquidi ut mod. volunt, nec Diuretica illa al:calina &c; nam jam nimis abundat sale alcalino; nam non ab inertia humorum, siccitate partis, vel absentia salis oritur — Ergo nec Diluent. nec Diuret. nam vas amisit vim se contrahendi. non expectare potest illa oscillatione distend. ex stimulo. ———

Ergo omnis spes est aegro praecisa, nisi aperto abdo:mine; qd si non impossibile et pericul. —

Sed tempus lucratur seq. methodo. vid. si Natura aliquid agat — nam multum dubitat an Ars unqm hic aliquid facit. —

si morbus recens et vires non attritae, M. S. bis vel 3 repet. juxta indicationes et vis corporis sit modica.

2. injiciatur multum recentiss. ol. bis vel 3 de die, ex ol. olic. Lini, ℥ ix vel x. — sic fiant quasi sapo:nes salis. militificati vasis elaxat — Mercur. Dec. Alth. &c subtilius potest sed non tam bonum. — Clysm. etiam dari ex Terebinth. potest, nam est suaviss. Diuret. acid. ℞ Tereb. venet. ℥ vi.
vitell. ov. N^o ij.
spatio ¼ hor. M ut Tereb. fiat sapo. tum Decocti malv. ℥ viij & bibe — et à clysmate expecta plus quam ab omnibus aliis, nam propinquius attingit locum — et ut nil deficiat, inungatur abdomen pubes, perinaeum simili oleo. Demitte aegrum bis de die etiam in semicupio ——— et mane et vesp. vel rheda vehatur vel concutiatur. Interim sumat eadem dicta astu inflammatorio — sed non tanta copia. super Diuretica — qd si nil obstat fiant ex sola Terebint.

℞

Ureteb. &c. vitel. ov. subact.

Dolor manet et vesp. in solo. — vel etiam interim sumat Rob. Ribes. rob sambuc. sp. sal. mar. &c. nitrosa omnia except. alcalin. — vel etiam sumi potest ichthyoc. et olei. gum Arab. et omnia si non assumit alcalina putresc. — Empirici quidam volunt dare ut specif. infall. Tram Cantharid. ut summe diuretic. — dedi ad gtt 30 (alio titulo) vidi tendens summas cum muco et sang. ejectis, sed non urina. Dari potest si postea acida ad corrig. alij succ. Millep. dedi ad ℥iij cum alij tantu ad ℥iij. vidi non plus agere quam pulvis. —

alij succ. expressi capar. si parvus calculus dolor. — alij succ. ostrear. &c. dentur talia pro varietate — quæ non nocent. sed omnia expect. a priore. —

sed evitentur summe diuret. et mole nimia actionis &c. — Est error Syden. cum dicit novit esse parvos calculum jam adhuc. cum antea tantu parvos ejiciebat — In hoc usu pars bibat ager.

Ischuria à Calculo in Vesica.

Tunc semper pellitur Calculus in angustias urethræ, et sic accurate quadrat ut nil emittat. Cognosc. prægresso usu nephrit.

so. statim injiciatur per penem &c. aliqd emolliens et statim injiciatur per penem &c. aliqd emolliens et cervice paululum mutet et laxetur, tunc plerumque exsilit urina cum æger ponitur in dorsum elevatis inferioribus. — tunc applic. fomenta laxantia externitus, ut Decoct. malv. parietar. &c. ante descripta. Tunc injiciatur clysma simile, ut fiat laxatio partis. nec tam fortiter stringat calculus — et si nec sic paregorica procedit, et non per 4 vel 5 hor. exit — tunc catheter flexilis trahendo penem sursum leniter, non omnino pellendo, introducatur. — si hoc impossibile sit, punctura perinæi cum exivit urina utatur diæta leni blando et ol. per aliquot dies ne lædantur partes ad inflam. disposita.

Ischuria ex Urina nimis diu retenta.

Oritur a paralysi vesicæ et impotentia ad superandā vir

vim cervicis — Tunc catheter flexilis minimus cum levi labore introducatur in penem ita ut apex ibi haereat et ibi relinquatur per aliquot dies. sic vesica recipit vires et non distenditur (aeger interim debet quiescere) si hoc non fit, vesica iterum distenditur, et sic non curatur, cum urina intrat &c. gestetur catheter per 2 vel 3 septimanas &c. est noviss. inventum. —

Praegresso tali causa (cognoscitur) vel ob verecundiam, nimio cursu &c — immisso cathetere exit Urina et iterum repleta non exit.

Dysuria ex levi debilitate.

Debet Urina non retineri ultra ½ hor. debent aegri saepe mingere, et plerumque recusant. duas debere videre. Urinam &c —— et etiam aliis Med. urgentibus, vel ne aegro ars sit vilis potes dare ista corrob. excitantia Externa Interna, ut vina Medicata &c. ——

Hae pars proficere possunt in tali paralysi; nam parva in vesicam possunt agere – vel dentur Diuret. — sed per nulla sic potes roborare ut 1o. per non distend. et 2o injecto Cathetere. Ergo sunt primaria.

Ischuria a Calculo haerente in Urethra.

Oleo immitt. a parte anteriore et per plurimas hor. tenta propellere, cum pars procedit tunc constringe Urethram ultra eum, et iterum lente propellatur —— hoc non sufficit si fit 2 vel 3 de die, sed debet fieri continuo labore – semper una parte pollice premente ultra, frequentibus injectionibus laxando – et tunc plerumque exit — vel utatur Methodus Egyptiorum. Immittatur fistula, claudatur accurate urethra parte postica et tunc inflatur ut valide dilatetur. — sed caveas ut sit accurate clausa Urethra ne aliquid aeris transit, et tunc promovetur Lapis et exit. — Dum hoc fit ingens oritur priapismus et

et tensio ab impletione venae ex premente corpore isto, et sic via plus angustatur, ergo M. S. ex vena dorsali. —— si non succedit, est discindenda, et vulnus cum Bals. Arcai, &c super candelam ceream curari saepe eam intromittendo, ne fiat inaequalis cicatrizatio.

Stranguria.

Causa proxima est molesta affectio in ipsa vesica — vesica ipsa est subjectum si in urethra ipsa sentitur aliquando, ob communicationem nervorum — est frequens, pauca, urinae cum sudore excretio. — Causae sunt innumerabiles, et nonnullae incurabiles, ut a calculo, pure, excoriatione, &c unde diversus morbus qui diversam postulat curationem. —— sed genus commune oritur ex acrimonia — aromatica, potu mutato (ut si quis antea bibit Cerev. antiq. jam recentem, et è contra) Hujus ratio nulla est nisi vesica nova quasi horret) vel oritur a Catharid. lenissime ereant. ——

Curatio fit potu 1°. aq. frig. vel Coffee, Thea, &c 2°. Lapid. prunell. 3°. omnia absorb. lapidea, ut ostracoderma: ta &c. 4°. Aromat. blandiss. oleosis vel oleo ipso

℞ Lapid. Cancr. ℈ij
sal. prunel. gr. x.
ol. stillat. vel express. macis gtt. ij
f. pulv. in 3 dos. divid. sumat cum pauca aq. frig.

vel ℞ Corall. pulv. ℈ij
succ. Glycyrr. inspiss. ʒß
aq. still. Foenic. ℥ix.
M cap. cochl. j. omni ½ hora.

vel fiat Emulsio ℞ sem. frig. maj. et amygd. ad ℥xij. huic M syr. Alth. Fernel. Diacod. ā ʒß. bibat ℥j omni ½ hor. vel sumat ol. dul. ʒß.

Incontinentia Urinae.

Quae in somnis accidit difficilis curatu, et si de die bene mingit. accidit plus in foeminis quam in viris, et plus Juvenibus quam senibus. Oritur, quoniam sphincter non habet vires resistendi. Opus est in hoc casu vespere vix bibere, Diaetam siccissimam adhibere, et mane Crocob. jejuno stomacho.

℞

℞ Catechu ℥i
Bol. Armen. ℥ij.
Gum-arab. q. s. ut f. pil. gr. iv. quarum duæ vel 3 matutino tempore assumantur. — Conducit hic vinum astringens — et rubrum.

De frequenti mictione.

Oritur ab omni potu nimio, vel acri, unde mucosa materies vesicæ abstergitur, sic fit inde plus sensilis, et minus ergo retinebit —
in Equitantibus plerumque est frequens mictus. Designat teneritudinem membranarum vesicæ. —
Cura 1o. abstin. a potu, etc nam perpetuo transitu mucus abstergitur — fit m^m fere idem ut stranguria. Diæta levis. 2o debet semper obedire conatui mictus, modo ne urina diu hærens maceret istas partes tenues — cum plerumque fit cruditas levis, 1o debes suppeditare viscosa cum ista Emuls. antedicta — hoc ablato paululum corroborando cum remediis jam dictis — vel sumendo Catechu vel succum acaciæ in potu Thea etc — vel gum arab. in eodem dilutum, et vel — potus salop. dictus.

Diabetes.

Debet semper produci bibendo nimis aq. etc. Est humoris albi crassi dulcis chylosi per vias urinæ secretio assidua — h. e. nil aliud quam quod vasula renalia fiunt chylifera — Quod chylus 1o non permiscetur sang. docet Lactatio et Ex[illegible]porim. Loweri. si nunc talis est apertura ut chylus cum urina transeat oritur Diabetes. est ergo 1o laxa cohæsio partium in sang. 2o. laxa dispositio fistularum urinosarum — hinc sitis, atrophiaque sequuntur; quæ faciunt mortem — Consulerem personam ut nil ederet nisi carnem assam pauco sale cum N. M. macere, cinamom. quæ leniter roborant — semper comedat panem leviter tostum. Bibat paucissimum et illud vinum generosum et astringens — et Medta summe corroborantia.

℞

24. ℞ rad. Bistort. Tormentil. Pentaphyll. ā ℥ iv.
Cort. granat. ℥ij.
vase clauso decoq. per 3 hor. in decoct. fortiter pressi
℥xij dissolv. Catechu ℥j
succ. acaciæ vel Hypocist. ℥iß.
leni igne exhalent ad ℥ij vel iij. Extracto huic
admisce bol. armen. q. s. ut f. massa pilul. et pil. f.
gr: iij vel iiij. quarum una omni trihorio deglutiatur.
— etiam parum vini chalyb. hic valet.
Est casus difficilis, nam adest sitis, febris, ardor
una parte et tamen quæ dantur transeunt — quoad
sitim accipiat æger taleolas Citri vel Catechu in ore.
— et per 2 vel 3 dies debet torminoferre. vid. quid
agat natura. — interim adhib. frictiones debiles cum
motibus seu exercitiis convenientibus.
Potest etiam adhib. Julapia summè adstringentia,
sed quam minima copia.

Catarrhus.

Est effluxus humorum, 1o tenuis, dein crassiores. postea crassi
et dulc. et pro vario gradu hujus vel loci variat —
diversa habet nomen, ut Catarrhus, Rheumat: Raucedo, &c
Oritur ab omni causa qua impeditur perspir. in membrana schneideriana, quæ se extendit per N, F. P. sinus
F. M. ossa sphenoid. P. L. A.l. Ar. Oes. et parte ...

Nares, Fauces, Palat. Frontal. maxill. Palat. asp. arter. Bronch. Oesophag.

Causa proxima est 1o vasorum arctitudo. 2o humorum
spissitudo. — sic non potest exire, et perspir. sic impedita
vocatur gravedo.
Oritur à frig. externo plerumque, et ad hæc loca plus quam
alia appellit ob 2 rationes, 1o sunt magis nuda. 2o.
aer ibi assiduè et immediatè applic. omnibus suis
qualitatibus.

— Sed hæc refrigeratio vix videtur oriri nisi ubi magnus
calor et frigus sibi mutuo succedunt — Mater
gravedinis est regelatio post summum gelu, unde aliquando
oritur pestis &c immò una nocte hic oritur summa
remissio toni corporis à calore excipiente frigus.
...

...a. ergo incipiunt reddere debilitatem, unde fluxus humoris magna, et cum vasa se contrahere non possunt. tenuissima per calorem exhalant, crassa manent.— unde verus defluxus in vasa lateralia, et vocatur Inflam. 2di generis — oritur fere idem ut in caloris congelatis corporibus. — oritur 1o tumor, unde aegri infarcti sunt. 2o Interceptio humoris hinc aridantis producit sternut: violentam naribus, in pulmonibus tussim. — subtiliss. exit, crassa sola manet, et vocatur jam morbus crudus. Omnia symptomata hinc pendent.

N.B. aliqui homines sunt in hunc morbum magis caeteris dispositi ob temperiem quandam.— Cum ista tenuis mat. primus tenuis diu ibi sistit fit acris erodens et morbus augetur, sed exit remanente crasso — unde gravedo talis — Haec in vasis semel 66. hisce dispositis diutissime haerent. cum accidit causa externa morbum produc. —— cum in iis exit mat. mucosa crassa &c morbus solvitur, signum est, quod mat. ad bonam suppurationem est deducta et nunc effluit. si hoc in faucibus accidit, fit raucedo, impedita loquela; cum inter asperam arteriam super: parte tussis accidit — si inferiore parte tussis profundissima — ex hisce morbus vel est major vel minor, levior vel gravior; senes 66. saepe accidens. primordia phthiseos dans —— Ratio cur caput hisce ita afficitur cum hebetudine somnolentia &c est quoniam arteria carotis non potest distribuere sang. per hac vasa si impedita, ergo ruit eo violentius in cerebrum, ergo tam lethale in aliquibus, quibus caput plenum &c——

Indicationes.

1o. Examinetur quale sit corpus. si corpus sit plethoricum et morbus ingens, uno impetu accidit cum febre. — M. S. pro re nata——

2o Aeger instituat Diaetam tenuem ex solis diluentibus vitalis calefacientibus et exsiccantibus. — (Hinc pessime agunt Medici qui dicunt, est Refrigerium ergo applic. calefac.) ut Hydromel, Coffee, Thea, &c

cum

cum succo Glycyrr. Dec. Hord. uv. passar, seboesten. silig. dulc. &c. Dein motus moderatus. si simul adsit salsedo, acrim: &c adhib. ol. amygd. syr: alth: Diacod. Glycyrr: papav. errat. Herb. capill: — in nulla aq. vel sero lactis dilut. — Externe vapor et inhalatio aq. tepida per nares. hinc assm — si sic bene diluas tam magna est membrana ut succedat curatio —

Cum aeger sentit prima initia, si vult quiescere, instituere talem diatam tenuem, et uti Modo generali medico Emoll. diluente evadet —

℞ Uv. Corinth. incis. min. ℥ij
Jujub. recent. sine nucleis ℥j
Glycyrr. decortic. ℥iß.

cum aq. simplici f. Decoct. spatio ½ hor. In Dec. ℥XL dilue syr. Diacod. ℥j.

Assumat ℥j calide omni ½ hor. dum vigilat.

Qui non amant dulcia sumant

℞ Lign. santal. trium aa ℥j
Rad. sarsa contus. ℥ij

Decoq. spatio hora integra, tum add.

Lign. sassafr: ℥iij.
Glycyrr. —— ℥j
Capit. papav. albi ℥ij

ebulliant iterum et Dec. ℔iij. adhibe in eosdem usus.

Morbus est idem an oritur ex causa frigida vel calidâ, nam eque ex frigore ac calore fit Inflam. Hinc Sydenham morbis frigidiss. dat temia et frigef. ut ol. vitrioli &c. —— —

Raucedo.

Oritur ex malâ dispositione membranæ Schneiderianæ in Larynge vel ~~Aspera~~ Arteria. —

summum remedium est ℞ rapa radicis cum cortice integre radatur in scobem, tunc exprimatur per pannum fortiss. tunc huic decocto leni despumato addatur 4a pars mellis.

Itali (ubi morbus antiquus) præcipue Cantatores, capas maximas scindunt in taleolas inspers. sacch. reponunt in cella ut deliquescat saccharum, syr. Lambunt. Modo nobis Coltr Cantatoribus antequam ~~pr~~ publice cantant. Castratis vel

syr. de Erysimo Lobelij opt. — vel Raphan. Hispan. sic prap. — vel vitel. ov. cum sacch. rosaceo et ag. rosacea concussis in Ecligma — vel ol. amygd. cum asperitas.

Tussis.

Est fortis et copiosa aeris inhalatio, retentio, et dein violentiss. et citiss. expulsio. Causa est irritatio Laryngis. ×A. a. Bronchiar, &c — hæc
×asp. arteriæ,
1º. vel a partis nimia sentilitate
2º. vel a materia quadam.

1º. Nimia sentilitas, ut in nimio clamore, risu, cantu; nam homo qui altissime cantat claudit artissime rimam Laryngis, unde aer ex tali angustia exe: unte violenter abradit seum mucus; et in risu continuo aeris undulatione abstergitur. — Demiqz ab omni causa oritur qua facit ut ista ner: vosa membrana sit nimis nuda — Et quod Observ. dignus, Tussis generat Tussim. ita ex parva causa parte affecta orta — sic Exper. qui tussit pro lusu habet tussim pro pœna. — sic ergo debet prohiberi ne tussi: endo pulmo sit affectus, inde Hæmoptoe &c sequr.

Cognoscitur 1º. a causis antegressis, Cantatio &c 2º. ex Titillatione. Media dentur ex Compescenti: bus irritationem et Lenientibus vias.

℞ Emuls. ex solis amygd. prap. ℥ x.
syr: alth: ℥ j.

vel syr: Diacod. papav. errat. — nigri vel albi — vel syr: Glycyrr. vel viol. vel Glycyrr. inspiss. &c ex his vel separatim vel mixtis sumat omni ½ hor. cochl. j. leniter deglutiendo. vel sumat
ol. amygd. dulc. ℥ ij
vitel. ov. recent. ℥ ß.

conquassatis bene m. syr. Diacod. ℥ ij. vel alicujus prædicti. f. Ecligma. Vel sumant Bechici om: nis generis .. ℈ j. et leniter deglutiat. — absti: neat ab omni motu, calore, frigore nimio. —

Si

28. si vis absolute compescere.
℞ succi Glycyrr. inspiss. gr: IX.
Opij gr: ij.
f. a. M. f. pil. VI. sumatur j. omni ½ hor. donec aequabilis accedit.

Tussis in Hystericis, Hypochondr: &c.

oritur à nervis nimis facile mobilibus; adest molestissima tussis, ad sinem fructus, cum titillatione gravi.
Cognoscitur ex temperie et diu tussi passa. praecedens medicamentis pejus se habent. cum non serunt pinguia dulcia. ergo misceantur antihystericis. seq. remedium optime ℞ Ess. succini ℥iv.
— Croci ℥j
— Castor. gtt XV.
Laud. liquid. gtt XXX.
M. bibat contra tussim de hoc gtt 40. ex vino vel potu consueto donec tussis incipiat sedari;
vel ℞ Opij purif. gr: iij
Sacc. corall. pulv. gr: XXX.
Lapid. Cancr. ℈j
Croc. gr: VI.
f. Pulv. s. a. tenuiss. divid. in IX dos. quarum j. sumat omni ½ hor.

2°. Tussis à materia.

Quae haeret vel in pulmone, membranis vel laryngis.
— 1°. fit ab adher. pulm. tuberculo, scirrhoso, cancroso, purulento, pure in cavitate thoracis —
In 2°. i.e. in membrana schneideriana, — à sang. puro, pilulas sero, lapide ——
1ma species cognoscitur 1°. ex morbis antegressis. 2°. siccitate. 3° continuitate. 4°. ex augmento ex motu et repletione ventriculi. — Curatur ipsis morbis curatis. 1° a summa quiete. 2°. ingestione minima copia simul. 3°. abstinentia ab omni crudo viscoso. 4°. aere aequabili. 5°. Emulsionibus. Diacodiatis datis donec dosis cognoscitur.
Tussis in membrana &c si duravit per annos, accedunt post motus &c non cedens medelis, suspicatur tuberculum.
— si a materia serosa &c latente, curatur ut antea, i.e. ex anodynis et lenientibus compositis —— si

si vocatus ad hominem qui dicit ~~tussi~~ tussivit. sentiendo cruditatem, et quasi aliquid vellet exire—
℞ pil. de Glycyrr. cum opio et Croco, vel
℞ Mastic. ℥i
Croc. ℈i.
Glycyrr. inspiss. ℥iv.
Opii paululum siccati, tum cum pulv. glycyrr. contrit. gr: xxx. M exactissime addendo ~~pu~~ Ol: Cort. Citr. et Cinam: ā gtt iv. f. pill. gr: v. singulis imponatur pil. super linguam donec solvatur; utatur omni ½ hor. vel ¼ hor. vel ℞ Opii siccat. gr. x.
Sacch. perlat. siccis. ℥iß.
in M. V. redig. in pulv. tenuiss. cui M Elæosacchar. vel Ol. Fænic. vel &c ℥ij. sumantur gr: v. simul in usus ut prius. Hæc duo sunt Medta portabilia.— Hæc Tusses istas longas quæ accidunt sine febre, dyspnœas &c sedant.— Hæ non accidunt à copia seri, nam lachrymando exit serum, sed non inde Tussis— sed tantum ab acritudine— et si dantur quæ sedant motum, salis.— sic Authores commendant incrassantia, non quod revera coagulant— sed sunt lenia mucilaginosa.— Quæ acrem involvunt, motum sufflaminant, et sic per quidem vas operiri vitet. sit. suppurat. dein expect. qd sine quiete non contingit.— sic qui tussit tota nocte non dat phlegma— dato opio irritatio tollitur et sit sputum crassum— Hic non valet isti reditus humorum qui apud Lowerum et Pito. a corpore jam plethorico facto per serum collectum.—

Tussis Convulsiva Infantum.

Causa non est materies, tantum à pituita &c sed ab aere regel. &c fit denudatio asp. arteriæ, unde Tussis. et Tussis pergit denudando, et sic membrana ista nervea non ita quiescit ut possit muco suo oblinire, et ab istis irritationibus fiunt convulsi.—
Indicatio est humores avertere per purgantia, irrit.

irritationem tollere per opiata.
Cum oritur à facilitate nervorum ——
purgetur 3bus diebus successivis cum Rhab: — syr: cichor: cum Rheo — et unaquaq nocte potetur dos. mediocris seq. medti — 4a die

℞ ol. amygd. ℥i
syr: papav. ℥i ad incip. sedationem

M et da ℥ß simul and incip. sed. vel somni — et tunc iterum gradu perge, et nil mali accidit →
Debet ista mixtura bene misceri omni tempore hau: stus, ne capiat nimis opij — accipiat cochl. parvum et detur omni ½ hor. expectando &c. si hoc respu: it da emuls. amygd. ℥vi. et ℥i syr. papav. alb. et detur ℥i vel ℥ij ut antea. — si respuit Rhab. rad. Jalap. à gr: iij ad vi. scamon. à gr: ij ad 4. loco sub: stituatur, M. V. conterendo cum triplo sacchari. ——

asthma.

est vel continua vel periodica. — Haec est affectio ner: vosi generis, quae oritur arctatio capacitatis vasorum aereorum in pulmonibus. — Quid hic accidit ignoramus, sed scimus in corpore est certi humores certa pro: portione certo tempore gignuntur in corpore. — Annon sic in cerebro succi et cerebello. —- non videtur oriri à cacochymia, stat. stomachi. — Nam pone — pulm. semel arctatus, suppone ½o, omnia symptomata ab hoc solo pendent. — si nil comedit vel bibit cito liberatur a paroxysmo — sumat cibus pingue, multus &c quo tempore hic per pulmones transit oritur difficultas respirandi &c si aliquo omnes sumus asthmatici — Ergo non est à chylo, sed arctitate †pulmones. Hinc urina pallida ob contrictionem, et sic erit tantum tenuiss. sed post. febr. quae semper sequeretur si urina pallida mingeretur ad 23 lib. — Ergo febris non est causa sed Effectus. — ita rigid. immobilitas Diaphragmatis. — flatulentia stomachi: — nam idem nervus qui ad pulmonem vadit, it ad Dia:

†hinc vomitiones, &c ab inaequali nervorum pressione, — qm etiam segr. male digestio.

Diaphragma, musc. intercost. tendo, &c — ubi plurimi nervi sentiet primo, h.e. in stomacho, unde eructus flatulentus chylus ut hujus effectus — In asthmate consideratur 1º vel qualenus vasorum pulmonalis nimia repletio ut peripn. vomica, compressio bronch. omnes hi sunt asthmatici. 2º a materia quae haeret ipsa membrana unde catarrhosi fiunt asthmatici. 3º vel oritur à vasis contractis, et hoc est asthma proprie dictum — quod oriri potest ab aliquo liquore intra cerebrum vel cerebelli generato, qui sic comprimit nervos ut stertor et anhelitus inde sequatur — vel aliquo modo facit ut nervi contractiles pulmonibus dicati suos villos nimis contrahant. hoc observat. illud inom est in aliquibus asthmaticis ventriculos cerebri tantum repletos sero. — sic in bobus &c ob summum ictum apoplecticè morientibus contingit, ut statim asthmatici stertunt. — sic videmus in Epilepticis talem liquorem, qd facit paroxysmum, vero espogenitum. Hinc Helmontius vocat Epilepsiam pulmonum — — et cum non est morbus ante hoc accidunt, difficillimè curatur — et forsan solum curatur magna abstinentia quam aegri coguntur pati durante paroxysmo: sic morbus consumit seipsum.

illucidatio; inventus

In paroxysmo dolor lenissimus potius levitur Diacodiatus — sequens remediis, interim abstinendo ab omnibus, saepè multum profuit

℞ stipitis Dulcoamarae contus. recent. ℥iv.
sem. pap. alb. contus. ℥i.
flor. alth. ℥i.
cum aq. decoq. spatio hora. In Dec. ℔ij dissolve
nitri ℥ij
syr. pap. alb. ℥ij
sumat ℥i tepidè omni ¼ hor. in maximâ saevitiae.

dein

dem omni ½ hora, dein omni hora continuatè. --- Juvat etiam maxime sumendo 2 ℔ aq. cum j ℔ lactis vac. cocl. pro cibo ---

In summa angustia seq. remediis cuidam fæminæ ante omnia prodest

℞ Tr. Croc. ℥j.
Tr. Laud. gtt XX.
Sp. sal. ammon. gtt XX.
Syr. pap. albi ℥ß.
Aq. still. menth. puleg. ā ℥iij.
omni ⅛ hor. sumat cochl. j. cui superbibit Hydrogala tepida. — Hæc sint semper parata, ob subitaneam aliquando accessionem paroxysmi. —

Si Animi deliq. cum morbus est à strictura com: munes Cardiac. nocent — sed dari potest

℞ Sp. vitæ Mathiol. ℥ß.
Syr: Diacod. ℥j.
Aq. pura — ℥viij. da Cochleatim.

In asthmaticis continuis, cum sine sympt. ante: dictis accidunt, est ferè semper à naturali defectu ut à lapillo, parva vomica &c. sic fuerunt asthma: tici qui vomendo lapillos fuerunt liberati; alter vomicâ ruptâ, &c — Hi melius se habent exercitii incipiat à motu levissimo pergendo ad violentiorem. Si Advocati. Orationibus decrescit Morbus. — Diata habetur ut descript. et equitation. et saltation. praci: pue et aliis exercitiis si possunt ea ferre utantur — — tunc dentur ea media quæ sanctor: perspirationem augent, ut diluentia, attenuantia, roborantia, ea spe ut sic materia dissipetur — cum vini usu mode: rato — ℞ Rutæ, Cent. min. comarum absinth: Corymb. Tanaceti, sem. sancton. rad. Gentian. Helen. ā ℥j. in pulv. redact. cum pint. IV. ~~[illegible]~~ Hydromellis dilutioris f. vinum medicatum, cujus ℥j vel ℥ij potet post prandium et cœnam — vel acci: piat sic in potu Thea. — Theriac. Diatess. ad ℥j vel ℥ij. —

Phth =

Marginal notes: sic in advocatis

thi... &c. nov... — g... ma...

Phthisis.

Est tabes corporis ex ulcere. Phthoe ex ulcere pulmonis. — Oritur (1°) a pulmone primario affecto. vel (2°) à purulenta materia in pulm. delata.

vide Praxin et notas.

1°. A pulm. primario affecto. (1.) oritur a sang. vel Chyli tali vitio ut integrè non transeat, sed sensim accumulatur: orto (α.) ex nativā debilitate. Hoc est simplicissimum et Benneto soli observatum, Britannis frequentissimum. — Obs. si morbus incipit resolvi, Homines sunt tota vita manè eructantes plurimum phlegmatis — vel halitum fætent, nullo vitio in stomacho vel dentibus. — Hi Homines non sunt vegeti, apparent languidi, sunt anxij, angustantur, vexati, cum nullo signo tam præsentis atrophiæ vel putredinis — videtur quod materia in cloacas colligitur et bona fortuna sic tandem exspuitur. si per totum pulmonem materies se extendit fit Tabes perfecta. — Hoc est vitium sensim natum à glutinositate spontanea, et refertur ad illud caput. —

Indicationes ergo sunt 1°. machinam roborare, et hoc solo aliquandò curatur. — Est summum remedium Equitatio, frictiones siccæ repetitæ, et exercitia post frictiones, jejuno corpore non ad dispendium corporis, sed lentè augendo, nam vitium totum hæret in inertia corporis, non ab Hominis Humoris cacochymia qui tantum ita fuit ex hac inertia — Dein omnia roborantia vina modicè austera, et omnia quæ conveniunt in debili stomacho, sed tota spes est in Exercitijs. 2°. Cibus bonus. Nil pejus pinguibus omnis generis, quæ vasa obstipant et debilitant — Quoad Carnes, pisces, aves, evitentur quantum possunt, nam mace . . . Ob. abundant, et Obsero. Carnivori frequenter hoc morbo affliguntur: sed cum acidis convenienter utuntur. Utatur panis vel omnia farinacea benè fermentata pro basi mutat. in Eure Carnium vel pultacea fructum pomorum vel opta non putrescentia

34.

(2º) oritur ab omni morbo qui facit ut viscera debiliora sint quam humores et chylus requirunt ad coctionem similis morbi — sic vide de glutinositate curatio eadem ubi morbus natus, et prophylaxis eadem.

(β.) ob pulmonem ipsum arctatz ex gibbositate. mala conformatione: nimia siccitate vel rigiditate.

Hæmoptoe. vid. Praxin et notas ad 1200, 1201, 1202. &c

(γ.) ob Hæmoptoen. est excretio sang. ex pulm. vasi et semper arteriosis. — Causa proxima vel Diapedesis, Anastomosis, vel ruptura, et si recentes hoc ridont. verum sunt qui spuunt sang. omni mense per integros annos sine labe, ut in feminis plethoricis — cum abest plethora cessat. non credibile membranam esse ruptam, sed rami laterales dilatati, ut in menstruis, et ut aliquando exit cum muco ex naribus. — Cognosc. ex plethora et sang. soliti suppressione. — sed in Hæmoptoe ex vulnere. arctitas pectoris, calor insolitus, debilitas singularis, tenuitudo vasorum, et cruor floridus. concomitatur sensus suffocationis repletio in imo pulmone tum excitatur tussis titillans et exit sanguis coccineus spumans — Dein est hæmoptoe cum per aliquot horas et dies albi sang. grumi redduntz, et est vere periculosa. videtur ex signis quod hic fungosa substantia pulmonis est læsa et ipsa arteria pulm. cum pars cartilaginea læsa. forsan tantz Bronchialis læditz. — est maxime obs. Cur. desinit vix à contractione, nam causa aperiens continuatur — creditur qd desinit a sang. spissato per aerem frig. introductum; hæc crusta dein cadit, et rursus exit — Medts forsan non omnino sistit, sed infinities sistitur à seipso — videtur morbus oriri ex specie malæ dispositionis in parte qua traditur — Curatio. — astringentia possunt adhiberi; sed non fidendz ijs — omnes dicunt ([illegible]) M. S. — sed Willitius habet casum ubi violentius effluebat ex sang. missione. sed maxime distinguendum est an ex vocatus ad

ad initium Haemoptoes vel post diu adhuc. In primo casu M. S. largiss. convenit, ut qd fluit ad Cor minuatur, et sic forsan pulmo minus inflammetur, sanguis sistatur, et suppuratio praecaveatur. — si tamen pergit fluere, tunc 1° Ligaturas adhibe, 1° uno Brachio, si non valet, 2do; et sic de pedibus ad femora. 3tio est haustus aq. frig. quae agit ut Coagulans et astringens. — sed si advocatus dum jam fluit multus sang., cum parva M. S. auget mortem, et debilitas corporis non fert magnam, sola M. S. et ligatura adhibenda — et tunc ligaturae ~~dein~~ laxentur per gradus. — sed est casus omnis difficillimus et junioribus vexatiss. cum Authores dicunt sic curatur et tamen nil possunt agere — si permitto sang. fluere, quo plus exit, plus dilatatur vulnus — si retineo, fit putref. — vel thrombas duras, facit Quasi conclusionem in pulmonibus. — si Diss.e rursus exit sanguis. Hinc difficultas. Curatio 1°. Cibo. solum Lacte parva copia saepe de die, non calefacto, sed ex ipso animali calido — unde Lac foeminis tantum valet, quoniam hauritur plerumque cum ipso spiritu vitali — ejus caseatio impediri potest assumpto ante ℥j vel ℥ij syr. viol. —— Lac asininum et Equinum est, nam non ita in caseum abeunt, sed tum sunt tam dulcia impossibile est distinguere à foeminino, praecipue asininum. — sed commendatur Lac ex vacca juniore nigra in aere aprico degente multum exercitata, farta cum pectine &c. Nam Lac multum exercitata, farta cum pectine &c. Nam Lac difficulter operatur jam passim. summum possunt indulgere in Juris cum oleribus pomis assis &c. sed lac summum consilium. Pro potu Hydrogala arcanum est, ex 2 vel 3 p. aq. et 1 lactis. — si pulmo valde debilis et sputatio frequens, etiam do hoc pro cibo. — Corroborantia cum adigunt sang. majori vi non bona — caveatur calor et frigus, praecipue calor in lecto nimius, et sic non multum mutando mass:

Nott:

36. massam expect: impedit suppur. et est bonæ naturæ.
— Interim medta adhibeantur, ut Cons. ros. rubr. ad ℥i
qualor de die. Catechu ad ℥i cum syr: alth: ex dialcorat
Cort. peruv. ad ℥i de die. infus. ℥iij aquæ. sed hæc non
de spe corroborationis sed adstrictionis — sed multum
pendet ex magnitudine vulneris et loco affecto; nam
si vulnus est parvum et in cartilaginea substantia,
plerumque cedit hisce medtis. cum tantum Arteria Bron-
chialis afficitur eo in casu. sed dum vocatus in ipso
paroxysmo summo non est expectandum qd adstringentia
statim sistunt.

Hæmoptoë ex vi externa.

M. S. valida, quies, abstinentia summa. Emollientia
simul cum astringentibus dentur, ut Catechu. Glycyrrhiza
ex curationem efficiunt.

— Phthisi. v. p. 33.

Etiam oritur ex pulmone ab Inflam. propria affecto, per
scirrhum, accretionem ad pleuram, per lapillos ibi
genitos. — sic à pleuritide pertransita &c. vid. Caput
de Phthisi. Est casus molestissimus, nam vix ju-
vantur, et omnis motus inconsuetus corde excitat
quies, vitalia replet. subit. victus bonus qualor de
die datus. summa. — suspicor cum vocor ad istos
annosos Phthisicos cum nil sperant ex talem adhæ-
sionem ——— ad habenda signa phthisis
incipientis attendo ad Corpus et præcipuè ad confor-
mationem pectoris, ad longitudinem morbi, ad tussim
intimam; et tunc attendo ad pulmonem an sint affecti
N.B. vel non. — jubeo ut æger fortiter inspiret et diutis-
sime retineat. si 1º. diu retinet, 2º. retinendo non tussit,
3º. post primus initus pulsus non multum vacillat —
est signum qd pulmo benè se habet. si non omnia
contraria accidunt, nam pulmo debilis facilè compri-
mitur et irritatur, et cum talis pulmo est plenus fit
impedimentum, unde vacillatio. — In præsagienda Phthi-
si debes prudenter agere, nam sæpissimè ob metum
phthiseos fit phthisis. — ob suspiria, quidem vel forte
medta

media ab impetu malè datas et acciditatem sanguis aggregatur et fit vera phthisis ——
In Curatione cavenda evitentur, nam in homine sano Dyspnoeam causant, et non omninò conveniunt ulceri et tantum valent pro arcendo aere — Balsam. ista ♁ris sunt calidiss. et excitant febriculam in sano. sic Copaiv. Peruv: — Bals. Lucatel. (quietis causa) dari potest ad gr: sed cum ad ʒ sanus non digerit. sed omnis opt est Terebinth. i.e. oleum cum Aromate. vel Myrrha, et pro divitibus Bals. Mecca. — usum Chalyb. pro in nullo statu; nam vidi exempla funesta. H. ab Heers in obs. de aq. spadanis dicit qd fecit catalogum ægrorum Spada, et invenit omnes qui laborabant morbis pulm. pessime ex usu ejus se habebant; ex abdominalibus morbis bene. — sed fateor habui unum exemplum successus. Ferr: san rubigo ista subtilissima quam ferrum continet nimis compingit. — Cort. peruv. non probo — nam non sanat ulcus (nam sicut ~~fonticul~~ fonticula semper aperta non sanatur) sic causa manet. febriculam verò tollit, sed ista febricula est tantum Naturæ conatus ad materiam purulentam ejiciendam — sic post expulsionem melius se habent, sed hoc impeditur per febric. imped. etsi melius se habent primò postea pejus — febric. non causa sed effectus ulceris. — In primo initio post Hæmoptoen rectè sumitur Cortex — In ista febre Hectica etiam evito attenuantia et diluentia — ista, nam jam ægri plus satis diffluunt. ——
Concomitans Phthisi est necessarius est febris Hectica. — Cognoscitur 1º. ex continuatione. 2º. ex exacerbatione tempore ingressus Chyli: 3º. ex sudore matutino. 4º. ex atrophia sequente vel exsiccatione lenta. 5º. ab omni specie Cachochymiæ, bili atra, et morbis aliis. — Est tantum motus major sanguinis fibris irritatis ~~~~ vel per acrimoniam, vel per pus, vel viscositatem nondum jam superatam Chyli.

De Morbis Oculorum.

1°. Ophthalmia.

Dignoscitur visus symptomatis, &c. Curatur 1°. quater de die balneis ad pedes per horam. 2°. post singula balnea Epispasticum ex fermento panis ad cava pedum. 3°. Epispasticis ad cavum cervicis bis de die. 4°. si plethora est M. S. 5°. Quotidiana Diarrhoea facta per antiphlog. purgantia donec minuatur morbus. 6°. Extemporaneus modus — Ex pomis acidulis sub cineribus assatis, exprimatur pulpa per linteum. ℞ pulpae hujus ℥i M sp. vini Camph. gtt x. Ess. croci gtt xx. Ess. opii gtt xij f. Cataplasma nocturno tempore inter duo lintea laxè oculo ponendum. Est modus qui vix fallit. — — Collyrium de die usurp. quod est hac lepidum. 2°. Cremor lactis recentis. 3°. Emuls. sem. Cydoniorum. — si pelliculae non benè agit, Epithema seq. oculo imponatur. ℞ aq. still. rosar. sambuc. ā ℥i. aceti rosacei, sambuc. ā ℥i. sp. vini semel rectif. ʒß M pannus vel linteum ~~...~~ facto hoc Epithemate humect: nocte laxè apponatur loco. — hac applic. etiam in eodem morbo accidit in morbillis, variolis, &c — si est à naturali laxitate unde sanguis admittitur et fit ~~...~~ ~~...~~ ophthalmia, solus aq. frigida valet. — In Ebrietate utatur Emuls. sem. Cydon. —

2°. Oculo percusso, pertuso, fisso, puncto.

Est generalis regula 1°. summa Curatio antiphlog. M. S. bis vel ter, purgatio quotidie, victus tenuissimus tum ipsi oculo mane et vesp. ad tepidam detersionem infund. pauca gtta sang. Columbini (nam est optimus sapo) sine molimine leviter instillatur sine deductione palpebrarum. Extrinsecus imponatur oculo Cataplasma seqs. ℞ fl. in petalis puris alth. verbasc. malv. hyperici viol. sambuc. vel melil. plurium vel sing. ʒß cum lacte recenti decoq. in Catapl. cui sub finem add. gr. i. vel alterum sap. veneti. olei mastich admix. butyri insulsi vel ol. Lil. alb. ℥ij. de tali recenti inter

duo

duo linteo laxe aliquod applic. oculo donec inflam: incipit abesse. — Aliter remedijs cedunt hi morbi nisi caries. —— Cum ictus est summus internus — debes monere aegrs qd ars tantu potest impedire suppurationem vel gangrænam, non visus perditi. — sic Humores vel avertuntur purg. — Extrinsecus curs. nde oritur strictura in parte simul sang. abstergo. —— Etsi humor aqueus excivit, interne suppeditatur. palpebras movendo omnem scabritiem expolit qd nullâ arte imitari potest. — Collyria hic nil agunt. — optt est hoc in casu naturam sibi relinquere symptomata præcavendo. — si deest sanguis, loco substituatur lactis cremor &c. cum melle — et appl. potest pro Catapl. unguentu popul. vel rosaceu. — debes semper curare ut laxe applic. nam si stricte nunqm sanas. — Loco etiam Cataplasm. utatu Cep: alb. sub cineribus assatis: nam tum sal vol. exit et pulpa manet mollis, et fit blandissimu.

Cataracta.

Probatu quod oritur à Lente Crystallino affecto, non à membrana adhærente Uveæ, nec ab humore aqueo. inspissato, coagulato. &c. 1º. nam si fricetu oculus et tunc subito aperitu, vides pupillam se dilatare, movere; ergo nil ei adhæret. 2º. potest directe distinguere etiam spatiu inter uveam et Crystallinu. 3º. Hi homines curati non bene vident nisi ope vitri concavi. — Hæc accid. semper Cataracta veræ, i.e. quæ operationis subjectu est cum effectu bono, - i.e. ut videant, etsi non clare sine vitro concavo. —— si haesisset in aq. humore certo fluctuaret; si ad Uveam, ejus motu impediret; Ergo ad Crystallinu. — Causa ejus inepte deducitur à Materia acido coagul. &c sed oritur

Cum

(Cum Ruysch demonstravit materiam ejus et ipsum corpus esse plenissi. vasis) vel ab humore nimis crasso penetrare, ergo exsiccat, vel à nimio fervore partis vicinaris appropinq: quasi coagulatur ve —

Strabismus.

Inepté deducit a Maître Jean à Cornéâ solâ malè conformata, cum causa plerumque est axis visus ita mutatus ut objecta non debet perpendic. apponi — vel si oculus se vertit ad inspiciendi vel sinistrorsum dextrorsum sursum vel deorsum — et sic non omnino admittit curationem.

Debilitas oculi.

Examinandum unde oriatur, et tunc indagando causam proximam et illam tollendo — Cum nullo vitio apparente si debilitas incipit cura cum ℥ dies ℈j. Diagrid. gr: xviij. Jalap. ℨj. 4ta vel 5ta die haurienda. si debilitas increscit, pergendum ad saturationem ipsam, quae mirificè aliquando expedit visus lapsos. forsan si aliquid glutinosi adhaeret vel crassi optimè expedit — novi Cataractam incip. sic curatam. — Foeniculi, succus Euphrasiae, tabaci pars hic prosunt. — si non magnam lucem ferre possunt, utantur vitris planis viridibus, quoniam facit ut viridis color minorem impetum facit ad oculum.

Fistula Lachrymalis.

si à materia tantum obstruente, fotu Emoll. Cataplasm. ex cepis curatur. sed praecipuè accidit à caruncula excreso, vel canali inflam. obturatis, — quod vix admittit curationem. Operatio qua perforant in nasum nil facit, nam statim rursus repleta — et nunquam vidi aliquos qui operationem passi, qui non postea laborarunt morbo eodem.

De morbis Aurium.

1°. Dolores.

Qui hic sunt acerrimi, quoniam membrana est strictissima. — si in meatu aud. cepe sub cineribus cocta vel bulba liliorum, vel Catapl. ex flor. Emoll. propositis in morbis oculorum, applicantur ut rorido suo halitu partes semper irrorentur. — Inject. variâ formâ possunt adhiberi, sed parum hic agunt, nam cavum est tam parvum ut non multum facere possunt nisi diutissime retenta — si acerbi sunt dolores, M. S. — semper accidunt ab inflam. non à causa frigida.

2°. Cum Cerumen induratum

(nam non accidere potest à salibus ejus exaltatis, nam tunc eroslenta fiant Inject: frequentes cum mellis ad ℥j sap. venet. ℥iv. — plerumque accidit hic in Rusticis qui diu inter pulveres ec manent, sed non aures mundant.

3°. Tinnitus.

Oritur ab obstructione arteriarum internarum, unde sanguis arietat contra membranas, unde sonus. — Curatur M. S. applic. fomenta Emoll. anodyna, sic curando ut locus bene perspiret — et tractatur ut morbis inflammatoriis. — Esto Regula semper cum ad hos vocaris videre an adsunt signa Inflammationis.

4°. Tubus Eustach: occlusus.

si æger valde sit questus de dolore Auris, et antea laborabat morbis faucium — si dixit subito perijsse auditum, et caussa externa nulla apparente spes est quod surditas tantum sit a Tubo Eustachiano materia vel membrana tantum occluso, quod statim suppuratur et Naturâ curatur. — ideo si hæc accidunt post gravedinem, dolores capitis internos, vel Luem veneream — Dentur Gargarismata ex maximis aperientibus — et deinde per suffimigia — fumat tabacum ex salvia,

etc

ex et immittat per nares, vel fumat ex compos. factâ ex rad. iridis. gum mastic. fol. majoran. puleg. et fistulam accipiat, rejiciatur per nares. — His e duobus modis ad tubas Eustachians transibit. — sed etsi hæc multis non agunt, est spes tamen cum multa laude Medico si succedit. — si malis jam suppuratis adhibeantur Maturantia, Dec. ex ficubus, uvis, Ebesten, etc. — si oritur à multa pituita infarciendo, sume ℥j rad. pyrethri et aq. ℔ij. decoq. alijs herbis. si ad huc inflammatio manet lenissima remedia —

si Æger queratur Mº [illegible] de Auditu, Rogetur an citò vel lentè accidebat? si dicit lentè, inspiciatur Auris externa apponendo luminem splendenti soli. — si

Medico

video in Aure aliquid, ut fungus vel Ceramen induratis etc curatis macerantibus injectionibus — si dicit subitò accidebat, Rogetur an ex magno sono? Nam vidi plurimos surdos ex sclopeto juxta aurem immisso; unde partes intro pressa vel lacerata quasi à tali validâ actione, unde incurabilis. sed si vocatus statim, suaderem lenist. Diætam M. S. et somenta propria, sed spes ut impediatur suppuratio. sed si duravit nil valet — si dicit se lentè accepisse et nil video externè, tum vitius haret vel in tympano vel partibus interioribus — si in Tympano, spes est ut usu gargarismatis et purgat. materia exeat ex meatu Eustachiano. — si lentè accidit sine vitio externo in Hominibus qui vel debent vel volunt sic curari, suaderem salivationem ut ultimis remedijs, quæ manu accurat. tutè dirigi potest — nam referat omnes obstructiones. sic surditas Luis Gallicæ effectus Curatur.

Morbi Dentium.

Accidunt vel Pueris vel Adultis. De 1º. vide Praxin — quoad 2ᵉˢ. Hi morbi sunt vel Odontalgia vel Caries.

Odontalgia

Est 1º. ab inflam. circa nervos dentes ingredientes — non

— non a catarrho nec fluxionibus, ut crediderunt veteres; nam nunquam observ. hic morbus in iis qui carebant dentibus, et in omnibus speciebus est talis inflam. semper. — Dens incipit à loco ubi inflam: incipit dolere, et hoc vel accidit in genere nervoso vel arterioso — et tunc postea oritur integra erosio; dum hoc fit est dolor auctus, cum partes erodunt cessat — Dolor hic aliquo per totum dentem diffusus est, nam nervi minutissimi per totam ejus substantiam sparsi sunt, ut patet Microscopio (imò Dens est ipse nervus, nam duriss. partes corporis sunt nervi, ossa sunt ex membrana, hæc ex nervo) et etiam patet scalpendo vel pungendo leniter tantum ipsum apicem dentis sentit — Causæ Inflam. istæ sunt innumerabiles, ut à dentibus aliquo modo nimium agitatis, vel per calorem et frigus mutatis &c unde compressio oriri potest.

(2°) Fit Odontalgia ubi Dentes cavi, et sic nervi denudati — unde aliqd. dictis applic. acre vel dulce ut sacch. &c facit quasi convulsionem —

(3°) species est longè rarior. Consistit in eo quod radices dentis perforant lamellam maxillæ vicinæ quæ est tenuissima — cum Dens incipit pars à recta via deviare et sic perforat, illi Homines accipiunt apostema et tunc desinit et habent postea faciem inflammatam. — sicut spina 1°. inflam: digitus, dein postea totum Brachium, et si prioris cessat inflammatio. Medici maximè falluntur dicendo hanc Inflam:^m esse causam cum revera est tantum effectus mali. Curatio seqr.

1a Odontalgia non potest curari; similis podagræ in pede. — Curatur verò methodo Severini qui Nervos ad os usque urit (ad eandem methodum sanant omnia ista calida vel Corrosiva vel Caustica,

ut

ut ol. oli, gariophyll. &c i.e. urendo) sed tum om:
nes dentes postea excidunt defectu nutrimenti. —
Curatio prophylactica bene instituitur, si huic dis:
positi observant regimen frigidi capitis et fre:
quentes oris collutiones aq. frigida.

2a Odontalgia, cum à dente cavo, medelam prophyla
cticam admittit si post omnes cibos dentes bene
colluant cum muria salis, aceto, sp. vini, a sp. [illegible]

In formâ delicatiori si

℞ succi citri recens press. ℥iv.
—— aurant. &c. press. ℥i.
sp. ♀ris per campan. gtt 18.
sp. vitæ Mathioli. — ℥i.
—— sal ammoniac. ℥i.

aq. still. ros. fl. fabar. fl. aurant. — cort. citri.
cort. aurant. pomor. chinens. unius vel alt: ℥iij.
fumat. Misc. gtt 100. in aq. vino, &c et dentes et
gingivas eo purgant post prandia et coenam — sit
bene clausus. si in ~~[illegible]~~ simplici mistura debet esse
eo plus aq. istarum.) nam sic omne pulve:
facti ex cibis dentibus adeo inimici impeditur
et callositas nervo inducitur. — si sit dolor maxi:
mus nil nisi evulsio prodest — opt medij in hoc
casu est id Paracelsi ℞ rad. pyreth. ʒi. Bistort. ʒij
Opij ʒi. hæc cum pint. aceti coq. in phiala spatio
horæ, coletur per chartam et in ea Camphor: ʒij
immittantur. sumitur aliquid de hoc (dente cavo
prius bene expurgato) calidum. — Opij ipsi non
bene agit, aliqdo morbi augent, sed si mistum opt.
— sic si gtt j. ol. Gariophyl. et gtt x alcol. applicetur
si nervos attingere potest, uno momento sanat. —

3o Casu nil juvat nisi exemplio, nam M. S. pur:
gatio. &c nil faciunt Inflam. generare potest seri
sed si similibus eradicatur malum debet dens eximi:
— nam nunquam vidi fere nisi a dente — except.
cum tumor oedemat. vicibi nascitur, et tunc curatur ut tali

2°. Caries Dentium et nigredo.

Quae praeter dolores priori communes solum efficit Dentis discolorationes.

1°. In ijs casibus nunquam utendis est acidis, nam postea hi eo dentes amittent. Acida vero abstergunt, et nigredinem dentium tollunt, sed corpus dentis intrant, cum dis vero efferveseunt (ut cum caloris substantijs lapideis vel osseis) porosos reddunt et paulo post illos flavescunt, dein nigrescunt à putrefactis in ore eos replendo. Imo usu freq. acidorum dens ipse potest totus consumi. — Haec non omnino tollunt veram causam. Opt. remedium est quod utimur in mundandis sceletis, ut ℞ ol. tart. per deliq. ℥j cum aq. ℥x. dissolutis, ut ℞ ol. tart. per deliq. ℥j cum aq. ℥x. — cum spongia applicatur interne et externe superficiei dentis — et hoc utatur omni mense vel 2 septim. — In forma delicatiori ad Dentes detergendos, ℞ aq. still. Lavend. rorism. Cort. Citr. Aurant. ā ℥ij ol. tart. per del. ℥ij. Rad. Croc. ℥j — applic. cum spongia vel cum caute *Instrumento convenientE*.

— In omnibus his casibus Lamella externa dentis abest qd non restitui potest. — Si Dentes vacillant applic. aq. cum ½ p. aluminis in ea dissoluti. — pulv. isti notatiss. possunt applicari, sed tantum abstergunt Dentes, non tollendo causam. — Tart. per deliq. vero abstergit sine noxa — ex omnibus acidis sp: ♀ris propria manu paratus opt.

De morbis Cutaneis.

1°. De Scabie.

Facit 1° parvas tantum Hydatides in cute solo Epidermate elevato, nulla glandula subcutanea laesa; et maxima ijs locis ubi cutis tenuior, ut inter digitos et ad juncturas — et si tunc gustetur — malor=

materies contenta est salsissima — Cum plures ex hisce coëverunt et materia siccatur exhalando tenuiorem oritur crusta — scalpendo ceteras partes in eandem indolem inflamm., et sic ex levi morbo plures partes dein afficiuntur, nam pauxillum ex his sumptum et alteri fricando applicatum, contagium infert. — videtur materies versus cutim pelli, inde sisti, et sic scabies fit. — Oritur scabies 1°. vel a contagio. 2°. Esu acerborum. 3°. Ex indigesto victu. 4°. Ex sordibus manuum defecta purgationis cutis exterioris.

Si a contagio, et initio morbi — manus manè et vesp. retineantur in vapore aq. dulcis; tunc omnis locus affectus seqti mistura leniter lavetur, et permittatur ut sponte exsiccetur. ℞ aq. calc. viv. ℥i. Mercur. sublimat. corros. vend. gr: ij. — omnis locus eo perfricetur. — Formâ Ung. ℞ ung. pomat. vel rosacei ℥i ℥ dul. tenuiss. pulv. ℈i. M. exactissimè et manganum bis ℥ 3 de die loca prima vapore emollita lenissimè. — Si mercurialia abhorrent ℞ Terebt. vend. ℥i. vitel. ov. ℥ß butyri insulsi ℥i. fl. ♃ris ℥ij — partes primò emollitas 2 vel 3 de die hoc perfrico. — Et tunc induantur chirothecae ex fumo ♃ris suspendantur, quod ipsum oritur remedium, et impedit ne nova scabies concilietur.

2°. Scabies cum inveterata vel ulcerosa evadit, vel quae post victum salsum, indigest: ex. ut post longas navigationes ex tum non sanatur praeced. methodo, sed seqt. Indicationibus satisfit curare ut materies ista putrescenta quae per totum corpus dispergitur benè expedienda leviis diaphoresis deinde inducatur, et denique crusta ipsa ita emolliatur ut molius evadat — Ergo 1°. detur purgatio mercurialis Hydragoga 4a quaque die. Robustis

℞ Jalap. ℥i. Merc. dulc. gr: x vel xij. Infra aetatem 4 annorum Jalap. gr: viij ℥ d. gr: ij. Diebus à purgatione liberis detur decoctum diaphoreticum, Pauperibus ex Sassafras, Ditioribus ex Sarsa vel China rad:

radice calidè petando ad consumpt. ℔ij per diem, abstinendo à pinguibus, salsis, fumo induratis; et tunc si per mensem durat; interim alternis diebus mutet vestes novas, semper fumo sui suffimigiatas. — Interim applic. Linimenta et Balnea ista ante dicta — Ista famosa specif. scabiosa Lapath. acut. &c possunt adhiberi, sed non his confido. — Cingulum istud communiter utitur ob metum salivationis.

×

3°. Herpes Miliaris.

Sic vocat. quoniam habet gland. cutaneis. Duplex est; vel oritur in locis calvis et glabris, et tunc vocat. Herpes humida, cum oritur collectio pustula: rum humidarum ulcerosarum se spargentium aliquando per totum corpus, et postea ad aerem se exsiccantium. Si in locis pilosis, vocat. Herpes virosus, et pro: priè vocatur Herpes. Dividit. in Humidam et siccam. sicca quamdiu specie pustularum apparet; Humida cum fiunt ulcerosæ. — Distinguitur à scabie, cum hac est morbus Epidermidis, illa morbus glandul. cutanearum. — pro sede habet gland. miliares, et quoniam hæ inter se communicant, facilè propa: gatur. — Causa proxima est simile quid ac scabies, sed profundior et crassior, nam non ita contagiosa. — Est morbus vulgò dictus incurabilis — et ob præ: judicium dicit. qd non debet curari, quoniam sic corpus purgatur. — sed si negligitur cedit in Atro: phiam pessimam et obstinatam obstruct. abdominis. — cum materies sang. vivaciss. sic continuò exit. — Curatur 1°. arcendo ab omni vino, Cerevisia. crassiori aromat. piscibus et carnibus &c Lacte oryza &c rapis, daucis salivis &c oleribus omnibus vescentur. Hydrogala opt. potus cum lac non ferunt — et cum hæc præcipuè accidunt Infantibus. tum danda est omni manè infusio Rhab. in potu consueto, ut ter de die purgetur Infans. sic fortan gr: x. sumuntur in

48. in liq. ℥j. sed ex infusione majori debet dosis certa inveniri cochleatim dando — tum externe loca illiniantur ℞ Ung. alth. ℥j ol. lil. alb. vel amygd. d. ℥ß. ter de die loca maxime affecta inungantur. — vel utatur butyro recens vel cremor lactis insulsus, nam tunc crustæ non ab aere indurescunt, et natura interne adjuta expellit, et sic liber ab onere crustæ cadunt — videtur hac oriri præcipue in Infant. pinguibus humoribus abundantibus, vel qui nimis cibo pinguibus et carnibus utuntur — nulla alia methodus Infantibus potest adhiberi, majoribus Decocta &c — ipsa astringentia communia vel exsiccantia possunt adhiberi sed non iis fidendum. — sed hoc interim debet observari quod aliquando tales morbi revera pendent ab ipsa constitutione, unde pustulæ vel ulcera generantur quibus locis aque ac pili in alteris. Ergo ne nimis torqueatur Medicus.

30. Scabies sicca seu Psora Græcorum.

In qua ingentes squammæ totam cutim deturpant — in ea nascitur primo parva pustula rubra quæ non suppuratur, sed abit in squammam, quæ desquamabit et abit in alteram, et fiunt majores majoresque et totum corpus defœdatur. Contra hoc malum salivatio, sudatio, Decoct. incassum tentantur — semel curavi sudatione sub Craticula — nil novi quod in hoc casu ita profuit ut Diæta lactea, unde morbus fuit maxime minutus.

40. Lepra Arabum, vel Elephantiasis.

sic vocatur quia reddit cutim sicut Elephantis — videtur consistere in vitiis ipsius cutis. Hoc consistit in eo quod adeps (quæ ex omnibus corporis partibus citissime putrescit vel ulceratur ut citissime inflamm^{tur}) quæ sub cute hæret in suis folliculis fit quasi cancrosa — In India orientali morbus est frequentissimus — in iis cutis assurgit, durescit, inde tubera dura, quæ denique suppurantur sed lente, postea frustulatim cadunt, et inde novum oritur malum. &c

Est contagios. ægri fiunt rauci calidiss. maximè libidinosi — Differt à priore, quoniam illa est tantum Epidermidis expullulatio sicca; Hæc cutis ipsius — unde quasi verus cancrus cum liquore effluente medio inter pus et fere — est incurab. sed forsan in initio cedet victui accurato, balneis dulcibus, sudationibus ex Dec. Guajaci sub craticula.

5° Lepra Judaica.

Est altera species ubi tota cutis fit candida instar nivis. videtur species dirior Psora sicca, nam frustulatim cadit Epidermis, sed affectio est durior crassior — Habetur elegantiss. hujus descriptio in Levitico. — Curatio cum possibilis, expectatur à balneis, Diætas, fricationibus, sudationibus, Linimentis — —

Morbus Pedicularis.

Cum nascuntur vermes vel pediculi intra corpus, et hoc potest æquè accidere in hominibus in Cute æquè ac ovibus, cum jecora sua aliquando inveniuntur integrè a vermibus comesta, ab ovis forsan animaliz minutiss. ibi depositis. — Caratio expectatur à salivatione et mercurialibus externè applicatis — Cum pediculi vel vermes ad superficiem corporis vel in cute hærent, vel necantur Ung. rosaceo et ℥. d. Stabio præscript. — vel ℞ aq. puræ ℥iv. in ea dissolve. ℥j sublim. corros. gr: iv. et tunc, loco prius pannis calidis benè calefacto, ut pori sint maximè aperti (nam hæc animalia intus autem se recondunt aliquando) postea liquor iste applic. calidè 2 vel 3 de die — —

De Ulceribus Cutaneis ortis ex nimia Impurgitatione etc.

Medicus hic advocatus debet semper advertere ad naturam mali — Nos. ægros de morbis prægressis etc. et tunc videndum an Morbus sit topicus, vel ad causas internas referendus — et tunc inquirendum si sit spissitudo humorum, vel acre aliquod singulare, ut dia: mat:

murialicum, acidum — et consideratur an morbus re: ferendus ad scabiem, Lepram, Luem Gallicam, scorbut. involerat. &c et sic idea mali movenitur. — Inde Cura fit vel ex balneis, linimentis, vel purgantibus — vel morbus fit malignus. Jo Antimonii Emetici mitius (vide Process.) non ablut. ad gr: x vel xv. omni mane in Jusculo vel cum pane, sic excitando lentam nauseam et salivae expuitionem, facit leves spasmos per totum corpus, inde deobstruit — Interim Decocta adhib. si adsit scorbutus Dec. antiscorbut. si lues venerea Guajaci — si involerata, salivatio.

De Tumoribus.

Tumor est aggestio materiei, et pro varia materie tumor est varius. si sanguis, est niger; si pituita, pallidus; si gypsea materies, steatoma. Etiam scir: rhus, Cancer, Carcinoma, vario hic enumerant. — Tumores omnes 1°. habent materiam. 2°. Causam cur materies ibi haeret — 1°. Quoniam vasa non possunt expellere ob nimiam laxitatem vel nimiam strictitatem; hinc morbi referunt ad nimiam laxitatem vel strictitatem — Haec est ratio cur materies haeret in loco, sed liq. in locis mutato oritur jam alia materies et alius tumor — fluida exhalante, crassa manente. Hinc Medici monent ut tumor 1°. negligatur — et omnis tumor curat. vel cute incisa, vel integra manente. Tumores generaliter referunt ad eos qui sunt in vasis vel receptaculis propriis. primi generis sunt Inflamm^tio, Oedema, abscessus, scirrhus, Cancer, &c 2di sunt steatoma, ubi materies instar pinguedinis; atheroma instar pultis; si nascitur in Capite vocatur Talpa; Meliceris instar mellis; Hydatis si materies est sola aqua — Inde part. partic. ut Ganglion, Hernia, aneurisma, &c. Inflam^tio cognoscitur rubedine, calore, dolore pungente, resplendentia:

venit

renitentia. — Oedema tumor albo, non tam validè renitente — si interim validè calor et dolor vocatur calidum, si frigor frigidum. — Quæ intra cystim generatz cognoscitz quoniam tumor est undequaque mobilis, et non cedit si premitz, et pro diversa mat. contentâ distinguitz. — Ganglion est tumor albus, non dolens, frigidus, hærens ad tendinem — Inflam. curam vid. Cap. de Inflamt. Oedema calidz ad idem refertur. — Quoad frigidz, vid. caput de Hydropë; nam est tantz collectio aquæ inertis in vasis stagnantis. — Curatz non externis applic. nam tunc tantz stagnans moveo inutiliter, et gangrænam ve induco — sed internè agendo aromat. suffimigia supponendo, fricando, dein partes fasciis roborando — Externè partes parum comprimuntz internæ minus resistunt, et sic materia excruditur. — Species hujus est Rosa Bullata cum quasi bullæ assurgunt et oculos quasi occludunt sponte evanescit plerumqz spatio 9 dierum, et nullam medelam requirit nisi frigidum arcere. medtis acribus vel urgentibus suppuratio promovetz. — Hoc levíss. Diaph: potest applicari ℞ sap. venet. minutiss. rasi ℥ij. farin. tritici tenuiss. ℥ij. conterendo M. sub finem add. Croc. ℈i. fl. samb: et melil. ā ℥i. his benè permistis et inter 2 linteaconsutis fit operimentz partis affecta. vel ℞ Lintez vict^m vetus et sapone veneto leniter ad ignem calefacto, super: extend. fiat species Emplastri — vel in persona larvæ decora si potest applicari. interim cave ab humido at diæta sit tenuis.

Ganglion. agas quicquid vis applicando nunquam sanare potes. Omnis cura quæ expectari potest fit à lamella plumbea imposita unde comprimitz, sed hoc parum facit.

De Anchilosi.

Oritur cum dolore ingenti. calore magno circa juncturas profunde haerente; tumore aequabili rigiditate lente cres: cente; et omnibus hisce ex motu, &c accrescunt, unde notus est ne sit oedema arteriosum. in partibus inferi: oribus vel circa ligamenta. gland. Haversianas &c — Causa proxima est aliqua. laxitas vel strictura ibi nata, unde obstructio et humorum collectio. Causae excitantes sunt motus magni; ut saltus &c vel nimis juncturae exerci: tium — Morbus incipiens accendit partes vicinas inter. putref. et inde denique ichoris fluor. —

Prognosis est pessima, nam ex isto continuo stillicidio sensim partes inferiores tument, superiores marcescunt, et homo moritur atrophicus — si materies cadit in acetabulum ossis facit luxationem — Tota res in dubio haeret nam nescis quid agere — Indicatio curationis incerta est — Externa applic. lenia forsan nimis materiem moveant nullo effectu — pinguia non sunt, nec aperientia, nam partes jam nimis debiles; nec acria ob nimiam exagitationem — et cum omnes istae partes jam fiunt adeo fungosae, notus est si sint ina: nitio ne flaccescendo putrescant et putref. coleras in: feriores. — Tale malum, si initio vocatus est tractandum ut Inflam. extrinsece applic. fomenta antiphlogistica. — opt est applic. pannis sp. vini, aceti, et aq. &c partibus — sed cave ab omnibus emplastris nimis acribus. omnis generis. —

Cum vocatus ichore jam fluente, opt sunt moderata ista balsama, ut Arcei, Lucatelli, &c quod et pervis Arnica Interim Cardiaca praescribuntur, et quaedam leniter ex: siccantia, ut Dec. Guaj: sassafr. &c sed istud fomentum omnium opt —. si dolor immanis et crassa materies secatio conducit. sed Medicus non facile hoc commodat commendat —

Reliqui Tumores fiunt in panniculo adiposo. — si Inflam.tio Dec. ulantur Emoll &c si debet dissipari Acri: ora ex Urina Aromat. Gum &c — si tumor non magnus, frig

frigidus, lepicus, sp. vini Camphorat. vel cum paucis gtt sal. Ammon. maximè commendatur, vel Urina recens cum ruta, vel sp. vini Theriacalis.

Sarcoma.

Curatio illud accuratè extrahere, digitis benè separando vel eburneo Instrumento, simul cutim extimam transversim secando — nam est tantum aggestio pinguedinis non mobilis ut reliqua, sed crassa, et indies crescens. Tutò potest excindi — nam nullibi minores arteriæ quam pinguedine etsi nullibi majores tumores, sed sic arteriæ quasi annihilantur, et cum haerent supra musculos facilè extirpantur — sed cum haeret ad collum cautus sis ob vasa et glandulas.

De Luxationibus et Rigiditate.

Cum ex motu nimis parti insistendo, ex manus fit rigida ut non sine dolore moveatur — supponendum est quod cum ibi tot ossa tot ligamenta vi possunt partes debilitatæ vel stricta reddi, unde parva inflam^tio, rigiditas, dolor — Curatio opt est tenere manus situ naturali, relinquere omnia naturæ et calori ipso naturali, unde forsan materies deobstruetur; nam notio annon aliquod applicando nimis moveam. — sed interim debent appl. pannos ad præservandum locum à frigore — vel possunt appl. ista emplastra communè Cymini stiptica Paracelsi Ranarum cum ☿io cum cera admixta ad acrimoniam tollendam.

Quoad Dolores istos ad juncturas lentè natos, et ex motu vel frigore magno exacerbescentes, fieri potest quod haerentes primis latæ à causis hinc eas fibræ possunt abbreviari et sic materies colligi —— Causa tam profundè haeret ut vix admittit curationem. Hippocr: vult ut inuratur ad ipsum os. — sed opt est locum semper tenere calida cum Emplastro puri Galbani cum parvis crenulis incisis.

Mammarum tumores referuntur ad Tumores à Lacte vel

vel Inflam. cum suis causis – post 3am diem vel citius aliqdo post puerperiu cum adest febris Lactis in mammas. vel post aliquos errores commissos in 6 rebus non-naturalibus, pass. animi &c. – Mulieres habent corpora tunc temporis laxiss. et crassiora, ergo in mammis trahitur Lue ibi mors quasi nam coagula inducunt hi tumores aliqdo assurgunt una horave citissimè. si Medicus est advocatus ad initia mali; i.e. post 3am vel 4am horam, debet summis curand cavere Inflammationis resolutionem tentare. – Dentur ergo internè ab acescentia acatica levia cum absorb. v.g. ℞ oc. cancr. ℥iij. coral. rubr. ʒß sal. C. Bened. gr: XX. croc. gr: xij. f. pulv. 6. singul. sumend. 3â quaqz hora. – superbibendo potus alicujus levioris ℥iij; ut Hydrogala &c. – et eodem tempore mammis hoc seq. Cataplasm applicetur. ℞ fl. Melil. Camom. ā ℥ij. fol. Menth. siccat. et in pulv. crass. contrit. Mij. croc. ʒß. farin. tritic. bene siccat. ℥iij. confuantur inter sacculos linteos minutiss. contrit. et calidè applic. toti uberi – si in initio sit omni bihorio sacculus calef. renovetz. — Empl. de sap. venet. opt est, nam est penetrantissims et cum vaporibus se bene miscet et opt dissipat. etiam rasus et appol. inter lintea. —

sed si tumor duravit per 24 hor. est dolor ingens, calor, durities, rubedo, splendor, tunc resolutio non est expectanda, sed suppuratio tentanda – Hic dissipare est scirrhz relinquere, qui frequenter accidit postqm Medici applicant calida ista Diaphoretica, molli recunte crasso remanente – sed ex suppur. nunquam fit scirrhus. hoc citè tractatu est summs arcanum quod . Non hic commendo sp. vin. Theriac. camphorat. Empl. de galb. &c unde tenuissims dissipatur et hujusmodi calida sed Emollientia ℞ Bulb. lil. alb. recent. tenuiss. contus. ℥iij. fl. Alth. ℥ij. sem. lini contus. et avenæ excortic. ā ʒß cum lacte recent. coq. in Cataplasm. add.

add. sub finem pauxillo Butyri insulsi — debet tamdiu applicari donec sponte rumpatur — qd fit intra diem unum alterumve, — et tum absque ulla pressione 2 de die applicetur — caveto de Turundis, nam tumendo intus adigunt pus, qd exitus plures in alteros locos facit. sic sibi permittendo Natura à fundo incipit pus protrudere donec sanatur. —

Aneurisma.

Curatur vel ligatura vel extirpatione; de qua vid. Dionis, Charriere. &c — Quoad Ligaturam leniter sanguis intropellatur, et tunc lata fascia continetur. — omnes motus violenti et valida media debent arceri. — sic lig. motus non fit ne longa compressione partis vicinarum fiat Gangrana.

Varices.

Pars curatio consistit in Ligatura ad impediendam nimiam debilitationem vasorum — et ars in eo consistit ut debeat ligatura plus continere quam comprimere. — si cito vocatus, debes partem sursum elevare, fasciam per totam partem leniter circumducere, apto situ deinde retinere. — si sint magnæ sect. curantur sed non multum profunt. vid. Dionis —

Hernia.

vid. Dionis, Palfijn, et Chirurgien Herniere 12° Paris. — curatur reductione, retentione, sectione; Medtis. Juvenibus sponte curantur si retineantur apte ita ut illorum non descendat, nunquam eam laxando, nisi noctu cum decumbit in dorsum — Ars consistit tota in invenire eo certo retin: et commode. Media Instrumento possunt applicari, ut rad. filic. maris, bistort. torment. cort. granat. et sim. vel rad. telephii, symphyti maj. hic dicitur specifica — ante ponantur ed applic. Instrumentum prims Empl. aliquod astringens, ut Empl. stictica Paracelsi. sed hæc parum agunt. In adultis difficillima et nulla fit Curatio.

Dolor

Dolor capitis.
Cephalaea

Cum caput nervis praedits dolore percepto est. — Cum dolor in eo major fiunt est Duram matrem esse affe: ctam distentione, compressione, laceratione, punctura vi: ram hoc est causa proxima, nam Cerebrum ipsum nun: quam observatus dolere, sed statim suffocatur. Malus hoc in D. matre accidit ob causas innumerabiles, ut capilli, polypi, varices, aneurismata, caries, exosto: ses, spasmi, &c vid. Bondi Epulotholog. Hinc veteres bene distinxerunt dolorem illum in Cephalalgiam et Cephalaeam. Per Cephalaeam intellexerunt dolorem Capi: tis radicalem vel consuetus ab ejus mala diathesi — per alteram à causis validis ad caput determinatis. — Ergo advocatus medicus inquirit an Cephalaea vel Cephalalgia adsit — si Cephalaea, debet inquirere an oritur a dispositione varicosa &c vel mala diathesi partis solidarum, v.c. si aeger laborabat Lue gallica excedit in ipso casu cranis et D. mater ei adhaerens. — oritur saepe à ☿io vivo in iunctionibus (non autem ☿ praecip. vel dulcis) à ☿io vel Fossoribus ☿ intrat ipsum cranium, dum paroxys reddit — in quo casu nullus est auxilius. — oritur etiam ab haere: ditaria dispositione mala conformatione, v.c. cum ipsae constitutio arteriarum in D. matre est nimis arcta, ad minimus motus majorem habent dolores intollera: biles — saepè ex polypo nata in sinu falciformi. Hi homines plerumque sentiant aliquid ascendere vel descen: dere caput elevando vel deprimendo — etiam Aneurism. varices, apostemata parva, hanc causant, et multa alia Bondelo videnda. Cum tales causae, tota curatio consi: stit in eo qd aeger vitet omnes motus majores, et vid. si aliquid ibi haereat. ... vocatus in paroxysmo (et alicubi hisce praecipue Lue gallica et sunt im: ando) 1o. ♃ Balnea pedum manè et vesp. iteranda. 2o. Empl. Epispast. plantis pedum applicandum ♃ Gum Galb. Tacamahac. Caranna. ā ℥j. cera ℥ß f. inde Empl. cave pedes

pedum applic. quæ noctes alqs dies relinquantr nisi tempore balnei. 3º. Frictiones pedum, crurr, femorr. et 4º. ingruente paroxysmo Clysma non purgans valde sed laxans, ut ♃ nitri ʒj syr. rosl. solut. ℥ix. aquæ Hord. ℥vi. mane et vesp. applic. 5º. Victus lenissimus et abstinentia ab omni potu spirituoso aromatico. 6º. Lavare caput sæpe aq. frigida, lente incipiendo et per gradus se huic assuefaciendo ne malr oriatr. Hoc ea spe facimus ut sic inferiora aperiendo, superiora constringendo, Natura se assuefaciat ad inferiora determinare. — sed aq. frig. non omnibus convenit, v. c. Hystericos aggravat. — Etsi hæc non curant sunt summas et non aliud restat quam sic determinare versus loca opposita et cavendo omnem motr nimir et omnes ejus causas — si adsunt symptomata singularia, ut talia debent tractari.

3º. Cephalalgia

Oritur à causis semper vagis. Hæ sunt vel Inflamm. vel spasmodicæ vel impetus sang. in vasa cerebri plus determinatus. 1a. Cognoscitur per signa Inflamm.is et præcipue curatr per Revulsiones ad inferiora. — 2a vocatur spasmodica, est longè alterius genii. — nam oritur ab illa causa ea describ. Hysterica passione ab ἀταξία sp. idem facit Hypoch: passio, sed hi non curantur nisi morbus primarius eradicatur. — summa Curatio habet roborando toto Corpore. sed quoad paroxysmos pro tempore maximos summr est 1º. inhalatio vaporis aquæ calidæ cum pauco sal. ammon. — sumitur spongiola et aq. calidæ ℥j instillentur gtt xx sp. ⊖ ammon. immergatr spongiola huic liquori, applic. naribus et sic hauriatr vapor ille. — agit partim leniendo et ope sp. bona actione sistentis spasmos. 2 remedium præstantissimr est aliquis calidus aquosus potus, i. e. aliqd valde lax=

58. laxans non refert et aliquid inest, sed pompae gratia herbae adhibentur — Hinc Coffee nomen suum habet ut specif. — etiam possunt adhiberi rosmar: ruta, ~~[illegible]~~ bolon. virga aurea, veronica, instar potus Theae —

3m est Balneum pedum — est remedium aliquando mirabile. agit ope aquae. sed plantae variae possunt infundi; etsi parum agunt — dolor plerumque cessat ½ hora postquam pedes calentes immittuntur. — sed curatur etiam quando eodem tempore appl. illa suffitus et potus simul. — — videlicet fibrae musculosae durae strictae eo tempore unde sanguis sistitur sic liberatae — et ope etiam ista sp. afficiuntur mirifice nervi. — videlicet in hoc casu est fluxus inordinatus sp. in aliquas fibras tantum non omnes — spiritus tales Ergo toti systema nervosum movendo possunt istos sp. etiam in alteros, i.e. aequaliter in omnibus determinare.

3o. oritur a nimio impetu et pulsu humoris in quandam partem et imprimis in caput — sic post pedes frigefactos et studia culta tales horrendi dolores; ita post motus violentos. omnes maxime in calore Feb. Intermittentis; nam cum in frigore omnes humores pelluntur ab extremis interne, et cum caput non potest cedere maxima vi ibi ruit. — Indicatur inferiora calefacienda — In initio applic. Epispastica ad pedes — sic fermentum acre applic. pedibus in Intermissionibus Feb. illarum, cum balneis. plerumque impedit vim paroxysmi. ——

~~[illegible]~~

(N.B. In omnibus istis casibus detinentur pedes in balneo pro ¼ vel ½ hora plerumque, tunc pannis siccis calidis bene fricantur pedes; dein applic. Epispastica) cum vena tument caput liberatur.

Dolor Hyster: sunt etiam Dolores qui accidunt Hystericis, cum subolfaciunt Dulcia, a quo oritur dolor summus. Debent semper secum gestare foetida — ℞ castor. electiss. ʒß asae foetidae ʒi et dein gum sagapen: ad ℈ij. M. et pyx:

pyxide bene includatur, et tunc subolfaciant.

Dolores capit: Puerperar.

Dolores accedunt etiam Puerperis enormes maxime torquentes medicos — cum balnea non possunt adhiberi et medici non audent Epispastica ob Lochia — sed possunt adhib. tuto si non nimis acria, v.c. fermentum spanis, etc. sed fiant magna et si pedd. applicata non sufficiunt, etiam poplitibus adhibenda —

A Stomacho.

Oritur etiam Capitis dolor a stomacho malo affecto, unde nervi Cerebri ita afficiuntur. Homines isti sunt semper nauseabundi, et videtur esse humor acris qui irritando nervos facit spasmodicam speciem Cephalalgiae —. fit Cura ab antedict. de nausea. vel a comestione —

Dol. Capitis Antepomerid.

Sunt etiam Dolores Capitis qui tantum antepomerid. tempore durant solum. fit dolor quasi repletus vel obtusus cum inclinatione in somnos, et hebetudine quadam — oritur a malo situ capitis inter dormiendum, vel nimis prono vel aliter, — unde sinus vel implentur vel vena jugulares aliquomodo comprimuntur, unde impetus in caput nimius vel compressio nimia ejus. vid. Lower de Corde, in Cap. de venis jugularibus. p. 64 ed. L.B. — Curatur morbus vel edendo vel erecto situ corporis ita diu continuato ut partes rursus bene liberentur. —

Incubus.

A Causa simili oritur Incubus — cum ex malo situ capitis fit nimius fluxus humorum unde Cerebrum comprimitur, inde forsan incipit Cerebellum comprimi, hinc incipiunt organa Respirationis non agere, et fit sensus perfectus suffocationis. — Curavi supponendis pulvinaribus bene et pedes elevando, unde fit aequabilior circulatio — nam si pedes pendent, sanguis quasi stagnat, et cum minor ibi circulatio, sanguis plus fertur in

in cerebro, unde malum — Hinc studiosi pedibus adhuc frigidis non possunt dormire — Hinc apposita pedibus moriuntur apoplectici. Hinc non possumus erecte dormire sine spasmis quasi (Starling) si etiam addatur quod inter dormiendum et expergesc. est plus vivida phantasia ——

— sunt aliqui dolores capitis qui tantum cedunt vesicatorijs. — Hi sunt qui pendent a materia pituitosa difficulter mobili; — in quo casu sunt summi usus, ut in omni ubicunque acriter movendum nervosum genus, dissolvendum pituitosum iners, et augendum sal urinosum corporis —— sed ubi ingens siccitas, acres humores (ut sub Gall: scorbuto, etc.) vel sanguis nimis motus, ut in morbis Inflammatorijs, et hisce accidit Dolor Capitis, pessime agunt talia ——

— Arteriotomia summopere laudatur hisce casibus, forsan quoniam in hoc casu quo citius detrahitur sanguis eo melius, et ex arteria sanguis eductus — multum minus fluit in caput statim. Hæsitavi semper in hoc applicando, quoniam id tunc solus ramus superior perit unde potest fieri malum si secetur ut arteria si secetur ut vena melius est aneurismatis — et forsan non multum prodest ——

— Quoad usum scarif. et Cucurbit. non multum possunt valere; nam tantum externam cutim pertundunt, et esse ibi sit laxatio pars affluit; vero est arteria discinduntur, et exit sanguis arteriosus, sed quam parum. — unde pars potest locum vel corpus mutare. —

— Sed siccæ Cucurbit. in hoc casu multum valent — sic curavi pertinacem dolorem applic. latera ad duo latera colli; inde a suctione summa fuit Derivatio forsan — sic in Ilco novi miram curationem hisce applicatis Umbilico.

Dol. Capitis à Crapula. Dolores à crapula fiunt plerumque a liquoribus crassis vel acribus — et diversis secundum qualitatem vini et naturam ægri — Liquores ut sp. vini obr:

Ebrios reddunt citò, sed citò transeunt, nam sunt puri et citò miscentur lymphæ corporis; nam si agere permittunt ut spp. mortem inferunt.

Vertigo.

Est species quædam apoplexiæ. — et ea rerum visarum et immotarum apparens circumgyratio cum motu subiti collapsus, et visu hebescente — cum spp. animales intra cerebrum circumagi nequeunt (nam fabrica cerebri obstat) ideò causa medica aliunde petenda. — patet objecta videri debere circulante motu si imagines ab eo prodeuntes incidant in diversas successivè retinæ partes, et ex mutatione loci quo depingitur, judicamus de mutatione loci quo existit objectum. — et causæ hujus sunt quæcunque vel 1º. oculum vel opticum nervum vel retinam loco movere possunt immoto objecto. vel 2º. ijs etiam cum objecto immotis lapsus et vertiginis suspicionem injiciunt — quoad 2m. sunt aliorum circumrotatio vel aspectus ex alto, sic memoria quod ante vidimus excitatur:: Ad 1mum facit circumrotatio sui, ira, ebrietas, cibi flatulenti, i.e., ad rarefact. dispositi, calor et exercitium insignia, — voracitas, evacuatio solita impedita, pressio cerebri ad arterias optici nervi — tunc retina, et opticus nervus, loco dimoti non accipiunt radios in eandem fundi ocularis partem, sed aliam atque aliam, sic mens afficitur quasi objectum semper locum mutaret ——

Indicatio est illam extensionem removere, — hoc fit vasa exhauriendo V. S. (nisi inedia vel inanitio fuerint causa morbi) Deinde exhibere ea quæ extensionem vel infarctionem vasorum impediunt vel factam tollunt. —

1mo

jmr est &c. f. si fit a ventriculo vel non Idiopathica vel sympathica. 2o. vomitoriis, nam prompte et fortiter evacuat 3o. antiepileptica — sed opt est florum pavonis hac captu, ut ego inveni — ℞ flore. pavon. exsiccat. ʒß sal C. Bened. succin. ppti ā ʒi. syr. papav. Rhead. ℥iij. cap. mol. N. A. mane et vesp. vel ex hoc fiat infusio — vel praemissis universalibus ℞ rad. Doron. Cort. pomu. ā ʒß sal. absinth. ʒi. syr. papav. rhoad. ℥iv. cap. ʒß vel ʒvi. pro dosi ā miliendo ei Laud. Liq. Sydan. gtt vi. vel vij. — et ℞ Olei martis Willisij ʒij aq. ceras. nigr ℥iv. add. sacch. ℔ß et unica ebullitione f. syrupus, cap. cochleatim horis medicis. + ℞ Infusio Chalybis. sed ne interponatur purgatio explog —

vomitus excitatur in vertigine plerumq à convulsione valida vel contractione ventriculi membranae; hoc fit à compressione nervorum opticorum atq adjacentis per extensionem arteriarum quandam — unde minor copia derivatur in eos nervos, ergo major in alios, praecipue in illos qui porriguntur ad tunicam ventriculi carneam.

De Passione Hysterica et Hypochondriaca.

Luis cognoscere esse vere prolem, et vix reduci posse ad aliquem morbum singularem. — Hic videtur qd Sydenham, ut corrigi, cum illo tantum describit unam speciem v. c. quae pendet à nimia mobilitate sp. vel eorum motu aequabili mutato, excludendo alias causas; sic non totum morbum definit. v. c. mulier Hysterica in sedile si narras quod displicet incipit convelli ecce et morbus fit Sydenhami perfecte. — si nunc alia mulier habet obstructum hepar et adsunt causae etiam moventes simile patientes (nam sanguis aut per inferiora non transit aut Humores movet) sic ex eadem causa externa, oriuntur eadem mala à causâ diversa in corpore. 1a foemina curatur si eam laborare facis, in 2a debes deobstruere.

si

si in 1a des deobstruentia cum jam sanguis nimis mobilis, auges malum; sic sp. C.C. sal ammon. &c olfacti see mulieres pejores reddunt — sydenh: non bene distinxit, nam solus dirigit curationem in corrigenda nimia mobilitate sp: non obstructione. v.g. dicit quod in violenti paroxysmo homo vomit per 3 dies, dein fit Icterus et sanatus donec redeat paroxysmus — Patet ex omnibus observationibus authorum anatomicorum et &c his hominibus mortuis invenitur obstructus hepar, unde difficilis secretio Bilis collectio alicubi irritans vasa et excitans vomitus, quia cum non possit propelli obstructa Bilis regurgitat in Corpore. — Putavit sydenh: hunc vomitus accidere sine materia et a solo malo motu sp: cum revera pendet a tali obstructione, ergo bene dixit Curatio difficilis. — Authores pauci habent de ea re illo excepto — Ballonius non accurate tractat, et Piso errat in eo derivando a colluvie serosa.

Passio Hyst. vel Hypoch. vera est motus spiritus voluntariorum sine hominis voluntate vel contra illam, vel ruens in partes Musculares, vel in Organa sensus, vel in sensoriis communi; et est vel simplex vel composita. simplex intelligitur ubi tota corporis fabrica sic facit ad morbum producendum ut hinc tanquam proprietas sequatur. Composita, ubi etiam materialis causa simul adest. In 1o casu est summa tenuitas omnis partis solidarum, maxime nervosarum; hinc summa debilitas solidorum in fluida, et ex utrisque his ingens laxitas, i.e. flacciditas in omnibus tam solidis quam fluidis, unde denique summa mobilitas ab omni ♀ genere in solidis aeque ac fluidis — ex. gr. cum pueri fuimus ex narratione historiae terribilis vel ideae hujusmodi

Objecti

exhi=

621. exhibit. — quantus terror, frigus, horror per tot corpus. — si jam eadem narrant — nec talia sequ[untur] nec talis idea excitat — status in omnibus partibus simul unde oritur tanta mobilitas, est archaus hujus morbi. Homines melancholici sicci non sunt mobiles — non ullo objecto afficiunt passione. non laborant Hysteric. etsi delirant in uno objecto. mobilitas, teneritudo, flaccidas imprimis erit in nervis et partibus exilissimis et sp. et humoribus tenuissimis. e. g. olim palma manus fuit facile vulnerata, jam ex callositate difficulter. sic etiam visus, tactus, odores, sapores, ex infantia multum mutant — alij Medici non observarunt esse proprietatem, i. e. idiosyncrasian etsi non ita explicant. (ut puer horret selopeto, non adultus) — fuit ingens error quod Medici supponebant causam hinc esse validam, ut Helmontius etc. inde voluerunt incidere, attenuare, exaltare etc. sed parva hic possunt afficere — sic Delicatuli omni fere afficiunt objecto (objecto) Rustici nullo. —

Signa cognoscendi temperiem hanc sunt 1o aetas à perfecto incremento usque in vitae finem. (Juniores non ita afficiunt cum non habent majorem illam mentis apprehensionem. moventur sed cito obliviscunt — vel corpora nimis cedunt) omnium autem maxime quamdiu menstrua fluunt. 2o sedentar. exilitas corporis inde maxima agilitas in artubus. 3o ingens impetus omnis fere affectus. qui immense desiderant, violenter amant, tum cessant; qui ad minimum objecto (objecto) perturbant, tunc facile obliviscunt, sunt Hysterici. — Qui ex lectione post fictae etc. maxime afficiunt, statim non — Sydenham dixit dolor iste localis vertice capitis esse signum — talis temperies tam viris quam foeminis sic cognoscitur — Causa proegum. nimia mobilitate
nimia mobilitas sic

Hi vero affici[untur] ut videmus in pueris ex terroribus incussis ipsas convuls. spasmos et aliquod valde absimile Hysteric. sed cum hi non possunt superaddi motum rationis sic non affic[iuntur], et majora corpora motus patiunt violentiores.

sic nascit — unde natio anglicana huic magis obnoxia qm alij, quoniam agiliores, mobiliores, teneriores, simul otiosiores. — Causæ procatarct. sunt omnia forè quæ 5 sensus afficiunt, si violentiora sint; sed qd mirū est, motus corporis violentior &c non qd valdè notabile — omnis affectio primaria ingens odij vel amoris, i. e. qd placet vel displicet, facit paroxysmū — sic omnia quæ movent desiderium, misericordiam, spem, vel contrariū, et quod mirū est sive hoc fiat per lectionem vel narrationem — sic qui noctes atqz dies Rom.s legunt, et ipsi Devoti. fiunt violentissimè Hysterici — sic in genere omnia alimenta, media, suffimigia, quæ in genus Nervosū præcipuè agunt; talia sunt Odoratissima ad nares, coloratissima ad oculos (nam vidi Hysteric. incidere in parox. ex nimio inspectu coccinei coloris) sapidissima ad linguam. 2dum genus causarum, est omne forè immodicè evacuans purg. vel vomit. nihil autem plus quam magna sanguinis jactura, unde laxitas inducitur omnibus et mobilitas summa. 3tiū est singularis aliqua antipathia, quæ explic. non potest, contra mures, glires, feles, &c. 4tū Impedita solita perspiratio maximè per frigus externū. Hi sunt qui ita conqueruntū de frigore suscepto, et inde parte hac illave affecta. — simulac æquabilitas perspirationis impeditur pœnas luunt, et à nullâ re plusquam à refrigeratis pedibus. — symptomª. hujus morbi sunt tam anomala, ut fere impossibile enarrare. — 1o. est primū inter hujusmodi — spasmus ad singulare viscus vel partem — si Diaphragma occupat rigidissimo facto abdomine non nisi violenta actione Respirant Diaphrag. ad inferiora

=riora convulso — si intestina quaedam occupat, spiri=
tus fit Colica cum Borborygmis &c. si ventriculi os su=
perius oritur terribilis ~~tussis~~ illa Inflatio stomachi
nil exeunte. si Oesophagi sphinctorem oritz sensus
pili — si successive haec oriuntz vocatur Ascensus Ma=
tris. sic ipse tractavi tumorem quasi pili uno latere
dein altero, dein altius &c. — Quoad symptoma
illud ubi, ut Authores dicunt, aegra per horas, dies
jacent in perfecta ασφυξια — haec vix credenda
sed facilius explicanda. In illis animalibus qui
dormiunt tamdiu — videtur nil accidere nisi pro=
tracta levis apoplexia vel somnus perpetuus — et
cum nulla adest causa excitans vasa reducuntz
ad minimam circulationem et vasa replentur
singuedine, — sic si multz accipit pulmo trans=
mittit — pone qd tunc animal respirare potest
100s minus qm antea, et pulsus 100s minus agit —
— eodem manente corpore circulatio esset mi=
nima cum minimo dispendio. —

Quoad illa symptomata secret. tantz pallidae
Urinae — Hoc oritur plerumqz post magnos impetus
affectuz. videtur oriri spasmus in arteriis, unde
coarctatio et simul major compressio, inde liquidior
exprimitur — crasso remanente. Inde post inquietu=
dines, febres, vigiliae, dolores. ipsa suppurationes. —
sic si vides urinam albam nullam exeuntem de=
die certo praedicuntz vigiliae noctu — si diu conti=
nuatz — curatio impossibilis et vel dolores sum=
mi vel supp! circa Hypochondria, distensi=
ones &c nam sanguis sic spoliatus non potest
resarciri, etsi exhibeantz maxime miscibilia san=
guine (ut oxymel, sapo venetus &c) nam sanguis
semel exsiccatus (ut videtur in sudoribus febrium)
diff:

difficillime diluitur —— Felix qui potuit talem modum invenire ut sanguis Chymice exsiccatus iterum redderet ——

Quoad effectus hujus mali diu continuati. 1us Effectus primarius et vere princeps jam praesens est inaequalis circulatio ab illa inaequali agitatione et sterminationis spiritus. 2^{dus} effectus est liquidissimae partis secretio. 3o. crassioris retentio, et 4o Ejus in vasa hypochondriaca depositio. tum 5o. Hinc oriunda acrimonia sensim et inde porro omnia symptomata ex his sequentia. Haec est ratio cur omnes Hysterici tandem evadunt Hypochondriaci. — et cur viri possunt aeque habere ac foem. (nam vidi in viris ipsis strangulatos fletus promis in t^o) ut in foeminis — et quod haec ab utero non oriuntur — sed foem. magis dispositae ob praegnationem etc — Hoc advert: quod haec mala fiunt ut effectus praeced. mali posita pro causa illa nimia mobilitate unde inaequalis circulatio. sed postquam morbus diu duravit etsi habet easdem causas est alius morbus — Mulier si laborat morbo per 1. annum et per 10 post ult. ab illa depositione circa Hypochondria erit perfecte Hypochondriaca — si morbus distinguitur tanta difficultas in morbo non inveniretur — sed etiam Obs. quod sic patet quod Homo qui non habet nativam dispositionem plurimis modis potest acquirere — sic mulier sanissima antea post puerperium fit Hysterica a nimia jactura omnium humorum — Hinc viri bellici fortiss. post maxima vulnera evadunt pueri. pusillanimi, minima re permoti — Hinc qui vitam ut vocant effoeminatam (quotidie Balneo etc) inde etiam redduntur Hysterici — sic Alexander ipse post vulnera et vitam Babylonicam sic evasit —

et

et Coehoorn post maximam sang. jacturam fleoit quasi puer — etsi interim cum occupata mens bello nil sentiebat, signs manifests unde pendet mals — et cum tales videmus recte credimus dispositionem esse jam mutatam in summam flaccidita tem ortam à tali jactura, inde humores novi crude ingeruntur sine bene se miscendo ———

Præsagia. Cum tali fluxus mag. videls, Rogari debet an ♂ se ad vitalia an ad alias partes, i.e. animales vel naturales — 1o. si in parox. video Respirationem maxime perturbatam, palpitationes cordis summas &c inde scio hasce partes esse affectas, — inde prædico tubercula vel scirrhs pulm. unde Dyspnæa, asthma, &c, vel Cordis polypos, unde mala cetera. 2o. si video quo tempore manet paroxysmus an perit omnis sensus — et sic esset nisi respir: quasi perfecta statua — dein adverto in memoriam, ratiociniis, imaginat: an perturbentur simul cum ratiocinio —— si video hæc maxime deficere, scio cerebrum esse læsum ex functionibus ita læsis, et inde prædicitur non mors nec magni morbi, sed stoliditas —— si spasmi adsunt cum sensibus deletis, metuenda Epilepsia —— 3o. video an Morbus afficiat Nat: actiones, v.c. si simul in paroxysmo multum minxit, bilem vomuit, Diarrhæa laboravit &c — præsag. — viscus ipsum à tali mutatione evadere læsum contusum quasi — et omnia sympt.ta ex functione ours læsa accidere — v.c. si multum bilis vomuit, apoplexia &c —— Hæc interim possum inverti et talia orta in dispositione jam sanissima possunt efficere Hystericam — nam acquirit aliis causis idem quod naturaliter accidit. —

Curatio. Examinandum an radix morbi fuit sola ista temporis, an fuit aliud? — quo non observato

cur-

Curatio non benè procedit — si vocatus ad aliquem cui videtur omnis dispositio nativa temperies Corporis, vita genus, fecisse Diathesin talem — quam adest mobilitas nimia — quare curam hoc fit si debilitas vasorum et laxitas humorum curatur ——
1º Quoad Victum, — qui sit siccus non humidus inde digestio diuturnior. v. c. panis est benè fermentatus coctus tritici cum propriis furfuribus (nam hi impediunt nimiam unionem partium glutinos. et accescendo est stimulant) — quo in farinam plus redactus et separatus eo flaccidior est — notum est Homines pane viventes alijs robustiores evasisse. — Carnem assam comedant. pinguem vitent cum multo pane — matut. tempore sumant frustum panis, non Coffee, Thea, etc — et tunc meridie carnem assam — pisces fluviatiles etiam his benè conveniunt — debet multum manducando sumere — et interponendo liquidum — Pro Potu — aq. frig. est opt. nam est summum digestivum, benè agit in cibos et roborat stomachum per frigiditatem — sed non bibant multum, sed tantum pro scopo potus. — Bibant potum frigidum non calidum, nam viri ipsi ex calido potu bibendo evadunt flaccidi — parva copia una vice et inter cibos bibant (quod magnum arcanum in praxi.) — Cerevisia eis convenit, si defaecata antiqua et meraca — sed non debent nimis accipere et inter cibos etiam — — Etiam vinum rubrum Gallicum si sumatur eadem methodo sorbillando quasi — et si lenté comedunt, hinc fit validum nutrimentum quoad substantiam, sed leve quoad Digestionem. Quaer. An Condimenta ijs conveniunt? — Acida hic multum accusantur, sed ipsa cum verè dividunt, abstergunt, possunt adhiberi moderaté, — nam sic roborant, — sed ab Aromat. abst=

accusant medici aliqui Cerevisiam, nam dicunt flatum excitat ob naturam suam fermentativam; sed hoc est prejudicium orta ex sententia communi vaporum ascendentium.

abstineat. quoniam menis calida et exsiccantia— Hae omnes plerumque quaerunt de faciei Inflam: Cordis palpitatione &c post cibos comestos— oriri possunt in corpore tam mobili a vasis circa stomachum facile compressis et sic rursum tendi stom: &c— sed si utantur ista methodo minus laborent. Etiam videtur ista Inflam: faciei a levissima causa orta, et non in longo tempore delenda ut si aliquid dicatur contra modestiam &c— Istis casibus Empl. stomach. Galeni vel Coralis de santalo rubro paucis diebus ante futura menstrua, quoniam levem calorem excitando deducit eo versus— sed cavendum de fatidis.— Post pastum his levis motus (etsi non somnus) semper bonus, validus nocet et facit vapores— Quoad ista interna promerid. tempore &c nil plus nocent et curationem impediunt, praecipue cum multum Coffee, Thea, bibunt. Sed hic leves confectiones plus conveniunt.— Potus iste Cacoa minime convenit, cum $\frac{3}{4}$ olei fortam continet— non nutrit et vix potest digeri.—

Quoad Exercitia haec sunt Frictiones, motus animales, vectiones.— Frictiones hic sunt praecipuae et novi plus ijs curatos, si velint se calefacere omni mane et vesp. fricare partes quas habent nudas in lecto, et nunquam plus conveniunt quam ubi dicunt se ab aere male habere, i.e. per fenestram apertam &c.— Quoad motus Animales— inter praecipua est saltatio ventriculo vacuo vel post leve jentaculum et sensim auctum stimulat et minus fatigat quam alias; sed istae saltationes post repletum stomachum et per totam noctem ut (Balls) male agunt vacuo stomacho plus [illegible] — nam post rep: stomachum [illegible] [illegible] — vel fiant promerid: tempore hora 5a, 6a— Quoad Vectiones—

Equit

Equitatio omnis opt— si Homines hae exercitia faciant fiant vacuo stomacho melius, et tunc postea comedant— vel possunt sumere bene ut ovum cum pauco vino —nam etsi opinio ita invaluit qd qui exit vacuo stomacho malignitati obnoxius, est præjudicium—nam quomodo cibus in stomacho impediet.—

Remedia. Intentio hic est reddere nervos minus mobiles, Humores plus compactos— sed hae non possunt citò fieri nam hic media lentè agunt— Ortt fagr— ℞ Terra Lemn. sigillat. Melitensis. Turcica, minutiss. contrit. omnis vel sing. ℥i m cum Catechu filtrati inspiss. et depurat. ℥i cum arab. aq. solut. gtt paucis f. pilul. sing. gr: iij. sumend. sing. 3a vel 4a quaqз hora diei — sunt pil. famosæ— possunt diu continuari, nam sunt blandè adstring.— Forma pulv. ℞ Coral. rub. Lap. Hamat. boli arm. veræ ā ℥i trit. in subtiliss. pulv. m gtt i vel ij et. Cinam. f. pulveres gr: viij ter quater de die hauriendi:— Forma Infusi. ℞ Cort. peruv. Tamarisc. rad. Cappar: Cinam. ā ℥ß fl. ros. rub. ℥i, fl. Granat. ℥iv. Catechu gr. xij f. pulv. tenuiss. divid. in dos. ℥i infund. cum aq. ut potus Thea pro una die.— Formâ vini medicati- ℞ Oxylap. ℥ß Lig. Querc. minutim rasi ℥i rad. filic. maris ℥i Cort. Tamarisc. ℥i Cort. Granat. ℥ß f. pulv. cum ℔iv. vini 24 hor. infund. dein sumat ℥ß bis vel ter de die.— Condilum ℞ Cons. ros. rub. ℥i. succi acaciæ inspiss. ℥ß sang. drac. ℥i. syr. myrtini q. s. ut f. Condit, cujus ℥ß sumatur 3 de die. — Hic opus pluribus mediis— et omnia hæc conveniunt in ijs quibus apparet sanguis valdè floridus, admodo mobilis, habent complexionem lato albam et rubram, sunt calidi, sicci, sitibundi, et quasi alcalescentes— ordine omnia

usur=

usurpanda — possunt etiam uti pomis Granat. crudis Conditis, sic Mespilas, sic poma Cydonias, vel Miva eorum, sic Berberis — sed N.B. dentur magna copia simul aliter primas nimis constringunt alteras non — sic possunt media mutari.

Alter Casus est ubi eadem Diathesis est, sed cum sang. paulò mucosiori minusqs impetuoso. Cognoscitur à pallore, pigritia majori; dum reliqua signa docent mobilitatem talem, vix sitiunt, et non sunt adeò sicci — ad hos curandos omnia praeced. de victu, potu, exercitiis, conveniunt — sed Chalybeata maximè. 1°. ℞ Aq. S. Ludovic. quater de die ad ℥ß vacuo stomacho. — 2°. forma syrupi ℞ tart. contrit. ℥j Limat. martis recent. ℥ß aq. ℔iij coq. vase aperto ad residuum ℔ß. Liquor tunc filtretur per placas à subsid. crassa. Hic liquor dein cum sacch. eq. copia coq^r in syrupum. Hujus ℥j detur 4 de die — hic celeberrimus, nam non ingratus. — Forma pulv. ℞ Cryst. tart. ℥j Limat. Mart. recent. ℈j conter. in M. V. in pollinem tenuiss. sub finem add. sacch. tantundem et ol. stillat. Cort. Citri gtt IV. dos. gr. X. ter, quater de die. — sumatur ille pulv. sine sacch. et add. gum Galb. q. s. ad pilul. formandas sing. gr. IV. vel ex simplice Marte cum mica panis in pil. redact. — Vinum Medicatum vid. ante p. 71. — — ubi non nimis praedominatur acidum — si pars praeest, nam ferrum non solvitur nisi acido vel^{ti} praedom. superat. acidum tartari et est species praecipitationis, in his valet — sed in altero casu ubi sanguis calidus, floridus, &c vertitur in ochram —

Chalybis vis — Quoad vim Chalybis — non agit nisi solvitur; solvitur vel extra vel in Corpore — non solvitur nisi ab acido, sic solutus fit vitrioli species, quod semper est astringens simul perpetuo stimulans, et hoc est totum quod scio de eâ re. — sed

sed si des Chalybem corpore jam febricitante valde
oriuntur perturb. magnae, sed convertitur in Rubiginem.
— Experientia patet acidis in Chalybem infusis ebulli:
tiones diu continuatas efficere — sic in corpore cum vi:
triol. ita est in fieri — oritur talis ebullitio vel sti:
mulus in corpore et simul roboratio à motibus ta:
libus excitatis — sed nil facit plus quam crudum acidum
cum crudo chalybe — — non novi quod chalybs ingrediatur
in corpore ultra primas vias — da ⊕li gr: x. faeces
erint tam nigrae ac atramentum — et ipsi Homines
aq. Chalyb. potando faeces nigras ex alvo ejiciunt-
sed plurimum aq. purae mingunt, unde patet aq. transire,
ferrum non. — si non talis redditur et aliquid forsan
ultra ingreditur, habent anxietates &c si manet in
corpore fit metallum praecip. h. e. Ochras quod intrans
obstructiones gignit — sed agant validos exci:
tando motus, perpetuos, diu repetitos in partem —
maximè nervosam — inde ibi summe roborat, et
per consensum alias etiam, et cum talis fomes per:
petuò quasi suppeditatur novo injecto semis denique
obtinetur. — Chalybs nisi in corpore disposito
agit tantum mole sua, non ut chalybs — Hinc omnia
quae dixerunt de vi Chalybis aperiente, astringente,
sunt intelligibilia —, nam haec pendent à corpore —
v. g. si acido laborat quis, et illi detur ⊕lis Martis,
habebit inde Diarrhaeam, nam hoc acidum cum illo fit
corrosivum — si detur cum putrescunt omnia, ut in Cor:
pore Phthisico, constipatur maximè, nam halitus illi
alcalini convertunt eam in astringentem — Hinc
qui acido ~~tempore~~ laborant sunt Phthisi curantur
mirabiliter et prodiceres intra paucos dies ructus &c
nam Mars nisi in acido vel tam levi acido solutus
ut corpore tum superari potest. non agit. ———
Thom:

74. Thomson virtutem Martis à mole haurit — Hipp. hoc usus est — pauci intelligunt verū usū Chalybis. —

+ Boerh. Thesis. Non novi ullū script. qui ita distinxit usū Chalybis dicendo hic bene hic male agit — revera habet vires, praecipuè si levissimo acido aperiatū; sed operatū ratione corporis et ab eo pendet pro sua vi, qd bene distinguendū.

Jam ad alterū casū accedimus, qui Duplex. 1°. Cum symptomata accidunt hujus morbi Diathesi jam consistenti, vel 2°. Cum alij morbi supergeniti sunt. —— Quoad 1mū. — 1mū symptoma est Cephalalgia ab omni odorato aromatico, spirituoso, animi affectu, inferioribus frigefactis, cibo potuve largiori, dolet caput violentiss. — Cura. Balneū extempor. pedum, frictio, dein appositi Epispast. dicti, suffitus ex aceti rosac. ℥j et aq. ℥iij ℳ et attract. nares. videtur mirū, sed moneri opt in illa floridè constitutione. — sic suffitus ex aceto, Castor. Galb. assa fat: gum ammon. sagap. opopon. cum multo aceto irroratis in enormitate doloris, etiam fomento ex aceto rosac. j. et aq. vi. part. pannis laneis except. tempor. et fronti applic. —— Dando ... istos volat. Anglicanos ut levend: ec levant primo forsan spasmū solvendo, sed statim redeunt, et cum sint ita calida aromatica et rodunt, teneri pulm. hic accepti ita afficiunt, ut vidi Phthisin inde ortam — sed altera methodo sanatur — si tamen haec accidit valde frigido simulqū Diathesi Hysteric pod. applic. eadem suffimenta tuto poterit ex spo: sal. ammon. ec.

2dū. symptoma primariū est strangulatus dictus Uterinus, qui duplex, vel ad fauces sensu pili haerentis, vel ascendentis vel ad pulm. sensu asthmatis vel Dyspnoeae, et in summo casu ~~ipsius~~ Apnoeae. ~~causa~~ causa est spasmus Musculorū Oesophagi aut fibrarū pulm. Dissipatū hoc malū 1°. suffitu Antihyster. cum aceto tritorū, et in utroqū casu ubi temporis est teniss. vel crassior ... 5.

1°.

1° assa fœtida. 2° Castoreu dein opopon. sagapenu,
ammon. galb. Ruta, mars syriacu. ol. rutæ, sabina, arbo:
ris vitæ. hæc promptissime juvant. ℞ gum galb. ℈i.
acet. acerrimi gtt xij. leniss. igne ∰ sub finem add. ol.
still. rutæ gtt iij. fol. arb. vitæ contrit. ℈i. servetur
pixide arcte clausa — in nares suffimig. — fiunt
melius et dissipatur — cum ope hujus deglutire pos:
sunt. Infusu Rutæ ut Thea ad s alteru vasculm
remediu opt = eodem tempore applic. Empl. seq. Um:
bilico et plantis pedu ℞ Galb. ℥iv. leniss. igne solvatu
ut depuratu, tunc admisc. 1/4 pars ceræ flavæ, tum ol.
still. sabinæ gtt xij (qd præstantiss. sed chariss.) — por. 8. 48.
dies plerumque hæret manet — In mulieribus iis qui
cum hoc symptomate sunt crassiores et obesiores
corpore, ibi sp. sal. ammon. vel sal. C.C. opt prodest.

3tius symptoma est Convulsiones et verò miserrimæ,
sunt quasi Dæmoniaci in ipso paroxysmo. Harum Convul:
siones falso Epilept. vocantur. — Qui primo ad has advo:
catus est vix potest distinguere hunc affectu ab Apo:
plexia Epilepsia — sed non sunt tam stertorosi nec
pulsus tam fortis ac in apoplexia — sed ab ambo
malo intelligend. tempor. et morbos prægressos. —
omnium opt. seqs præsentandu, nam requiritur citissime
℞ aq. still. Rutæ, Junip. sabin. Lavend. salv. meliss.
Cort. citri, Cort. auranti. ā ℥ij. pauc. vel pluriu. — Ræ
Castor. ℥iij. aceti Rutacei ℥ß Ræ opij cum sp. vini
gtt XXIV. M. Calef. 1m cochleare suf. ℥ß quæ ilico
[illegible] et repetatur omni 30 minuto donec spasmi remittunt.
- Hæc. convenit in tenera illa constitutione ca rubi-
cunda. ubi sp. volat. &c non audeo dare — in iis verò
qui sunt lentiores, obesiores, crassiores, spasmis natis
seq. opt. ℞ præced. mittur in omnibus eandem ∰ sp.
sal. ammon. vel sp. Urinæ, vel C.C. ℥i — vel sal. volat.
o.s.f. ℥iij. ut præced. Sola diversitas est qd
in 1o acidu volatile sumunt, in altero spirituosu. —

4tu

4to sympt. est vix explicabile; vocari potest Pusillanimitas, Desperatio, subsidentia spp: - ubi sentiunt omnes spp. quasi evanescere - et perdunt quasi omnes vires et spp. etsi summa ratione constant credunt se perituros, et qd mirū est, Medicus nil tamen sentit pulsu nec advertit respirat. - Medicus meticulosus morbū auget - ergo opus summa prudentia, - et nil metuendū ubi pulsus et respir. satis bona - seq. prosunt 4 ol. Cort. Citri, aurant: Cinam: maceris, Nuc. Myrist. Lavend. - pauc. vel plurib. - ā gtt. VI. alcol. vini per se (nam cum tartaro perit gratia) opt. ℥j M tempore parox: sumant. gtt VI vel VIIj ex pauxillo vini alicujus juxta temper. eligendi - si calidū vinū Rhenanū sont ac si frigidū vinū Canarinū Hispanicū. — —
Extemporaneū etiam seqr 4 eorundem et. quadvis cum 5plo vel 6plo succi Citri recentis et sacch. 10plo. f. accurata mistio - cujus parū suffimig. accepts spongiota - jo fiat Eleosaccharū, tum add. succus citri qui oleū excallat - acetū rosac. Rutaceū, sambuci sunt opt. — Hi omnis plerūqz facilius curant. quoniam levius affecti. — Itali vocant hunc affect. in Devotis Ariditatē

5to. spasmi vagi - qd maximè mirū. aliqui conqueruntz qd nil vident plenis oculis, - simul sentientes dolores post orbitam - videtur esse strangulatus major ad Nervū optic. sed annon à mente 2 — videmus etiam hos tam pulm. qm gulam occupantes. — si ad stomachi accidunt ora facit Colicam flatulentam vocatam, - aliàs vomitus. — si idem accidit in Intestino fiunt morbi ibi dicti, praecipuè flatus mentiuntz, excitantz Borborygmi, et fit plerumqz Tenesmus intolerabilis — si ad renes (cum Urina instar aq:) Nephritim mentiuntz. ad vesicam Calculū, ita ut

perit

peritissimus medicus vix distinguat — ad Dorsum
dolores dorsi — hinc etiam alia pendent, ut Digit.
distorsio, manus. pedum ——— medicus polit:
aliquo indulget et sic videtur curare ipsum morbum. —
Hæc præsentia sic extemporaneè tollunt — pro iis qui
sunt texturâ delicatissimâ ℞ Rad. Laud. gtt XXX. syr. de
artemis. Fernel. ℥ß Rad. castor. ʒj. aq. still. majoran. ℥iv.
bibat ℥ß omni ½ horâ donec laxetur spasmus, quod fit ple-
rumque post tertiam vel 4am dosin — in iis corporibus
minus mobilibus — ob pituitam inertem ex conduit
præced. mistura acrior præscript. antea ad spasmos
— pilul. pro primis ℞ castor. pulv. ʒj. galb. ʒj. sal.
succin. gr. iv. f. pil. sing. gr. iij. — pro obesioribus
sumitur loco galb. assa fat. et loco sal. succin. ol. c.c.
rectif. gtt iv. vel v. (attendendum est ad illos sales quod
ita difficulter redueantur in pil.) sed cum mica panis
possunt. deaurala ——— Quoad Prophylaxin om:
nium horum symptomatum 1o gestatio Empl. sub plantis
pedum. 2o frequens vespertinum pediluvium ex decoctis
herb. uterinarum, ut sabina, arboris vitæ, Juniperi,
Matric. chamam. rutæ, rorismar: — Hæc multum ape:
riendo alliciunt forsan ibi quæ ad superiora sur:
gerent. 3o gestatio simul Emplastri ad inferiora
femoris — quoniam commodius est ad poplites melius
sed non com — sed non multum refert — fiant
Empl. ex gum ammon. galb. caranna — Interne
utus pil. fœtid. opt. ℞ aliquod ex gum fœtid. ad ʒj
castor. ℥ß Rad. succin. in alcohole factæ, exhalando
inspissata, et sic in pulv. redacta ℥ß Myrr. electiss.
ʒj M add. paux. ol. rectif. de succino, f. pil. gr. ij.
quarum j. deglutiat mane, meridie, vespere. vacuo
ventriculo si est dispositio planè pituitosa tunc
eligas violentissimum — ut in Tenere. utor levissi.
ut in isto ℞ — v. c. loco succini sume ol. sabinæ,
rutæ

rulæ— loco Myrrhæ sumatz assa fœtida— sic fiunt fortiores— non debent nimis citò ab his desinere— sed dosis lentè minuatz omni die.—

Consideratur adhuc illa affectio quæ oritz ut morbus primarius in subjectis teneris— etiam est affectus alius morbi— v^c oritur an sem. à plethora— præcipuè iis adest animi perturbatio magna— facile cognoscitur— Curatz appl. M.S. et Sa—— Accidit etiam hic affectus in puerperis. Mulieres teneræ patiuntz violentissimos sang. fluxs et post. eos uterus solet labasci et incidunt in violentiss. paroxysmos.— Debet medicus hic esse prudentissimus, habet tot symptomata tot mulieres. Cavillet docs ut vix scit quid agere— Cum vocatus ad tales quæ aut per fatigationem à partu diuturna vel per sang. jactz nimiz, aut per vasa nimis collapsa à praeced. tumore uterino subsidente incidunt in tales paroxysmos— præscrib. audaciter successum prædicendo ℞ avenæ excort. ℥j amygd. d. electiss. à pellicul. repurg. et diu M. V. trit. ℥ij aq. commun. ℔iv. ebulliant donec tantz ℔ß superest— tum in depurato hoc humore infund. calid. Cinam. ruditer contus. ℥iv. Maceris ℈j stent et tempore usq ℥bus partibus hujus Dec. add. j pars lactis pro potu ordinario— est bene replens mitis demulcens et facillimè assimilabilis— 2º ℞ Gelat. panis ℥iv. vitel. ov. rec. Nº j. succi citri ℥ij vini Rhen. ℥ß cum pauxillo panis leviter tosti assumat 4^{r} quotidiè interponendo si fieri possit æq. tempora, i.e. omni 6a horâ.— hoc pro nutrimento aromaliz. potest per aq. Cinam. stillat. ℥ij. incredibile est qm bene facit statim transit et cum acida non nocent ob

ob absorbentia proximè praescripta (alsi hic videntur nocere) ℞ Lapid. Cancr. ℥iij boli Arm. verae ℥j Calce bene siccati gr: VI. Laud. puri laeviss. siccati gr. ij. diuturno tritu accuratiss. misceantur, addendo sub finem ol. still. Cinam. gtt ij. divid. in dos. viij. unde sumat j. 6ta quaque hora si evanescant sympta — haec pars obstip. ventis in omni morbo puerp. ubi vasa valdè dilatata assympta incipiunt mutari in propriam indolem — Hinc illi qui — prius obnoxij morbis ex laxitate — jam plus — cum non audemus dare alcalica ob putred. et metu nimij fluxus damus quae absorbent et simul leviter roborant. —— si abhorrent pulveres ℞ eadem accuratiss. laevigata et aq. Menth. ℥VI. divid. ut antea — sacch. aut syr. &c hic non audemus dare ob convuls. ex ijs tam frequentes ——— 4o. ℞ Flaved. Citri subtiliss. separat. ℥j. rubed. aurant. &c. ℥ß. minutiss. conscindantur, hisque add. ruta hortens. &c. siccat. ℥ß Thymi &c. ℥ß. Castor. electi ℈ß in phiala alta spatio 2 hor. leniter ebulliant cum vin. Rhen. vel similis acidi ℔ß. dein clausa lagena servetur in languore vel paroxysmo spongia acceptus liquor pro odoramento inserviat; egregium est quia ferre potest, valet ad suffocationem, et non nimis movet fluxum. vel fricatus vel pane tosto exceptus applicatur fronti, naribus, pectoris, carpis —— 5o. Sp. Cardiacus ℞ flaved. Citri caute separat. minutiss. concisi ℥j. in lagena affunde succi Citri rec. pressi ℥j. Cinam. rudit. contusi acutiss. ℥ij syr. viol. ℥iß vini Rhen. vel similis aciduli ℔j. stent in digestione, detur subinde cochleatim in summo languore — hoc modo possunt ferre — diu inquisitus in tale — omnium opt. facit si ℥ß panis leviter tosti affundatur ℥j hujus vini

80. vini ut tot simul manducet et deglutiat. — Quoad Balneum frigidum pro his — ob metum doloris capitis vix convenire potest. vero summam constrictionem per totum corpus facit. sed effectus est ita subitaneus et tam citò transit ut vix aliquid ab eo expectandum nisi quis experientia sua hoc inveniat bonum — Quoad Balneum calidum pro his. directè opponitur morbo radicali, sed jam nata obstructione exeo convenire potest. quod bene distinguendum. — M. S. cum sanguis nimis jam debilis nil agit, et purgationes causam morbi radicalem non possunt attingere cum a tali mobilitate

Nunc sequitur complicata illa ægritudo hisce accidens cum facile illa mobilitate spirituum. est vel caco-chymia in Humoribus vel morbus natus aliquo viscere — de quo vid. Caput de Melancholia — in hisce post debilitatem etc convenient talia purgantia in [illegible] ubi omnes partes ultimæ tic flaccidæ, ne — Quoad usum crudi ☿ hic — non est ei confidere — nec indicatur hic cum nullæ obstructiones — et cum sunt obs. ut in scirrhis severiss. paucissimi agunt aliq. male — sed est maximè timendus ☿ ne inexspectatum edat effectum — Quoad usum Cort. peruv. hic vel clysmate vel ore ad corpus roborandum quoniam Sydenh. observ. quod cortex non eo utor, quoniam Sydenh. observ. quod cortex magna adhibita inducit affectum Melancholicum Scorbuticum ——

Observ. nulla dare in Diathesi Hysterica ulla D[illegible] [illegible] cum his atrabilaria fit. Purg.ª dentur

Melancholia.

omnia mira phænomena huic communia possunt incidere a corpore solo malè disposito. — et ab isto nexu inexplicabili inter corpus et animam Animus inde affectus. hoc fieri potest — considerando quod

qd impossibile est corpori sano se credere ægrotu — ergo debet esse aliquid in corpore quo sublato tollitur morbus — sed qualis est illa dispositio in corpore per quam tantu animus hæret in cogitatione de tristissimis et non omninò potest se delectare cum talis — non possumus explicare — unde ista compactio terrest. et el. crassioris sic disponit non sumus certo — ad hunc morbu accuratè cognoscendu debet distingui accurate an tantu est mala diathesis in sang. et tunc vocatu morbus Atrabilis; vel an in viscere quodam hæret, et tunc est morbus Hypochondriacus. — In hoc curanda præcipuè temperies est spectanda — In casu ubi temper. vergit in alcalinu cum habent urinam rubram, pulsus magnos celas, calores &c et si adulta ætatis ℞ poma acida vinosa bonè matura & sed non putrida decortic. enucleat. ℔x. spatio 8 vel X hor. terantu tunc in pulpam cum proprio decocto promantu per subtiliss. et densiss. lintea, leni coctione inspiss. add. sub finem ℔ sacchari — leni igne in formam gelat. vel Rob inspissentu — idem ex uvis, ribesijs, cerasis, baccis sambuci, ebuli, Moris ex rubo Idæo, uvis passis, uvis Corinthiacis &c. ℞ aq. Dec. Hord. mundat. aut aq. Dec. avenæ tenuis, aut aq. Dec. mili flavi tenuis ℔ij. admisce ad sing. ℔ aliquod ex præced. Rob ℥ij. add. succi rec. expressi aurant. ℥j. Limon. ℥ß. nitri ℈j bibat de tali ℥iv. ter quater de die vacuo stomacho — vel si amat paucam copiam humidi sumat tam tantu partem aquæ et reliqua eadem. Cum hæc talis diu adhibentu incipit flaccescere stomachus diarrhæa prodire. — Sed hic summa debet adhiberi cura ne nimis

diu

diu protrahatur ob animi deliquia et mala inde oriunda — sed tum leves purgationes ad mat. evacu: andam adhibentur — sic adhiberi potest oxymel. fructus maturi vacuo stomacho — Here (praecipitat Rob) multu liquef. corpus dicunt chemici quid valent sacch: maxime abstergit praecipue ita succis sapor mistr. in Hyeme eadem sed moderate dentur quae non ita movent ℞ Rob Diamori ℥ij sp. sal. mar. q.s. ad gratam acid. aq. still. Cort. Citri ℥vi. aq. still. Cinam. ℥iv. sumat saepe de die Cochl. j. — vel bibat sp. sal. dulc. gtt xx. bis ter de die ex vino, vel Cryst. tart. gr: vi. vel viij ter de die. Mutentur Multa saepe (species decocti, succi &c.) ut aeger credat eadem indicatione mandas. —

Plu; agi etsi in eadem indicatione mandas. —

rum cognosc. tempor. esse acidum austerum, sapo: naceum, hic convenientia. Sequr.

so Bilis pisciz, praecipue anguillarum in leves pilul. inspiss. addendo farinam bulborum ari, hinc f. pil. gr. iij deaurandae. detur 4r de die j simul. — 2. sapo venetus qui raditur in scobem calef. et tum in pil. subigatur gr: v. quarum sumat j. omni bihorio. si ob: stant possunt deaurari — 3o est sapo starkeianus, formentur inde pil. cum farina bulb. ari vel cum succo glycyrrizae f. pil. gr. iv. dentur corporibus frigidis 4r de die — opiis &c. addere nil valet — hore possunt inter se permisceri inst formulis ℞ sap. venet. ℥j fellis vitulini ℥ß lenit. igne liquef. ut misceantur, add. tum sap. stark. ℥ij et pulv. ari q.s. ut f. massa pilul. unde pil. gr. iij vel iv. ter 4r de die haurienda — simil. saponacea sint omnes sales volat. oleosi — sed hore 1o sunt nimis ignei vel 2o nimis volatiles, sic vel haerent ventriculi membranis vel avolant; non intrant in sang. ut sap:

sapones isti priores — Hic dicuntur agunt — sunt alia etiam quae idem valent ut succi inspissati herb. aromaticarum quae maximam copiam salis alcalini praebent — v.g. succus ex absinthio recens pressus leni igne inspiss. et tum cum pulv. comarum absinthij vel fol. ejus siccorum reducitur in formam pilularum — hoc ex similibus herbis (non ex cochlear. nam nimis volat. sed ex) tanacet. menth. becabung. nasturt. aquat. — usus est Hipp. hoc ad ℥j 2 vel 3 de die ad med. Materiam et sic verò corpus aperire mal per pt. 4ta hora medicatio habetur ex salibus alcalinis fixis parva copia saepè repetitis diu usurpatis, aq. dilut. secundum regulas in chemia — ut ⊖ absinth: C. Bened. &c copia sub secundum mag exustis — Hic f. donec pulsus vacillat, palpitationes adsunt, et animi deliquia — tunc levis purg. — debet corpus non prius esse corruptum nec calidis medtis exaltatum — tunc moti bilis atra turgescens à seminis excessis — Denique adhibent aq. istas minerales, — nam utrique casui huic apprimè conveniunt — imo ipso acido nam hae sunt acida levist. — ut patet eo avolente vase aperto relinquunt solum metallum — sed saepissimè observ.r quod acidum corrigit acidum, succus cibi mixtus aceto fit mors, — vinum Rhen. cum eo melius. — Hic sanat cum videmus materiam moveri et ea a tam tenuia ut non sudemus dare aq. purgantes — à verno tempore in omnibus his casibus incipiendum in summum aestum — sic incipiunt men. e majo in medio Junij usque, ut mat. benè liquet. dein medio Julij incipio fort terminare aliter quo plus purgo eo pejus — sed potes hoc

casu

In hyst. balnea aq. frig. commendari possunt si bene ferant.

casu parz intermittere, et si jam vasis integris mat. haret cur. — Observ. cum incipit moveri ne metuas ob deliriz et animi deliquia, sed pergendo sic leniter purg. et opiata nocte dando — vix est medicus qui sic novit curare. — Curatio inter morbus morbz atrabil. et Hypochond. vix distinguitz nisi levioribus medtis — in melancholia omnia sunt plus fixata, ergo fortiora adhibenda — sed omni atrabilario est etiam aliquid Hypochondriaci, nam illa vasa sunt huic apta.

Gonorrhœa.

Est ulcus venereum in spongiosa vagina urethræ, adeoqz est idem malz qd in præputio et glande vocatz Cancer venereus, Gallice Chancre (distingz ab excre. [illegible]) ulcus latz fundens mat. coloris varij. &c. Obj: quo materia in tanta copia fluere vix potest in loco tam angusto: Rx materies non stillatim, sed guttatim tantz effluit. Est quasi verus fonticulus. —

Videtur oriri plerumqz 1° In vagina urethræ sub frænum. Nam penis tot frictiones ibi passus et con-tinua materiæ agitatione ibi vel permixt. est dis-positus ad hanc recipiendam, et sic est vera trans-migratio materiæ ex fœm. in Hominem. — quæ pro gradu virosæ qualitatis inficit — ibi hæret im-primis patet, nam si quis exprimit bene penem paucissimz post fluit — si hæc materies retro serpit pervenit ad flexuram penis sub pube. Hinc annosi Gonnorrhœici ibi queruntur. — et demum ultimo ad orificia Gland. Cowperian. et seminalium

Gland

glandulis fit ita involerata ut vix per salivation:
em solvatur. — Dein 4° potest venire ad gland. Pro:
statas. sed hic nunqm sanatur forsan — — In Mu:
lieribus substantia vaginæ, Lacunæ dictæ, afficitur,
sed in his melius procedit curatio, cum partes lati:
ores — et est menstruorum exoneratio. —

Gonor. apparet plerumqz 1ª, 2ª, 3ª die post contactum
vel 5ª. vix ultra; sed quo tardius apparet eo pejus,
nam signum est qd materia intravit per vasa Lympha:
tica et qd ulcus profundius est factum, nam non potest
superficialiter fieri absqz citâ apparitione — an,
ut alij, Gonor: fiat per vasa Lymphatica absor:
bentia in vesiculis seminal. nescio? ——

Gon. est vel simplex vel Composita. — 1mus vocatur
veteribus Destillatio seminis flaccido pene sine sensu
voluptatis — vocatur alijs tabes Dorsalis — Dubito de
eo morbo — Novi tuo Gall. affectos et tabidos simul
cum dormiebant semper erigebatur penis et exiebat
semen. —— Quoad effectum Gon: vidi malam sed
neglectam oriri Bubones et Luem Gallicam. — sed an
hac sit necessitate vel causa vel concomitantia, nescio. Acci:
dere possit qd virus illud qd exit ex Urethra, eodem
tempore potest per totum sang. diffundi, et Luem Gall.
efficere — vel si Gon: nimis magna vel nimis diu
continuata, sanguis potest demum inficiri. ——

Indicat. Curatoria sunt 1°. Attractio suscepti vene:
ni versus exteriora. 2°. Impeditio fluxus cruoris vi:
talis et spir. ad partes magna copia, i.e., 3°. Magna
expurgatio. 4°. Detersio depurans ulcus. 5°. Consolidatio.

In primo Incipio cum fomentis ex Malva, pariet. &c
add. et spir. vini. Ulisce involvo penem, scrotum, inguen:
si magnus dolor adest in parte, oligo quæ sunt mollis.
ut Cutmalo. cum sem. lini &c hoc hac de causa ut
partes tam laxæ et perspirabiles sint ut materia

faci=

N.B.

facile exeat — si Homines sic lavarent partes labio vel cum aq. salsa cum aceto et sp. vini foverent, evitarent hon: prout exempla novi — sumunt pannos laneos immergant tepef. liquore — loco applic. et ope prunarum calid. foveatur — potest hoc omittere sed ubi vis cum summa prudentia agere (ut in Nob. etc) semper hoc adhibenda.

Ad 2dam Indicat: abstinendum a carne, piscibus, ovis, omni vini et aromatum genere, ut erectio penis caveatur, ad quam omni titillatione in hoc casu maxime sunt proni — nam penis erectus inflam.^r ergo dilatatur, et sic ulcus vexatur — si hoc non impedit non curas. — praescribo serum lactis vel Dec. Hordei (lac non bonum) cibus sit ex pomis, pyris, fructibus hortis, oleribus, et cerealibus — et dum haec simul praescribo purg.^a et eligo purg.^a pro temperie: 1o. Juvenis valde robustus sanguinolentus purgetur per Agarico, sennam, vel Tamarind. si frigidus Pituitosus per Jalapp. vel Mechoac. — si laxus et debilis fiat basis Rhabarb. — est hoc bene N.B. ingens diffic. quod aliqui homines a purg.^bus vix moveantur. — tunc incipio cum Jalap. si hoc non fert de Diagrid. minori dosi — ubi hoc non, Tamarind. — donec incipit materia esse paucior quantitate, dilutior colore, tenuior consistentia, ~~primum~~ minus flavescens, partes minus dolere, imminui omnia Inflam. signa, quod plerumque fit intra 8, 9, 12 dies — si fieri possunt melius est omni die purgare, nam tunc citius curantur; aliter potest diem intermittere — et ubi incipit materies melius se habere, tunc adhibetur injectio depurans detergens, quod plurimum hic facit si tempore debito adhibetur — sed prius purgo et sic continuo — cum admodum minui incipit materia et albescere et dolor omnino cessare, tunc ad consolidandum progredior simul cum inject. consolidantibus, e.g. —

In primo statu morbi ℞ Tamarind. elect. ℥iij Agaric. elect.

elect. ℥ij. Jujub. recent. sind. mulsis ℥ij cum aq. decoct. spatio ¼ horæ et tunc exprim. per pannum ℥iij — admisce Nitri puri ℥ij syr. ros. solut. ℥ij. bibat ⅓ post assumptionem sequ. purgantis. ℞ Rad. electiss. Jalap. ℈j.
scammon. puri gr: XV.
Mercur. dulc. gr: XV.
M. f. pulv. tenuiss. qui cum pauxillo Galb. soluti formetur in pil. sing. gr. V. capiat pil. vij. manè deinde sumat ⅓ decocti calidi ½ hora post tribus diebus successivis. ——

In 2do statu ℞ Rhei elect. ℥ij Rad. Jalap. ℥iij. Terebinth. nativæ ℥ß Glycyrr. pulv. q. s. ut f. massa pilul. formandis apta —— omni horâ manè, v. g. 8, 9, 10, 11. sumat pil. j. magnit. N. A. et post singulas pilul. ℞ Rad. Glycyrr. ℥j. v. g. ℥ij cum pint. ij aq. — simul injectio adhibenda si necessaria. ad detergendum est rog. cum per 3 vel 4 dies plus vel minus adhib. pil. illas. v. g. ℞ aloes elect. gr. VI. sal. saturni gr. IV. Mell. rosac. ℥ij. sp. v. rectif. ℥ij aq. still. Rosar. sambuc. ℥iij &. injectio 4r de die post mict. prius. cum syringa eburnea. —— — Hoc etiam consolidans potens ℞ mell. rosac. ℥j adde ℥i sp. v. ess. myrr. vel succin. ℥i aq. Hord. sph., et tunc adest . . . .
. . Tertius status ubi consolidandum est —— quod fit cum Tereb. et Rheo — simul cum inject. ex mellis rosac. ℥ß sach. sat. ℥ß infus. agrim. ℥IV. — si obstinat. loco sacch. satur. ♀ d. gr. IV. possunt adhiberi —
pro Inject. etiam possunt adiberi, ut Chinenses, Dec. Thea. virga aurea, pimpinel. &c — vel ℞ Catechu ℥i dissol. ℥IV. aq. —— aliquando materia post aliquod validum &c vel calidum comprit + digiti tantum exit. hic nihil est timendum. nam vulnus curatum est, sed cicatrix parva tunc tantum rumpitur —— Hic ℞ Rhei solut. et mars tosti ℥IV. Gum arab. ℥j Catechu gr: XXX. Tereb. nativæ q. s. ut f. massa pilul. sumat gr. V. quater de die vacuo stomacho. cum Nobiles nolunt Tereb:

 Terebinth. (ob molum &c) sumatr Galb. ℥i Bals. peruv. ℥i leni igne misceantr et tunc usurpentr loco Tereb. — vel ℞ Tereb. vulg. ℥i Rhei ℨiv. Glycyr. pulv. q. s. ut f. massa pilul. cap. pil. j. gr: iv. omni hora

Quoad ista cast Gonor: ubi Caruncula vel verruca adsunt — curatio est difficill. et paucis intellecta — in longa Gon vel ad curvaturam penis, vel ad omiss. glandul. Cowper. vel omiss. gland. vel ad caput Gallinaceum cum ibi ulcus nimis diu haeret vel nimis profundum est ibi hoc formet fistulam, labia habet tumida quae diu a mictu abstersa. assurgunt quae leviter coalescunt pro tempore; hinc pariunt dolores et impediunt mictum — Haec etiam accidunt a verrucis internis (quae vidi quasi propulsa miro ex ℥ dato) ad glandem ap post Gon. — mire solvuntr Turbith etiam dato. Nunquam accidunt Carunculae nisi post ulcus profundum (h. e. ubi multum puris excretum et diuturnum. Signa ejus sunt impedimentum in Urina. 2º augmentum impedimenti post urinam multam. 3º. Dolor in singulari parte. 4º. Dolor ad tactum urethrae de loco perceptus. si haec sunt sine dolore et cum forti resistentia. suspicio verrucae. —

Instrumentum & Catheterum — qd perfecte noscitur immittendo et vel candelam ceream in tractum urethrae. — Haec ulcera procedunt aliqd in spongiosum corpus urethrae et ibi faciunt sinus. a plurimis vocantr incurabiles, sed hoc etiam hac curata cedit. summum in omnibus prophy a: clicum est c^s fomentum vocatum ad tabem Ex.º so. (p. 86.) — Quomodo Gon. sunt curata: si Empiricus quidam usus est violent. Diureticis ut Tereb. Ra. Cantharid. &c et non bona purga. fuere adhibita — tunc debes cum purg. incipere, praecipue cum Jalap. cum ℥io. v. c. Jalap. ℥i ℥ gr. xxv. sed hic motus salivae nam etiam (qd N. B.) aliqui Homines sunt in salivat. propensi et sic Med. forsan famam perdet. Debes hoc casu observare accurate minima signa incipientis salivationis v. c.

v.c. cum incipit sudare, calefieri, cum sentit dentes quasi erigi, os striagi, gingivas salere; cum haec vides medicus debet dare large Dec. Tamarindorum — vel Elect. Dia: prun. — sic purg. — et haec etsi eodem die data fuit pur: gans, nam hic vix est metus Hypercatharsis — ergo debes forsan 2do die dare purgans sine ☿ et 3o quoque die altero vel des nunc unum nunc alterum, sicut signa apparent pro re nata — Interim dentur Dec. ex Bar: dan. Guajac. &c — applic. fomentum molliss. cum pannis calidis — et etiam Injectiones (quae requirunt summam curam) sed maxime abstineat ab acribus, nam for: san ex inflamd. facta in loco (et sic arteria compress.) reddunt penem tumidissimum. — Ergo difficultas est dare quae ab una parte bene abstergunt, tamen ab altera non inflammant. — si malum non est admodum obstinatum et vetustum, si materies exeuns est parva, dolor in loco non magni momenti, ℞ seqs. ℞ Myrr. lucidiss. gr. XX. aloes puriss. gr. XXX. vitel. ov. ℥j. contere simul ad penitiss. dissolutionem, admisceatur deinde Mell. rosac. ℥j. sp. v. Camphor. ℥j aq. Dec. Hord. ℥iv. omisso lotio 4r de die f. Injectio ♁ A. — jo. incipit materies majori copia prodire hoc signum est depurationis post dies 8 vel 10 tunc inci: pit minui h. e. signum incipientis cicatrizationis, tum multis modis in hoc seqt. ℞ terebt. nativae ℥j vitel. ov. ℥ij Mell rosac. ℥ß f. s.a. accuratissima mi: stela, de qua tempore injectionis misce. ℥plo lactis vel aq. Hord. f. Injectio ut prius. ubi ope hujus continuati dolor, obstructio urinae, materiae effluxus, incipiunt fere desinere, tum fiat bis de die Injectio per seqs. modum ℞ sp. v. semel rectif. ℥j aq. still. ros. ℥iv. fact. solut. ℥j vel ij — — sic plerumque curatur. comedat cum Gon. veteri injecte dolorem aug. ne metuas nam hi abstergunt — si hoc malum antiquum est, si

dol-

90. dolor in urethra ingens, materies exit plurima, si ad tactu dolor multu exacerbescit, si ulcus ipsu valde antiquu, tunc utendu hac methodo ℞ ☿ sublim. corros. gr. j. aq. infus. calc. vivæ saxeæ recentis ℥vj. ad calorem solve solutis. admisce Mell. rosac. ℥j f. injectio solicite tantu ad illu locu qui invenitur affectus esse. si est v. c. sub freno, tunc ponis post locu paru debet constringi — si ad locu curvatura, tunc ante et post debet com — postqm liquor per fistulam eburneam ibi affunditu. — si plane non sentit dolorem (nam hæc non caus. dolorem nil agunt) adde seq. die ¼ plus ☿ ad totam mistelam, et sic progredere donec sentit dolorem tolerabilem ab injectione. Contingit sæpe ut oriatu ingens dolor et penis inflamm. sed tum hæc recens multu injicitur sæpe iterando — per has injectiones plerumqs magna copia materia exit quasi nova esset ulcus, sed sic hoc opt depurgat virus latens. In eo consistit ars ut inveniatu punctu. si nil doloris nil facit, si nimis inflammat. ubi sensus provenit ut c5 usu si materies incipit minui proce. dendu ad priorem curam sollicite agendam; nam per Medta hæc male applicata homo aliqdo per totam vitam perditur. si medicus dat purg. et videt non agere, procedit ad injectiones, si sic non agit eas exuit. — sydenh. bene observ. sedata lue Gallica non obstante salivatione, Gon. fieri, qd ego obser= vavi — ergo si salivatio non curat quomodo purgatio poterit — ergo ab injectionibus successus pe= purgatio potest — ergo ab injectionibus successus pe= tendus. — — et qd illæ fortia opt agunt didici ab Empirico stagienti qui revera plurimos desperatos curavit qui fuere robustiss. aliter necavit dando ℞am Cupri cum ☿io, a quo didici hæc valere — sed hoc semper observandu incipiendu à leviss. cum pur= gan=

=gantibus praecipuè; nam si homo in Gon. non curatur fit fonticulus quasi. — purga hic sanant ut solent alia ulcera sanare, forsan c^s subducendo materiam maximè mobilem. sed aliqdo non curant.

Quoad Cancros istos externos debent curari aq. Fide: ♃ Cochbum nelij ritè applicata, dein post cum sic per andit virus vocatur, applic. pars Ung. Basilici — sic etiam Excrescentiae hisce eradicantur. eodem tempore etiam purgae applic.

Quoad Bubones, applic. Medela externa praeci memorata semper obsere. — solent ea dissipari cum mollis. si suppurant curantur ut ulcus. — Bubones semper sunt considerandi secundum constitutionem Corporis. — In Italia gerunt per 40. annos. —

Quoad illas Excrescentias Lychnia sive Candelâ introductâ pro curatione non utor, quoniam loca nimis irritant et os quasi fonticulum faciunt —

De Curatione Sudatoria.

De Hac vide Authores de Lue Gallica, ubi est descri: bitur actio, etsi non cralicula — Hac plerumque convenit ubi mala haeret circa ossa, periostium et sim. loca. et producit nodos, tophos, exostoses, etc. — vel ubi levior Lues Gallica, et in initio, et sine magnis et radicalis signis — et hoc etiam curationem officit ubi salivatio nil agit. — Bibunt ut plurimum 9 vel 10 ℔. de dec. Guaj. — sumitur plerumque ℔j scobis Guaj. macerat 24 hor. decoqu. 8. ut super: sint ℔vi. quas vase clauso asservant, superfund. tunc residuo scobi iterum aq. et decoq. spatio j hor. ut sint ℔iv. superstites. Dec. hoc asservatur pro potu ordinario. potant de 10 ℔j 4a quaque hora calidè — Gallici plerumque utuntur ab illo calido modo, cui non invenitur est melius remedium quam Dec. uvarum passarum. — alio illo die utatur de potu illo, quo saepius eo melius — nec aliquid aliud potent. Cum hoc negligitur

=gitur ita ratio est cur medici hic tam pars in hac casu agunt. — postea comedant, sed carnes assas recentes et siccissimas. Corpus sic prap. per 7 vel 8 dies, tum utcunq incipit diffluere sudore, ubi incipit illa sudatio (tunc sub craticula haret) v.g. mane hora 8 bibat ptysum sudat tunc sub craticula durat spatio ¼ horæ, tunc adducitur bene craticula ut stragula sic sp. impregnata in corpus decidant et sic sudent, et tum sudant maxime per hor. iss ———

sic in Paralyticis et ulcerosis omnibus haec est curatio. — si homo est valide affectus mane et vesp. sic sudat. si satis succedit curatio tunc semel de die spatio 6, 7, septimanarum — et interim nullo purge aromat. utatur — Cum ex sudore surgit hauriat jusculum carnis ne animo deficiat — Hinc debet se desuescere adhuc pro plurimis septimanis bibendo aliqd Decocti usquedum vident qd omnia symptomata evanuerunt. —

Plurimi Homines abhorrent salivationem, et volunt hanc sudat. quoniam est Curatio facilior.

De salivatione.

salivatio adhibetur vel in Vener. sit. vel scurritate. posterior est frequentiss. — Causæ quæ maxime urgent ut fiat salivatio, sunt 1º Mali duratio. 2º Ejus vehementia. 3º ulcera externa nata vel in pene vel in ore vel in corporis superficie. hac morbi et cum mala violentiss. non deles salivat. differre ut dissipetur venenum ——

1m observ. in salivat. est temperies morbosa progressa — Homines qui dispositionem habent alcalinam — v.g. scorbuti in ea specie quæ in putredinem vergit — hi incidunt saepe in terribilia symptomata — ut summus dolor inflam. tumores capitis et ad glandulas tam ad tonsillas qm alias, unde pene suffocati. 2º Diarrhœa violentiss. 3º Ingentis Hæmorrhag. ut sæpe persolvi solvunt sang. qui in polypos concrescens inter dentes haret — si hæc simul concurrunt, Mors. — vidi linquam pro=

propendere per 2 septimanas. — Hi humores monstrant Medicum vera, est casus difficillimus. — qd poterit agi est 1o. cavere ut aer in quo salivatio peragitur sit semper tepidus. 2o. ut caput, collum, fauces, totum corpus, tam accurate claudatur ut oculi, nasus, os, sint tantum aperti. — — tunc 3o. ab initio morbi antequam salivatio fiat omni hora semper aliquid bibat, et tunc 4o. ante salivat. et in ea os aq. Dec. Hordei sollicite sæpius eluat. — 5o. ut nil potet vel comedat præter Dec. Hord. tenue cum æquali copia lactis; sed ad minimum 6 pint. de die consumat. Aliter sic adhibitis non vidi sympta tam mala. — sed Empirici applicant salivationem et non sic diluunt corpus. — Nunc si hæc contingant eadem omnia statim applic. et nunquam intermittenda, nam evigilant plerumque — maxime ante omnia os fovendum tali Hydrogal. tepido. — pedes immittendi balneis 2 vel 3 de die, et si sic malum non cedit, tum purgatione utendum. Maxime dirum est qd cum incipit minui tunc fluxus ad os omnia exsiccantur, qd parit summum dolorem; debent tunc optime colluere — si ruit ad alvum et ad interna oriuntur ibi ulcera ut in ore cum dolore summo — mox est clysma injiciendum ex Theriac. ℥ß vitell. ov. et Terebinth. par. et lacte dulci, et potet multum Hydrogalactis. —

Aliquando applic. salivatio ubi sunt tantum parva ulcera vel morbus mansit per minimum tempus, sed tunc parva salivatio excitatur. sic curavi Fœm. quæ habebat ulcera in ore infecta amicis, et si confortia frequentaret. — semper audeo hæc dare. In eo casu divido ♀ d. ℈i in x dos. ut f. grana VI. pro quaque dosi; et do talem 6a quaque horâ donec video signum. — 6. Horas interpono ut sumat gr: XXIV. omni 24 horis. si video tunc sympta levia cesso per aliquot dies et sibi permittitur ut quasi semper ægris serviem in

in Catarrho levi. — si omninò cessat, illos dexilo et
sic c[s] donec omnia sympt[a] evanescant. Interim
do levo aliquod decocti.

Historia Curationis Bubonis et cæt. a D[no] B...h....

Mart. 17. 1713. Juvenis quidam 19. ann. natus ad me accede-
bat bubone laborans duriss. profundiss. dolentissimo. In-
veni q[uo]d intra 2 menses Gonorr. laborabat, quae non
apparebat nisi mense elapso à coitu. Curata fuit ab
Empirico quodam sine purgantibus, et interim luxuriose
vivens — Hujus reliquiis Bubo mihi videbatur — Intra
6 dies percepit malus indies increscens — et à nimio
potu nocte propagatus in duplo malus — tractando
malus metuebam tum metus nimis applic. ergo prae-
scribo seq. Catapl. emolliens sed non suppurans applic.
Mart. 17. ℞ fl. melil. sambuc. alth. ā ʒij fol. agrim.
scord. ā M ij cum aq. decoct. ad finem add. farin. Lini
ʒß farin. foenugr. ʒij ol. lini ʒvi. aceti sambuci ʒß
Litharg. ʒij f. Catapl. eodem die bis applic. — Mart.
18. summo mane purgat. seq. in pulv. quoniam fuit
ita obesus ℞ rad. mechoac. jalap. ā ʒi Diagridij
electi. gr. xij sacch. elect. ʒiß Mercur. dulc. gr. XXV. M.
f. pulv. subtiliss. in 2 dos. divid. eodem die 3 applic.
Catapl. Mart. 19. alteras pulv. accepit. 3 fuit applic.
Catapl. Mart. 20. paululum abhorruit a pulv. praescripsi ℞
Tamarind. ʒiij. agaric. ʒij fol. senn. ʒij cum aq. decoct. et
express. ʒX. admisce nitri puri ʒi syr. ros. solut. ʒi. divid.
in ij dos. et pro grata refriger. ℞ amygd. d. no XV.
sem. 4. frig. maj. ā ʒij avena excort. ʒIV. cum aq. dec.
Glycyrr. f. Emulsio cujus ʒXXV. admisce nitri puri ʒi.
— ter eodem die etiam renov. fuit Catapl. et loco
ejus tentavi Bubonem resolvere cum violentiss. dissip.
ergo accepi ℞ Empl. de Ranis cum ☿io dupl. Empl.
melil. ā p. aeq. sacch. sat. fl. sulph. ā ʒi supra alu-
tam extendatur et supra eum lapis calens calefactus intra
lintea positus semper relinetur — et ter isto die mutat.
fuit

fuit emplastrum. — Mart. 21. apozemate displicente rursus accepit unum ex pulv. et 3tio die applic. fuit emplastrum, sed sine Resolutionis signis. — Die seq. Mart. 22. rursus accepit alterum pulv. et eodem die ter appl. fuit empl. sed prima tam. conquerebatur de dolore summo in glan: de penis, ideo eam denudavi et inveni materiam sor: didam ei adhaerere. Credebam materiam gon. insiccatam cum visco glandularum specie quasi caustici fieri, inde erosio, inflamm. — Ideo cum aq. Hord. mel. ros. ℥j rad. alth. et sp. v. monebam ut omni ½ hor. penis ablue: retur, per totum istum diem eum continuando. Mart. 23. Intermiss. purg. 3 applic. empl. sine signis resolutio: nis, et examinando penem inveni circa praeputium ad ligamen: tum penis verum ulcus cui applic. plumac. ex Bals. Arcaei. 24. Accedens et videns ulcus satis obstinatum, simul cum parvo ulcere in naso, metuebam ne aliquid materiae in sang. intrasset, et ergo 3 renov. empl. praescripsi Lig. santal. rub. ℥iv. sassafr. ℥vi. rad. sarsa. ℥iij. cum aq. decoct. vase clauso spatio ½ hor. ℔ij. admisce syr. 5 rad. aper. ℥ij. cap. ℥iij omni bihorio. — Mart. 25. hora 12. dedi ☿ d. gr. xi. turbith. miner. gr. j. in pulp. pomi, et interim libere bibat de Dec. sequenti ℞ Lig. santal. ℥iv. Rad. sarsa. ℥v. hord. crud. ℥iij cum aq. Dec. spatio. j ß hora, add. Glycyrr. ℥ij. ubi iterum ebullierint per Dec. ℔v. exhibe. — et ad prae: cavenda tormina ventris. Diarrhoeam ex qua interim poterunt accidere, ℞ Laud. puri gr. iij. syr. Diacod. ℥ß aq. still. cort. Citri ℥vi. cochleatim bibendum pro rati: one symptomatum, et hora 6a alterum. — 26.o bis ac: cepit mane et vesp. 2 dos. ☿. — 27.o idem. — 28.o mane unum, et quoniam vesp. symptomata in ore appa: rebant satis magna intermissa est dos.; ista nocte incepit salivatio. — 29.o unum accepit, procedit bene sali: vatio, ergo 30.o nullam accepit, sed 31.o unum et ad huc bene

bene c[illegible] fuit salivatio. — April. die 1o omittebat
℥ij. — 2o iterum accepit. Jam incipiebat Bubo suppura:
re, ergo Empl. per integras 24. hor. sine eo renovando
omnino fuit in bubonem volenti sic bis ergo die 4o.
cum videbamus materiem fluctuantem quasi prementi
digito, curavi ut incideretur unde exiebat vere pus.
— applic. fuit Bals. Arcei in vulnus et idem Empl.
supra — interim alternis diebus accepit ☿. sed cum
die april. 10 sentiebat se valde debilem et quasi
animo delinquentem, credebam hoc oriri a minus acri
virtute Turbith, ergo loco ejus ℞ ☿ d. gr: XXV. simul
cum haustu cardiaco seq. post eum exhibendum, — quae
etiam adhib. fuit ad superanda sympta ista ℞ Rob
sambuc. ℥ij. sp. sal. dulc. gtt. XV. vitae mathiol. ℥ß. Laud.
puri gr. j. aq. still. cort. citri ℥VI. unde vires recupera:
vit. Die VI. april. iterum accepit pulv. sed cum de
tempore bubo inflammatus et dolebat maxime simul
cum ichore effluente, loco istius Empl. applic. fuit
Cataplasm. emollientiss. unde melius se habuit — et cum
adhuc sordida fuit, injicet. ex Mel. ros. pars alter ac
facta est; sed cum hoc non sine convulsione potuit
ferri, omittebatur. — postea intra dies 3 vel 4. dolor
bubonis desinebat et signa convalescentiae apparuerunt
— et cum jam ulcera in pene, quae munda fuerant in:
tincta Mel. ros. bals. ac et naso integre fuerunt
curata, omittebatur pulv. ☿ pro 2 diebus simul,
ergo die 8o april tantum accepit — et postea die
ultimus fuit. etiam Cataplasm. fuit omissum. loco ejus
Empl. Labdan. sed signa convalescentiae apparebant
sed die 25o videbatur ulcus vergere in sinuositatem
quasi, ergo cum 3 dies ante injectum fuit Bals. Arcei
et Basilic. ac jam apertura dilatatur.

Fluor albus.

oritur ex laxitate corporis, unde ex vasis uteri lymphaticis dilatatis crassior vel stagnans Lympha exit — Hinc menstrua retenta non causa hujus, sed hoc illius, nam curato hoc et menstrua fluunt. — purgentur per purg. prop. si forte possunt per septimanam integram ℞ Rad. oxylapat. ℥iv. Rhab. ʒj. rad. Jalap. gr. x. infus. noctis spatio in aq. matutino tempore ebulliant spatio ⅛ hor. Decocti per pannos ℥iv. ebibat mane. vesp. deb. leve opiat; si purg. 6, 7, 8 dies pro ratione corporis firmi vel non. Hoc facto propinent Chalyb. Roborant. — et curat laxas fibras.

Malum Regium.

Morbus iste est plerumque scirrhosa vel strumosa induratio Glandul. imprimis salivalis et mucosar. — et pertinet ad historiam scirrhi — saepe stillat ichorem — Curatio est difficilis, et multi plerumque dati et si pauca praestant. — videtur oriri in gland. istis species levis obstructionis et deinde pergit magis magisque omnes gland. obstruendo — In Incolis Tirol adsunt — Boet vel similia talia ad mammas pendent quasi, sed totâ vitâ gerunt sine noxia — In curatione adsunt omnes difficultates in scirrho: — si moves saepe mala augetur, si relinquis increscit — si emollias nonnisi una pars incipit suppurare, altera pars exeunte humido incipit lapidescere. si mitio debes tale malum curare possunt adhiberi Dissipantia secundum methodum incipientis scirrhi. — Boyl narrat Paronychiam folio Rutaceo remedium esse specificum — quod probavi ℞ hujus m. recens collecti cerevisiae infund. — exprimatur, et deinde potandum per aliquot dies. — Haec herba plerumque in Aprile abest.

Ran=

Rheumatismus.

Videtur ille morbus esse de genere Podagrae quoad materiam sed consistit tamen in crassiori nec ita penitus spirituoso vel subtilissimo, i.e. facit vasis Lymphaticis quod Podagra nervosis. Hic apud alios vocatur Arthritis vaga — Podagra vocatur cum unum articulum occupat, vaga arthritis cum omnes, cum adsunt subsultus Rheumatismus, i.e. cum partim ad artus partim ad Ligam. musculos involvit. — si invadit musculos memb. lumborum vocatur lumbago. — Causa Rheumatismi est omne id quod facit Lymphae quod Podagra spiritibus. — 1o. est Rheumat. scorbuticus est Podagricus et apud Authores morbus est valde compositus. — Est podagra volat. crassior. Causae primariae sunt 1o scorbutica dispositio. 2o. arthritica dispositio laxior. 3o. Diuturnus usus crudorum, austerorum, acidorum. 4o. maximus somnus diu captus in loco frigido, ut si etiam 5o praegressae febres exhauriunt sanguinem, praecipue sudor: mittentes 6o. nil plus quam reciproca excalefactio et refrigeratio ejusdem partis — qui sic sunt praedispositi v.g. scorbutici post exercitium paulo validius — facile invadit — et iste ille morbus ubi dicitur quod talis locus frigus accepit. Diagnosis fit 1o. ex causis praegressis. 2o. ex dolore atroci ad partes membranosas imprimis. — plerumque 3o. fixus diu in uno loco, in quo sopitus similis in alio loco de novo recrudescit etibi iterum hæret per suum tempus. 4o. absentia febris et Inflamm. validioris, nam hic est semper effectus non causa Inflamm. 5o. sopimentum doloris in quibusdam corporis perfecto, sed ex acerbo abitu et convulsiones si partes moventur; imprimis musculi, nam cum est inflamm. etsi nulla signa inflamm. communis adsunt) in vasis. Ligam. et membranis mut Lymph. — cum musc:

Musculi moventur hi tenduntur, et sic dolor augetur, aliter non. effectus sunt sæpe partis deformatio= nam cum homines ita diu retinent partem con: tractam rigescunt fibræ &c—

Curatio absolvitur 1°. faciendo Lympham tenuem et blandam. 2°. partes laxas et mobiles. Hinc omnia seqq.— fit Diæta tenuiss. ex puro tenui. lacte coctis cum pane, jusculis extractis tenuibus tunc ex oryza, Hordeo, avena, milio, hisce incoctis.—Potus Hydrogal. omnis opt ex eq. copia aq. et lactis. qui pingues 1 pars lact. 2 aquæ, in frigidis plus lactis—Hæc 4, 6, 8. dies continuarit durante paroxysmo solent. Morbus hunc curare in eundem finem conducit Dec. ex seqq vocatis Anti-Arthriticis. v.g. Ligni 3 santal. Lig. sassafr. radicibus Chinæ, sarsæ, Bardanæ, Græmic. Glycyrr.—omnis famosiss. herbæ sunt Chamædrys, Chamæpitys, veronica, virga aurea—bibend. 2, 3, de die. sæpe venetus in pil. redactus gr: iij vel iv. valde opt si sumatur omni bihorio pil. unam cum bono hau: stu Hydrogal. et vix ullus est remedii plus commo: dioris. alij utuntur in Dec. sed hoc pars nauseabundus. — Cum cognosc. idea mali Arathe præced. secun: dum eam fit applicatio—v.g. scorbut.—et secundum eam i.e. vel salsi vel putridi applic. Antiscorbutica—

Quoad 2dum, ut fibræ sint laxæ. Desperatiss. opt sa: navi quotidiano usu medullæ, Butyri recentis. vel cremoris lactis recentis—per aliquot dies successivè v.c. de medulla bovina cocta in ossibus ℥ßmane et vesp. calid. post paucos dies incipit obstare hisce tunc utor bis de die ℥j cremoris lactis recentis; et sic sanavi intra annum unum, nam credo in talibus ple: rumque macilentis acribus sang. blando suo oleo esse destitutus quæ suppletur hoc sensim ingerendo—. sic curavi militem egregium ad hoc

con:

convenient etiam frictiones ex ol. blando ad partes affectas, ut ung. althaea, pinguedo recens anatis, anserum, axungia humana, medulla bovina, vel equina, Butyrum maiale — talibus Medtis locus obsessus jo calefactus deim fricatus benè foveatur manè et vesp. — Balnea hic prosunt. M. S. hic laudatur in morbo inveterato cum viae tam Desf. non probo — sed si Rheumatismo inflammatorius, corpus plethoricum, et Diaeta et Dec nil agunt, tunc tentarem M. S. — hic vocatus ad hominem post examinatum morbi progressum, vitae genus, ec praescribo Diaetam tenuem, Decoct. ec sed praecipuè sap. venetus, qui ferè universalis est — sed cum video in eo acrimoniam scorbuticam per gingivas erosas ec omitto saponem et do ista oleosa. si videtur Dolor fixus, tunc applico externa ista oleosa. — sed in: cipio cum leviss. plerumque post exercitia violenti: ora oritur dolor talis ut illo Rheumat. vel Lumb. qui oritur vel affrictu nimio vel ingressu crassa Lympha in minora vasa. Hac facilè cedunt Diaetae et Decoct. sed si corpus plethoricum, potest M. S. appli: cari. et si non adsunt signa inflamm. violentis possum curam per sudatoria tentare — si simul adhibetur Dilu: entium copia. — Arthritis vaga eodem modo curatur, exceptis externis applicationibus, quae hic non possunt adhiberi. — sed si est violentiss. et haec primum ten: tata nil valent, confugiendum ad sudationem sub Cra: ticula ut ultimum remedium.

Dolor Ischiadicus:

In hac solet oriri jo. tantus dolor in coxa, qui obtusus initio et valdè profundus, ad tactum externum auctus, cum sensu singulari quasi alicujus ferventis vel quasi ebullientis incog. ipso articulo — Dolor ille sensim increscit et juxta omnia symptomata, et plerumque ul: timò desinit in partis immobilitatem, nam dolor

ipse

iste ad mole augetur, hinc ab eo abstinetur, et sic locus rigescit. pro natura mat. obstruentis fit Inflamm. diversa — Quoad locum est plerumque in Ligamento interiori teretis qd ex fundo acetabuli coxae committitur tuberculo ossis femoris, qui omnium pessimus est. — inquit Hipp. si dolor est atrociss. intra 40 dies fit suppuratio, inde Ligamenta consumuntur, unde necessario claudicant — si nunc simile malum Ligamentum validiss. qd os tibiae femori jungit obsidet oritur alia species doloris, qui aeque violens ac prior, sed ad latus plus dolet, nec tantum est periculi claudicationis — Haec est species quae ustione sanatur. — Causa mali plerumque est qualis in Arthritide scorbutica Rheumatica; Hinc curatio est omni huic fere aequalis, v.g. in initio mali gravioris vocatus Medicus M. S. purg. valida crebra, balnea, fomenta, frictiones; dein cum Decoct. ut in Rheumat: una cum simili Diaeta morbus curat. —

2º. Hisce frustra applicatis spes maxima reponitur in Cauteris validiss. vesicatoriis loco affecto quam proxime applicatis, saepe renovatis, et s.A. aliquamdiu aperta tenentis. — vidi Annosi quasi desperati curationem ubi vesica facta — applic. Empl. Basilici cum pauco pulv. Cantharid. inspersi — et aliqd hujus addimus vel omittimus prout videmus magis vel minus vesicam calescere vel non — Haec continuantur per 6. 7 septimanas, sic malum radicitus curatur. vesicat. debet 3. 4^e applicare &c. —

3a Methodus tentatur per Dissipantia Empl. v.g. ℞ assa fœt. opopon. ammon. galb. cera, omnium copia aeq. v.g. ℥i. ℳ rad. ℤℤ. tenuiss. pulv. ℥ij. f. Empl. qd satis crasse ad alutam extenditur amplo spatio super locum imponatur.

4a. est Combustio, hisce non succedentibus; quae fit

fit ferro candente fere rotundo per canulam dum d. acto in locis satis profunde, ad panniculum adiposum plerumque; sic partes internas affici- unt etiam, et hac via se liberant. sic fecit Hipp. — locus cum Ung. Basilico vel butyro rec. inungatur ut emolliatur Eschara, et sic per aliquot septimanas retinentur aperti, addendo paululum praecip. vel sublimati. vel pulv. Cantharid. pro ratione concretionis loci—

5°. Omnibus hisce deficientibus vidi desperatissimos Decoctis Guaj. et sudatione sub Craticula, si possunt ferre, intra 6, 7. septimanas sanatos et omni 2a sep- timana minutam. Hac forsan etiam curarer Poda- gram si potui praestare quod eveniret — sed plur. non vocati cum jam nata est, et sint fructus ejus apparentis sed plerumque malint potius pares paroxysmos ferre quam hanc curam. — Jam curo hominem hac sudatione laborantem morbo quem

N.B. non antea vidi — omnes artus habet in nodos assur- gentes, et intermedias partes perfecte atrophicas.

Rachitis.

Vide de eâ Glissonii, Harris, Mayone, Sydenham, Batta- Debit Mss. via accedit plusquam aliis gente Judaica fere videtur quod (attendendum ad familias ubi sing. adest) oriatur a nimio usu sacchari Diathesi scorbutica vel ad Luem Gallicam tendente, et semper aliquam harum concur- rere probabile est. morbus non cognitus fuit olim, ut scio, ante luem Gallicam; hinc puto forsan esse ejus declinationem successivam de semine in semen. nam hic vera caries ossium adest. Omnes curo hac methodo. Cum vocatus purgo per Corrobor: per mullos dies. nam semper habent ventrem tumidum. Quia hoc difficillior fit in Infantibus, utor hac methodo. ℞ Rhei opt ℥iv. Rad. Mechoac. ℥i Myrobal. ℥ij.

hors

hors pulv. tenuiss. infund. lbij Cerev. qua solet uti Infans (nam hic vix adest cum lactat) et dele tanty donec incipit purgari ita ut 6s, 7s de die alvos sub-ducat. Infans primo à tali Cerev. abhorret, sed non de-bet alia illis ostendi, et tunc accipiant; si nimis pur-gent dilui potest Cerevisia alia — per mensem ali-quando dedi et sensim tollit morbu. si amici auscultant possunt adhib. ocul. Cancr. ad impediendu acescentiam. — Hac continuantu ad minimu 6 dies, ad XX plurimu satis (observando simul vires) — cum sic purgantu do bonu corroborans. ℞ pulv. rad. filic. maris verno tempore collecti ℥ij rad. Lapath. aculi primo vere ... ℥j Cort. Tamarisc. Cort. rad. Capparid. ā ℥ij redig. in pulverem sacculo includendu et suspend. ea copia Cerevisiae quam forte mensis spatio infans consumit (qui pary bibunt tanto fortior fit potus, i.e. tanty mense con-sumi debet et pint. num. pro num. quas bibit) utatur infans semper tali Cerevisia, non aliam bi-bens. — Hac methodo Infantes curvatiss. Judaeorum sanavi — addit forsan aliquid Lap. Cancr. ad inhi-bendam acescentiam. Interim abstinere debent ab omnibus pinguibus saccharatis et appositis potibus — — saepe etiam cogitavi annon ingens usus sacchari et olei, quem plerique Judaei habent, est causa cur una familia hisce obsidetur plus quam alia — olim non habuimus sacchary, jam Infantibus damus cum omnibus — Ergo ego omnibus Infant. si sint macie-lenti, rigosi &c inhibeo usu sacchari, nam facit pessi-mos dentes, ossaque nam videtu continere ⊖m maxi-mè eliquantem, emollientem, consumentem — sed in pinguibus et pituitosis (contra opinionem vulgarem) credo potest prodesse — Boyl laudat in hoc casu Ens Veneris ut specificu, sed non in eo observavi tanty successu in morbo radicale — sed cum hoc medtu est

bony

bonum adstringens corroborans potest esse convenire. — Hinc etiam possunt adhib. cum successu Ra Chalyb. cum vino facta, vel pauce Lap. Hæmatit. sed non utor hisce nisi priora repugnent. — Rad. filic. est specifica. — Sydenham applicat Linimentum salis forte; sed hoc vix utor.

Signa Conceptionis.

1°. Ætas intra 15 et 42 annos. 2°. Consuetus Menstr. fluxus desinens per 2 menses sine causa manifesta et sine effectu morboso. Signa nunc bona nunc non, sunt appetitus solito major veneris ante concubitum. 2°. solito major voluptas in ipso concubitu. 3°. minor effluxus seminis sic vocati sed hoc fallissimum. 4°. Horripulatio vel concussio corporis statim post coitum, deinde hoc passo sequuntur Nauseæ, appetitus insoliti, vel mammarum magnus tumor vesp. tempore papillarum erectio. —

Contra sudat. Manuum, Primium.

Laventur manus sæpe aq. Reg. Hung. et pedes Aq. ℥xx. Aceti ℥j. salis ℥j.

Contra Obesitatem.

valent 1°. Labor. 2°. abstinentia ab omnibus oleosis. Non credo oleum ullo modo arte produci posse. Male. Non credo olea ullo modo arte produci posse. Male-ria ista sulphuris vel ignis videtur esse certe ole-ria ista sulphuris vel ignis videtur esse certe ole- menta in rerum Natura et fit tantum olea transmi-menta in rerum Natura et fit tantum olea transmi-

gr° cum nascitur sic lac pinguius valde et ova et vitell. ovorum. 3°. Usus copiosus acidorum, imprimis fermentatorum — Hinc Cerev. acescens, vinum Rhenanum, aceti primarii — si pane biscocto eo macerato ante prandium comedunt. Usus uberior sacchari et Arom: amariss. Juvat ut jejunarent mane et 2 hor. ante prandium et cœnam sumant sola aq. decoct. instar potus Theæ, vel ex Infus. absinth. Centaur. min. rad. Gent.

gent. Gratiolâ German. si simul etiam laborant multi facit. Ista talia una hic commendata nocent plerumque diuturno usu. cum labore pinguedo in venas resorpta et in tenuem liquorem redacta, exit sudore, urinas &c. si post motus obesiores indusia vix abstergunt nisi sapone.

Calculus.

Homo omnis habet Elementa calculi in se, et credo esse effecta orta ex ipsa idea sanorum humorum. nam est de natura humorum nostrorum, ut sales et terra minutissima inter se concrescant. nam examinavi urinas omnis aetatis et sexus, et semper videbam quod postquam steterint, generatus fuit verus calculus, et magnus confecit saepe in idem vas diu continuando infus. novam urinam. Hic Calculus generatur non modo praecipit. sed modo Crystallizationis, ut ♀ generatur, qui aeque superne ac inferne prodit, et cum factus est non potest iterum dissolvi. — sic modo aliquo incognito modo crystallizationis Calculus jam factus brasil: Calculus. Errant qui faciunt calculum quasi saxum, nam est vera concretio materia salina oleosa et terrest. in substantiam omni alii dissimilem; nam destillando praebet 1º. magnam copiam sp. sal. volat. alcalini quasi putref. nati. 2º. copiam spp. salid. 3º. volat. flavam foetidam terram, — et ille esset medicus qui horum unionem impedire possit. — Credo ideo quod nulla alimenta vel potus potest generare Calculum; nam Examinandus sit homo qui sus: culis, Lacte &c tantum vivit, ejus urina aeque dat materiam Calculosam ut alii &c. si vide Classiarios vivunt, vivunt pisis, carnibus salitis, piscibus salitis, fumo induratis, caseo, omnes quae in calculo medici ita accusant — Hi nunquam laborant Calculo, et longiss. capiunt itinera — sed alimenta &c possunt suppeditare occasionem Calculi cum faciunt mate:

materia heterogenea cui calculus potest se jungere — ut patet exemplo militis qui plumbum habebat in vesica, et historia Chirurgi qui in vulnere vesicae ibi reliquit plumaceolam. — Sic canis nunquam generat calculum, sed si aperis vesicam et ibi ponis heterogeneum aliquid, intra paucos menses laborabit calculo. Sed hoc malum potest esse haereditarium, vel ad malam diathesin pertinere, cum adest v.g. strictura major vasorum ubi tum retinetur, vel major liquidi crassities, quae sic potest obstruere et praecipue ubi adest requies multa. Sic podagrici obesi studiosi hoc laborant morbo. Si quis praecavetur, strictura impeditur, et simul ingressus alicujus heterogenei impeditur, praevenitur calculus.

Quoad diaetam calculosorum, credo nullum esse alimenti discrimen, cum nullum generat calculum; sed quoad symptomata praecavenda, est methodus quae inhibet ne calculus fiat calculus. Summa sunt haec 1º potus aq. limpidissimae levis insipidae caelo captae et purissimae vasis exceptae; nam haec a generatione calculi est alienissima, nam talis potus ad 2plum admissus urinae, impedit ne calculus ibi fieret. — 2º Hac aq. citissime dimittitur et cum nullo sale repletur, sales sang. h.e. elementum calculi dissolvit et ex corpore deturbat. Hinc veteres sic commendant, nam non fit cæmentum nisi uniantur partes. Et hoc impedit crystallizationem i.e. ne coeant sales. — 2do. alter potus proximus est cerev. mediocris coctis et tam vetusta ut omnes faeces et ♀ deposuit. Si an: liquior est vasa constringit, hinc occasio calculi. Sic spp. v. ex non boni. — 3tius potus utilis est aq. cum 4a. 6a parte vini tam vetusti ut nec faeces nec ♀ ultra deponit si inde deponitur — Nunc quod invenit in praxi omnis summus sequentia: In his qui in generationem arenae sunt propensi, inqualibet

N.B. septimana matutino tempore jejunare usque in primam pom:

pomeridianam. Hora decima post ambulat: lovem bibant ℥ijß ℥iij aq. frigida, ambulent iterum per horam et iterum bibant dein hora 12. ℥ß ol. amygd. d. paulo superambulando — prius consulo ut tali motu et di: latione sales soluti possint expelli, et 2do ut vasa renalia laxentur. si paroxysmus ingens non majus remedium. sed longius continuatur. Quoad cibos, Lac recens. Ebulyrata, Lactis sero cum pane bene fer: mentato et biscocto. Lac usu sacchari impediri potest ne caseescat — ratio ab Experientia calculus nunquam habet acidum. hac accedunt 2do ex calculis bobus natis cum hyeme quieverint et usu graminis vere solutis — sed hic non agit nisi facto Lac, ergo non est majus prophylacticum quam serum lactis recens animalis solo gramine pastorum, praeser: tim Maio mense si bibant mane et vespere et nil comedant nisi lac dulce non coctum, nam tunc plus [illegible] crassescit — In genere carnes salita non possunt obesse, nam sal calculi est volatilis, cujus marinus. — In dolore atrocissimo potus acidulus lovis una cum oleo, injectio oleosa et inunctio prosunt. e.g. ℞ aven. excortic. ℥ß oryza ℥ij decoq. spatio hora in aq. pura. Decoct. ℔ij admisce succi Limon. recens pressi ℥j. syr. viol. vel papav. errat. ℥ij bibat aeger omni ½ hora ℥ij ol. amygd. d. rec. pressi et ¼ hora post ℥ij vel ℥iij lepefact. istius Decocti. si simul Dolor magnus urget, flexilis catheter vesica immitta: tur et per hunc imposita syringa immittatur ol. amygd. rec. pressi ℥ß dein repetatur et applic. dein pubi, perineo vel inungantur ista partes ung. populeo, violaceo, Ro: saceo, Nymphea — semper observo in iis qui calculo laborant maximopere urinam fieri dum alcalin: nam in eo calore putrescit, et facit quasi sp. urina vesicam erodens — et exper. constat illa acida hoc temperant, et sic Sylvius summas accepit

Nam calculus quasi spongia salibus macera: ta est.

Div:

divitias ex sp. suo nitri dulc. quasi specifico, qui continuo transitu acidulo hoc leniunt. ferr. tartaris edulcorat. hic edunt miracula recens per manicam Hippocr: transmittit et habet ferr. acidulis; habetq ibi quasi ferr. totum tartaris quasi fermentati, et laudat ideo plusqm ferrum recens. Est medicus quidam qui dando alicujus innoxij et postea hoc depuratis ferr. cum pauco syr. parav. Rhead. mutatis magna copia divitias accepit quasi specificum dedit quoddam pauperibus simplex ferr. adhib. potest —

Ex ebriis.

Pro tollendo sudore nimio adhib. dosis larga Cort: peruv. sed pro senecto habeo dare sp. vini supra salviam digest. et datis potui omni vesp. ad ℥j —

In Febre autumnali, eam per 3. 4 dies relinquo, et Diaeta fit ex solis fluidis non nimis abstinendo. — in απυρεξια ℞ Extract. absint. ℨij. sal. absint. ℨiß Elix. propriet. cum ♀ parati ℨß. syr: 5 rad. aper. ℨij. aq. still. ferment: absint. Card. B. ā ℥iv. M. bibat cochl. j. omni hora superbibendo leve decoct. ꝗribus a prandio horis ab eo abstineat — ab isto modo pro decocto ℞ Lig. 3 santal. ā ℨij. ebulliant spatio ½ horae. tu add. rad. fenic. ℨiv. Cort. sassafr: ℨß Glycyrr. ℨij. ebulliant iterum spatio ⅛ horae. tum dec. ~~℥iß~~ exhibe. — Etiam corpore sic modo parato, si postea datur Cortex non producit malos illos effectus scorbuticos. Rheumat: ec ut solet. — si his non cedit, sed admodum imminuit, pergo mutatis his modis — si aeger multum angit, vomit, nauseat, adhibetq purgans pro re nata 5 vel 6 hora ante paroxysmum et nocte leve bibat opiat. si febris non cedit digere 10 nec purgatione 2o [illegible] tunc Cort. peruv. detur — et post febrem ablatam vinum

vini seqs. medicati ℞ Cort. peruv. ℥ij Rad. elect. Contra: yerv. serpent. Virgin. Zedoar. ana ℥ß Cort. citri et Cinam. ana ℥ij cum vini ℔iv. f. Infusio 24 hor: M. N. deinde in phiala ebulliant spatio ¼ hor. dein vini clari exhibe, de quo debet omni triforio dici ℥j —— tuto sic datur Cortex, et sine effectibus malis v. c. intoxicationis quasi. Sente usu istorum calid. aromat: ante specif. quasi defendere ab hiemali frigore et imitare calorem aestivum —— sumant hoc plerumque per 3 septim. ad ℥v quotidie, ut ita sanguis semper quasi sit munitus, et tunc non habes necessitate pluris Corticis — si istorum incipere febris, tunc 2os paroxysmus de largiorem dosin istius vini, v. g. ℥ij vel ℥iij. et se componat ad sudorem. ——

N. B. Hac methodo plurimus honoris lucratus sum cum alij medici diu haerebant —— vel altera methodus est eandem servans indicationem, ℞ Tamarind. elect. ℥ij. Rad. ... ℥ij fol. recent. paritar. Mij. fl. ... ℥j cum aq. decoct. spatio ½ hor. ad ℔ijß ad: misce Lap. prunell. ℈iv. Rob sambuci ℥ij. M —— cap. debita dosi die intermedio — et tunc mane sex horas ante paroxysmus, de Scam. elect. gr. xij. Antim. diaphoret. gr: XV. syr: ros. solut: ℥j —— Tunc hic materiam dissolvere, postea expellere. —— si per progressus morbi aeger sentit se valde debilem propter sudationes, inter eas dari potest seqs. ℞ aq. Dec. Hord. ℥XXXVI. Cort. flaved. Citriorum recentis bene separati ab albedine ℥j infundatur simul in calore spatio ¼ hora, tum Liquore depurato admisce succi recentis pressi Citri ℥j syr. viol. ℥iij. aq. still. Cinam. ℥j. exhibe postea ei admisceri potest pint. j. vini Rhenani. ——

In

In Febre Vernali primo die libero, digestivum aliquod adhibeo ℞ salis polychrest. Parision. ʒij ess. Myrrhae ʒß ess. Croci gtt XXX. syr. 5 rad. vel Absinth. foenicul. ʒij aq. still. fermentat. card. B. ℥viij bibat cochleare omni hora ad primum sensum paroxysmi, et post singulas doses bevat aliquod decocti — 3° vel 4° paroxysmo desinit febris plerumque — cum calore adveniente solvitur febris de ista medice calefacientia ut fiat id quod aliter debet fieri et.

si vomitus tamen et nausea et anxietas adsunt 4 vel 5 horis ante paroxysmum de pulv. Cornachini qui fit cum ℞ scam. gr. xviij stib. diaphor. ℈j crystal. tart. gr. iv. bibat ex jusculo ———

In Pueris —— pro Infantibus intra 4 annos cum non altera sumunt — clysma ex Cort. de ℞ Corticis peruv. ʒvi. decoq. spatio 2 hor. ut redeat ad ℥v. de cocti horis 8, 6, v. iv. binis ante paroxysmum ingerend. simul ac Infans alvum deposuit et tollit indubit sed non deb

sit in adultis sumo ℥iij in clysm. diu decoct — observando debitum tempus recidiva melius praecavetur. —

Dysenteria.

vel materia est acris, vel spasmus, vel inflammatio. — si Dysenteria vid. cum torminibus etc cognoscitur hoc ra— si ab acri — cogn. ex materia, gestis, ingest, excret: etc — et si non ab his est suspicio veneni —— vel rogabis de morbis antegressis unde acrimonia interna, ut Hydrop. Phthisi, etc. ——

Dys. Biliosa.

Cogtur flava lucente materia amarissima inde purg. primarum viarum.
℞ Tamarind. ℥iij
Prun. dulc. sine nucleis ℥iß
Cryst. tart. ʒi.

ebull:

ebulliant spatio ¼ horæ cum aq. communi, exprimat succus fortiss. per pannum. cujus ℥viij add. syr. Cich. cum Rheo ℥iβ. divid. in 2 vel 3 dos. omni ¼ horæ successivè sumendas. Caveat ab omni pingui et aromat. et vesp. sumat narcotic.

℞ succi Citri rec. ℥β
Laud. puri gr. j.
Syr: myrtini ℥iv.
aq. still. cinam. ℥j
aq. still. plantag. ℥ij
M f. Haustus.

Dys: Brosa.

Ubi mat. cinerici coloris dejicitur — videtur oriri à nimia laxitate intestinorum et usu pragresso fructuum horæorum — sic Itali post vindemias, militibus in castris communissima — incipit sine dolore, sed augetur in dum, et desinit in sangm.

Cogn. a materia rejecta, causa pragressa, tempore anni, v.c. augusto — videtur perire ob debilitatem enormem et ~~pl~~ profluvii sangs.

3a die plerumque febricitant. nam sanguis sic sero orbus fit ineptus &c —

si vocatus primis diebus. statim purg. ista adstring. antedicta. Cum desinit sequs. clysma leniens, sanans. so: piens, ℞ Tereb. venet. ℥iv.
vitell. ov. ℥j.
exquisitiss. simul subactis admisce
Theriac. venet. ℥ij vel ℥iiij.
ubi accuratiss. permiscentur diluantur
Lact. recent. ℥viij.
f. Clysma injiciendum immediatè post alvi evacuationem et retineatur quamdiu poteste. repet. 12a quaque hora.
Eodem tempore applic. umbilico Theriac. extensa ad alutam de Empl. 4 digit. Perspirat. promovet.
Potus sit Lac Boyleano modo praparatum, vel Lac cum pauco Cinamomo. — Medici impediunt bibere sed ... dit semper cibos vel avenam ex ~~lacte~~ aq. lente lactis
pane

pane cocto — vel biscocto cum ovo recente &c —
si vocatus 4 vel 5o die, non incipias a purg.ᵈ sed sta:
tim clysma. 2o Epithema.

℞ aq. Cinam. ℥ij.
vini rubri ℥viij.
Rᵃ Laudan. gtt. XX.
syr: Granat. ℥iß.

sumat Cochl. omni ½ hora. ———
In Infantibus 4to. minus. si symptoma manet eadem
porgas sic dando — si remittant tunc omni hora, et
omni bihorio &c —— sic in ipsis Infantibus si pergit
nauls dando non potest errare. ——

Dys: sanguinea.

Dicunt Authores hic esse Inflam: sed dubito, quoniam
non est Inflam. ubi sang: exit —— Nam si velocius
vel tardius pergit fit suppur. vel gangrena est
species violentior morbi praeced.ˢ à nimio fluxu fit.
tandem excoriatio hinc dolor ——

Methodus Curat: eadem ut serosa.

In Dysent. etiam illa astring. possunt adhiberi, sed
parz probant, sed ob pompam.

℞. ℞ sang. drac. gr. XXV. aq. menth. ℥i plantag. ℥iiß
Cinam. ℥ß syr. de symph. Fernel. ℥i Laud. op. gr. ij. M
bibat cochleatim. ———
℞ Cons. ros. menth. ℥i cort. aurant. condit. ℥vi. boli
armen. vel oss. ^calcin. ℥iß Coral. rubr. prep. ℥ß. Diascor.
℥ij succi acacia ℈ij syr: myrtin. parz M f Conditz. Cap.
saepe ℥i.

Tenesmus.

est ab excoriatione partium
Injice Clysma superscriptz, vel ol. oliv.
Curatio eadem ut Dysenteriae.
si a chronicis morbis haec accidunt, tractatz ut de
morb. melanchol.
si a febribus curatz an est critica vel non - sinen
datz illud Clysma.

Grav.

Gravidis si accidat eadem tentantur, sed cum levioribus primo — ut cum opio &c. et sic varijs tentandi.

Hæmorrhoides.

Vel sicca vel humida, cæca vel aperta. Est inflammatio in Intestinis. — accidunt plerumque in corporibus siccissimis et mulieribus gravidis. Hærent in venis quæ apparent quasi annuli. Hæ sensim distenduntur unde dolor. donec tenuiss. factæ hinc transudant quoniam non potest exlinderi, vel sanguis ille cohibitus fit acrior et sic stillatim exit cum dolore — hic sanguis cohibitus est per faeces duras, corpore stricto, non alvos deponentibus diu, venas hæmorrh. prementes, inde distensio &c vel aliter si non sanguis exit supp. gangrena. — vel in gravidis ob Infantem se vertentem et eodem modo comprimentem, — nam non alvos deponunt et plurimi mingunt —— [Quid præterea dixerunt veteres de hoc non intellig.] —— vel accidunt hæc à perpetuo transitu humoris acris ut atrabilis: accidit. —
— In Italia, Hisp. hæc frequentiss. — inde ~~...~~ salutatio peculiaris ~~inter~~ eos. ——

Curatio Hippocr. Educendo hic non valet.

1°. Causa debet tolli, ut faeces duri &c. Hinc talis victus, potus, medic. ut fiat fæc tenuior, vasa stricta laxiora — Hinc prohibetur vinum rubrum et omnis liquor inflammans. potus ipsi per aliquot dies successive fit Dec. malvæ, Branc. Ursin. (speciff.) alth. pariet. &c pro ordinario potu, vel Cerev. tenuiss. recens cum syr. Althæ.

℞ uvas Corinth. minutim incisas ℥viij.
Aq. Communis ℥xx.
decoq. donec restiterint ℥x. qui per prælum exprim. decoqui. postius liquor ad ℥vi. tunc admisce
moll. mercur. ℥ij
sumat omni mane hujus M. ℥ij vel ℥iij superbibendo

fers

serum Lactis recentis. —

Interim Diaeta ex fruct. Horaeis si tempestivé, vel oleri: bus mollis. aut ex oryza, Hordeo, milio, avena, vel uvis, prunis, vel jure recenti cum his — Debet haec conti: nuare per longum spatium.

Dum haec fiant sumat ter de die ℥ß ol. Amygd. oliv. vel Lini pro pauperibus. —

si vocatus cum Dolor adest, et non tempus pro Curat: radicali — tunc prospiciendum 1o. Diaeta, victus, ut antea ex cum Morbis progressis. 2o. applic. laxiss. Unguentum ano, v.c. Ung. populeum, rosaceum, althaea. — ol. ros. ol. lil. alb. ol. Nymphaea, ol. sem. papav. — sed omnium optimum Ung. nutritum. sic applic. ut 1o. Chirurgus bene emolliat totum deinde linteum in ol. madidum circa digitum plicatum tentet introducere gradatim et tum ibi per aliquod tempus relinquere. Hoc melius quam et nam flexile est —

Instrumentum

sed si contingit ut externé adhaereant, sed non rum: pantur, foveantur Dec. sem. Lini, et tunc si non applic. Hirudines, — qui insperso sale tollitur: — si tunc non satis aeger ponatur in sella supra vaporem Dec. malva. &c et tunc guttatim destillat. tunc si ni: mium fluat, adsperg. bol. armen. vel alcol vini.

In Gravidis — non tam facile ferunt tantam dilatati: onem ut in altero casu —

sed injicias Clysma ex Dec. alth. sem. Lini &c sic pro re nata in altero casu injiciatur Clysma — et curari debent praecipue prono corpore saepé jacere — et delur 2bus polandum mane ( ) Scrophul. Chelid. min. ad ℨi ex vino Cerevis. sanat mirabiliter. — vocatur hic morbus crux medicorum. — purga aliquo magis irritant, cum liquida expellendo crassa manent. sic 2a die post purg. fit fex duriss. —

si nimius est fluxus cohibetur sacch. ~~bol~~ Sat. bol. armen. &c pulver.

Pro=

Procidentia Ani.

Plerumq accidit Infantibus à simplice laxitate partis cum Nutrices diu exponunt sedili cavo nuda: to corpore — cum aliæ partes frigent hæ calescunt et plus sic promunt. — si planè excidit, sumatq pannus et fricetq pars, cum incaluit reponatq pollice. — Sed opus cura est curare ne rursus sic sedeat. — — Tunc locus externus suffimig. — accenso Olibano, Thure, gum sarcocolla &c — Tunc et in Infantibus et adultis sæpe abluat locq seq.^ti

℞ mastic. ℥ß

ʒß vini ℥xiv.

Decoq. diu in phiala, tunc ʒß. imbuatq pannus et appli: cetq extrinsecus cum cessavit sedere ——

Ileus.

Contentorq Intestinorq rejectio per vomitq. Causa proxi: ma motus inversus - 2°. Vomitus — & ab omni determinat: puncto ubi incipit primò. — et per illam rejec: tionem et ejus qualitatem, i.e, an multq mutat vel non. cognoscitq pars Intestini affecta — si stercus reji: citur tunc vel crassa vel ultima pars tenuis afficitq. — si Clysma rejicitur, Intestina sunt pervia &c 1°. si recentia ingesta rejiciuntq sursq cum conten: tis abdominalibus — cognoscitq terminq esse propinquq. — et causat ~~[illegible]~~ quicquid impediat iter ciborq vel ob: structione compressione vel mutatione situs. — si oritur a [?] inflamm.^e unde ex ingestis appulsis oritq contractio, inde retropulsio — Dolor modicq ut in In: flamm.^e sed determinatio debet —— Inflamm.^e cogn. pulsu, urina, calore, dolore, loco. M.S. 1°, 2°, 3° vice si vires permittunt et si vides. nec tam sæpe nec citò vomitq. et aliquid per alvq dimittit. — sed si om: nia hæc non juvant habes pessimq prognosticq. —

Cibus sit nullus à quo stercus oritur, ne irritetq de novo locus — ut Dec. carnis gallinæ, vitulinæ, cum

succo

succo Cibri. Serum Lact. &c non Lac, nam duriss. faces dat — et ad magnam quantitatem id — Etiam sumant hoc pro potu. non multa alia, ob metu colligendi materiam.
Erectus sedeat vel supinus, ut Intestina situm naturalem habeant — non dentur pro motis pilul. pulv. confortant. ne materies augeatur — Detur Julep. antiphlog. sanantea Covia &c

2 sem. pap. alb. tenuiss. contus. ℥ij vel iij.
sem. 4. frig. maj. min. ā ℥ij
Rad. althoa ℥ß non multum ob viscos.
Fol. Acanthi ℥iv.
fl. verbasc. alth: ā ℥ß

cum aq. decoq. spatio horae, tum per pannum fortiter expressi: Dec. ℥60. admisc.

Syr. althoa Fernel. ℥j
Nitri puri (solo crystall.) ℥ij..

bibat omni ¼ hora ℥jß tepidam. Injiciatur omni quadrihorio clysma ex eodem Dec. — assiduo fiant fomenta ex eodem.
Et est hoc generale regula regimen in omni tali casu.
Infl. vel ventric. &c ———

Ileus à contractione spasmodica.

Non accidit ut in Gula Hystericorum &c Cognoscitur à citiss. affectione. animi affectibus, et tempor: aegri — subito vomunt &c sed sponte desinit in paucis — Tollitur antihyster. clysm. ex Dec. Ruta, Chamomel. matric. superbibendo antea praescripta in Cholera ———

Ileus ab Intro susceptione Intestinorum.

Distinguitur à celeris, velocitate ortus, fixitate loci, rejectione per superiora et inferiora faecum, clysm: &c uno primo vel 2do die. — videtur tantum admittere Curationem palliativam — sed tentanda curatio efficiendo omnia Intestina quam laxissima ac mollissima — videtur oriri ab una parte Intest. stricta in laxiorem susceptio — videtur quod &c nihil efficere ob form:

formam Intestinorum — et purgans forsan malum adhuc plus auget — Methodus seq. lucrabilis tempus fallemi. — so. Homo sumat nil qd stercus generet — ad eam vicem mollia clysmata injicienda ex Vitr. ℥j. Mell. ℥j Aq. Hord. ℥ij. si video clysma retineri, bonum — summum remedium est ut Homo in Rheda vehatur dum vacua Intestina supra Lapides.
— tunc oleum inferne superne dandum — omne irritans evitandum — in lecto diu persistendum. —

Ileus à Motu peristaltico inverso.
Cum omnia ab ano ad gulam sursum feruntur quæ antea deorsum — Cog.tur ex stercore. Clysm: ec à citissima rejectione magnitudo mali videtur. — Indicatio est Media quæ motum deorsum summè excitant. — impetum leniant ileum, et quæ summam transpirationem efficiant. vel licet incipere à sistendo omni motu. si diu durant — sic curatum opio dato et pannis ablut. spp. ec applicatis. — ᵃevocatus rogo quamdiu duravit. si pm — injicio Clysma — si redit — do lale purgans quod taulò non rejicitur — v. c. pil. Coch. maj. a ℈j ad ℈iv. Dissolut. syr. Ros. solut. ℥j. admisc. sp. vini ad ℥j. — f. Haustus. — si rejicit repetatur post bihorium. — si aliquid fit deorsum dejectum periculum est. — si ᵗᵉʳ rejicitur do Opium dupla dosi ad gr. j. sp. vini intimè solutum ℥j. cum syr. Diacod ℥j. — si rejecit Opium odore et sapore repeto. — et involvo totum abdomen Theriaca, et impero summam quietem. si nec sic prodest injicio Clysma ex Theriac. ℥ß dissolut. in vin. rubr. ℥vi. — abstineat interim ab omni irritante.

Purgantia.

I°. Pro expellenda morbif. materia ex primis vijs.

1°. facile mobilem — sunt scam. Tamarind. Manna et Cassia — vitet in clystericis Rhabarbar. — Myrobalan. et Aloes. 1mo volat. in nimis siccis. 2do in nimis calidis.

Cassia. Sumit. Cassia ad ℥ij vel iij cum pulp. dissol. in aq. vel sero lactis et per pannos exprim. — cum cæteris purg. ad ℥vi.

Manna. — pro Manna ℞ Mann. Calabr. ℥ij vel iij. Solv. ℥vi.

Tamarind. Jusculi, vel ad ℥j cum cæteris. — ℞ Tamarind. ℥iij. aq. decoq. ℥ ... colet. detur decoct. — pro Rheo ℞ Rhei

Rheum. elect. ℈xv. in aq. still. cinam. ℥iv. macera, dein in M.U. contere in pulliculam, cui affunde syr. ros. solut. ℥iij aq.

Ejus Extr. opt. cort. Citri. ℥j. — Extract. Rhei opt. fit ℞ Rhei elect. ℥j. lamellatim excitam leni igne diu exsicca, tere, in pulv. aq. fervid. infundendo, eliciat. Ra, quæ s.A. depuratur leni igne inspissat. in mollis substantiam, à fæcibus à priore infusione residuis et exsiccatis affunde alcol vini educit Ram inspissetur ad mollis crassiti: em, permiscet. priori, et asservat. titulo Extracti. Hujus ℞ (pro dosi) gr: 40. syr. ros. solut. ℥ij aq. still. Cinam. ℥j. aq. fl. aurant. ℥ß. M.

Myrobal. Pro Myrobal. ℞ Myrobal. citr. elect. à nucleis separat. ℥iij vel ix. in pulv. contus. macerent. aq. Commun. ℥ij tota nocte, manè ebulliant parum, tum Colat. dissolve

pulp. Tamarind. ℥ß. Extr. Rhei gr: xx. quomam massa vit

acida arida addit. syrupus. — convenit ubi valide oper: andum est in primis vijs, et in Diarrhæa ubi roborandum

N. est.

Scammon. Pro scammon. ℞ scam. Aleppensis gr: xv. sacch. puriss. gr: xx. contere diu M.U. add. gtt. parvam ol. stillat. Cort. Citr. ob odorem cadaverosum. vel sic præpar: pulv. accuratiss. permisce cum ℥vi. syr. ros. solut. aut ℥ij syr. ... ...

Aloes. Aloes. ℞ Aloes electiss. ℥j. brit. in pulv. admisce aq. vulg. ℥x. ... igne integrò solvat. — supernatans liquor in vas mundis effundatur, tum leni igne inspissetur

ad

ad crassitiem mollis cui admisce bulbi roc. ari ℥j m M.V. in farinam contrit. f. pil. gr: iij. Cubili tempore sumat ex his j. et mane ij vel iij. opd convenit in morbis lentis frigidis. —

℞ Tamarind. ℥ß fol. senn. ℥ij Rhoi ℥jß. coq. s. q. aq. ad ℥iij. Colat. dissolv. manna et syr. ros. solut. ā ℥j M f potio. Sydenh.

2°. Materiam difficulter mobilem.. Hac sunt Galb. ammon. assa fat. sagapen, opoponax — Solvunt in Calido. — Commodiss. exhibent sic ℞ potcant lenis. igne solutis admisce 1/10 vitell. ov. aut sap. venetI, permisce exacte et formentur pil. 4 vel 5 gr: sumant singulo 3torio vel 4torio de die. —

Galb. ammon. assa fat. sagapen. opopon.

3°. maxime rebellem. Tum praeced. fortiss. admis: ceatur Extract. Colocynth. 1/10. et detur totius compositi gr: xx. mane simul.

Colocynth.

II°. Ex primis et 2dis viis. — Res. Jalap. Res. scammon. Res. mechoac.

℞ Res. scam. vel Jalap. cum sp. vini non nimis rec: tific. facta gr. xij. his in M.V. affundat vitell. ov. ℈j. — contrit. admisce syr. ros. solub. cum senna ℥j. f. H. — vel sumat similis Res. ad gr: vij vel viij. contor. et solv. in sp. V. vulg. semel rectific. ℥ß admisce syr. vel Diacn vel Cichor. cum Rheo, vel Ros. solutiv. vel cum senna, vel de spina Corvina ℥ß f. H. —

Res. Jalap. — scam: — mechoac.

Forma electiss. seqr. —

℞ Rad. mechoac. elect. ℥iij. Jalap. elect. ℥ij. Turbith. gummosi ℥j. Helleb. nigr. non solut. ℥ß cum vini dulc. ℔jß 24 hor. forti igne ebulliant — proximo diger. sub finem admisce succ. Glycyrr. inspiss. ℥ß D[illegible] liquor servat usui, qui est ad ℥j.

III°. Ex intimis corporis. Elaterium, Helleborus

Elaterium. Helleborus.

℞ Elater. gr: iij. troch. alhand. gr. vi. syr. de spina Cor: vina ℥ß. contere acutissime, admisc. vini dulc. ℥j. f. haustus.

pro

pro Helleboro ℞ Hellebor. alb. non nimis veluft. ʒß — Nigri ʒj — redig. in pulv. minutiss. cum bq. copia sacch. puriss. et siccis. deinde infund. 24 hor. in magno calore cum vini Rhen. ℔ij. dein vini una cum rad. in usu repo: natur, qui est mane ad ʒj. sensim ascendendo per ʒj, ij, &c si non operetur primo die. —

Fortiora Aromat. purg. destruunt, et evacuat: sed ad Diaphor. inter acida plerumq; vim inhibent, sed hoc est plerumq; in ijs Medelis validis in quorum sub: stantia viscosa habet aliquid alcalini, (nam tenens virtutes non destruct.) Ergo debes cavere acidum — si praescrib. cum — si qui die ante purgm. talem accipiunt non purgant. — ubi Acido abundant soleo dare post Medel. sal. desint. gr. xij vel 13. cum succo Cichorei &c.

Purgantia Chemica

Mercurius &c. 1o. est ☿ dulc. Lene. 2o. Praecip. albus. fortius. 3o. Ruber. adhuc fortius. 4o. Turbith. fortiss. — ut ☿ d. determi: :natur salivat. excitet sed purget —

☿ dulc. ℞ Diagrid. gr. XVI. sacch. puriss. et sicciss. gr. XVI. redig. M. V. in pulv. minutiss. dein ℞ ☿ d. gr. xij. sacch. gr. xij. tere deulissime in pollinem impalpab. quem dein M cum priore. — valet in omni morbo ulce:

N. B. roso, scabioso, leproso ubi requiritur purgatio. — vel pulv. totius M cum syr. viol. ʒj. f. H. — aut ℞ eam pulv. cum pauxillo ʒß cons. ros. pallid. et f. Bolus, aut cum pauxillo farinae tritici et gtt j. vel ij aq. et formentur pilulae. — Respondent 1mo gradui purgantium simplicium. —

☿ praecip. albus. ℞ Rad. Jalap. elect. ℈ij. ☿ praecip. albi bene parati gr. IV. vel v. contere primo in M. V. ☿ cum duplo sacchari tum admisce Rad. Jalap. f. pulv. — vel admisce illi tantum syr. ros. solut. ut f. bolus. — valet Hydropi:

N. B. Gonorrhoea &c —

☿ praecip. rub. ℞ scam. gr. v. Jalap. gr. XXV. ☿ praecip. rub. gr. iij vel IV. ℈ij sacchari tere ut prius, tum M reliquis. — summam habet vim, sed omnium fortiss. est

Turbith. Turbith ad gr: iij —

De Asthmate periodico flatulento, ex D. Floyer.

Die ante paroxysmum caput (cap. 1) est densum quasi cruda intus
p. 6. pleno, tussis levis. Parox. incipit 3a vel 4a hora post
prandium (cibum) cum repletione, molestia circa stomachum, et ructi-
7. bus insipidis; hanc excipit efferv. sanguinis nam
obstruunt calidi noctu; fontanellae sunt inflammatae; adest
etiam hebetudo capitis, cum inclinatione ad somnum; da
tota nocte et 1a die mingitur urina pallida, sed postea
8. apparet rubra, cum sedimento febrili† — post istam
sang. effervesc. succedit rarefactio sp. in nervis et
9. membranis pulmonum, etc. circa hor. 2am noctu incipit
paroxysmus. Cum parox. levis haec non adsunt. —
Oprimitur Inspirat. lente et Diaphr. ad mediast. tollitur,
10. et videtur difficulter deorsum premi — aeger cogitur
immediate surgere, erectus sedere cum summo stert.
11. lore (wheezing in expiratione) et bronch. stricturam — si parox. est violentus
12. aeger vomit viridem vel flavam bilem — adest
etiam calor, ardor, propensio ad sudorem, cum pulsu
veloci inaequali, dum lecto jacet — (surgens, frigus
dejicit et ventris agitat.) et semper pulsus debilis
intermittens, cum extremis frigidis,† et facie livida,
13. et propensione in syncopen et palpitat., motu lan-
guido pulsus, et musculorum quasi subsidentia, durante
14. paroxysmo. — cum duravit 2 vel 3 hor. post lecto
surrexit, arctitas minuitur, et materia quasi alb.
ovi rejicitur cum strigmentis nigris, ut in plumâ. vid. p. 104
15. — si durat 3 vel 4 dies rejiciunt materiam dige-
stam, albam, flavam, viridem, aliq. dulcem vel salinam.
et paroxysmi 4 vel 5 diebus plerumq. finiuntur —
16. sunt violentiores, longiores, frequentiores, aestate quam hyeme; redeunt
17. plerumq. omni 2 septim. novilunio. — author frustra
18. usus est syr. porri, aq. sulphuris; Rx gum Ammoniac. λ Hyssopo, et Ruta
Rx Lavend.; sp. C.C.; Myrr.; Bals. porum. sulphur. anisat.
19. succinat. terebinthinat.; Millep.; extract. ecphract.;
Chal. 4 le; vitriol mart.; Lac asininum Parox. augebat.
frustra vomuit, V. S. purgavit; et aq. Bathon: usus est. etc — causa

Marginalia:

p. 6. Haec stoma-chi repletio est primum signum adve-nientis paroxysmi.

† et omnia calida ei molesta, frigi-da vero, ut aqua, eum sublevant.

† vid. p. 101. ad 104.

† ut pondus viscerum Diaphragma deor-sum trahant.

† ob circulationem non liberam vel sang. stagnati-onem.

in pottu; croci tabellis; tabellis fl. sulph. et fl. Benz; aq. Calc.; Rec: sale; Infusa marrub.

122. p.29. — Causa. Oritur (Cap. 2.) ex flatulentia Chyli (nam flatulenta augent parox., et crescit tempore ingressus Chyli) —

37. unde oritur Ephemera vel efferves. sang., ab hac ipsa nervor. inflam., unde paroxysmus. —

39, et 59. Nam est vere irregularis febris intermitt. quae 10. aut pluribus diebus aut paucioribus recurrit.

61. Asthma est alta, lenta, rara, laboriosa respiratio, pendens ex inflatione membranar. pulmonis,+ per sp. ventosos per gland. cerebri propulsos, vel per externa accidentia, vel periodicam sang. efferves. febrilem.

+(unde Bronchia, vesiculae pulmonis, et vasa sanguinea constringuntur)

67. Causae progressae (Cap. 3.) asthmatis paroxysmum sunt aer nebulosus, nivosus, humidus, pluviosus. hiems mala. carbonum fumus omnis generis, fetor candelae, adeps ligni, molestiss. — fumi vinosi,

73. metallici, falidi. vel etiam summe aromatici, injuriosa.

74. — omnes liquores spirituosi, fermentati, fortes, malat.

90. Convenit serum lactis, lac et aqua, aq. cum tost. juvenibus. Cerev. tenuis cum viridi genista infusa senibus — pots accipere inter horas comedendi mali. Ego bibo aq. cum tost. omni mane pint. ß. prandio Cerev. tenui cum genista pint. ij. apud cenam tost. cum Mead vel Hydromel. vel cum aq. et vino. In hyeme tepid. Mum + Sheran cum Herb. cephal. ut salvia &c vel trifol. palustri; tentavi, sed aq. cum tost. melior. — Pro cibo, farinacea non bona. Lac, caseus, cremor lactis mala.

(rancosa et acidi liquores iis opt. sitis cum aqua, multum non fermentatis) 99.

opt.

95. — Carnes mucilaginosae, ut carnes juniorum animalium, eorum extremis, pisces, ostrea, ova, gelatina &c. condita vel salita mala.+ fructus horai non boni. — Brassicae omnis generis mala. Non edat carnem pro cena — extra parox: utatur exercitiis levibus. equitatio: bowls, &c in parox. nullis utatur.

+Hinc omnia gummosa et mucosa mucilaginosa, mala, et seruosi ejusdem naturae.

Passiones evitandae. Evigilatio aliquando parox.

106. protrahit. Vomitus aliquando juvat, aliquando nocet, sc. s. parox: tot

108. Lat in junioribus, ~~in senibus et in mediocr~~ aetatis nocet. Bals. Diaret. nocent.

De Curatione.

142. In parox. Indicationes sunt 1°. per clysma minuere chyli ventosi in intestinis, sc. clouds dung, ex fl. chamaem. posset. et saccharo. si parox: est extremus evacuando etiam per vomitum ex Oxym. scillit. et. Amygd. ʒj. et passulae vel aq. tepida. vel ex aceti scyl. ʒß.

2°.

2ò. succurrendo stricturam Bronchiarum per M.S. 143.
cum paroxysmus valde urget, solum faciendum
3ò. rarefac: sp. ventosos, reprimendo per liquores ib.
refrigerantes, Ptisanas, sed hae nimis fermentant.
aq. purae cum sp. acido, vel sale prun: nitro, *co, Cerev. tenuis opt.
Evitent calida, aromatica, odorifera. nec Ammoniac.
nec Castor. nec cortex in paroxysmis.
℞ sal. nitr. sal. ammon. ā ʒß
sacch. Cand. ℥j. M da ʒj in aq. Lact. 3 dedie.
vel ℞ Rad. Eryng. condit. ℥iß Glycyrr. ℥ij flord ʒß.
Uv. pass. ℥j. coq. in pint. iij. ad ij. tum adde
syr. violarum, aceti ā ℥iß. utatur 2 vel 3 de die:
Cum asthma incipit 3 hor. post cibos pomerid. tempore,
clyster ante incepit. parox. — et tunc vomitus si
necessarius, nulla cana — et opiata adhibeatur:
4ò. motus spp. ad extrema dirigendo per vesicatoria ka: 145.
pulsus, brachiis, tibiis 5
5ò. post evacuat. motus componendo per opiata levia. ib.
ut Laud. gtt x vel xv. vel ℞ aq. pap. ℥iij. syr. pap. errat. ℥ij. sal prunel. ʒß M
— 1a nocte purgat. durante parox. levia edat, liqui:
da tantum caveat carnes 2a nocte lectum adeat (in syncope vitam ut
tollat succurrit, sed plus arctat) etsi parox. maneat,
capiendo opiata, vel tunc Linctus ad componendam respi:
rationem. ℞ ol. amygd. d. syr. Diacod. ā ℥iß. Oxym.
scillit. ℥ß sacch. cand. ℥ij. M cap. cochl. semel, 2 vel
3 repetatur — proximo die ut parox. desinit, Detur
syr. asthmaticus seq. — ℞ syr. de Erysim; prassio, Bal:
samae ā ℥ij. Oxym. scillit. et aq. Brion. comp. ā ℥j.
Bals. de peru ʒß cap. cochl. mane et vesp. —
Tentavi vomitus, purgat. sudores, et corticem ad pa: 149.
roxysmus impediendos, sed frustra — sed plus juvat
potus aq. cum lacte cum pauca nitri et sal. ammon.
Noctu accipe ℥j acidi amari Galeni + ad communiter parox. impedit — Aer sit apricus, fumi vitentur,
pectus ne caleat, nec corpus nec lectus pannis
oneretur —

+ i.e. aceti scyll. vide p. 96.

Extra parox. curatio ad praeveniendum 1ò. viscida et
flatulenta lym:

154. Lympha evacuanda 1° per vomit. Emetica cum Cardus, ag. Carz. vel, ol. et oxym. ā ℥j. in veteranis, menses [struck] semel in
+ ubi parox: re- vertuntur singu- lis 10. aut 14. diebus. In [struck] anniversarij parox: 2. in anno. Noctu dolz opiatz. sal vitriol. tadit stipticitate pulmonz. acetz Scyll. ad ℥j bonz.
155. 2°. Clysteres semel in septim. vel 2.
156. 3°. purg. 2 vel 3 post vomitz vel semel in diebus 14. pilul. ex ammon.; Hiera cum agarico; succin; Ruffi, vel simplices vel mixta, sunt opt ad ʒij cubitz ituras. Pil coch. cum Castor. in frigid. In calidis sal purg. ℥j in possets cum vino albo — post purg. Dec. senn. + amarz purgans vel Cerev. medicata ex Cerev. et Lapatho aculo. post omnes purg. dolur opiatum, et aliquando requiritz Cortex.
158. 4°. Fontanellæ prescribuntz, sed non mvem utiles.
ib. 5°. sudorif. pro Catarrh. ut Dec. Guaj. Chin. Sarsæ. vel Theriaca veneta Diatessaron singulis noctibus cum decto theriac. pp 10. oxymelle
159. 6°. Diuretica, ut millep. sassafras. sumitat. pini flor. [?] marrubij, rad. Helenij, Raphani, bacc. Juni p. —
ib. 2°. Mucilaginosi et flatulenti humores corrigendi:
1° diluendo et refrigerando, — ut Hydromel, aq. Lact. Dec. Sarsæ, Chinæ. Lac evitetur. Aq. Bathon: potus summz remedij. Ingressus in vas malz.
2° evitando chylz viscidz vel flatulentz faci- entia, ut farinacea, carnes mucilaginose, pinnias vestes — ✝ ulatz pane biscocto — Exercitijs mode- ralis — Hilari sale — et omnes evacuat. moderatas, alvi, urinæ, perspirationis.
+ Lac, caseus, pisces, jura fortia, bina crassa, panis az- yros, pila, Brassic. + cerevisia vel olivæ; potus sit tost. cum aq. & vinz cum aq. + Cerev. tenuis.
30.. Eorz qualitas mala corrigenda 1° per amara. Elix. propriet. acida. Trifol. palustre; Semiflavice in Cerevisia ad ℥j omni congia, sed frustra. oxym: cum gum ammon. mihi multz profuit, offerez. ʒij gummi sunt impensa ad ℥j omni congia adhibez Centaur. min. Gentian. rad. in Cerev. vel Thea vel
+ add. aceti ℥iv. in quibus dissolv. ammon: ℥j. colat: ♃ Rad. Zedoar. ℥j. coq. in aq. font. ℔ij ad ℔jss. colat. + add. mellis ℥iv. coq. et despum. et colez. Cap. colat. cochl iij. mane et vesp. per menses aliquot. —
169. 2°. per Digestiva salso-acida, ut Sp. acidus sal Armon: sal succini — vel sal armon. commune, vel ejus sal. vol. fixat. sp. [?] gr. vij. ex ind. libum.

30.

3o. per digestiva chalybeata. vitriol. vel sen. Ex: 125.
tracta expurgantia cum aloe opt — aq. chalyb: et vina chalyb. multum 171.
augent parox. — et ad praeveniendam ephemer. cortic. x Ego illud coquo
℥j post istas trimestres (quartanas) purg. et vomitus antedictos x vel lentant in potibus pecto:
a Lia antifebrifuga pollet fermentationes. — vid. Brun. ralibus, nam in
Idem B. fie 4o. Effervescentia sangu. praecavetur — in Asthmate substantiâ opus
Idem B. 3o Bat. — Tabulae Tartareae, Cicera Tartari, Julap: Frag: et simplicitas laedit.
173.4.

1o. adhibentur antifebrif. aquosa, ul aq. Lact. Dec. sarsa.
aquae potulentae et aquorum aquosis frigidi.
2o. acida, ul Tart. ♀. Nitrum, acetum, vitriolum.
3o. vitriolata, ut sal ammon. sal prunel. sal succin.

In Hyeme. amara — ul Theriac. vend. Dec. amarg 175.
oxym. scillit. Elix. prop. cum aceto, acetum.
Initio semper utatur amaris, cum aceto. et sic om:
nia ista attenuantia ———

5o. Cerebrum est prospiciendum ———

Seq. purg. mihi communicavit quidam asthmate periodico 238.
cum sputo laborans, cum quâ paroxysmos suos curabat, eumque
hauriens quovis noctis tempore cum parox. invadit.
℞ sal. prun. gr. x. tart. vitriolat. gr. VI. Diagr. gr. IV. Elect:
Lenit. ℈j. f. Bolus.
medicus quidam ingeniosus Londini mihi narravit se in
parox. exhibere Merc. dul. ℈j. qui ter ♀ ♄ album subdu:
cendo, parox. sublevabat.
Fontani potest etiam in parox. purgans ex Sol. Cathart.
℥iß vel ℥VI. et deis Laudanum vespere. 239.
Purgantia fortia in et extra parox. in asthmate
hysterico et hypochondriaco nocent.

126.

Index.

Finis. Lond. april 20. 1714.

1. The Asthma is a Defluxion, the fountain whereof is not in the Head (as the ancients) but in the blood, and the nerves are the Instruments of the Defluxion. 2. All medicines in the Asthma ought to be inciding or attenuating without Heat, as vinegar, and oxymel of squills, and acolum styllit. — Dedicat: — 195, et sapius alibi.

A Scheme of the several species of Asthma's.

The Asthma is a laborious respiration, with lifting up shoulders, and wheesing, from compression, obstruction, or Coarctation of some branches Bronchia, and some Lobes of the bladders of the Lungs. &c — Pref. to the Reader.

Asthma is continued or periodical. The continued depends on Compression veins, and Bronchia, and Bladders Lungs, or nerves; 1. By Dropsy breast. 2. By Empyemas Inflammatory tumour, abscess, or large Tuberculum. 3. By polypus in pneumonic vessels, or Coagulation blood, or varix, or plethora, by stop of Hemorrhoides, menses, Issues, ulcers, or Itch. 4. By stones bred in Trachea. 5. The lungs may be compressed by fat, or tumour Thymus. 6. By Gibbosity, in wc Lungs are compressed by Luxations spina, and sharpness sternum: in these Hipp. observes Tubercula in Lungs, and that they are κερχνώδεες. 7. By adhesion lungs to Diaphragm, pleura, and Pericardium. 8. By Straining Lungs by running, the membranes or fibres wc fill the Interstices betwixt Lobes of the Bladders, and are designed to help opening Bladders, may be injured; and then Bladders remain contracted by their reticular muscles. 9. By tumours belly, as ascites, Tympanites, Hydrops uteri; and by tumours Liver, spleen, pancreas, & Kidneys. 10. By Inflation Colon, stomach, the depression Diaphragm hindered. 11. In Apoplectic fits, Lethargy, Giddiness, some extravasate serum oppresses nerves. 12. By windy tumour Lungs, as in broken winded Horses.

Periodic Asthma depends on Constriction Bronchia and bladders Lungs by windy spirits, and succeeds these Diseases. 1. Fevers, Quartans, small-pox, Inflam: Lungs, agues. 2. Catarrhs. 3.4. Hysteric and Hypochondriac fits. 5. An Ephemera depending on the 6 Non-naturals, especially air and changes weather. 6. A flatulent slimy

caco:

132. Cacochymia, wc is bred in stomach and creates Inflations there, and gives Effervescence in the blood, and Inflation+ in membranes Lungs; and this is the true Periodic flatulent Asthma.

+by animal spirits generated from it.

N.B. Continued Asthmas have frequently paroxysms, by any great motion, or accident of Diet, or else in the night; but they are not regularly periodic once in ten days as the other &c.

Asthma period: flatulentum. My design in this Treatise is chiefly to describe Periodic Asthma, to wc I have been 30. years. p.22. long subject. — I shall not treat much of continued Asthmas, &c. depending on other Diseases

Hydr. Pectoris both in their Causes and Cures; as e.gr. Dropsy breast, purging pills Cambogiae, pil. Lunares, Elaterium, Diuretics, salts, to wc

Anti-Asthmat: may be added Anti-Asthmatics in the Fits; as oxymel, Acetum

acetum scyll. scylliticum, and Laudanum. — Acetum scylliticum recommended in following Treatise, is a bitter acid, wc I make more gratefull by aromatics, or turning it into a syrup with sugar for nice palates. — The acid syrups and oxymels I give in the morning in a glass water in summer, and Aceta chiefly if nauseous, at night, for many months. — vid. post. ad p. 96.

Cap. 1. Description Symptoms, etc.

p. 6. The fulness at the stomach seems to me to depend partly on windy rarefaction of Digesting meat containd in its cavity, and also on the Inflation of nervous fibres

11. of membranes stomach, for it sometimes happens after fasting, purging, vomiting, when few or no Contents in stomach

14. — after some continuance of the Fits, the Head often Aches much, and is very dull, and troubled with dreaming Fancies, wc depends on stoppage Circulation; for combing head backwards very much relieves it, by promoting Circulation that

16. way. — I observed in winter 16 fits, and in summer I had 20. the summer fits were sharper and longer, but I spit more digested phlegm. In August I had always the severest fits

The longer the fits the greater the Intervals; the long fits lasted 3, 4, 5 dayes; the shorter the fits, the shorter the Intervals. The short intervals were 2, 3, 4, 5, 6, or 7 dayes; the Longest Intervals 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, or 15 days; the winter months I reckon from Sepr to March, and

17. from thence to Sepr the summer months. In Rainy weather or

or towards snow, or in the foggy, I am frequently sensi: ble of a great straitness at stomach, such weather giving an inclination to a fit, before either Rain or snow fall. ——Change from Frost to Thaw frequently gave me a fit, as also wind in the East. —— very few die of the asthma fit, but its frequency often occasions Consumptions in lean Habits, and Dropsies, Lethargies, or Inflammations of the Lungs in fatter people; wc prove fatal. ——

133.
p. 18.
22.

pag 22. ad 28.

The Hysterical Asthma has the same symptoms almost in every thing. The Lady had relief from Sp. Castor. in fair water, from Treacle water, Prince Ruperts drops, Sp. of Hartshorn sometimes; she in vain used all varieties of Hysterical medicines, Juleps, fœtid pils, and plaisters. Half a dram Jesuits powder in a Cordial water repeated morn: ing and evening the only effectual Remedy she found. — Hol: land Air good for her. — supper or eating any thing after: noon gave the fit, as also sharp Airs. — Jesuits bark never failed relieving her for 10 years; afterward it sometimes failed and then she bled oft.+ — stool without purging made her worse, with purging, better. — Fits never seised her but in the night, and that waked her with a Heaviness. wc. most easy when laced. ——

vid. p. 134—138.

Asthma Hy=stericum

N.B.

+ strong waters, hot things, and stinks offended her.

Chap. 2.

Of Preternatural state Chyle, Blood, and Serum in the Asthma; and of Rarefaction animal spirits by Effervescence Humours, wc produces periodical Fits.

This preternatural state chyle is a flatulent crudity, as appears from Eructations, fullness stomach, new beer, turnips wc giving the Fit; and oppression at stomach, and straitness breath happens within 2 or 3 hours after dinner (when chyle entering blood.) and exacerbation fit happens in the night, about two a' clock, when chyle most plentifull in blood; and no other Humour so capable of fermentation & flatuosity as chyle is. — The agitation spirits, and their expansion of fermenting mass produces fermentation and dissolution meats in sto: mach; wc being either deficient, or else stopt in their motion by a viscid slime, the spirits remain inviscated in the roapy liquor, and there raises bubbles, wc we call wind.+ —— Obj. against Fermentation in stomach solved. — Meats may be under-fermented and crude; or else over fermented or acid; so we must acknowledge two contrary faults in Digestion, the one when meats

29.
30.
31 ad 34.

crude

134. crude, slimy, windy, acerb; or else when meat over fermented or over digested, and becomes acid, bitter, salt, putrid. ——

37. — Collect: Chymica describes a volatile spirit from Bile, wc is inflammable like sp. of wine, distilled in B. M.

N.B. wc demonstrates that from animal Humours rightly and fully prepared may be produced an inflammable spirit.

Chap. 3.

63. Of the evident Causes of Asthmatic Fit, as air, Diet, Exercise, passion, &c: and of those Diseases on wc Asthma depends as a symptom.

76, &c. Of the matter of smells or odors, their Differences, and manner how they variously affect animal spirits. p. 76 ad 90. Theophrastus observes that every thing that is unmixed is without smell, as well as Taste; therefor all simple Bodies are without smell and taste, as water, fire, air: but Earth has a smell, bec. mixed. — The matter of Tastes and smells appears to be the same, bec. no odor without taste, nor taste without odor, and the Odor in wines, fruits, &c is changed with their Tastes. ———— Castor and other hot fœtid Gums are best given in oxymel or vinegar, bec. those acids correct their Corrosive Acrimony. wc improperly dissolve them in Brandy spirits. Water is their most natural menstruum wc turns them into their original milk, and brandy spirits only dissolve the resinous part, and not the whole Gum. —

86. N.B.

87 — ℞ Rutæ, N. M. q. v. incid. et infunderg. aceto, et nodulo ligentur; opt. ad olfaciendum Hystericis. add. si placet papav. et prim: veris. ———— Hot diet and medicines to be avoided, bec. they rarify the Humours and spirits, raise a fermentation in stomach, Ebullition in blood, and Inflation pneumonic membranes and fibres; all cooling methods to be used wc create no wind in stomach, nor phlegm, nor rarefy spirits. ——

88. 92.

96. — Galen makes Pythagoras the author of Vinegar of squills, wc he begun to use about 50. year of his age, and lived to 117. Galen's prescript is the same with the Dispensatory, wc he highly commends against all Valetudinities: it makes senses quick, colour good, and Respiration easie; helps Digestion, loosens the Belly, provokes Urine, discusses wind, and abates the fullness of Flesh. He observed the phthisical cured by this when desperate; it cures Epilepsy, and prevents it; it helps Gout, and Rheumatick pains, and hardness Liver, and spleen. The wine of squills is commended by Galen for the same Dis:

acetum scyll: vid. antea ad Pref. to the Reader.

Diseases; and he mentions Honey 2 or 3 parts to be added to make it more agreeable; his Dose was ℥i (wc is too much) before meat, and ʒß after it. This Digestive the ancients constantly used as part of their Diet, and Emperours used it to prolong their Lives. — Medicines and Diet must be cooling, attenuating, and Carminative, not spirituous, windy, viscid; and such is Galen's medicine; the acid cools and discusses wind, and the bitter attenuates the viscid humours. — 135: 99.

I take ʒij or ʒß every night when I fear a fit, and drink toast-water after it. 197.

Purgation in the Fit always hurtfull, and endangers a suffocation. Bleeding, vomiting, sweating, Diuretics, or pectorals, can neither cure nor prevent the Fits, as I have experienced, tho' they have sometimes relieved and palliated it. 190. 106 ad 112.

— Gas Aris very efficacious — and in Hysteric Asthmas 112. Laudanum seldom fails. Dr Gibbons. —

The Diseases wc produce Asthma as a symptom, are: 1. Suppression menses and Hæmorrhoids &c. cured by promoting these. 2. Plethora. Cured by profuse bleeding, purging, and spare Diet. 3. Polypus Heart and Lungs, whence palpitation. Incurable. 4. Coagulation Chyle in Lungs by drinking of, or washing in cold water while Body hot; hence Catarrhus suffocativus: This is without Intermission, and accompanied with a Fever. 115 ad

5. Peripneumonia, in wc a viscid serum obstructs blood-vessels and Glands Lungs. Cured by motion Arms and breast, and emollient Baths, and milk; but all these Asthmatics usually die consumptive. 6. Stones in Lungs produce a continued Asthma. 7. Pica and other Cachexies, whereby viscid Chyle stagnates in Lungs; also in the Hydropical the Lymphatics of Lungs filled with serum, &c. Heisterus. ℞ Rad. Enulæ Camp. Ireos ā ʒß Glycyr: ℥ij Senn. ʒx. Trochisc. Asar. ʒß Summit. Samb. ℥iij. fol. C.B. Marrub. ā Mj. fl. Samb. Chamæm. ā p.j. Sem. Fænic. Rutæ, &c ℥j. Uv. pass. ℥j. ʒʒ. Mac. Cinam. ā ʒß Croc. ℈ß. infund. in vin. alb. ℔ij. sumatur haustus per 4 dies. vomiting, and strong purging, with diuretic salts & bitter vinegars relieved them. 8. a long Catarrh. — Itch repelled, or ulcers stop'd up. 9. Fevers; small pox. Intermitting Fevers; Cured by plentifull Dose Cortex, preceded by vomiting, bleeding, Clysters, Blisters, and antispasmodics in great faintness. &c vid. hic p. 126–130. 10. the breaking of a Vomica in Lungs, the Empyema from what cause soever. 11. External Compression Lungs, by fat about Heart, adhesion Lungs to Diaphragm, pericardium, &c; Gibbosity. 12. Tumours of viscera lower belly, Dropsy and hydropical tumours, &c. 118. 122. 133.

Also these Cephalic Diseases produce the Asthma. 1. apoplexy and Giddiness. vomits of oxymel, bitters and Diuretics

best

136. best. Also the Gout. 2. Hysterical fits. vid. p. 134–138. Cured by Anti-Epileptics and Asthmatics. 3. Hypochondriacal fits. Cured
139. by vomiting, purging, Chalybeates, and Cephalics. 4. Scurvy affecting nerves with too much sharp serum produces Asthma Convulsivum of Dr Willis (vid. eum.) Zochius apud tractat de asthmate, et in parox. dat ℞ Oxym. simp. ℥iss. Oxym. scyll. ℥ß. Sal. Armon. ℈j. Croc. gr. iij. ℞ Ammon. ʒj mosch. gr. iij. Croc. gr. v. M. cum oxym. scyll. f. pil. sumend. in ovo sorbili. Hoc Req. de Heregen, laudat pro pulmonibus ℞ Tereb. lot. ℥j. sulph. ʒj. Ammon. dissol. ʒij. f. pil. Et saliens diluat vinum cum Visc. (misseltoe)

Chap. 4.

Cure of Asthma, both in the Fit, and out of it.

195.6. No fit of the asthma can be cured or prevented without an Acid.

174 etc. vid. the various species of Acid medicines, their uses, and compositions, a p. 174. ad 197.

vid. Practice of Ancients and moderns in Asthma. p. 196 ad 207.

vid. asthmatis prognostica. 208. et seq.

211. In Dissection of asthmatic persons the ventricles of the Brain, the Breast, the abdomen, often found full of water. vid. Instances.

216. Bath waters drunk, and bathing in them good for vitiated Humours of the asthmatic, and in Asthma's from Dropsy. vid. Instances p. 216. ad 218.

226 etc. vid. Errors in practice which are to be avoided. 225, 227.

228 etc. Rules for preventing Rheum spitting and Hysterical Asthmas p. 228 ad 232.

14 Blank Leaves Not Scanned

Ol: prestantissimum ad vulnera intra 24 horas sanandum. Alexis.

℞ fl. Hyper: rorismar: ana Mj. indantur vitro cum Ol. vulg: opere repleto, et probe obturato, insolentur 30 dies, cumque ol: colorem florum acquisiverit, colentur, et adde ℥ij. Croci in vino dissoluti parum, et insolentur rursus dies 18. hocque ol: inungantur vulnera bis de die calide.

Ad Hæmoptoen à rupta vena Alexis.

℞ succ. plant. anagall. Burs: past: ana ℥vj. bol: arm. ℥j. gum arab: ust: gummi Tragac: ana ℥j. amili, sang: drac: terr: sigil: acac: spod: hypocist: bacc: myrt: ana ℥x. glutinis Pergami facti cum succ. uvarum immatur: ℥ij. coq: succos cum pulv. dein indantur mortario et agitentur, et f. Ung: ad pectus inungendum.

Bon remede pour les Polypes. Schenkio. Propos Medicine.

On prend un seau ordinaire percé au fond de six ou sept trous; on met sur ce fond l'epaisseur de 4 doigts de chaux vive, sur laquelle on repand autant de cendres de bois de chêne, et on continuë ces stratifications jusqu'à ce qu'il reste environ 4 doigts de vuide, qu'on remplit d'eau qui passe par toutes ces couches, et qui doit etre reçuë dans un vase mis sous le seau; on la reverse trois ou 4 fois par dessus ces couches, et on la laisse ensuite dans un pot sur le feu jusqu'à ce qu'elle devienne comme de la gelée. L'on conserve cette matiere dans des bouteilles bien bouchées, et l'on en prend gros comme une feve avec une petite cuilliere de plomb, qui doit etre introduite dans le nez, de telle sorte que la matiere ne touche que la carnosité, sur laquelle elle doit rester à peu pres une heure; apres qu'on l'a retirée, on applique au même endroit du beurre qui fait tomber la partie brulée; ce remede se reitere jusqu'à l'entiere consomption de l'excroissance.

nem fit a potenti agitatione partis insensibilis; et ignis, probabile valde, nihil aliud est quam corpuscula violenter circa suum centrum mota. Ad lucem emittendam aut ignem componendum, corpora componi debent ex partibus sulphureis, sulphura enim motus valde sunt susceptibilia.

Glacies fit ex nive et sale commixtis, et olla inditis, in qua olla alia aqua repleta, ambo igni imposita; ut enim sal et nix liquescunt, aqua gelescit. v. Chymicam chartam primam.

Gallus Gallinaceus generat sine seminis ejectione, et mero, ut ita dicam, humectati penis ad Gallinae podicem attactu. Zyp. de Generatione.

D. Flesne exactus anatomista, in quadam ad D. Bartholinum epistola se duos lacteos ramos prope Aortam in cruralem divisionem ad alterum tendentes scripsit vidisse. Zyp. de Generatione.

Praesentia remedia in viperarum morsibus (qui magis periculosi sunt quam aliorum serpentum) sunt premere vulnus quantum fieri potest, ut sic tantum sang. et humoris noxii exire possit quantum poterit. Imo plus proderet si sugeretur; 2° ligari potest membrum paulo supra locum affectum arctissime ad intercipiendum veneni viperini cursum et circulationem. Sed si locus demorsus ligari non poterit, 3° contundatur caput viperae et vulneri applicetur; 4° potius candentem cultrum aut aliam ferri laminam, aut prunas ardentes admovere vulneri quam proxime patiens ferre potest; 5° scarificetur vulnus, et applicetur esser. venet. 6° allium, 7° sal Armon. simul contusa, 8° accendatur pulvis pyrius supra vulnus. Haec omnia remedia ad poros aperiendos tendunt, ut ita extrahatur venenum; sed post statim a morsu debent [illegible] applicari, aliter inutilia prorsus sunt, venenum enim ultra pergit ad corporis vasa, [illegible] vulnus reddit quantum quantum pori dilatentur. In applicatione ferri candentis aut prunae ardentis idem fit ac in Ambustione, quae curatur extensione partis affectae ad ignem imprimis amburentem; calor enim ignis magnus poros partis combustae aperit, et exitum praebet ignis particulis carnem ingressis; et si vice calefaciendi locum affectum, frigescere sinatur, hae eaedem ignis partes in carne manent, et dolorem diu causant. Post factas has applicationes necessarias vulneri, non omittenda est frequens exhibitio sal. volat. viperarum; externe enim applicationes in hoc casu effectum non producunt, hoc autem solum curare valet, quia cum sit alcali volatile, statim vasa penetrat, et sang. dissolvit, quem viperae venenum conglaciaverat. Lemery.

arsit et carne [illegible] [illegible]